GYMNÁZIUM TÝN NAD VLTAVOU

Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání – denní studijní forma

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

(V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – RVP ZV)

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Gymnázium, Týn nad Vltavou, Havlíčkova 13

Sídlo:	375 01 Týn nad Vltavou, Havlíčkova 13
Identifikátor zařízení:	600 008 029
Jméno ředitele:	Mgr. Karel Hájek
Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Jana Sládková
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	60 076 062
IZO:	060 076 062

Kontakty: www.gtnv.cz
reditel.gtnv@seznam.cz
tel., fax: 385 722 053

Zřizovatel školy: Jihočeský kraj

Právní forma:	kraj
Sídlo:	370 76 České Budějovice, U Zimního stadionu 1952/2
Zařazení do sítě:	11. 9. 2001
Studijní obor:	79 – 41 – K/ 81 Gymnázium všeobecné - denní
Kontakty:	www.kraj-jihocesky.cz

tel.: 386 720 842
(zást. vedoucího odboru školství, mládeže a tělovýchovy)

Platnost dokumentu od 1. 9. 2011

L. S. podpis ředitele školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy:

Kapacita školy je stanovena pro vzdělávání 290 žáků v 8 třídách. Ke škole patří školní jídelna s kuchyní s kapacitou 300 jídel. Školní budova byla postavena v roce 1924. Kolem školy je velká zahrada, na které je hřiště na košíkovou a betonové stoly na stolní tenis. Na dvoře je sklad zahradní techniky, dílna a zastřešený prostor na odkládání kol. V přímém sousedství školy je velké travnaté hřiště, které sice škole nepatří, ale s jeho majitelem bylo dohodnuto bezplatné neomezené užívání. Před budovou je menší parkoviště pro automobily. Škola je v klidném prostředí kousek za městem, obklopena zelení. Gymnázium je spádovou školou hlavně pro žáky ze základních škol těchto obcí: Týn nad Vltavou, Bechyně, Dolní Bukovsko, Dříteň, Chrášťany, Temelín, Žimutice.

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické a hygienické podmínky):

Ve škole je osm kmenových tříd a osm odborných učeben a laboratoří (biologie – chemie, fyzika, cizí jazyky, výtvarná výchova, hudební výchova, zeměpis, informační technika). V celé budově školy je k dispozici bezdrátový přístup k internetu, odborné učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, některé z nich i dataprojektory a interaktivními tabulemi. Didaktická technika se neustále doplňuje a obnovuje. Ve škole se nachází knihovna se studovnou. V každém patře je sociální zařízení pro žáky. Všechny šatny žáků mají přímé větrání. Součástí budovy je dále devět kabinetů pro učitele, sborovna se sociálním zařízením a kuchyňkou, ředitelna, kanceláře zástupce ředitele, administrativní pracovnice a vedoucí kuchyně. Místnosti se šatnou a sociálním zařízením mají také uklízečky a kuchařky. V suterénu školy je menší tělocvična na gymnastiku, šatny se sprchami, WC a posilovna. Nachází se zde také školní jídelna s kuchyní, sklady a přípravny potravin, sušárna prádla a výměník tepla.
Školní asfaltové a zapůjčené velké travnaté hřiště jsou při příznivém počasí využívány pro výuku tělesné výchovy a pro relaxaci žáků i učitelů o přestávkách a volných hodinách. Pro odpočinek je využívaná také velká školní zahrada.
Škola prošla rozsáhlou rekonstrukcí střechy, budova má zateplenou fasádu a plastová okna. Teplo je do školy přiváděno ze zdroje CZT přes regulovaný výměník umístěný v budově školy. Úsporu energie zajišťují dále termostatické ventily u topných těles.
Škola nemá vlastní velkou tělocvičnu. Tento problém je řešen smluvně pronájmem sportovní haly ve městě. Hodiny TV jsou v rozvrhu zařazeny tak, aby přechodů mezi školní budovou a sportovní halou bylo co nejméně.
Naším záměrem na nebližší období je úprava venkovního areálu školy - vytvoření doskočiště a víceúčelového hřiště s umělým povrchem.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru:

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, 19 interních učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů a 1 externí učitel nepovinného náboženství. Konkrétní složení pedagogického sboru najdete na webových stránkách školy v organizačním schématu. Až na jednoho učitele jsou všichni vyučující aprobovaní. Všichni učitelé prošli v rámci SIPVZ kurzem Z (základní) a většina také jedním nebo několika kurzy P (pokročilí). Detailní přehled o vzdělávání pedagogů v rámci SIPVZ a DVPP najdete ve výroční zprávě naší školy.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce:

Sportovní projekty školy: lyžařské kurzy v Krkonoších a v Alpách (II a V, s možností doplnění kurzů žáky ostatních tříd)
kombinovaný cyklisticko-turisticko-vodácký kurz (VII)
přebory školy v kopané, softbalu, košíkové, odbíjené, florbalu
školní sportovní dny k 17. 11. a k 1. 6.
volejbalový turnaj učitelů týnských škol

Vzdělávací zájezdy: 1x za dva roky jazykový zájezd do Vídně
1x za dva roky jazykový zájezd do Prahy
1x za dva roky dějepisný zájezd do Polska (Krakov a Osvětim)
nepravidelné zájezdy do Anglie

Peer program – v rámci protidrogové prevence

Seznamovací kurz primy

Organizace šachového turnaje

Kombinované odborné předmětové exkurze

Den otevřených dveří

Veřejná Vánoční akademie

Třídní projektové dny

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty:

Pravidelně čtyřikrát ročně (říjen, prosinec, březen, květen) pořádáme pro zákonné zástupce žáků a zletilé žáky třídní schůzky (středa od 16 do 18 hod.). Zákonní zástupci mají také možnost domluvit si schůzku s vyučujícími kdykoliv mimo vyučování. Na konci školního roku se schází třídní učitel, výchovný poradce a protidrogový koordinátor se zákonnými zástupci budoucích žáků primy. Na tuto zahajovací schůzku zveme zpravidla krajského metodika protidrogové výchovy, který podává rodičům aktuální informace z této výchovné oblasti.
Se školou spolupracuje **SRPDŠ** prostřednictvím voleného výboru, který je složen ze zástupců rodičů žáků všech tříd. Výbor se schází čtyřikrát za rok (úterý od 15:30), předkládá a konzultuje s ředitelem podněty ze strany rodičů. Spolupodílí se také finančně na některých projektech gymnázia, především na zkušebním testování tříd, doplňování lyžařské výzbroje a knižního fondu.
Na základě usnesení rady Jihočeského kraje byla zřízena k 1. 9. 2005 **školská rada**. Rada je šestičlenná v tripartitním zastoupení. Školská rada schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, školní řád, pravidla pro hodnocení žáků a vyjadřuje se k návrhu školního vzdělávacího programu a jeho uskutečňování. Školská rada projednává návrh rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI a podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli a orgánům vykonávajícím státní správu ve školství.
S Městským centrem kultury a vzdělávání Týn nad Vltavou spolupracujeme při pořádání společných kulturních a výchovně vzdělávacích akcí.

Každým školním rokem pořádá ČEZ v rámci Jaderné elektrárny Temelín tzv. Maturitu nanečisto, jíž se účastní žáci druhého stupně gymnázia.
Dále naše gymnázium podporuje městská knihovna pořádáním besed se spisovateli.
Při projektových dnech spolupracují vyučující s pracovníky Městského muzea.
Škola se příležitostně zapojuje do charitativních akcí spolu s občanským sdružením Život dětem (při organizaci a realizaci tzv. srdíčkových dnů), s městskou charitou – sdružením „Týna“, s DDM (při akci Šance dětem ulice).
S DDM spolupracujeme také na akcích provázejících dubnové oslavy Dne Země.
Škola uzavřela smlouvu o partnerství s místní ZŠ Malá strana. Toto partnerství se vztahuje k realizaci projektu v rámci globálního grantu OPVK.
Rovněž byla uzavřena Rámcová smlouva o vzájemné spolupráci se společností ČEZ. Tato smlouva se týká organizace exkurzí, besed, přednášek odborníků z praxe v rámci Jaderné elektrárny Temelín.
Vzhledem k tomu, že škola využívá přilehlé soukromé pozemky v rámci výuky TV, byla uzavřena s Občanským sdružením POMOC Týn nad Vltavou, Domovem sv. Anežky a Dvorem Čihovice smlouva k realizaci projektu „Sportovně kulturní park Čihovice“. V tomto projektu bylo vytvořeno sportovní zázemí, které využívají i naši studenti.
Při dalším vzdělávání pedagogů spolupracujeme s NIDV (Národní institut dalšího vzdělávání) a ZVaS (Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytování služeb školám).

3. Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program je základním dokumentem pro realizaci výchovy a vzdělávání na Gymnáziu Týn nad Vltavou. V 1. – 4. ročníku vychází z RVP ZV a v 5. – 8. ročníku z RVP G. Oba tyto programy stanovují téměř shodné kompetence jako soubor předpokládaných vědomostí, dovedností a schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj jedince.

3.1 Zaměření školy:

Naše gymnázium je osmileté, všeobecné a cíleně se neprofiluje ani humanitním, ani přírodovědným směrem. Klademe důraz především na všestranný rozvoj osobnosti. Chceme žáky motivovat nejen k celoživotnímu vzdělávání, ale i k úspěšnému uplatnění v praktickém životě. Vzdělávání a naplňování rozsahu klíčových kompetencí jsou na naší škole plynule propojeny a prohlubovány od nižšího stupně k stupni vyššímu až k maturitní zkoušce.
Ke studiu přijímáme žáky ve věku 11-12 let (po ukončení 5. ročníku ZŠ). Naše škola má poměrně malý počet žáků, a proto se pedagogům i vedení školy daří vytvářet neformální, přátelské, téměř rodinné prostředí. K tomuto nám napomáhají mimoškolní aktivity, na jejichž organizaci se žáci také větší či menší měrou podílejí. Jsou to například zájezdy na divadelní představení, každoroční ples maturantů, příprava a realizace divadelních představení pro děti mateřských škol nebo seniory, sportovní dny atd. Vedení školy úzce spolupracuje na pravidelných schůzkách se Studentskou radou, kterou tvoří zvolení zástupci tříd. Její činností se naplňuje kompetence řešení problémů, komunikačních dovedností i kompetencí v občanské a sociální rovině.

Priority školního vzdělávacího programu
Výchozím materiálem pro stanovení priorit našeho ŠVP byly cíle a způsoby výuky už dlouhodobě stanovené a užívané. Využili jsme také výsledky analýz materiálně-technického zabezpečení, personálních a organizačních podmínek a výsledky rozboru žákovské struktury.

Všestranný rozvoj
Úspěšné složení maturitní zkoušky
Příprava pro další studium
Rozvíjení různých složek osobnosti žáků
Podchycení a rozvíjení různých nadání

Otevřené partnerství
Osobní přístup k žákům
Zapojení žáků do života školy
Propojení škola- žák- rodina
Komunikační dovednosti

Hodnotová výchova
Etická výchova

3.2 Profil absolventa:

Absolvent Gymnázia Týn nad Vltavou je vzděláván tak, aby byl schopen studovat na vysokých školách všech směrů. Díky svému všeobecnému vzdělání může však nalézt i okamžité uplatnění jako univerzální pracovní síla, která se flexibilně přizpůsobuje měnícím se požadavkům na trhu práce. Měl by být připraven orientovat se v běžném životě, aktivně se účastnit dění ve svém regionu, měl by být sociálně zralý a vědom si svých práv a povinností v demokratické společnosti. Gymnázium Týn nad Vltavou dává svým žákům dostatek příležitostí, aby si v průběhu vzdělávání osvojili klíčové kompetence a naučili se díky nim vhodně využívat své vědomosti, dovednosti a schopnosti. Snažíme se vytvářet pro všechny žáky motivující a přiměřeně náročné studijní prostředí, snažíme se zavádět takové přístupy a metody výuky, které podporují tvořivé a kritické myšlení, samostatnost a schopnost spolupráce.
Pozornost rovněž věnujeme vyhledávání a rozvíjení mimořádného nadání žáků, kteří úspěšně reprezentují svou školu v rozmanitých předmětových soutěžích a olympiádách. Snažíme se žáky vést k vědomí, že kvalitní vzdělání je člověku nejcennější hodnotou, ze které schopen těžit za jakékoli situace.
Pokud absolvent Gymnázia Týn nad Vltavou využije všech podmínek, možností a příležitostí, které mu škola během studia nabízí, je připraven a schopen:

- *odpovědně se rozhodnout o své další profesní orientaci a ucházet se o pokračování studia na vysoké škole v ČR nebo v zahraničí na základě svých sklonů, předností, kvalit, rezerv i hranic schopností.*
- *aktivně komunikovat slovně i písemně dvěma světovými jazyky.*

3.3 Organizace přijímacího řízení:

Přijímací řízení se řídí školským zákonem a příslušnými prováděcími předpisy a probíhá v termínu stanoveném MŠMT.
Přijímací zkouška se skládá z písemných testů z matematiky, českého jazyka a obecných studijních předpokladů. Používáme testy o.p.s. SCIO.
Bližší informace o přijímacím řízení jsou zveřejňovány na webové stránce školy www.gtnv.cz a ve výroční zprávě školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky:

Maturitní zkouška se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 177/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů a probíhá v termínu stanoveném MŠMT. Ve společné části maturitní zkoušky připravuje škola žáky ke zkoušce z českého, anglického a německého jazyka a z matematiky. Aktuální informace o profilové části maturitní zkoušky jsou uvedeny na webových stránkách školy www.gtnv.cz. Výsledky jsou zveřejňovány ve výroční zprávě školy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie:

Tyto strategie jsou společné postupy, které vedou k tvorbě a rozvoji klíčových kompetencí žáků, které jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot podstatných pro jejich uplatnění v životě. Jsou nezbytné pro rozvíjení předpokladů pro další celoživotní vzdělávání.

Klíčové kompetence

1. **Kompetence k učení**
2. **Kompetence k řešení problému**
3. **Kompetence komunikativní**
4. **Kompetence sociální a personální**
5. **Kompetence občanské**
6. **Kompetence pracovní**

Kompetence k učení:

- vedeme studenty k samostatné práci
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- vedeme studenty k práci s textem, ke čtení s porozuměním
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže)

Kompetence k řešení problému

- zadáváme samostatné referáty a problémové úlohy, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- využíváme skupinovou práci, vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názory
- snažíme se je vést k pochopení předností asertivní komunikace
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- využíváme audiotechniku jako motivaci k diskusi

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním

lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším
- vedeme žáky k péči o zdraví a k jeho ochraně
- dbáme na to, aby si studenti uvědomovali zdravotní rizika způsobená užíváním návykových látek a aby znali prvky komunikační obrany v rizikovém prostředí
- vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů

Kompetence občanské
- vedeme žáky ke vztahu k vlasti, ke sledování politického a společenského dění a orientaci v něm, k osobní angažovanosti
- snažíme se zdůrazňovat souvislosti ve vývoji lidstva a význam tradic
- besedami i kontaktem s praxí je vedeme k toleranci rasové, národnostní i názorové
- chceme po studentech, aby si vytvářeli názory na společenské problémy a byli je schopni obhájit v demokratické diskusi
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulativní strategie
- organizujeme charitativní a kulturní akce s cílem budovat ve studentech vědomí sounáležitosti a spoluzodpovědnosti za věci veřejné
- vedeme studenty k ochraně životního prostředí a porozumění civilizačním problémům
- dbáme na informovanost žáků o opatřeních v případě veřejného ohrožení

Kompetence pracovní
- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů
- dbáme na bezpečnost práce, čistotu a pořádek
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu
- snažíme se formou besed s představiteli různých profesí přiblížit studentům praxi
- snažíme se pomáhat v orientaci v profesní nabídce

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Na základě písemného vyjádření odborného pracovníka projedná výchovný poradce individuální přístup k žákovi s určitou formou dysfunkce s třídním učitelem i jednotlivými vyučujícími. Výchovný poradce jejich práci koordinuje a ve spolupráci se zástupcem ředitele kontroluje. Na jednáních pedagogických rad se průběžně kontroluje prospívání těchto žáků.
Znevýhodněním žáků může být i dlouhodobější onemocnění. Situaci řešíme podle konkrétního případu ve spolupráci s rodiči.

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných:

V současné době neevidujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V takových případech bude na základě zprávy ze státní pedagogicko psychologické poradny (PPP) vypracován tzv. „individuální vzdělávací plán“, který bude na doporučení PPP upravovat vzdělávací podmínky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Žáci, kteří dosahují mimořádných studijních výsledků jsou zapojováni do účasti na předmětových olympiádách a soutěžích.
Ve vyšších ročnících mají žáci možnost účastnit se výuky v odborných seminářích, které si zvolí podle svého zájmu a nadání. Výuka ve volitelných seminářích začíná už v šestém ročníku.
V případě zájmu ze strany žáků jsou učitelé ochotni poskytovat soukromé konzultace. Jazykové nadání mohou žáci na škole rozvíjet v diferencovaných skupinách podle úrovně zvládnutí jazyka, v hodinách volitelných cizojazyčných konverzací a v dalších nepovinných předmětech (latina, ruský jazyk).
Práce s nadanými žáky spočívá v individuálním přístupu. Těmto studentům nabízíme možnost účastnit se předmětových olympiád, u starších i SOČ. Zájemce o širší poznatky metodicky vedeme a pomáháme při tvorbě jejich prací a radíme, jak se prezentovat. Studentům vyššího stupně zprostředkováváme kontakty na VŠ a další odborná pracoviště.
Žákům je umožněn přístup k odborné literatuře ve školní knihovně, která je průběžně doplňována o nové tituly, na jejichž nákup využíváme peníze ze sponzorských darů. Nově byla pro žáky ve škole zajištěna místnost, kterou mohou ve volných chvílích využívat pro svoji přípravu a studium. Klid pro studium těmto žákům zajišťuje dozírající učitel.

3.8 Začlenění průřezových témat

1. **Osobnostní a sociální výchova**

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
Seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů
Sociální komunikace
Morálka každého dne
Spolupráce

2. **Výchova demokratického občana**

Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Globalizační procesy
Globální problémy, příčiny, důsledky
Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce
Jsme Evropané

4. **Multikulturní výchova**

Sociokulturní problémy
Etnický původ
Multikulturalita

Vztahy a spolupráce

5. **Environmentální výchova**

Vztahy organizmů a prostředí
Člověk a životní prostředí
Životní prostředí v ČR

6. **Mediální výchova**

Média a mediální produkce
Vliv produktů na uživatele
Práce v realizačním týmu
Vnímání sdělení, kritické čtení

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh	**Prima**	**Sekunda**	**Tercie**	**Kvarta**
Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika		INT / Ov, Čj		
Morální, osobnostní a sociální rozvoj	PRO / Ov	PRO / Ov	PRO / Ov	PRO / Ov
Sociální rozvoj – mezilidské vztahy	INT / Ov, Čj	INT / Čj	INT / Čj	
Osobnostní rozvoj		INT / Čj	INT / Ov, Čj	

Výchova demokratického občana (VDO)

Tematický okruh	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Občanská společnost a škola	INT / Čj		INT / Čj	INT / Ov
Občan, občanská společnost a stát	INT / Ov	INT / OV	INT / Ov	INT / OV
Formy participace občanů v politickém životě	PRO / Ov	INT / Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT / D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Jsme Evropané		INT / OV	INT / Čj, OV	INT / D, Ov
Objevujeme Evropu a svět	INT / Ov, Čj	INT / Z, Aj	INT / Z, Čj, Aj	
Evropa a svět nás zajímá			INT / Z	

Multikulturní výchova (MuV)

Tematické okruhy	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta

Multikulturalita	INT / Čj	INT / Hv, Čj		
Kulturní diference	INT / D	INT / D, Aj, Ov, Čj	INT / D, Aj, Hv, Nj, Čj	INT / D, Nj
Etnický původ		INT / Z		
Lidské vztahy		INT / Čj	INT / Čj	

Environmentální výchova (EV)

Tematické okruhy	**Prima**	**Sekunda**	**Tercie**	**Kvarta**
Ekosystémy	PRO / Bi	PRO / Bi	PRO / Bi INT / Bi	PRO / Bi
Vztah člověka k prostředí	INT / Čj, OV	INT / Čj, Z PRO / Bi	INT/D, Čj	INT / Z, Nj, D, Bi, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		INT / Ov	INT / OV, Bi	INT / F, Ov, Ch, Bi

Mediální výchova (MeV)

Tematické okruhy	**Prima**	**Sekunda**	**Tercie**	**Kvarta**
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		INT /Čj	INT / Čj, OV	INT / Aj, OV PRO / Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	INT / OV,Čj			PRO / Hv
Tvorba mediálního sdělení	PRO / Čj			

Realizace tematických okruhů PT formou projektu

Název PT a tem. okruhu	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
OSV - Morál., osobn., soc. rozvoj / Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Peer program	Peer program	Peer program	Peer program
VDO / Formy participace občanů v politickém životě	Exkurze MěÚ (OV) Exkurze do muzea (D)			
EV / Ekosystémy	Lesní běh	Lesní běh	Lesní běh	Lesní běh
EV / Vztah člověka k prostředí		Botanická exkurze		
MeV / Fungování a vliv médií ve společnosti				Český rozhlas
MeV / Tvorba mediálních sdělení	Naše škola			
MeV / Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Média a reklama

4. Učební plán

Učební plán je zpracován podle rámcového učebního plánu pro 2. stupeň ZŠ, přičemž I.- IV. ročník gymnázia odpovídá 6.- 9. ročníku ZŠ a předmět biologie odpovídá předmětu přírodopis. Zkratka dh= dělené hodiny, VP= volitelný předmět. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je součástí jak Tělesné výchovy, tak Výchovy k občanství a Biologie. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce byl integrován do Občanské výchovy (tematický okruh Svět práce), do ICT (tematický okruh Využití digitálních technologií) a do Fyziky, Biologie a Chemie (tematický okruh Práce s laboratorní technikou). Disponibilní časová dotace na 2. stupeň ZŠ činí 18 hod. Jsou vyznačeny takto: X.

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**I. roč./dh**	**II. roč. /dh**	**III. roč./dh**	**IV. roč./dh**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	2+2	4
	Anglický jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3
	Německý jazyk	2/2	3/3	3/3	3/3
	Konverzace AJ/NJ-VP	0/0	0/0	0/0	1/1
Matematika a její aplikace	Matematika	5/1	5/1	4/1	4/1
Informační a komunikační technologie	ICT (informační a komunikační technologie)	0/0	0/0	2/2	1/1
Člověk a společnost	Dějepis	2/0	2/0	2/0	2/0
	Občanská výchova	1/0	1/0	1/0	1/0
Člověk a příroda	Fyzika	2/0	2/0	2/0	2/0
	Chemie	0/0	2/0	2/0	2/0
	Biologie	2/0	2/0	2/0	2/0
	Zeměpis	2/0	2/0	2/0	2/0
Umění a kultura	Hudební výchova	2/0	1/0	1/0	1/0
	Výtvarná výchova	2/0	1/1	1/1	1/0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	2/2	2/2	2/2	2/2
Celková týdenní časová dotace		30/9	30/11	31/13	31/12

5. Učební osnovy

Charakteristika vyučovacího předmětu:
- **obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**
- **výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávací obsah:
- **očekávané výstupy v jednotlivých ročnících**
- **výběr a rozpracování učiva**
- **průřezová témata**

1) <u>Český jazyk a literatura</u>

2) <u>Anglický jazyk</u>

3) <u>Německý jazyk</u>

4) <u>Matematika</u>

5) <u>Informační technologie</u>

6) <u>Dějepis</u>

7) <u>Občanská výchova</u>

8) <u>Zeměpis</u>

9) <u>Fyzika</u>

10) <u>Chemie</u>

11) <u>Biologie</u>

12) <u>Estetická výchova</u>
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

13) <u>Tělesná výchova</u>

14) <u>Volitelné předměty</u>
- **Konverzace v anglickém jazyce**
- **Konverzace v německém jazyce**

15) <u>Nepovinné předměty</u>
- **Ruský jazyk**

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků:

Způsoby a kritéria hodnocení jsou obsažena v **Klasifikačním řádu školy**.

Autoevaluace školy:

Struktura vlastního hodnocení školy

Úvod
Gymnázium, Týn nad Vltavou, Havlíčkova 13 zpracovává na základě § 11 a § 12 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a § 8 a 9 vyhlášky č. 15/2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, tuto strukturu vlastního hodnocení školy.

Obsah

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti
b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmena a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech
c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
d) účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou:

a) podmínky ke vzdělávání
b) průběh vzdělávání
c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
d) výsledky vzdělávání žáků a studentů
e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Škola využívá k vlastnímu hodnocení tyto zdroje a prostředky:

1. vlastní personální zajištění a vlastní evaluační metody
2. spolupráce s o.p.s. SCIO zaměřenou na evaluaci škol (MAPA ŠKOLY)
3. informace získané z podnětu jiných subjektů

Škola získává informace potřebné k vlastnímu hodnocení průběžně, v intervalech půl roku či celého školního roku, případně intervalu dvou let. Získané informace využívá k návrhům na zlepšení práce a ověření účinnosti těchto opatření a ve lhůtě dvou školních roků připravuje zprávu o evaluaci školy.
Oblasti, na které škola zejména klade důraz, jsou:

a) podmínky ke vzdělávání
- materiální vybavení školy, kabinetů a učeben
- ekonomická situace školy, možnosti zajištění potřebných nákupů, oprav a investic

b) průběh vzdělávání
- tematické plány a jejich hodnocení
- hodnocení výsledků hospitační činnosti
- analýza vzdělávací nabídky školy
- hodnocení učebnic

c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- analýza třídních schůzek
- analýza výstupů jednání školské rady
- analýza dalších jednání s rodiči a další veřejností
- hodnocení klimatu školy
- hodnocení individuálního přístupu k žákům (žáci se zdravotními problémy, talentovaní žáci)

d) výsledky vzdělávání žáků a studentů
- analýza výsledků vzdělávání v pololetí a na konci školního roku
- analýza maturitních zkoušek
- analýza výsledků projektu MANA
- analýza výsledků projektu Výsledky vzdělávání žáků 9. tříd a odpovídajících ročníků osmiletých gymnázií

e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- analýza řízení školy
- analýza výsledků kontrol, zpětné vazby od jiných subjektů apod.
- hodnocení personální situace – současný stav a analýza budoucí potřeby v personální oblasti, práce zaměstnanců
- analýza publikovaných informací
- analýza dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy

f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
- analýza úspěšnosti přijímacího řízení na VŠ
- hodnocení práce výchovného poradce a metodika prevence
- hodnocení školního roku jako celku

Harmonogram

měsíc		druh autoevaluace	provádí	evaluační metody nebo výstup	kontroluje
září	1.	příprava struktury autoevaluace	vedení školy, pověření pracovníci	písemný návrh	vedení školy
	2.	projednání struktury	vedení školy	jednání ped. rady	ped. rada
	3.	vyhodnocení výstupů- úspěšnost při přijetí na VŠ	výchovný poradce, TU	info od studentů, přehled	vedení školy
	4.	příprava tem. plánů	vyučující	pís. plány	ved. PK, ZŘ
říjen	1.	průběh vzdělávání- výuka	vedení školy	hospitace, pohospitační pohovory	ŘŠ
	2.	personální zajištění	vedení školy	pohovor s novými pracovníky	vedení školy
	3.	vyhodnocení publikační činn.	vedení školy	diskuse	ZŘ
	4.	hodnocení ekonomické situace	ŘŠ, ekonomka	analýza čerpání rozpočtu	ŘŠ
listopad	1.	spolupráce s rodiči	TU, ZŘ	zápisy z tř. schůzek, výstupy ze zasedání ŠR	vedení školy
	2.	průběh vzdělávání- výuka	vedení školy	hospitace	ŘŠ
prosinec	1.	nabídka vol. a nepovinných předmětů	PK	pís. návrhy, zpětná vazba žáků	vedení školy
	2.	průběh vzdělávání- individuální přístup	vyučující, VP	zpráva VP	vedení školy
	3.	průběh vzdělávání- výuka		hospitace	vedení školy
leden	1.	hodnocení výsledků žáků	vyučující	průběžná klasifikace a hodnocení, zprávy TU, jednání ped. rady	ped. rada
	2.	hodnocení plnění tematických plánů	vyučující, PK	zpráva PK	vedení školy
	3.	hodnocení klasifikace (klasifikační řád, osnovami předepsané práce)	vyučující, PK	zpráva PK	vedení školy
únor	1.	průběh vzdělávání- výuka	vedení školy	hospitace	ŘŠ
	2.	hodnocení personální situace a výhledu personální situace na další školní rok	vedení školy	analýza	ŘŠ
březen	1.	průběh vzdělávání- výuka	vedení školy	hospitace	ŘŠ
	2.	zájem o studium	vedení školy	analýza přihlášek	ŘŠ
duben	1.	hodnocení učebnic	PK	zápis PK, příp. pís. návrh na změnu	vedení školy

	2.	průběh vzdělávání- výuka	vedení školy	hospitace	ŘŠ
	3.	spolupráce s rodiči	TU	zápisy z tř. schůzek, příp. výstupy ze zasedání ŠR	vedení školy
květen	1.	hodnocení průběhu vzdělávání- individuální přístup	učitelé, VP	zpráva VP	vedení školy
	2.	průběh vzdělávání- výuka	vedení školy	hospitace	ŘŠ
červen	1.	hodnocení plnění tematických plánů	PK	pís. zpráva	vedení školy
	2.	hodnocení dalšího vzdělávání	PK	pís. zpráva	ZŘ
	3.	hodnocení výsledků žáků	ped. pracovníci	průběžná klasifikace a hodnocení, zprávy TU, jednání ped. rady	ped. rada
	4.	hodnocení mimoškolní činnosti - exkurze, projekty	vedoucí akcí, PK	rozbor aktivit - jednání PK	vedení školy
	5.	hodnocení výsledků Maturity nanečisto	PK	analýza	ŘŠ
	6.	hodnocení řídící práce	vedení školy	analýza	ŘŠ

Školská rada projednala návrh ŠVP pro nižší stupeň osmiletého gymnázia.

.

……..
MUDr. Ludmila Koberová
předseda školské rady

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět v primě 5 hodin týdně, v sekundě, tercii a kvartě 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, přičemž na jednu hodinu týdně jsou třídy rozděleny do dvou skupin. Toto dělení umožňuje aktivnější procvičení probíraných mluvnických jevů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři…)

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů…

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti…)

VMEGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy…)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství…

MeV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho stavba, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

MuV – ukázky literatury národnostních menšin

Průřezová témata MeV jsou realizována v kvartě a v primě prostřednictvím projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme studenty k samostatné práci
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- vedeme studenty k práci s textem, ke čtení s porozuměním, k formulaci vlastních stanovisek

- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému
- zadáváme samostatné referáty a problémové úlohy, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- využíváme skupinovou práci, vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- učíme žáky využívat získané vědomosti k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní
- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názory
- snažíme se je vést k pochopení předností asertivní komunikace
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, pracujeme s aktuálními texty, učíme žáky posuzovat jazykovou úroveň textu i vhodnost postoje mluvčího

Kompetence sociální a personální
- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat na různých úrovních a pomáhat slabším
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů

Kompetence občanské
- vedeme žáky ke vztahu k vlasti, ke sledování politického a společenského dění a orientaci v něm, k osobní angažovanosti
- snažíme se zdůrazňovat souvislosti ve vývoji lidstva a význam tradic
- besedami i kontaktem s praxí je vedeme k toleranci rasové, národnostní i názorové
- chceme po studentech, aby si vytvářeli názory na společenské problémy a byli je schopni obhájit v demokratické diskusi
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulativní strategie

Kompetence pracovní
- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi, k získávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Styblík,V.a kol.: Český jazyk pro 6.ročník ZŠ a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	-odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	Národní jazyk	Na základě výběru textů
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	-orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Jazykové příručky - používání	Pravopis v průběhu celého školního roku **OSV –** skupinová práce, práce s odbornou literaturou
	-používá samostatně slovníky pro určení významu slova		
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	-seznámí se s ukázkami českého a moravského nářečí	Spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí	
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	-ovládá základní pravopisné jevy	Podstatná jména – mluvnické kategorie, zařazování ke vzorům, pravopis koncovek	
	-osvojí si pravopis jmen vlastních a jednoduchých názvů zeměpisných	Vlastní jména osobní, místní + pravopis	
	-utvrzuje si učivo o shodě přísudku s podmětem	Slovesa – kategorie sloves , slovesný způsob, časování	
	-využívá výběru plnovýznamových sloves ve stylistických cvičeních	Prohlubování učiva o shodě přísudku s podmětem	

	-ovládá základní pravopisné jevy -chápe spodobu znělosti -zvládá pravopisné jevy lexikální,morfologické,syntaktické	Skupiny souhlásek, jejich výslovnost a pravopis – bě, bje, pě, vě, vje, mě, mně i/y, zdvojené souhlásky, předložky a předpony s/z/vz	
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	-rozlišuje slovní druhy	Slovní druhy – opakování a prohlubování učiva	**OSV –** práce s jaz. příručkami
	-určuje druhy přídavných jmen -zařadí přídavná jména ke vzorům	Přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, pravopis	
	-rozpozná druhy zájmen a číslovek -vyhledává jejich tvary v textu	Zájmena – druhy, pravopis, používání ve větách Číslovky – druhy, pravopis, používání ve větách	
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech.	-rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby -využívá slovní zásoby ve stylistických cvičeních	Stavba slova (předpona, kořen, přípona, koncovka) Slova příbuzná	
	-chápe zásady tvoření českých slov	Tvoření slov odvozováním Slova příbuzná	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	-rozlišuje základní větné členy, část podmětovou a přísudkovou	Podmět vyjádřený, nevyjádřený Přísudek slovesný, jmenný, sponová slovesa Podmětová a přísudková část věty Základní větné členy	
	-určuje věty podle funkce	Věta jednoduchá	
	-rozlišuje větu jednoduchou a	Věty podle postoje mluvčího	
	-souvětí, větu hlavní a vedlejší	Souvětí – věty hlavní a vedlejší	

	-využívá poznatků o stavbě věty jednoduché ve stylistických cvičeních	Řeč přímá a nepřímá	
	-využívá jazykové prostředky v různých komunikačních situacích	Shrnutí a opakování ze 6. ročníku	

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Styblík,V.a kol.:Český jazyk pro 6. ročník ZŠ a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	-vyjádří ústně či písemně své zážitky -čte s porozuměním	Vypravování ústní či písemné (podle četby, obrázků, poslechu, hry, vlastních zážitků)	**Ev**-pobyt v přírodě **VMEGS**-příběhy z cest **OSV –** neverbální komunikace
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	-seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění -uvědomuje si posloupnost děje	Jednoduchá osnova(hesla, věty) Odstavce Popis pracovního postupu	**F, B** – laboratorní práce
-využívá základy studijního čtení-vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky,výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	-odliší podstatné a okrajové informace -vyhledává a formuluje hlavní myšlenky textu	Popis osoby Popis děje Jak se učíme Výpisky, výtah	**OSV –** porozumění textu, práce s textem **D, B –** odborný text
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	-používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	Jazykové prostředky vypravování (dějová slovesa,přímá řeč,přirovnání)	**OSV –** užití spis. jazyka **MeV –** mluvený projev
-využívá poznatků o jazyce a stylu	-porovnává významy slov	Popis předmětu	

ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	-rozliší zprávu a oznámení -dokáže vytvořit věcně správnou zprávu a oznámení	Zpráva, oznámení	**MeV – Naše škola/město (projekt)**
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	-dokáže souvisle vyjádřit své názory, myšlenky, pocity -seznamuje se s originály tiskopisů, umí je vyplnit	Dopis, pohlednice, adresa Složenka,objednávka,průvodka, SMS	**VMEGS**-kontakty se světem **MuV –** korespondence do a ze zahraničí

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Měchurová,A. a kol.:Čítanka pro 6.ročník ZŠ a pro primu osmiletého gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších -rozpozná základní literární prostředky -při rozboru lit.díla využívá zakl. literárních pojmů	Poezie,próza,drama Báseň,sloka, verš,rým,rytmus Básnické prostředky-metafora,personifikace	V průběhu roku:literárně výchovné aktivity(divadlo,besedy, výstavy),čtenářský deník **Hv**- lidová píseň
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	-dokáže vyjádřit osobní pocity vyvolané básní -je schopen zpaměti přednést báseň -interpretuje a hodnotí přečtené texty -formuluje vlastní kritické názory na umělecké dílo	Bajky Balady a romance Pohádky-lidové,kouzelné,umělé,moderní Příběhy z dávných dob-báje,pověsti Svět fantazie-povídky dobrodružné. Čtení pod lavici	**D** – vliv náboženství starověké Řecko a Řím **Vv** – řecké a římské umění **OSV** – poznávání lidí dle příběhů **MuV** – výběr literatury **VMEGS**– život dětí v jiných zemích **EV**- lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	-vnímá prvky dramatu -seznamuje se se základními pojmy	Divadlo a film Tragedie,komedie,dějství, scénář	**MeV –** stavba divadelního představení

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Český jazyk pro 7. ročník ZŠ – Vlastimil Styblík a kol.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. -v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický.	-rozlišuje ohebné slovní druhy v textu -zvládá určování mluv. významů jednotlivých slov. druhů -ovládá pravopis lexikální a tvaroslovný -rozlišuje neohebné slov. druhy v textu -využívá příslovečných spřežek -stupňuje příslovce	**Tvarosloví** Ohebné slovní druhy-prohlubování učiva Neohebné slovní druhy	Jazykové rozbory a pravopisná cvičení v průběhu celého roku Mezipředmětové vztahy na základě výběru textu
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. -využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. -v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	-určuje druhy vět podle postoje mluvčího na základě charakteristických prostředků -rozlišuje věty na základě zvládnutí zákl. větných členů -seznamuje se s typy jednočlenných vět -orientuje se ve stavbě jednoduché věty -vyhledává, určuje a rozlišuje zákl. a rozvíjející větné členy -znalosti větných členů využívá ve stavbě věty	**Skladba** Druhy vět podle postoje mluvčího Věta jednočlenná a dvojčlenná Větné členy základní a rozvíjející, větný člen holý, rozvitý, několikanásobný, druhy přívlastku, přístavek, doplněk, grafické	**OSV** – kultivovaná komunikace

	-rozvíjí schopnost kultivované komunikace -rozliší větu hlavní a vedlejší -vytváří jednoduchá souvětí -nahrazuje větné členy vedlejšími větami a opačně -ovládá interpunkci ve větě jednoduché a souvětí -ovládá skladební pravopis a základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché -orientuje se v různých typech vedlejších vět -zdokonaluje se ve výstavbě souvislého textu	znázornění interpunkce Věta hlavní a vedlejší Druhy vět vedlejších	
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a dalšími slovníky a příručkami. -rozpoznává přenesená pojmenování. Spisovné vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova -rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	-určuje věcné významy slov -chápe označení pojmenování -používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova -využívá termínů z ostatních vyuč. předmětů -umí volit vhodná slova a využívá je ve slohových útvarech a mluvených projevech -zná způsoby obohacování slovní zásoby -ovládá tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním	**Význam slov** Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma Odborné názvy Slovní zásoba a tvoření slov	

	-rozlišuje zkratky a zkratková slova -vyhledává slova základní a odvozená		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Český jazyk pro 7. ročník ZŠ – Vlastimil Styblík a kol.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-umí soustředěně pozorovat předmět -dokáže podat celkový obraz popisovaného předmětu -rozlišuje podstatné a méně nápadné části a umí je pojmenovat a logicky seřadit -dbá na výběr slov při popisu - dbá o přehlednost, úplnost a názornost -vyjadřuje se jednoznačně, přesně a srozumitelně -uvědomuje si posloupnost děje	**Popis** Popis uměleckých děl Popis žákovských výrobků a pracovních postupů	**MUV** – Kulturní diference **VV** – výtvarné a sochařské umění Odborné předměty- laboratorní práce
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	-rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby	**Charakteristika**	**OSV** – poznávání lidí a mezilidské vztahy **MUV** – charakter člověka Práce s literárními texty
-využívá základy studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuluje	-učí se formulovat hlavní myšlenky textu	**Výtah**	**MEV** – odborný text

hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese výklad. -uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	-dokáže vytvořit výtah a výpisky		
	-umí stylizovat pozvánku	**Pozvánka**	**OSV** – sociální dovednost
	-chápe obsah vyhlášky -uvědomuje si nutnost přesnosti a jednoznačnosti formulací	**Vyhláška**	
	-sestaví vlastní životopis -používá jazykové prostředky typické pro daný slohový útvar -rozlišuje pojmy, fakta, názory a hodnocení -vyplňuje formuláře(strukturovaný životopis)	**Životopis**	**OSV** - sociální dovednost Práce s literárními texty
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	-vyjádří písemně či ústně své zážitky v různých situacích -používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci -seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění, obohacuje si slovní zásobu, rozvíjí čtenářské schopnosti a formuluje hlavní myšlenku textu	**Vypravování**	**OSV** – poznávání lidí podle příběhu

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Čítanka pro 7. ročník ZŠ a sekundu víceletého gymnázia – M. Hanzová, Jiří Žáček a Albína Měchurová			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-formuluje ústně i písemně dojmy z četby. -uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	-výrazně čte -umí převyprávět příběh -formuluje vlastní názory na přečtený text -vyhledává v ději i hlubší smysl	**Bajky**	**EV** – člověk a příroda **OSV** – morální rozvoj (praktická etika)
-rozlišuje zákl. literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci.	-jednoduše a výstižně charakterizuje základní literární žánry a orientuje se v základních literárních pojmech -uvědomuje si význam literatury v minulosti -umí chronologicky sestavit události	**Báje, pověsti, letopisy, kroniky**	Práce s dějepisnými texty
-vlastními slovy interpretuje smysl díla.	-umí zarecitovat básnický text -vyjádří své názory a pocity -seznamuje se zákl. básnickými jazykovými prostředky a vyhledává je v textu -rozlišuje lyriku a epiku v poezii	**Poezie**	**OSV** – kreativita jednotlivce
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní , názor umí doložit argumenty -tvoří vlastní literární text podle svých schopností	-umí si zaznamenat vtipné formulace -pokusí se o vlastní tvorbu	**Humor v literatuře**	

-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	-umí si vybrat hodnotnou četbu -chápe četbu jako zdroj informací o světě a o sobě -umí vypravovat příběh -charakterizuje postavy, prostředí a dobu -vytvoří si vlastní názor na přečtený text -vyhledává podstatné situace v ději -vnímá možnost zpracování příběhu jako divadelní hry nebo filmu -seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury	**Romány a povídky** (historické, realistické, dobrodružné, detektivní)	**MUV** – čeští a světoví autoři
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním zpracování	-uvědomuje si morální povinnost člověka žít v souladu s přírodou -umí vnímat dary přírody -chová se k přírodě nesobecky a uvědomuje si důležitost přírody pro život	**Příroda v beletrii a odborné literatuře**	**EV** – člověk a příroda
	-všímá si spojitosti textu s ilustrací	**Čeští malíři**	**VV** – výtvarné umění
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Český jazyk pro 8. ročník ZŠ – Vlastimil Styblík a kol.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	-rozlišuje útvary národního jazyka -pracuje s různými typy slovníků a jazykových příruček -umí převádět text z nespisovné podoby jazyka do spisovné -má přehled o slovanských a světových jazycích -seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků s výchovným využitím	**Obecné výklady o českém jazyce** Útvary ČJ Slovanské jazyky	**MuV** – jazykové diference Jazykové rozbory a pravopisná cvičení v průběhu celého roku Mezipředmětové vztahy na základě výběru textu
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov -spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	-procvičuje prakticky různé způsoby tvoření slov a rozpoznává je -dbá na kultivovaný mluvený i písemný projev -vyhledává v textu slova cizího původu -nahrazuje přejatá slova domácími ekvivalenty, rozumí jim -procvičuje si psaní a výslovnost frekventovaných obecných jmen a cizích jmen vlastních -zjišťuje původ a význam cizích slov -rozšiřuje si slovní zásobu	**Nauka o slovní zásobě** Tvoření slov Slova přejatá	

-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci -v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický -samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	-používá správně tvary ohebných slovních druhů a ovládá jejich mluv. kategorie -zvládá pravopis lexikální i tvaroslovný -poznává a vhodně používá neohebná slova a aplikuje získané znalosti v mluvnických cvičeních a utvrzuje je -uvědomuje si přítomnost cizích slov v médiích i v běžné komunikaci a užívá je včetně skloňování a rozumí jim -vhodně užívá ve svém projevu ukazovacích zájmen -zvládá určování slovesného vidu a umí vytvářet vidové dvojice -zařazuje slovesa do systému tříd a vzorů -tvoří slovesné tvary a vhodně je využívá v projevu	**Tvarosloví** Nepravidelnosti ve skloňování podst. jm. Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen Skloňování zájmen týž, tentýž Slovesný vid Přehled slovesných vzorů a tříd Slovesné tvary	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí -v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i v souvětí -využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů	-orientuje se ve větě jednoduché -správně určuje i obtížnější typy větných členů -zvládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché -umí určovat významový poměr mezi členy několikanásobného větného členu -doplňuje vhodné spojovací výrazy a zvládá interpunkci -rozlišuje druhy souvětí, větu	**Skladba** Stavba větná Větné členy Několikanásobný větný člen a významový poměr mezi jeho složkami Souvětí	**OSV** – kultivovaná komunikace

	hlavní a vedlejší a její druhy -využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci -zvládá interpunkci v souvětí		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Český jazyk pro 8. ročník ZŠ – Vlastimil Styblík a kol.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků -odliší podstatné znaky od méně důležitých -využívá poznatků z vlastní četby	**Charakteristika literární postavy**	Práce s literárními texty
-rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení -využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	-posiluje vztah k přírodě, k domovu, k místu, které dobře zná -obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky(obrazná pojmenování, přirovnání, personifikace, slova citově zabarvená)	**Subjektivně zabarvený popis**	**EV** – jedinec a příroda
-využívá základy studijního čtení -vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	-rozvíjí čtenářské schopnosti(četba s následnou reprodukcí) -seznamuje se s odborným textem -vyhledává hlavní myšlenky textu a orientuje se v jeho stavbě	**Výtah**	Práce s odbornými texty
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	-rozeznává jazykové a mimojazykové prostředky komunikace -ovládá základy studijního čtení -formuluje hlavní myšlenky textu přesně a výstižně -využívá aktuálních témat	**Výklad** Řečnictví	**VDO** – umění řečnictví **MeV** – média v každodenním životě

-rozlišuje subjektivní i objektivní sdělení -využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	-umí uplatnit své zkušenosti, názory a postoje v jednoduché úvaze na aktuální téma -využívá odpovídající stylistické a jazykové prostředky	**Úvaha**	**OSV**-sebepoznání, sebepojetí
	-zvládá orientaci v různých slohových útvarech -využívá vhodné slovní zásoby	**Shrnutí o slohu**	

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: M. Hanzová, Jiří Žáček a Albína Měchurová: Čítanka pro 8. ročník ZŠ a tercii víceletého gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje zákl. lit. druhy a žáry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	-hodnotí výběr básnických jazykových prostředků, rozpozná básnické prostředky -přednese zpaměti vybranou báseň -vyjádří osobní pocity vyvolané básní	**Rodný kraj v dílech básníků a prozaiků**	
	-vnímá krásy ostatních zemí -uvědomí si krásu své vlasti	**Zážitky z cest v básních, románech a cestopisech**	**VMEGS**-život lidí v jiných zemích
-porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním zpracování	-uvědomuje si nutnost pokory a úcty člověka k přírodě -získá přehled o různých žánrech, v nichž se příroda objevuje jako téma	**Příroda jako téma uměleckých a vědeckých děl**	**EV** – člověk a příroda
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v dramatickém a filmovém zpracování	-vnímá prvky dramatu -zamýšlí se nad obsahem úryvků dramatu -diskutuje na téma mezilidské vztahy, láska, peníze, majetek -seznamuje se s pojmy: tragédie, komedie, scénář, libreto, muzikál…	**České a světové drama**	
-porovnává různá ztvárnění téhož tématu v literárním zpracování	-umí vylíčit pocity a myšlenky hrdinů -vysvětlí motivy jednání postav	**Téma války ve všech literárních žánrech**	**VMEGS** – válka v životě člověka
-formuluje ústné a písemně dojmy ze své četby a názory na umělecké	-sleduje výstavbu souvislého textu -formuluje hlavní myšlenky textu a	**Příběhy v románech povídkách-prozaické žánry**	**OSV** – praktická etika

dílo	charakterizuje hlavního hrdinu a ostatní postavy -umí posoudit roli vypravěče v díle		
-formuluje ústné a písemně dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo	vyhledává hlubší smysl uměleckého díla	**Milostná poezie**	
	-rozvíjí čtenářské schopnosti, umí obhájit vlastní názor na přečtený text	**Vědeckofantastická literatura**	
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základní literární teorie	-snaží se o vlastní tvorbu	**Humor v literatuře**	
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 9. ročník ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	-užívá frekventovaná přejatá slova a skloňuje je	**obecné poučení o jazyce** -slovanské jazyky -vývoj českého jazyka -útvary českého jazyka **zvuková stránka jazyka** -hláskosloví -spisovná výslovnost -zvuková stránka věty -psaní a výsl. přejatých slov **slovní zásoba a tvoření slov** -stavba slova -způsoby tvoření slov -slovotvorný pravopis -význam slova **tvarosloví** -jména -skloňování obecných jmen přejatých	**D –** vývoj jazyka**, Z –** slovanské jazyky
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	-zná způsoby obohacování slovní zásoby a uvádí příklady -rozlišuje primární a sekundární význam slov -uvádí příklady frazeologismů		
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	-orientuje se v jazykových příručkách a používá je		
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich -používá ve vhodné komunikační situaci	-správně skloňuje a stupňuje -používá správné tvary zájmen a číslovek -ovládá mluvnické kat. sloves -rozezná a vhodně použije neohebná slova		

-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	-zdokonaluje své vyjadřovací schopnosti -graficky člení text -dbá na ustálený pořádek slov	-skloňování cizích vlastních jmen -slovesné tvary -přechodníky -pravopis morfologický -psaní velkých písmen v názvech **skladba** -větná stavba -tvoření vět -hlavní zásady českého slovosledu -textová stavba	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	-proniká do logiky skladby českého jazyka -má přehled o členění složitého souvětí		
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	-dodržuje pravidla pravopisu -respektuje interpunkci		
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	-dorozumívá se spisovným jazykem -rozpozná prostředky knižní, hovorové, odborné, publicistické a umělecké -zná základní znaky nářečí -převádí text z nespisovné podoby jazyka do spisovné		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 9. ročník ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		-jazyková kultura -funkční styly -slohové postupy -vypravování -popis děje -životopis -výklad -úvaha -proslov -diskuse -publicistické útvary	**Ov** ***MeV - Média a reklama (projekt)***
-rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru			
-rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj			
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	-vyjadřuje se jazykově správně, vhodně a přiměřeně		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	-v konkrétní komunikační situaci používá vhodné stylistické a jazykové prostředky		

-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	-přiměřeně komunikační situaci používá mimiku, gestikulaci i haptiku		
-zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	-dodržuje pravidla komunikace -zformuluje vlastní názor a obhájí ho		

Český jazyk a literatura – LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Hanzová, M. – Žáček, J.:Čítanka pro 9. ročník ZŠ a kvartu víceletého gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-vypráví děj, popíše prostředí, -charakterizuje postavy, sleduje vývoj postav -přiřadí text k druhu a žánru -vyhledá nejpůsobivější část textu, zajímavá slovní spojení -vysvětlí básnické prostředky -vylíčí své nálady -rozumí významu a smyslu textu	**poezie** -balada, bylina, hymnus, epigram, epos, kaligram, óda, píseň, romance, sonet **próza** bajka, cestopis, legenda, mýtus, novela, pohádka, pověst, povídka, román **drama** dějství, dialog, inscenace, komedie, melodram, monolog, režisér, scénář, tragédie vývoj literatury od starověku po současnost průběžně opakování literární teorie a jednotlivých literárních prostředků	**D –** literární historie**,** **Vv, Hv –** představitelé umění
-rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	-zná jména autorů jednotlivých žánrů vyjádří vlastní čten. zážitek		
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-orientuje se v knihovně, v muzeu -vnímá kulturní památky -pracuje s prameny -srovnává lit., div. a film. díla -vytvoří plakát k divadelnímu představení		
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-použije básnické prostředky		
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	-má přehled o významných představitelích české a světové literatury, diskutuje		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Anglický jazyk 1

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **anglický jazyk (1. jazyk)** se vyučuje jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii, kvartě 3 hodiny týdně.

Třídy jsou pro výuku jazyka rozděleny, výuka probíhá vždy proti německému jazyku většinou v kmenových třídách nebo učebně jazyků. Učebna jazyků je vybavena audiovizuální technikou, v jiných učebnách je používána zpravidla audiotechnika.

Vyučovací předmět **anglický jazyk** navazuje a je spjat s dalšími předměty, jako je český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, občanská výchova a hudební výchova.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

VMEGS – poznávání života v jiných zemích

MeV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho stavba, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

Poznámka č. 1:

Od 1.9. 2009 se angličtina vyučuje jako první jazyk, a to 3 hodiny týdně ve všech ročnících. Učební plán je totožný.

Poznámka č. 2:

Od 1.9.2010 se AJ1 v tercii vyučuje s učebnicí Project 4.

Kompetence – viz. anglický jazyk 1

Anglický jazyk 2			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 1			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - využívá slovníky	- psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací. - seznámení s reáliemi některých anglicky mluvících zemí (entertainment, typical year in GB, USA) - vyjádření nutnosti pomocí “have to” - zvířata (our pets) - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu, zdraví - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství, počitatelnost a nepočitatelnost - minulý a budoucí čas - základní nepravidelná slovesa - vazba “going to” - stupňování přídavných jmen - tvoření příslovcí - měsíce a data	Zeměpis – anglicky mluvící země Český jazyk – stavba vět, slovosled, slovní druhy Hudební výchova – anglické písně MuV Kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

Anglický jazyk 2			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob	- psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací. - seznámení s reáliemi některých anglicky mluvících zemí (entertainment, typical year in GB, USA) - vyjádření nutnosti pomocí “have to” - zvířata (our pets) - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu, zdraví - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství, počitatelnost a nepočitatelnost - minulý a budoucí čas - základní nepravidelná slovesa - vazba “going to”	Zeměpis – anglicky mluvící země Český jazyk – stavba vět, slovosled, slovní druhy Hudební výchova – anglické písně MuV Kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

	- má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - využívá slovníky	- stupňování přídavných jmen - tvoření příslovcí - měsíce a data	

Anglický jazyk 2			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Hutchinson, T. Project 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …)	- čas přítomný a minulý prostý a průběhový - čas předpřítomný a budoucí prostý - modální slovesa (must, can, should, have to) - rodina, plány do budoucnosti, návrhy - orientace ve městě - Londýn, New York - Kanada z pohledu národností - frázová slovesa - neurčitá zájmena (something, anything .. - nepravidelná slovesa	Český jazyk – rozdíly v časech a v jejich vyjadřování Matematika - číslovky Občanská výchova – zvyky a tradice angl. mluvících zemí Zeměpis – reálie angl. mluvících zemí Dějepis – zákl. fakta o historii GB Hudební výchova – angl. písně MuV Kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

	- napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

NĚMECKÝ JAZYK

Inovované verze : ***v1***

Charakteristika předmětu

Klíčové kompetence

- vedeme studenty k samostatné práci se slovníky, cizojazyčnou literaturou, časopisy, internetem
- vedeme studenty k využití jazyka v praxi (cestování, kontakt s cizinci)
- účastí v soutěžích vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu své školní práce
- pravidelným opakováním a vedením přehledných poznámek vedeme studenty k organizaci své studijní práce a k pracovnímu režimu
- zadáváním skupinové a individuální práce se studenti učí samostatnosti

Kompetence k řešení problému

- zadáváním projektů se studenti učí analyzovat problém, pochopit jeho podstatu, nacházet informace z různých zdrojů, utřídit je a najít nejlepší řešení
- skupinová práce na projektu učí studenty řešit problém týmově

Kompetence komunikativní

- v rámci konverzace v jazyce studenty učíme formulovat jasně své myšlenky, v diskusi se učí naslouchat ostatním a respektovat jiný názor
- motivujeme studenty k tomu, aby byli schopni vyjádřit svá přání, dotazy
- využíváme audiotechniku jako motivaci k diskusi

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a dospělým
- trváme na dodržování pravidel při hrách a týmové práci
- dbáme na vypracování zadaných úkolů bez podvádění a opisování
- vedeme studenty ke spolupráci s ostatními na různých úrovních a k pomoci slabším

Kompetence občanské

- vedeme studenty ke vztahu k vlasti zadáváním projektů o České republice
- výuka cizích jazyků sama o sobě vede k porozumění mezi národy a etniky
- jezdíme na cizojazyčná divadelní představení a snažíme se organizovat exkurze do zahraničí
- v rámci jazyka vedeme studenty ke schopnosti vyplňovat formuláře v cizím jazyce, napsat životopis, ucházet se o zaměstnání
- v rámci výuky vedeme studenty k ochraně životního prostředí a porozumění civilizačním problémům

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů
- znalost jazyka umožňuje uplatnění v občanském životě (brigády, zaměstnání, studium)
- znalost jazyka umožňuje široké využití různých informačních zdrojů
- dbáme na bezpečnost práce, čistotu a pořádek

- vedeme studenty ke schopnosti ocenit práci vlastní i práci ostatních

Anglický jazyk 1			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Hutchinson, T. Project 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - využívá slovníky	- psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací. - seznámení s reáliemi některých anglicky mluvících zemí (entertainment, typical year in GB, USA) - vyjádření nutnosti pomocí “have to” - zvířata (our pets) - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu, zdraví - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství, počitatelnost a nepočitatelnost - minulý a budoucí čas - základní nepravidelná slovesa - vazba “going to” - stupňování přídavných jmen - tvoření příslovcí - měsíce a data	Zeměpis – anglicky mluvící země Český jazyk – stavba vět, slovosled, slovní druhy Hudební výchova – anglické písně MuV kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

Anglický jazyk 1			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hutchinson, T. Project 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník	- čas přítomný a minulý prostý a průběhový - čas předpřítomný a budoucí prostý - modální slovesa (must, can, should, have to) - rodina, plány do budoucnosti, návrhy - orientace ve městě - Londýn, New York - Kanada z pohledu národností - frázová slovesa - neurčitá zájmena (something, anything .. - nepravidelná slovesa	Český jazyk – slovosled, stavba vět Matematika - číslovky Občanská výchova – zvyky, tradice anglicky mluv. zemí Zeměpis – reálie angl. mluvících zemí Hudební výchova – anglické písně, koledy MuV kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

	- má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)		

Anglický jazyk 1			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a	- čas přítomný a minulý prostý a průběhový - čas předpřítomný a budoucí prostý - modální slovesa (must, can, should, have to) - rodina, plány do budoucnosti, návrhy - orientace ve městě - Londýn, New York - Kanada z pohledu národností - frázová slovesa - neurčitá zájmena (something, anything .. - nepravidelná slovesa	Český jazyk – rozdíly v časech a v jejich vyjadřování Matematika - číslovky Občanská výchova – zvyky a tradice angl. mluvících zemí Zeměpis – reálie angl. mluvících zemí Dějepis – zákl. fakta o historii GB Hudební výchova – angl. písně MuV kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

	dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)		

Anglický jazyk 1			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Soars, L. + J.: New Headway (Pre-internediate)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- rozumí souvislým projevům učitele i rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu - umí formulovat otázky a odpovídat na ně - umí pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v situacích každodenního života - umí samostatně vést jednoduchý dialog - umí vyjadřovat vlastní názor - umí reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text - umí souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) - umí používat slovníky a jazykové příručky - umí napsat stručný životopis - vyplní běžný formulář a dotazník - pracuje s autentickými texty	- minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový - předpřítomný a předminulý čas - trpný rod - přímá a nepřímá řeč - podmiňovací způsob - časové a podmínkové věty - vedení telefonického rozhovoru - modální slovesa (should, can, might, shall, would) - cestování, orientace a směr, nakupování - u lékaře - neurčité slovesné tvary - frázová slovesa - členy a zeměpisné názvy - povolání - tvoření slov	Dějepis – základní fakta z historie GB Zeměpis – reálie angl. mluvích zemí Český jazyk – různé časy a jejich odlišné vyjadřování v Aj Občanská výchova – zvyky a tradice angl. mluvících zemí v porovnání s českými. MeV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

	(časopisy, knihy, prospekty) - orientuje se v základních společenskopolitických, kultur. a historických reáliích. - má všeobecný rozhled. - odhaduje významy neznámých výrazů.		

Anglický jazyk 2
Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **anglický jazyk 2** se vyučuje jako samostatný předmět
v sekundě 2 hodiny týdně
v tercii a kvartě 3 hodiny týdně.

Třídy jsou pro výuku jazyka rozděleny, výuka probíhá vždy proti německému jazyku většinou v kmenových třídách nebo učebně jazyků. Učebna jazyků je vybavena audiovizuální technikou, v jiných učebnách je používána zpravidla audiotechnika.

Vyučovací předmět **anglický jazyk 2** navazuje a je spjat s dalšími předměty, jako je český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, občanská výchova a hudební výchova.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:
VMEGS – poznávání života v jiných zemích
MeV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho stavba, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět <u>německý jazyk 1</u> se vyučuje jako samostatný předmět
v primě 4 vyučovací hodiny týdně
v sekundě – kvartě 3 vyučovací hodiny týdně.

Předmět <u>německý jazyk 2</u> se vyučuje jako samostatný předmět
v sekundě 2 vyučovací hodiny týdně
v tercii a kvartě 3 vyučovací hodiny týdně.

Třídy jsou pro výuku jazyka rozděleny, výuka probíhá vždy proti výuce anglického jazyka většinou v kmenových třídách nebo učebně jazyků. Učebna jazyků je vybavena sluchátky a audiovizuální technikou, v jiných učebnách je používána zpravidla audiotechnika.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu německý jazyk je zaměřeno na:
- osvojení základů jazyka pro komunikaci žáků v rámci Evropy, světa,
- rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu žáků v německém jazyce,
- vytvoření možnosti poznání života lidí v jiných zemích a jejich kulturních tradic,
- snižování jazykových bariér mezi lidmi a prohloubení mezinárodního porozumění,
- pochopení role cizího jazyka v různých komunikačních situacích,
- poskytnutí možnosti k chápání a objevování nových skutečností, k dalšímu sebevzdělávání

Předmětem prolínají průřezová témata:
OSV
MuV – multikulturalita, vztahy mezi kulturami
EV – problémy životního prostředí, životní styl

<u>Poznámka č. 1:</u>
Od **1.9. 2009** se německý jazyk vyučuje jako *druhý cizí jazyk*. Výuka probíhá v dělených skupinách; v primě 2 hodiny týdně, od sekundy do kvarty 3 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- využíváme různé způsoby učení se (pamětní, logické, činnostní, učení se individuálně, ve dvojicích, z různých zdrojů)
- dáváme žákům možnost volby (samostatné práce, domácího úkolu, náročnosti práce, způsobu řešení a zpracování)
- umožňujeme žákům pracovat s různými zdroji informací (učebnice, knihy,encyklopedie, ICT, média, ústní informace apod.)
- zapojujeme žáky do prací na projektech
- organizujeme pro žáky činnosti, které umožní propojení vzdělávacích obsahů více vyučovacích předmětů například v projektech, na výletech, v kroužcích
- rozeznáváme a upozorňujeme na mezipředmětové vztahy
- pracujeme s žáky různými metodami (frontální, skupinová, individuální, práce na projektech)
- používáme správnou terminologii daného předmětu
- podporujeme schopnosti žáků využívat svých získaných zkušeností
- podporujeme přizpůsobivost žáků a jejich ochotu spolupracovat
- společně s žáky tvoříme individuální plány ke zvládnutí úkolu, k překonání překážky
- společně se žáky hodnotíme dosažené výsledky, kriticky posuzujeme jejich možnosti
- umožňujeme žákům účast v soutěžích

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky komunikovat různými formami /ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků/
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali jasně, srozumitelně, přiměřeně ke komunikačnímu závěru, aby uváděli myšlenky v logickém sledu
- seznamujeme žáky s významem nonverbální komunikace
- učíme žáky obhajovat jejich vlastní názor, argumentovat vhodnou formou,
- naslouchat názorům druhých, respektovat originální názory jiných a
- diskutovat k nim
- vedeme žáky k porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, aby správně interpretovali přijímaná sdělení a na jejich základě se naučili věcně argumentovat
- ve škole umožňujeme využívání moderních komunikačních technologií, aby žák prakticky zvládal komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním i občanském životě

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s provozními řády odborných učeben, s materiály a nástroji, které budou používat
- dbáme na to, aby žák zacházel odpovědně s vybavením svého pracoviště
- žáky netrestáme prací, kvalitní práci a iniciativu chválíme
- vedeme žáky k respektování pravidel zakotvených ve školním řádu a řádu učeben
- jdeme žákům příkladem i důsledným plněním svých povinností

- vychováváme žáky k ohleduplnému chování ke spolužákům
- usilujeme o vytvoření podnětného a tvořivého pracovního prostředí

Kompetence občanská

- důsledně dbáme na dodržování školního řádu a řádu odborných učeben
- podporujeme zdravé ovzduší v kolektivu (třída, škola)
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci slabším, mladším a handicapovaným
- vedeme žáky k respektování různých kulturních tradic, národní i rasové snášenlivosti
- vedeme žáky k šetrnému zacházení se školním vybavením

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové úkoly
- vedeme žáky k pochopení jednoduchých postupů při řešení těchto úkolů a situací
- vedeme žáky k trpělivosti, vytrvalosti a pečlivosti
- k řešení problémů využíváme projekty a vybízíme žáky k jejich využívání v dalších situacích
- své schopnosti a dovednosti využívají žáci v soutěžích a v přípravě aktivit pro spolužáky
- vedeme žáky k vyslechnutí druhých, k diskusi
- vytváříme prostor k vyjádření vlastního postoje, stanoviska, k pomoci druhému
- vyzýváme žáky k otevřenému upozorňování na problémy
- zadáváme v co největší míře problémové úlohy z praktického života
- vedeme žáky k používání internetu a k čerpání informací z jiných zdrojů
- podněcujeme žáky k uvědomování si problémů a k rozlišování podstatných a nepodstatných věcí
- vyzýváme žáky k volbě vhodných způsobů řešení problémů
- ve vhodných oblastech vzdělávání využíváme netradiční úlohy, soutěže, testy
- umožňujeme žákům samostatné přemýšlení nad problémem a volbu pořadí při vypracování zadaných úkolů
- vyzýváme žáky k obhajobě a vysvětlení svých řešení, k sebehodnocení

Kompetence sociální a personální

- užíváme často týmové práce v nehomogenních skupinách
- zdůrazňujeme vzájemnou úctu a respekt k osobnosti druhého, k toleranci
- učíme žáky formulovat vhodně kritické připomínky, nezapomínáme na kladné hodnocení
- posilujeme aktivitu každého žáka
- snažíme se u žáka rozvíjet schopnost naslouchat a respektovat názory druhých
- podporujeme žáka ve formulaci vlastního názoru
- nacvičujeme chování v běžných každodenních situacích
- cvičíme u žáků sebepoznání a práci na sobě jako celoživotní úkol

Německý jazyk 1			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Kouřimská, M.: Heute haben wir Deutsch 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tvarosloví: • člen určitý a neurčitý • skloňování pod. jmen • časování pravidelných sloves • skloňování os. zájmen • skloňování přivl. zájmen mein, dein • rozkazovací způsob sloves • časování neprav. sloves • základní číslovky • předložky • způsobová slovesa • perfektum prav. sloves préteritum sl. haben, sein	**Čj -** skladba
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	• odluč. a neodluč. předpony • zápor nicht, kein	
-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami	Skladba: • slovosled ve větě ozn. a táz. • větný rámec • bezespojkové věty	

-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	• věty s neurč. podm. man • věty typu „es ist warm…“ Slovní zásoba: • pozdravy • rodina • škola • dny v týdnu • jídlo • na venkově • zvířata • sport	
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		

Německý jazyk 1			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Kouřimská, M.: Heute haben wir Deutsch 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tvarosloví: • další nepravidelná slovesa v prézentu • perfektum nepravidel. sloves • perfektum sloves s odlučitelnou předponou • zápor nicht mehr, kein mehr, niemand • rekce sloves • skloňování příd. jmen po členu neurčitém • zeměpisná jména Skladba: • vazba es gibt	**Čj** – rekce sloves, zápor, **Z –** německy mluvící země, **Ov -** svátky
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	Slovní zásoba: • názvy zemí • televizní program	

-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami	• svátky u nás a v Německu • problémy s autem • jídlo • popis trasy • v kině, v divadle, v galerii • Švýcarsko • určování času	
-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

Německý jazyk 1			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Kouřimská, M.: Heute haben wir Deutsch 4			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tvarosloví: • perfektum silných sloves • skloňování přídavných jmen po členu určitém, po zájmenech přivlastňovacích a po zájmenu kein • číslovky řadové • přídavná jména utvořená od zeměpisných názvů • zvratná slovesa • perfektum smíšených sloves • préteritum slabých,silných a způsobových sloves	**Čj** – zvratná slovesa, **Z** - Švýcarsko, Německo, **OV** – drogová závislost **MuV** – Kulturní diference
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	• zájmena dieser,jeder,welcher,was für ein • podstatná jména – souhrn	
-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami	Syntax: • větný rámec(perfektum) • vedlejší věty se spojkami dass a weil	

-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	Slovní zásoba: • prázdniny a cestování • datum a letopočet • v restauraci • na horách • Švýcarsko • Německo • dovolená v Čechách • drogy • postižení lidé	
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

Německý jazyk 1			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Kouřimská, M. a kol.: Heute haben wir Deutsch 5			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tvarosloví: préteritum dalších silných sloves préteritum smíšených sloves budoucí čas sloveso werden ve významu stát se (něčím, nějakým) předložky se 4. pádem stupňování přídavných jmen a příslovcí zpodstatnělá přídavná jména trpný rod zájmenná příslovce slabé skloňování podstatných jmen mužského rodu Skladba: časové věty nepřímé otázky slovesné vazby vazba zu + infinitiv	**Čj** – rekce sloves, **Z** – Praha, Berlín, **OV** – ochrana životního prostředí, soužití s handicapovanými lidmi, **Bi** – ochrana životního prostředí **MuV** – Kulturní diference **EV** – Vztah člověka k prostředí
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je		

-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku -sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami -vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	Slovní zásoba: Praha – Královská cesta Berlín Film Povolání Životní prostředí Přístroje v domácnosti Zvířata	
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

<table>
<tr><th colspan="4">Německý jazyk 2</th></tr>
<tr><td colspan="4">Ročník: Sekunda</td></tr>
<tr><td colspan="4">Učebnice: Kouřimská, M.: Heute haben wir Deutsch 1</td></tr>
<tr><td>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV</td><td>ŠKOLNÍ VÝSTUPY</td><td>UČIVO</td><td>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</td></tr>
<tr><td>-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</td><td>-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou</td><td rowspan="5">Tvarosloví:
• člen určitý a neurčitý
• skloňování pod. jmen
• časování pravidelných sloves
• skloňování os. zájmen
• skloňování zájmen mein, dein, kein
• slovesa haben, sein
• základní číslovky 1-20
• slovesný tvar „möchte“
• rozkaz. způsob prav. sloves
Skladba:
• slovosled ve větě ozn. a táz.
• větný rámec
• přídavná jména v přísudku

Slovní zásoba:
• pozdravy
• rodina
• škola
• dny v týdnu
• telefonický rozhovor
• narozeniny</td><td rowspan="5">OV – rodina, škola, Čj - skladba</td></tr>
<tr><td>-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</td><td>-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky</td></tr>
<tr><td>-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</td><td>-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je</td></tr>
<tr><td>-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</td><td>-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je</td></tr>
<tr><td>-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</td><td>-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami</td></tr>
</table>

-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

<table>
<tr><th colspan="4">Německý jazyk 2</th></tr>
<tr><td colspan="4">Ročník: Tercie</td></tr>
<tr><td colspan="4">Učebnice: Kouřimská, M.: Heute haben wir Deutsch 2</td></tr>
<tr><td>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV</td><td>ŠKOLNÍ VÝSTUPY</td><td>UČIVO</td><td>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</td></tr>
<tr><td>-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</td><td>-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou</td><td rowspan="3">Tvarosloví:
• skloňování pod. jmen
• skloňování os. zájmen
• skloňování přivl. zájmen mein, dein
• rozkazovací způsob sloves
• časování neprav. sloves
• základní číslovky
• předložky
• způsobová slovesa
• perfektum prav. sloves
• préteritum sl. haben, sein
• odluč. a neodluč. předpony
• zápor nicht, kein
Skladba:
• slovosled ve větě ozn. a táz.
• větný rámec
• bezespojkové věty
• věty s neurč. podm. man
věty typu „es ist warm…“
Slovní zásoba:
• pozdravy
• rodina</td><td rowspan="3">Čj - skladba</td></tr>
<tr><td>-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</td><td>-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky</td></tr>
<tr><td>-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</td><td>-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je</td></tr>
</table>

-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	• škola • dny v týdnu • jídlo • na venkově • zvířata • sport • cestování • na horách • nemoc • bydlení	
-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. Příručkami		
-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		

-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

Německý jazyk 2			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Kouřimská M.: Heute haben wir Deutsch 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tvarosloví: • další nepravidelná slovesa v prézentu • perfektum nepravidel. sloves • perfektum sloves s odlučitelnou předponou • zápor nicht mehr, kein mehr, niemand • rekce sloves • skloňování příd. jmen po členu neurčitém • zeměpisná jména Skladba: • vazba es gibt Slovní zásoba: • názvy zemí • televizní program • svátky u nás a v Německu • problémy s autem • jídlo • popis trasy • v kině, v divadle, v galerii • Švýcarsko • určování času	**Čj** – rekce sloves, zápor, **Z –** německy mluvící země, **Ov -** svátky
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je		
-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami		

-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

MATEMATIKA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět v primě 5 hodin týdně, v sekundě, tercii a kvartě 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, přičemž jedna hodina týdně je dělená. To umožňuje aktivnější procvičení probíraných matematických vztahů a pojmů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu matematika je zaměřeno na:

- rozvíjení znalostí a dovedností matematických operací
- rozvíjení kultivovaného písemného i grafického projevu
- vnímání matematiky jako významného prostředku k poznání okolního světa
- porozumění poznatkům z různých oblastí lidské činnosti
- využívání různých zdrojů informací (encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **matematika** je zdrojový pro všechny ostatní předměty, které jej využívají. Je propojený především s fyzikou a chemií, bez dobré znalosti matematických operací nelze zvládnou fyzikální a chemické úlohy. Další významnou navazující oblastí jsou informační technologie.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- základem je kooperativní učení, rozvoj sebehodnocení a práce s chybou
- žáka vedeme na základě společné práce k zvládnutí osvojování obecně používaných matematických termínů, symbolů a znaků
- při práci s texty vedeme žáka k vyhledání vhodných údajů k řešení úlohy, správnému zápisu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (olympiády, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu

Kompetence k řešení problému

- rozvíjíme učením v souvislostech, v řadě úloh k jejich úspěšnému řešení potřebuje žák uplatnit znalosti z více oborů lidské činnosti

- získané znalosti žák kontroluje, důležité je pro něj poznání, že některé úlohy mají řešení víc, jiné žádné
- na základě ověřených výsledků je žák veden v vyjádření svých závěrů a jejich obhajobě

- zadáváme problémové úlohy, analýzou problému a pochopením jeho podstaty odliší podstatné od nepodstatného
- vedeme žáky k plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- vytváříme žákovi při výuce dostatečný prostor k vyjádření jeho představ o daném tématu
- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- učíme je zásadám správné diskuse, správnému formulování argumentů a myšlenek
- snažíme se je vést k pochopení předností asertivní komunikace
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- vedeme žáky k porozumění různým grafům a tabulkám

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat na různých úrovních a pomáhat slabším
- žáci jsou vedeni respektovat pravidla práce ve skupinách
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů

Kompetence občanské

- kompetence rozvíjíme metodami sebepoznání
- žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali práva ostatních
- žák je veden k uvědomění si své zodpovědnosti za domácí přípravu
- podle možnosti poskytuje pomoc spolužákům
- vedeme studenty ke kritickému zhodnocení informací

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi
- žák je veden k sebekritičnosti a schopnosti vyhodnotit svoji vlastní práci
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Matematika			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: J. Herman – Opakování z obecné školy, Dělitelnost, Racionální čísla, Procenta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel -zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	-provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel -poznává a určuje základní geometrické útvary.	Početní výkony s přirozenými čísly.Zlomky.Rovinná geometrie. Trojúhelník, obdélník, čtverec. Kruh, kružnice. Obvod rovinného obrazce. Obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu. Prostorové útvary. Síť a povrch kvádru a krychle	
-modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	-rozlišuje prvočíslo a číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná. Určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek.	Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti. Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	
-užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	-umí uvést zlomek na základní tvar, porovnat zlomky.umí převést zlomek na desetinné číslo a naopak. -ovládá početní výkony se zlomky a desetinnými čísly. -užívá základní pojmy procentového počtu: procento, základ, procentová část, počet procent -umí vypočítat úrok z dané jistiny za	Desetinná čísla a zlomky. Rozšiřování a krácení zlomků. Společný jmenovatel zlomků. Početní výkony se zlomky a smíšenými čísly. Složený zlomek. Sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků a desetinných čísel.Slovní úlohy se zlomky a desetinnými čísly. Pojem procenta, výpočet procentové	Ch - směsi

	určité období při dané úrokové míře, provádí jednoduché a složené úrokování	části, počtu procent, základu. Úrok. Základy finanční matematiky.	
-zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů -načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	-umí použít různé druhy čar -zná základní matematické symboly (bod, úsečka, přímka, polopřímka, velikost úsečky, vzájemná poloha přímek) a jejich geometrický význam -umí určit, zda jsou dva obrazce shodné, sestrojit obraz rovinného obrazce v osové a středové souměrnosti	Druhy čar. Rýsování a popis základních geometrických útvarů. Osa úsečky. Osová a středová souměrnost.	Vv - Druhy písma
-určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	-umí narýsovat úhel dané velikosti určené ve stupních, změřit velikost úhlu pomocí úhloměru, určit dvojice úhlů	Úhel jako část roviny. Přenášení úhlu. Měření úhlu. Druhy úhlů. Grafické sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů. Osa úhlu. Úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé. Rýsování šestiúhelníků a osmiúhelníků.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Matematika			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: J. Herman – Výrazy, Rovnice a nerovnice, Hranoly			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných -určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	-určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru -zná Pythagorovu větu a umí ji využívat v praxi -určí hodnotu daného číselného výrazu, zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými -sčítá a odčítá celistvé výrazy, násobí výraz jednočlenem, násobí mnohočlen mnohočlenem, dělí mnohočlen dvojčlenem	Zápis výrazů, číselné výrazy. Výraz s proměnnou, hodnota výrazu. Sčítání a odčítání výrazů. Násobení výrazů jednočlenem, násobení mnohočlenů. Dělení mnohočlenu jednočlenem a dvojčlenem. Slovní úlohy s využitím výrazů.	
-třídí a charakterizuje základní rovinné útvary -načrtne a sestrojí rovinné útvary. -odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	-umí třídit a popsat trojúhelníky, sestrojit výšky, těžnice, střední příčky, kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku -umí rozlišovat jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků, zná jejich vlastnosti -umí sestrojit rovnoběžník a lichoběžník, vypočítat jejich obvod a obsah, matematizuje jednoduché reálné situace	Vnitřní úhly a délky stran trojúhelníků. Výška, těžnice, střední příčka trojúhelníku. Čtyřúhelníky. Rovnoběžníky, lichoběžníky. Konstrukce rovnoběžníků a lichoběžníků. Obvody a obsahy rovinných obrazců.	

-určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti -odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmých těles -načrtne a sestrojí sítě základních těles -načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-umí třídit a popsat hranoly -vypočítá povrch a objem hranolu -sestrojí síť hranolu, načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině -užívá znalosti o hranolech při řešení úloh z praxe	Vlastnosti hranolů, třídění hranolů. Výpočet objemu hranolu. Výpočet povrchu hranolu. Slovní úlohy.	F – hustota látek
-formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	-řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku správnosti řešení -umí vypočítat hodnotu neznámé ze vzorce -řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnicí -řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav -vyjádří řešené nerovnice intervalem	Rovnost Ekvivalentní úpravy rovnic. Výpočet neznámé ze vzorce. Lineární rovnice s jednou neznámou. Lineární rovnice se zlomky a závorkami. Reálná čísla.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Matematika			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: J.Herman – Kruhy a válce, Úměrnosti, Geometrické konstrukce, Výrazy 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-zdůvodňuje a využívá polohové a metrické kružnice, kruhu, přímky, při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů -odhaduje a vypočítá objem a povrch válce -načrtne a sestrojí sítě základních těles -načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice -určuje vzájemnou polohu dvou kružnic -využívá Thaletovu větu v praxi. Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice a z daného bodu vně kružnice -vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice -vypočítá objem a povrch válce -sestrojí síť válce	Vzájemná poloha kružnice a přímky, kruhu a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic. Thaletova kružnice. Výpočet délky kružnice a obvodu kruhu. Výpočet obsahu kruhu. Části kružnice a kruhu. Délky a obsahy kružnice a kruhu.	
-řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem -pracuje s měřítky map a plánů. Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti -řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	-umí porovnat dvě veličiny poměrem, zvětšit (zmenšit) danou hodnotu v daném poměru, rozdělit celek v daném poměru, upravit daný poměr, řešit slovní úlohy z praxe s využitím poměru -umí zapsat tabulku přímé a nepřímé úměrnosti, umí zakreslit bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic, přečíst souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic -narýsuje graf přímé (nepřímé)	Určování poměru, úpravy poměru. Změna čísla v daném poměru. Postupný poměr. Dělení celku na části v daném poměru. Užití poměru ve slovních úlohách. Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost. Trojčlenka. Tabulka a graf přímé a nepřímé úměrnosti. Měřítko mapy.	CH – molární hmotnosti Z – měřítko mapy

	úměrnosti -určí zda, zda daná závislost je nebo není přímá nebo nepřímá úměrnost a tvrzení umí zdůvodnit -řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky -umí využívat dané měřítko při čtení plánů a map.		
-užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny -provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	-umí používat pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami -ovládá rozklad mnohočlenů na součin, krátit a rozšiřovat lomené výrazy -umí určit podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl -umí sčítat, odčítat, násobit a dělit lomené výrazy -umí převést složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů -umí řešit lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	Sčítání a odčítání mocnin. Násobení a dělení mocnin. Mocnina součinu a podílu. Mocniny se záporným exponentem. Rozklad na součin vytýkáním a užitím vzorců. Lomený výraz, definiční obor. Krácení, rozšiřování lomených výrazů. Sčítání a odčítání lomených výrazů. Násobení a dělení lomených výrazů. Úprava složených výrazů.	
-využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	-umí používat základní pravidla přesného rýsování, umí sestrojit osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti -umí sestrojit trojúhelník podle vět sss, sus, usu, Ssu -umí sestrojit trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky	Množina bodů daných vlastností. Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu. Jednoduché konstrukce (výška, těžnice, střední příčka). Konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi.	

-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			

Matematika			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: J. Herman – Rovnice a jejich soustavy, Funkce, Podobnost a funkce úhlu, Jehlany a kužely.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. -analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	-umí řešit soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými. -používá k řešení soustavy dvou rovnic výhodně dosazovací metodu, sčítací metodu a srovnávací metodu	Řešení dvou rovnic se dvěma neznámými: metoda srovnávací, metoda dosazovací metoda sčítací. Slovní úlohy řešené soustavou rovnic. Slovní úlohy o pohybu. Slovní úlohy o společné práci. Slovní úlohy o směsích.	CH – směsi F – úlohy o pohybu
-vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů -vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-umí rozeznat funkční vztah od jiných vztahů -určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce -umí sestrojit graf lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti -řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	Soustava souřadnic v rovině. Funkce rostoucí a klesající. Funkce lineární – vzorec, tabulka, graf. Funkce nepřímé úměrnosti – vzorec, tabulka, graf. Kvadratická funkce – vzorec, tabulka, graf. Grafy a diagramy.	
-užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	-určí podobné útvary v rovině -umí sestrojit rovinný obraz podobný danému -umí rozdělit úsečku dané délky v daném poměru -umí sestrojit graf funkcí sinus a	Podobnost geometrických útvarů. Poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků. Dělení úseček v daném poměru. Užití podobnosti v praxi. Vztahy mezi stranami a úhly	

	tangens pro hodnoty úhlů v intervalu <0°;90°> -umí určit hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulátoru nebo tabulek -užívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles	pravoúhlého trojúhelníku. Grafy goniometrických funkcí. Určení hodnot goniometrických funkcí z tabulek a na kalkulátoru. Užití goniometrických funkcí ve slovních úlohách.	
-analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu -určuje a charakterizuje prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti -načrtne a sestrojí síť základních těles -vypočítá objem a povrch těles -řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	-umí sestrojit síť jehlanu a kužele -umí vypočítat objem a povrch jehlanu -umí vypočítat objem a povrch kužele -umí vypočítat objem a povrch koule -užívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele	Síť jehlanu. Povrch a objem jehlanu. Síť kužele. Povrch a objem kužele. Povrch a objem koule. Slovní úlohy řešené s využitím shodnosti, podobnosti, goniometrických funkcí.	

-vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data -porovnává soubory dat -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	-umí provádět jednoduché statistické šetření a zapisovat jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřovat diagramem -umí číst tabulky a grafy -umí určit četnost jednotlivých hodnot a zapsat ji do tabulky -umí vypočítat aritmetický průměr -umí určit z dané tabulky modus a medián -umí číst a sestrojovat různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech	Statistický soubor. Statistické třídění a vyhodnocování. Jednotka, znak, četnost. Aritmetický průměr, modus, medián. Užití grafů, shromažďování údajů.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky -užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE ***Inovované verze : v1***

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

- Výuka je realizována v terci a kvartě po dvou hodinách týdně.
- Žáci jsou na hodiny děleni do dvou skupin. Učební osnovy jsou zpracovány jednotně pro všechny skupiny.
- Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem a tabulkami, k tvorbě prezentací, algoritmů a jednoduchých programů. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu.

Žáci si zároveň osvojují dovednosti vycházející ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (základní fce digitální techniky, digitální technologie, počítačové programy).

Nejdůležitější integrovaná **průřezová témata:**
*VDO – **svoboda slova, pluralita názorů***
OSV – pravidla komunikace
EV – vliv člověka na životní prostředí
VMEGS – vyhledávání informací o světě
MuV – možnosti komunikace s lidmi z různých kultur

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Informační a komunikační technologie			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Pavel Navrátil : S počítačem nejen k maturitě (1. díl)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
-má přehled o vývoji výpočetní techniky -dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače -dokáže popsat jednotlivá periferní zařízení, zná jejich funkce, má orientační přehled o cenách na trhu	-vyjmenuje jednotlivé součásti počítače, vysvětlí, jak fungují -zná druhy stí, výhody, nevýhody -používá periferní zařízení ke své práci	**Hardware:** skříň PC, druhy pamětí, uchování dat, vstupní a výstupní zařízení **Hardware:** Periferie tiskárny scannery digitální fotoaparáty digitální kamery	
-samostatně si uspořádává data na svém uživatelském účtu, vytváří, odstraňuje, přejmenovává, přesouvá složky, soubory ukládá do složek -chápe stromovou strukturu, zná atributy souboru -využívá klávesové zkratky.	-samostatně využívá Windows a průzkumníku ke své práci	**Windows:** Průzkumník Plocha Hlavní panel Ovládací panely Hledat – soubor Nápověda a odborná pomoc	
-využívá funkce Windows Commanderu včetně komprimování		**Nadstavba Windows:** (Total Comamnder)	
-zná historii vzniku a vývoje Internetu -zná základní služby Internetu má přehled o prohlížečích, jeden z nich plně využívá -využívá nástroje z menu (Možnosti internetu, historie, záložky, odkazy) -web používá jako zdroj informací	-samostatně využívá služeb internetu, prohlížeč Internet Explorer	**Internet**: co to je, kdy vznikl, služby Internetu elektronická pošta Využití PC v praxi, zabezpečení dat a ochrana PC Prohlížeč Internet Explorer pohyb po webu: přes hypertextové odkazy známá adresa	VMEGS – vyhledávání informací o světě OSV – pravidla komunikace, MuV – možnost komunikace s lidmi z růz. kultur VDO – svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů,

		vyhledávání ukládání z webu: obrázek celá stránka vykopírování části textu	EV – zdroj informací o ŽP, postojů apod. o vlivu člověka na ŽP
-el. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání příloh.	-používá elektronickou poštu ke své práci, má nejméně jednu elektronickou schránku u veřejného poskytovatele a používá ji	**El. Pošta:** dva základní druhy mailboxů: privátní a veřejný, jejích výhody a nevýhody základní využití pro odeslání a přijetí zprávy, odpověď na zprávu, přikládání dokumentů ke zprávě, práce s adresářem a kontakty, další možnosti nastavení a organizace zpráv	
-dokáže upravit vzhled dokumentu -používá styly, tabelátory, sloupce, tabulky, vkládá upravený obrázek do textu, využívá Panely nástrojů a jejich funkce, -píše novinový článek se sloupcovou sazbou, využívá styly obtékání obrázku -vytvoří a vytiskne referát a diplom -píše strukturovaný životopis -je schopen používat různé druhy seznamů	-používá styly, tabelátory, sloupce, tabulky, záhlaví a zápatí ke své práci -vkládá obrázek do textu	**Word:** formát písma a odstavce styly, generování obsahu vzhled stránky, číslování, tabulátory, ohraničení a stínování, sloupce, záhlaví, zápatí, tabulka, vzhled stránky, náhled, tisk, formát obrázku, objekt, rejstřík, seznam, textové pole, WordArt, kreslení, hypertextový odkaz, nahradit, kontrola pravopisu	Čj – bezchybný pravopis (korektura textu) Vv – kreslení a tvorba WordArtů Čj – správné dělení slov Čj – typografická konvence
-chápe nebezpečí vyplývající z možnosti zavirování PC (především elektonickou poštou),	- nastavuje základní parametry antivirového programu AVG zná základní druhy virů a jejich fungování, umí používat základní	**Viry a antivirové programy** druhy virů a jejich fungování, rozlišení virů a jiného malware (trojské koně, spyware, spam, pishing…)	

	nastavení antivirového programu, umí aktualizovat antivirovou databázi takového programu, umí léčit, izolovat nebo smazat zavirovaný soubor pokud k této situci dojde	Další související programy pro ochranu počítače a jejich význam – firewall a antispyware	

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE			
ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Pavel Navrátil : S počítačem nejen k maturitě (1. díl)			
Využívá hromadnou korespondenci ve všech jejích hlavních aspektech s ohledem na její budoucí možné firemní využití	-vytváří formulářové dopisy, včetně dopisů s předem neznámými faktickými údaji, umí vytvářet adresní štítky a popisné štítky různých rozměrů	vytvoření formulářového dopisu pomocí průvodce hromadnou korespondencí, vytvoření databáze příjemců hromadné korespondence a jejich editace, editace obsahu slučovacích polí v databázi pomocí nástrojů v textovém editoru, panel nástrojů hromadná korespondence a jeho využití, vytváření formulářových dopisu s dalšími slučovacími poli typu „Dotaz“ atd..., tvorba adresních štítků, obálek, štítků na CD a další média	
-zhotoví jednoduchou webstránku pomocí textového editoru, , vkládá hypertextové odkazy, modifikuje je podle potřeby	-vypracuje grafickou podobu budoucí webstránky a přesvědčí se o výhodě i nevýhodě tohoto postupu (mírně vzhledově nekorektním převodu dokumentu v Exploreru)	sestavení webové stránky s textovými odkazy, sestavení webové stránky s obrázkovými odkazy, které směřují jednak do vnitřního dokumentu, jednak do Internetového dokumentu, do zvukového souboru a na mailovou adresu	
-pracuje s dlouhým dokumentem a chápe možnosti pro usnadnění práce při jeho značné délce vygeneruje obsah, rejstřík	-umí strukturovat dokument pomocí stylů, pracuje v zobrazení osnovy dokumentu, rozdělí dlouhý dokument na oddíly tak, aby bylo možno číslovat jednotlivé části různým způsobem	na příkladu delšího dokumentu provedení rozdělení na oddíly, číslování různých pasáží různým způsobem, plné pochopení využití možností práce v záhlaví a zápatí včetně číslování řádků a vkládání dalších běžných údajů práce s osnovou dlouhého dokumentu a vytváření záložek pro rychlé hledání	Čj – provedení výtahu článku Čj – osnova dokumentu

-dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled, používat základní vzorce a jednoduché funkce, vytvořenou tabulku a graf dokáže přenést do textového editoru. -používá podmínky.	-samostatně podle požadavků vytváří tabulku a graf s popisem -využívá funkce grafu -používá základní statistické funkce -využívá podmíněné formátování -rozumí rozdílu mezi absolutní a relativní adresací a dokáže jej využít -vytváří formuláře a modifikuje formulářová pole -ovládá práci s kontingenční tabulkou	**Excel:** vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, spolupráce s textovým editorem, tabulky, třídění dat, formátování buněk, ohraničující čáry, vytvoření a úprava vzhledu grafu,. grafy (spojnicový, sloupcový, výsečový, kruhový), výpočty, funkce (matematické, statistické, vyhledávací, logické), podmínka KDYŽ, diagramy, objekty, zámek	M – výpočet procent, přímá a nepřímá úměra
-vytváří samostatně prezentaci na dané téma -dokáže sestavovat a upravovat organizační diagramy	-chápe možnosti animací -umí požívat různé techniky tvorby prezentace -umí předvádět prezentaci různými cestami v závislosti na jejím účelu	**Power Point:** Základní i pokročilejší techniky prezentace na obrazovce počítače (dataprojektoru) – prezentace průvodcem, vkládáním nových snímků, tvorba a editace organizačních schémat, multimediální animační techniky, práce s řadičem snímků, spolupráce s Excelem, možnosti při vlastním předvádění prezentací…	Vv – kompozice a dekorativní výtvarná tvorba

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

DĚJEPIS

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v primě až kvartě 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- pochopení hlavních vývojových tendencí dějin
- získávání orientace v historickém čase
- vědomí souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturních rozdílů lidstva
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,…
matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,…
výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,…
hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,…
český jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,…
občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,…
tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,…

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**

VDO – demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,…
EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,…
MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur,.mezinárodní solidarita,…
VMEGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, význam objevení Ameriky, novověké revoluce, proces evropské integrace po druhé světové válce.

Klíčové kompetence žáka v předmětu:

Kompetence k učení

- vedeme studenty k vyhledávání informací z různých zdrojů, z historických pramenů
- učíme je zobecňovat a vyvozovat závěry, aplikovat poznatky z jiných oborů, rozlišovat podstatné a nepodstatné
- učíme studenty vyhledávat logické souvislosti historických jevů, uvědomovat si smysl své práce
- snažíme se ve studentech probudit zájem o dané učivo

- učíme je systematizovat poznatky
- vedeme studenty k četbě historických pramenů a textů s porozuměním
- vedeme studenty k samostatné práci

Kompetence k řešení problému

- snažíme se vést studenty k odhalení problému a k porozumění jeho podstaty
- učíme studenty analyzovat příčiny problému a vyhledávat nejlepší řešení
- vedeme studenty k vyhledávání různých variant řešení problému a k výběru mezi nimi
- chceme po studentech, aby hledali další informace z různých zdrojů
- učíme studenty vybírat a třídit historické informace
- vedeme studenty k zobecnění jednotlivých informací a jejich syntéze
- snažíme se, aby studenti porozuměli ostatním stanoviskům týkajících se problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- chceme, aby se studenti vyjadřovali spisovně, plynule a nepoužívali vulgární výrazy
- učíme studenty rozpoznávat jednoduché případy manipulativní komunikace, argumentace totalitních režimů
- snažíme se, aby studenti naslouchali ostatním, respektovali odlišný názor v diskusi
- využíváme technické prostředky, především internet
- učíme studenty používat ustálená slovní spojení
- vedeme studenty k diskusi

Kompetence sociální a personální

- dbáme na to, aby studenti dodržovali vytvořená pravidla
- vedeme žáky k vytvoření jednoduché role ve skupině
- snažíme se, aby studenti půjčovali své pomůcky a materiál ve skupině
- učíme studenty pomáhat slabšímu v dosažení vyšší úrovně

Kompetence občanská

- chceme po studentech, aby sledovali politické, společenské a kulturní dění v obci, kraji, státě a ve světě
- vedeme studenty ke znalosti minulosti svého národa, uvědomění si souvislostí ve vztazích k ostatním zemím a k dodržování národních zvyklostí a tradic
- usilujeme o to, aby studenti tolerovali odlišná etnika, tradice, zvyky a menšinové názory
- vedeme je k vystupování proti nepravdě, křivdě, šikaně, xenofobii, rasismu, terorismu
- učíme je odmítat útlak a násilí
- snažíme se je vést k upozorňování na společenské problémy, učíme je neskrývat se za dav
- vedeme je k obhajobě svého názoru na základě věcných argumentů

Kompetence pracovní

- učíme je volit správnou metodiku práce
- vedeme je k volbě vhodných pomůcek, prostředků, materiálů, které použijí
- učíme je vyhledávat zdroje informací, využívat informační techniky
- vedeme studenty k zaznamenávání výsledků činností a komentáře k nim
- snažíme se, aby studenti spolupracovali a pomáhali spolužákům
- vedeme studenty k hodnocení výsledků práce, k jejich zobecnění a možnosti využívání v ostatních oborech a k pochopení významu lidské práce

Dějepis			
Ročník**: Prima**			
Učebnice: Kol.autorů: Dějepis 6. Pravěk a starověk, Hroch M.: Dějepis I. díl- Středověk			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Člověk v dějinách		**Úvod do vyučování dějepisu**	
-uvede konkrétní příklady a potřeby dějepisných poznatků	-vysvětlí poslání historie, prací historika	Úvod do učiva. Význam dějin	
-uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce shromažďující informace	-vyjmenuje druhy pramenů, pojmenuje místa jejich shromažďování, popíše jejich činnost	Historické prameny	
-orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	-osvojí si práci s časovou přímkou	Periodizace dějin	M - časová přímka
	-osvojí si práci s mapou -objasní účel historické mapy		Z- světové strany, světadíly
Počátky lidské společnosti		**Pravěk**	
-charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, jejich materiální a duchovní kulturu	-interpretuje výklad o vzniku světa a vývoji člověka	Teorie o vzniku světa a vývoji člověka	B - člověk v pravěku, životní podmínky, význam domestikace, význam kultivace půdy
	-rozpozná vývojové typy člověka a dovede je časově zařadit	Typy člověka, rasy a jazyky	Z- orientace na mapě, zemědělské oblasti
	-popíše způsob obživy a soužití lidí	Způsob života v paleolitu	VV - pravěké výtvarné umění
	-seznámí se s kulturou lidí, dovede vysvětlit příčiny uměleckého projevu		OV - náš region

			OSV - komunikace, sociální dovednosti
-objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	-pochopí podmínky, příčiny a důsledky přechodu k zemědělství -popíše funkce pravěkých nástrojů objasní vznik řemesel	Způsob života v neolitu, neolitická revoluce	EV - člověk a příroda
	-vysvětlí oddělení řemesel od zemědělství jako nutnost obchodu	Doba železná a bronzová	
-uvede příklady archeologických kultur na našem území	-rozpozná typické rysy jednotlivých kultur -uvede příklady archeologických kultur a nalezišť u nás	Pravěká kultura. Naleziště Opakování učiva	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		**Starověk. Staroorientální despocie**	
-rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací	-objasní vliv přírodních podmínek na vznik starověkých států -zapamatuje si oblasti vzniku států -rozpozná odlišnosti hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje v jednotlivých oblastech	Úvod do starověku Mezopotámie Egypt Blízký východ Indie Čína	OV - formy vlády, postavení soc. skupin Z - souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem civilizací, orientace na mapě B- význam řek pro kultivaci půdy ČJ - první písemné památky EV - příroda a první civilizace

-uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví -porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	-rozpozná významné historické památky -popíše vznik řeckých městských států a různé formy spol. zřízení -dovede rozdělit obyvatelstvo do sociálních skupin -porozumí funkci konkrétních státních institucí v Řecku a Říme -vysvětlí podstatu antické demokracie	Kultura staroorientálních států - opakování Starověké Řecko	 VDO - demokracie, despocie, tyranie MuV - prolínání kulturních vlivů OV - formy státní moci ČJ - řecké a římské báje a pověsti
	-vysvětlí příčiny, vývoj a důsledky expanze Říma -dokáže na mapě popsat rozsah římského impéria	Starověký Řím	VDO - občanská práva VMEGS - integrace Evropy, vliv Říma
-demonstruje na konkrétní příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	-porovná barbarské civilizace s antickou -popíše vývoj řecké a římské kultury -identifikuje významné osobnosti antické kultury -doloží příklady přínosu pro evr. kulturu -vysvětlí podstatu křesťanství, doloží na příkladech srovnání s judaismem	Naše země v době římské Antická kultura Počátky křesťanství Opakování	 M - matematické zákony, římské číslice VV - antické výtvarné umění TV - olympijské hry

Křesťanství a středověká Evropa		**Raný středověk**	
-popíše podstatnou změnu evropské civilizace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	-osvojí si periodizaci středověku	Úvod do středověku	Z - demografické změny
	-seznámí se a zapamatuje si nová etnika a oblasti, které etnika osídlila	Stěhování národů	
	-objasní vztah mezi novými a stávajícími	Vznik barbarských říší	
	-porozumí příčinám rozdílného vývoje nejstarších států v Evropě		
-porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské společnosti	-zapamatuje si raně středověké říše	Arabská říše	M - arabské číslice
	-rozpozná rozdíly ve správě středověkých států	Byzantská říše	VV - arabské výtvarné umění
	-uvědomí si střet a prolínání kultur	Opakování	MuV - etnický původ

Dějepis			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hroch a kol.: Středověk pro ZŠ I-III			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Křesťanství a středověká Evropa		**Opakování učiva**	
-porovná základní rysy západoevropského, byzantského a islámského kul	-zapamatuje si významné raně středověké říše	Francká říše	Z - orientace na mapě
	-rozpozná rozdíly ve správě státu -učí se chápat úlohu víry ve společnosti -seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií	Vikingské nájezdy Anglie Německo Kyjevská Rus	ČJ - písemné památky VMEGS -formování Evropy
-objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj čes. státu a postavení státních útvarů v evropských souvislostech	-vysvětlí okolnosti vzniku českého sátu	První státní útvary na našem území	ČJ - písemné památky
	-rozpozná územní změny v Evropě -vysvětlí příčiny, důsledky změn v postavení čes. panovníka pro středoevropskou oblast -objasní vztahy VM a čes. státu k evropským říším -doloží na příkladech vliv okolních kultur		OV - národ, vlast VV - velkomoravská kultura EV - historické památky

-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověk. člověka, konflikty se světskou a církevní mocí, vztah ke kacířství a jiným věroukám	-objasní šíření křesťanství a počátky křesťanské kultury	Úloha křesťanství ve středověku	Z - orientace na mapě
	-uvědomí si odkaz patronů čes. zemí -popíše příčiny a důsledky boje o investituru	Boj mezi mocí světskou a církevní Křížové výpravy	
-ilustruje postavení jednotlivých vrstev střed. společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	-na příkladech doloží pokusy kat. církve o expanzi územní a náboženskou -popíše způsoby středověkého hospodaření -dokáže uvést a charakterizovat společenské vrstvy -doloží vliv kolonizace na změnu soc. struktury -porozumí smyslu učení o trojím lidu -objasní územní rozmach čes. státu -pochopí problémy vedoucí ke kritice církve -rozliší znaky románské a got. kultury -rozdělí a na konkrétních příkladech doloží středověké památky	Společnost a život v raně středověkém státě Románská kultura Vrcholný středověk Společnost ve vrcholném středověku Vznik měst Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Gotická kultura a životní styl	VV - románský sloh ČJ - písemné památky vrcholného středověku HV - gotická hudba

		Konflikty mezi Anglií a Francií	EV - historické památky VDO - parlament
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
-vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	-zopakuje si příčiny vedoucí ke kritice církve -porozumí hlavním myšlenkám reformace a Husovým myšlenkám -vysvětlí pozici Husa a dalších reformátorů v katolické církvi -popíše průběh a vývoj hus. hnutí -porovná cíle jednotlivých hus. proudů -popíše vztah čes. panovníků k husitství	Čechy v době předhusitské Mistr Jan Hus Husitská revoluce Vláda Jiřího z Poděbrad	HV- hus. písemně OV - náš region ČJ - písemné památky
-vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakcí církve na tyto požadavky	-objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v období hus. revoluce -učí se chápat rozměr pojmů tolerance a intolerance -objasní vliv antiky na raně novověkého člověka -vymezí pojmy renesance a humanismus -pojmenuje změny, které nastaly v důsledku šíření renesance a humanismu ve společnosti	Doba jagellonská Renesance, humanismus, reformace Renesanční kultura	VMEGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad VV - pozdní gotika ČJ - humanismus VV - renesanční sloh EV - historické památky

	-vysvětlí změny v ekonomice objasní myšlenky vedoucí k reformaci a protireformaci	Novověk	
-popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky -objasní postavení čes. státu v podmínkách Evropy rozdělení do řad moc. a náb. center a jeho postavení v habsburské monarchii	-zapamatuje si mocnosti a osobnosti realizující objevy -na mapě demonstruje objevená a dobývaná území -uvede vztahy mezi expanzí a změnou živ. stylu člověka -objasní význam rostoucí moci hab. monarchie -porozumí náb. rozdělení Evropy -popíše vztah panovníka a šlechty uvnitř hab. monarchie	Zámořské objevy Český stát za prvních Habsburků Reformace a protireformace v Evropě	OV - kolonizace a koloniální panství, vztah k původnímu obyvatelstvu, tolerance, intolerance VDO - formy vlády
-objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí důsledky	-popíše průběh třicetileté války -objasní cíle válčících států -demonstruje důsledky války -porovná poměr sil v Evropě -porozumí hosp. změnám po třicetileté válce	Třicetiletá válka Opakování	Z - demografické změny, geografické změny

Dějepis			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Čapek a kol.: Novověk I-III, Nová doba I			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus -rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady kulturních památek	- porozumí ekonomické a náboženské situaci před anglickou revolucí - objasní souvislost mezi posilováním pozice buržoazie a růstem moci parlamentu v 17.stol. - popíše vývoj politického prostředí porevoluční Anglie - objasní projevy absolutismu v z.a v.Evropě - rozliší znaky baroka a rokoka od jiných uměleckých slohů - určí významné památky ve světě a u nás - zapamatuje si vybraná díla a jména nejvýznamnějších barokních umělců	Objevy a dobývání. Počátky nové doby.	OV - stát a právo, učivo typy a formy státu HV, VV - hudební styly a žánry, baroko a rokoko ve výtvarném umění

-vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	- porozumí změnám v průmyslu, průmyslové revoluci - vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo k modernizaci - porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm - popíše rozvoj nových společenských vrstev spojených s modernizačními změnami - porozumí vztahu mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti - posoudí vliv osvícenství na společenské změny - rozliší vývoj v Evropě a Sev. Americe - zapamatuje si hlavní události a osobnosti, které souvisejí s procesem vzniku USA	Modernizace společnosti	OV - stát a právo, učivo principy demokracie, lidská práva

-objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	- vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii - popíše průběh francouzské revoluce - zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka občana - zhodnotí uplatnění osvícenských myšlenek v revoluci - popíše hlavní události Napoleonovy vlády - porozumí vlivu napoleonských válek na konkrétní státy - objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách	Modernizace společnosti	

-porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	- porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu - srovná vývoj v habsburské monarchii před a po osvícenských reformách Marie Terezie a Josefa II. - uvede do souvislosti změny v habsb. monarchii a etapy emancipace českého národa - zapamatuje si významné představitele č.nár. emancipačního hnutí - rozliší základní znaky dobových kulturních směrů	Modernizace společnosti	Čj - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, klasicismus a romantismus ve výtvarném umění
-charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. -na vybraných příkladech demonstruje základní politické	- porozumí významu emancipace buržoazie pro rozvoj evropských národních hnutí - vysvětlí základní cíle revolucí 1848 - posoudí význam dělnictva i úrovně výroby v revolucích - popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské národy - rozliší cíle anglického konzervativismu a liberalismu - porozumí cílům	Modernizace společnosti	Ov - stát a hospodářství, principy tržního hospodářství OV - stát a právo, základní politické proudy

proudy	probouzejícího se socialistického hnutí - popíše typické rysy ruského samoděržaví - zapamatuje si cíle anarchismu, nacionál. a křesťan.soc. hnutí		
-vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa - popíše politický vývoj USA ve 2. pol.19.stol. - chápe necitlivý přístup kolonialismu vůči jiným kulturním a etnickým skupinám - porovná rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých evropských zemích - porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury - vysvětlí příčiny rostoucího napětí na Balkáně - vytvoří hypotézu o rozdělení mocností do válečných bloků - rozliší dobové umělecké slohy	Modernizace společnosti.	MuV - kulturní diference EV- vztah člověka k prostředí Hv, Vv - hudební styly, realismus a histor.slohy ve výtvar. umění

-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 1. svět. války - je schopen postihnout útrapy účastníků války na frontách i v zázemí - rozumí zvláštnímu charakteru 1. světové války - objasní význam ruské bolševické revoluce pro následující vývoj - rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů	Moderní doba	Čj - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, secese, impresionismus, expresionismus a kubismus ve výtvar. umění

Dějepis			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Vošahlíková, Jožák: Nová doba II-IV			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- porozumí problémům versaillesko - washingtonského uspořádání meziválečného světa - vysvětlí důsledky světové hospodářské krize, zejména ve vztahu k nastupujícím totalitním režimům - na příkladech demonstruje společné a rozdílné znaky vybraných totalitních režimů - objasní vztah total. režimů k demokracii a lidským právům - postihne postup fašistické agrese na pozadí lokálních válečných konfliktů 30. let	Moderní doba	OV - stát a hospodářství, nabídka, poptávka, inflace, krize OV - stát a právo, výhody dem. zřízení VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
-zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- porozumí procesu vzniku ČSR v souvislostech průběhu a výsledků 1.sv. války - zapamatuje si významné	Moderní doba	

	historické mezníky vývoje ČSR 1918-1945 - popíše politický systém ČSR - určí hospodářskou strukturu ČSR, porovná ji s vybranými státy - porovná práva nár. menšin v ČSR s okolními státy - porozumí vývoji česko-německých a česko-slovenských vztahů - vysvětlí kulturní prostředí tzv. 1. republiky, zapamatuje si osobnosti - posoudí vztah Čechů ke Třetí říši		Č j - základní literární směry a představitelé Hv - jazz a swing
-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- objasní nezbytnost existence vnitřního a vnějšího nepřítele pro fungování totalitního systému - porozumí zrůdnosti nacistického průmyslu zabíjení - uvede příklady jednotlivých lidských osudů obětí holocaustu - orientuje se v základních pojmech k dané oblasti - zapamatuje si základní fakta o romském holocaustu	Moderní doba	MuV - kulturní diference (etnické menšiny, nesnášenlivost)

-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 2.světové války - porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní - zapamatuje si místa rozhodujících střetnutí 2. sv. války - vysvětlí rozdíl mezi řešením poválečného uspořádání světa po první a po druhé sv. válce - zapamatuje si nejvýznamnější politické a vojenské osobnosti 2. sv. války	Moderní doba	
-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa,uvede příklady střetávání obou bloků	- odvodí vznik bipolárního rozdělení z výsledků 2.svět. války - porozumí pojmu „studená válka“ - charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku - doloží na příkladech vojenské střetávání supervelmocí v období studené války - rozliší ekonomickou, politickou, kulturní situaci v západním a východním	Rozdělený a integrující se svět	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, sídelní, náboženské a kulturní oblasti, hlavní světová konfliktní ohniska, vztah příroda a společnost EV - vztah člověka k prostředí Čj - základní literární směry a představitelé Vv - socialistický realismus

	bloku - specifikuje příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím a pádu východního bloku		
-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce -posoudí postavení rozvojových zemí	- vysvětlí genezi myšlenky sjednocené Evropy v dějinách - popíše důležité mezníky procesu evropské integrace - srovná politickou, vojenskou, ekonomickou situaci v zemích záp. a vých. bloku - porozumí procesu dekolonizace - zapamatuje si státy vymaňující se z koloniální nadvlády, jejich vybrané představitele a problémy s tím spojené	Rozdělený a integrující se svět	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí VMEGS - jsme Evropané
-prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu - zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa - porozumí významu i problémům začlenění České republiky do evropského integračního procesu	Rozdělený a integrující se svět	VMEGS - Jsme Evropané

Pozn.: Od školního roku **2008/2009** se používají učebnice kol.: „Dějepis pro základní školy a víceletá gymnázia 6, 7“, nakladatelství Fraus. Učivo je shodné.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Výchova k občanství

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Do tohoto vyučovacího předmětu byl částečně integrován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví, Člověk a svět práce** (konkrétně tematický okruh Svět práce) a **Etická výchova**.

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných oblastech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- uplatňování preventivních činností podporujících zdraví

Časová dotace

- prima až kvarta
- 1 vyučovací hodina týdně v každém ročníku

Místo realizace

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Průřezová témata

-**OSV** (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj, preventivní ochrana zdraví)
-**VDO** (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
-**VMEGS** (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
-**MuV** (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
-**EV** (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
-**MeV** (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování
- diskuse
- výklad
- reprodukce textu
- samostatná práce
- soutěže, testy
- dramatizace
- projekty
- PC
- video
- beseda
- dotazníky – interwiev

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatné práci
- integrujeme poznatky a dovednosti z výuky se zkušenostmi z osobního života studentů
- učíme žáky využívat zdroje pro získání informací a orientovat se v nich
- učíme žáky získané poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat z nich závěry
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů a naznačujeme metody, při kterých žáci docházejí k závěrům
- vedeme žáky k nalézání souvislostí a k propojování získaných poznatků do širších celků
- vedeme žáky k uvědomění si smyslu a významu integrujícího předmětu OV i důležitosti všestranného celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- zadáváme referáty a problémové úlohy, aby žáci tvořivě přistupovali k řešení problému, uměli vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézt řešení
- vedeme žáky k utváření představy o lokálních a globálních problémech současné společnosti a způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni
- učíme studenty kriticky myslet a kultivujeme v nich schopnost hájit svá rozhodnutí
- využíváme skupinovou práci a vedeme studenty k týmovému řešení problému a k uvědomění si různých variant řešení problémových úloh

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory souvisle, výstižně a kultivovaně
- vedeme žáky k naslouchání ostatním, k vhodné reakci na ně a k respektování jiných názorů
- podněcujeme žáky ke kvalifikované a věcné argumentaci
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi studenty
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- vyžadujeme, aby žáci využívali ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem, k upevňování pozitivních mezilidských vztahů
- utváříme a rozvíjíme způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání a formujeme vědomí odpovědnosti za vlastní život a důsledky svého rozhodování
- napomáháme žákům umět hodnotit svoji práci i práci ostatních na základě jasných kritérií
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- napomáháme k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot a stanovování životních cílů
- vedeme žáky k péči o zdraví a k jeho ochraně
- dbáme na to, aby si studenti uvědomovali zdravotní rizika způsobená užíváním návykových látek a aby znali prvky komunikační obrany v rizikovém prostředí

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke vztahu k vlasti, ke sledování politického a společenského dění a orientaci v něm i k osobní angažovanosti
- snažíme se zdůrazňovat souvislosti ve vývoji lidstva a význam tradic
- směřujeme k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáka v souladu s obecně uznávanými mravními hodnotami
- vedeme žáky k získávání použitelných poznatků z oblasti práva a k orientaci v důležitých právních otázkách
- besedami i kontaktem s praxí vedeme žáky k toleranci názorové, rasové i národnostní
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulativní strategie
- organizujeme charitativní a kulturní akce s cílem budovat v žácích vědomí sounáležitosti a spoluzodpovědnosti za věci veřejné
- vedeme žáky k ochraně životních prostředí a porozumění civilizačním problémům.
- dbáme na informovanost o opatřeních v případě veřejného ohrožení

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- formujeme u žáků vědomí odpovědnosti za kvalitu svěřené práce
- snažíme se formou besed s představiteli různých profesí přiblížit studentům praxi a tím jim pomoci při rozhodování o své budoucí profesi
- dbáme na bezpečnost práce, čistotu a pořádek
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií a správnému způsobu používání techniky

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Prima			
UČEBNICE: Občanská výchova pro 6. ročník – Milan Valenta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-objasní důsledky pohybu Země na život a jeho rytmus -umí popsat nejdůležitější národní zvyky a obyčeje v průběhu roku a zdůvodní příčinu slavení -zná důležité státní svátky	**Cyklus dne, týdne, roku**	
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi duševním, tělesným a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	-uvědomí si nutnost režimu dne, režimu školy, školního řádu -objasní zásady zdravé životosprávy -uvede zásady a metody racionální přípravy na vyučování -zamyslí se nad významem školní docházky a vzdělání pro svůj budoucí život v dospělosti	**Denní rytmus**	OSV
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně si vybírá akce, které ho zajímají Kriticky přistupuje k mediálním informacím Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	-umí aktivně využívat volný čas -využívá příležitosti k zájmové činnosti v obci -chápe racionální způsoby hospodaření s časem a vlastními silami -orientuje se v zábavní kultuře -chápe její přínos a možné nebezpečí -zná konkrétní případy delikvence a kriminality mládeže ve volném čase -uvědomuje si nebezpečí užívání návykových látek	**Volný čas** **Drogová problematika**	MEV OSV

Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství	-vysvětlí definici rodiny a její základní funkce -chápe formy a význam náhradní rodičovské péče o nezletilé děti	**Domov a rodina**	
	-vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství -objasní význam zodpovědného výběru životního partnera -zdůvodní význam hmotného zabezpečení mladé rodiny -umí uvést důsledky neuváženě založené rodiny	**Manželství a rodičovství**	OSV
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	-umí správně na příkladech vystihnout, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují -chápe, jak může kupní možnost jedince ovlivnit rozhodování o nakládání s rozpočtem -rozpozná vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního a rodinného rozpočtu	**Hospodaření domácnosti**	OSV
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích Řeší případné konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem	-rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn a jaké sociální role z těchto vztahů vyplývají -vysvětlí význam dodržování společenských norem -umí na příkladech správně rozlišit projevy nepřiměřeného chování, agresivity	**Sousedé hosté a cizí lidé**	
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a	-umí uvést a popsat způsoby, jak se nezletilý jedinec a dospělý člověk může	**Domov a jeho přírodní okolí**	EV

aktivně proti němu vystupuje	osobně podílet na ochraně přírodního prostředí -uvede a popíše přírodní atraktivity kraje -ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině -uvědomuje si klady a zápory životního stylu lidí na vesnici a ve městě		
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi Vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	-vnímá přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi a rovné postavení mužů a žen -chápe pojem lidská solidarita -uvědomuje si nutnost pomoci lidem v nouzi, rozpozná problémy lidské nesnášenlivosti a konflikty v mezilidských vztazích -na příkladech zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí	**Rovnost a nerovnost lidí ve společnosti**	
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	-objasní pojem vlast a vlastenectví -zná pověsti o počátcích národa	**Naše vlast**	Práce s literárním textem
	-vnímá národní hrdost -zná slavné předky, významná místa a události -uvede na příkladech, co proslavilo náš národ	**Naši slavní předkové**	Práce s historickým materiálem a encyklopediemi
	-vnímá mateřský jazyk jako nejdůležitější prostředek dorozumívání mezi lidmi -rozlišuje útvary českého jazyka a orientuje se v hlavních evropských jazykových skupinách	**Mateřský jazyk**	VMEGS Práce s literárním textem
	-zná důležité instituce obce a regionu a chápe jejich význam a přínos -má informace o životě své obce v minulosti i současnosti	**Obec, region, země**	Projekt-město pro děti (hlavní problémy obce)

	-umí na příkladech vysvětlit, čím se od sebe jednotlivé regiony odlišují a čím je typický vlastní region		
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad a jaký okruh problémů řeší -vysvětlí, jaké důležité funkce a úkoly plní úřady obce -chápe demokratické prvky při řízení života obce a úkoly obecního zastupitelstva	**Radnice a obecní zastupitelstvo**	VDO – zapojení občanů do občanské společnosti Projekt- obec, radnice, zastupitelstvo
	-uvádí památná a zajímavá místa ve svém bydlišti -charakterizuje rodáky, významné osobnosti a události -zná místní pověsti as folklor	**Památná místa a významné osobnosti bydliště**	Práce se zeměpisnými a dějepisnými regionálními studiemi
	-podá základní informace o pražských památkách	**Praha-matka měst**	
	-zná zajímavá a památná místa své země a chápe jejich význam pro současnost -uvědomuje si nutnost osobního podílu na ochraně kulturních a přírodních památek a hodnot	**Významná místa naší země**	
Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobií a extrémistické projevy v chování lidí a zaujme aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,	-objasní důvod respektování jiných národů a národností	**Národnostní menšiny**	MUV – princip soc. smíru a solidarity

zaujímá tolerantní postoje k menšinám			
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV-lidská aktivita a životní prostředí OSV
			Realizace tématických okruhů PT formou projektu – peer program

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK**: Sekunda**			
UČEBNICE: Občanská výchova pro 7. ročník – Milan Valenta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory Zaujímá tolerantní postoj k menšinám Rozpoznává netolerantní a rasistické jevy v chování lidí Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	-vysvětlí pojmy: lidská generace, národ, vlast, rodina -rozlišuje zákl. a širší příbuzenské vztahy -rozumí své roli v rodině, svým právům a povinnostem a pravidlům jejího fungování -objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování při rodinných a společenských akcích -uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivými národy světa -definuje pojem národnostní menšina a chápe respektování národnostních menšin, jejich rovnoprávnost a rovnocennost -vyjmenuje a popíše symboly ČR vysvětlí a zdůvodní význam symbolů suverenity státu	**Rodina, národ, vlast, aplikovaná etická výchova**	MUV
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního bohatství a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání Popíše vlastní způsoby zacházení se svým i svěřeným majetkem a	Objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami -správně rozezná odlišnosti v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím a ve způsobech jeho využívání -vyjmenuje činnosti státu směřující k udržení sociální spravedlnosti, rozlišuje formy vlastnictví -chápe pojem fyzická a právnická osoba -vyjmenuje způsoby získání a pozbytí	**Majetek a bohatství** **Vlastnictví**	

s penězi Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi Objasní význam právní úpravy vztahu vlastnictví	vlastnictví		
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich příčiny i možné důsledky pro život lidstva	-zná typy krajin v jednotlivých podnebních pásmech charakterizované příznačnou faunou a florou, uvede a charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti na národní i mezinárodní úrovni a způsoby jejich řešení -na příkladech činnosti některých významných mezinárodních společenství objasní význam společného řešení problémů -uvede některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ -popíše způsoby podílení se dospělého i nedospělého jedince na ochraně přírodního prostředí v regionu -rozlišuje nevhodné projevy konzumního chování jednotlivce z hlediska zdravého životního stylu -vyjmenuje typy CHKO s uvedením geografickým	**Přírodní bohatství a jeho ochrana**	EV VMEGS Práce se studijními materiály odborných předmětů
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích Respektuje kulturní zvláštnosti Zhodnotí nabídku	-uvede a na příkladech charakterizuje zákl. součásti kultury a vyjádří jejich význam v životě člověka -charakterizuje jednotlivé umělecké slohy a uvádí je v souvislosti s architektonickými památkami -uvede příklady činnosti důležitých kulturních	**Kultura a její rozvíjení**	OSV VV - architektonické a výtvarné umění

kulturních institucí a cíleně si vybírá akce, které ho zajímají	institucí v místě bydliště i v regionálním měřítku -vnímá nejvýznamnější kulturní tradice své rodiny v průběhu roku a vysvětlí jejich význam pro jednotlivce i pro společnost -zná způsoby osobního podílu na ochraně kulturních památek a hodnot -vyjmenuje a popíše své vlastní kulturní aktivity -posoudí projevy chování jednotlivce jako společensky vhodné či nevhodné		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a	-uvádí historické typy států a charakteristikou -vysvětlí význam pojmu právní stát a objasní úkoly státu vůči občanům -objasní význam dodržování právních norem pro život společnosti a jednotlivce a uvede důsledky nedodržování nebo porušování norem -rozlišuje typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů autokratických a demokratických s uvedením příkladů -na příkladu vztahu státní správy a samosprávy popíše zákl. principy a způsoby demokratického řízení státu -objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných, správních a soudních orgánů a umí uvést příklady jejich typických funkcí úkolů -objasní význam voleb v demokratické společnosti a jejich vliv na politické zaměření státu -vyloží znalosti občana potřebné k aktivnímu zapojení do voleb jako voliče -uvádí příklady důležitých politických stran a rozlišuje jejich programy	**Stát a právo** Stát a právní normy Historické typy státu Volby Státní moc Práva a povinnosti občanů Právo a morálka	VDO -role občana v občanské společnosti OSV

zájmy druhých lidí Posoudí význam ochrany lid. práv a svobod Dodržuje právní ustanovení, která se na ně vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	-objasní význam a úkoly soudů, prokuratury, advokacie, notářství -uvede, v kterých právních dokumentech může občan vyhledat informace o občanskoprávních vztazích -vyjmenuje zákl. lidská práva garantovaná Ústavní listinou práv a svobod a popíše zákl. práva dítěte vymezená Úmluvou o právech dítěte a uvádí příklady porušování nebo ohrožování práv dětí -na příkladech vysvětlí rozdíl mezi morálkou a právem a odlišnost mezi mravní a právní normou -vysvětlí význam mravní odpovědnosti za vlastní jednání a objasní význam osobní kázně pro život -ví, na čem je založena svoboda člověka		
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV-lidská aktivita a životní prostředí OSV
			Realizace tématických okruhů PT formou projektu – peer program

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Tercie			
UČEBNICE: Občanská výchova pro 8. ročník – Milan Valenta			
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému , k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	-stručně charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí -na příkladech správně rozlišuje známky tělesné, duševní, citové a sociální zralosti člověka -charakterizuje proměny člověka v období dospívání a jejich prožívání -popíše způsoby překonání přechodné změny citových vztahů a nálad u pubescenta -chápe příčiny změn v psychice jedince v období puberty -vytváří si zodpovědný vztah k sexualitě	**Člověk a dospívání, aplikovaná etická výchova**	OSV
Popíše, jak lze usměrňovat i kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování, jednání v souvislosti s běžnými přenosnými civilizačními a jinými chorobami, svěří se se	-vysvětlí způsob začleňování člověka do společnosti, postupy a pravidla sdružování lidí -jmenuje typy soc. útvarů a skupin -uvědomuje si, v jakých společenských vztazích je osobně zainteresován -na příkladech správně rozlišuje příklady asertivní a agresivní lidské komunikace -rozlišuje kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin na osobnost dospívajícího člověka -chápe rozdíl mezi pouhou zamilovaností,	**Člověk hledající společenství, asertivní chování, reálné a zobrazené vzory**	MEV – pornografický materiál OSV

zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou projevující se hlubokých citem -chápe, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života -uvědomuje si možná rizika při volbě partnera -chápe, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, tolerance , nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost -pochopí význam a rizika antikoncepce -uvědomí si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a umí se před nimi chránit -uvědomuje si, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním -umí kriticky posoudit pořady v médiích, která ne vždy ukazují přátelství, lásku a rodičovství ve správné podobě		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé	-chápe pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti -uvědomuje si, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit -zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů a snaží se je využívat ve svém životě -uplatňuje ve vlastním denním režimu zákl. zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví -orientuje se v biologických rytmech a	**Člověk hledající svůj svět**	OSV

stravovací návyky	zařazuje formy aktivního odpočinku -uvědomuje si nutnost celoroční a celoživotní pohybové činnosti -uplatňuje hyg. zásady a návyky -preferuje zdravý způsob stravování -posoudí současné převažující stravovací zvyklosti a ohledem k zásadám zdravé výživy a orientuje se v alternativních výživových směrech -uvědomuje si vhodnost technologických postupů přípravy pokrmů -při stravování zohledňuje doporučený poměr základních živin - uvědomuje si zdravotní následky obezity a nebezpečí anorexie a bulimie -chápe význam pravidelné kontroly svého zdrav. stavu - orientuje se v zákl. příčinách nemocí a omezuje vhodným chováním působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob -chrání se před infekčními chorobami (včetně nákazy virem HIV) a škodlivými vlivy vnějšího prostředí -ví o škodlivých účincích legálních i ilegálních návykových látek na zdraví a uvědomuje si mechanismy vzniku závislosti -vyhledá adresy a telefonní čísla center odborné služby pomoci -rozpozná taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje a umí zaujmout stanovisko		

	-uplatňuje argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek - uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech -chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslové postižených -uplatňuje pravidla bezpečnosti při všech aktivitách a umí poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví		
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	-objasní, proč a čím se mohou dospívající odlišovat v prožívání důležitých životních situací -rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času -objasní význam vůle a osobní kázně při překonávání překážek -uvádí příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s projevy charakterových nedostatků člověka -popíše způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti -vyjádří svoji představu o vlastní budoucnosti a stručně charakterizuje své nejbližší životní cíle a plány	**Člověk hledající sám sebe** **Drogová problematika**	OSV
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv	-objasní, jaký význam má úprava lid. práv v dokumentech a uvede nejdůležitější dokumenty -uvede , která zákl. lid. práva garantuje Všeobecná deklarace lidských práv -na příkladech z minulosti i současnosti	**Člověk a předpoklady soužití**	VDO

	uvede a popíše nejzávažnější problémy v oblasti lidských práv, důsledky porušování lidských práv -chápe zákl. rozdíl mezi společenským řádem demokratickým a totalitním -uvede příklady, jak se člověk může domáhat svých lidských práv -umí vysvětlit pojem způsobilost k právním úkonům		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích	-vyjádří své představy o vlastní profesní dráze -na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese -zdůvodní význam zodpovědné volby povolání pro vlastní život -popíše způsoby získávání profesních informací -vysvětlí souvislost mezi dosaženým vzděláním a vybraným povoláním	**Člověk a předpoklady zapojení do lidské spolupráce**	OSV
	-vnímá člověka jako tvůrce uměleckých a civilizačních hodnot -uvědomuje si význam filozofie, náboženství a vědy v životě člověka -charakterizuje nejvýznamnější světová náboženství -zdůvodní možné nebezpečí působením náboženských sekt na osobnost člověka a uvede způsoby účinné ochrany před jejich vlivy	**Člověk a předpoklady harmonického soužití se světem**	VMEGS Práce s náboženskými texty
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami,	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva	EV-lidská aktivita a životní prostředí OSV

mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami	– živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	
			Realizace tématických okruhů PT formou projektu – peer program

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: KVARTA			
UČEBNICE: Občanská výchova pro 9. ročník – Milan Valenta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVPZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, škole, obci, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů	-definuje z psychologického hlediska kategorie chování, jednání a prožívaní jako zákl. projevy lidského života -uvědomuje si odlišnost lidí v prožívání životních situacích -uvádí, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu svého života ocitnout -správně rozlišuje rozdíl mezi citovou odolností a cynismem -uvádí předpoklady nekonfliktní mezilidské spolupráce a komunikace -umí objasnit problémy šikanování, osamělosti, neúspěchu, ztráty a formy obrany vůči formám citového vydírání -uvědomuje si úlohu víry v životě člověka i v životě náboženského sdružení lidí	**Smysl společenství**	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů v manželství Posoudí různé způsoby	-uvádí příklady péče státu o rodinu -chápe význam zákona o rodině v souvislosti s právní a mravní ochranou manželství a rodičovství	**Rodina**	

chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	-zdůvodní význam hmotného zabezpečení rodiny -uvede, jaká zákl. práva mohou rodiče uplatňovat vůči sobě navzájem a jaké zákl. povinnosti mají vůči svým dětem -popíše zákl. práva nezletilých v rodině a příklady jejich porušování -popíše význam právní a mravní ochrany dítěte v případě rozvodu rodičů Vyjmenuje příčiny rozvodovosti, mravní a právní důsledky rozvodu a vliv disharmonických vztahů mezi rodiči na dítě -uvádí příklady činnosti předmanželských i manželských poraden a okruh řešení partnerských problémů -vysvětlí zvláštnosti péče rodičů o dítě v jednotlivých obdobích -orientuje se v možných konfliktech rodinných vztahů a klasifikuje produktivní a neproduktivní způsoby řešení neshod -uvádí příklady nejběžnějších stresových situací, popíše zákl. způsoby, jak se jim vyhnout a jak je účinně překonat		
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá	-vysvětlí význam pojmů právní stát -umí graficky znázornit právní rád a v něm pořadí právních přepisů podle jejich právní síly -charakterizuje ústavu, její strukturu, obsah, ústavní zákony a jejich funkci -správně rozlišuje, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, správní a ústavní -chápe pluralitu politického života společnosti,	**Občanská společnost, komunikace**	

aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany práv a svobod Rozpozná protiprávní jednání Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Vloží smysl voleb a vliv výsledků voleb na každodenní život občanů Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	politické spektrum ČR -rozlišuje programy politických stran a zasazuje jejich činnost do správných souvislostí -popíše na příkladu vztahu státní správy a samosprávy zákl. principy a způsoby demokratického řízení státu -objasní význam voleb demokratické společnosti a uvede příklady nejdůležitějších způsobů, jakými se občan může podílet na veřejných záležitostech -uvádí příklady nejzávažnějších protispolečenských jevů, objasní příčiny a důsledky a popíše jejich možné prevence a postihy - objasní význam a úkoly soudů, prokuratury, advokacie a notářství -uvědomuje si způsoby nabývání občanských práv a povinností a podmínky udělování občanství -chápe význam znalosti občanských práv a povinností jako předpoklad začlenění člověka do pracovního a veřejného života -uvede, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích a umí vysvětlit způsob uplatňování práva v případě jeho porušení -na jednotlivých typech smluv rozlišuje jejich účel použití a práva a povinnosti z nich pro občana vyplývající		
	-charakterizuje státotvorné činy osobností jako vrcholy či propady vývoje státnosti ČR a určí	**Formování státnosti**	

	míru jejich významnosti		
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu Rozlišuje a porovnává úlohu výroby obchodu a sužeb, uvede příklady jejich součinnosti Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	-vysvětlí zákl. ekonomické pojmy a na příkladech jejich vzájemného vztahu popíše a vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce -uvede příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví národního hospodářství a rozpozná rozdíly v jejich účelu a funkcích z hlediska významu pro spotřebitele -zdůvodní význam zdravotnictví, soudnictví, školství, vědy a kultury pro život jednotlivce i společnosti a popíše jejich funkce -vysvětlí význam daní z hlediska financování nevýrobních sektorů NH -objasní a zdůvodní význam finanční podpory institucí, zabývajících se péčí o postižené, nemocné a staré osoby -vysvětlí význam a podstatu soc. politiky státu - objasní hospodářskou politiku státu, cíl a nástroje -umí vyjmenovat položky příjmové a výdajové části státního rozpočtu s charakteristikou daňového systému -uvede na příkladech druhy podniků z hlediska právní formy podnikání -chápe význam a funkce zákoníku práce v pracovním životě, uvede zákl. práva a povinnosti zaměstnance a zdroje informací o pracovněprávních vztazích -vysvětlí pracovní podmínky mladistvých -uvede, v čem se projevuje profesionalita člověka, popíše způsoby získávání profesních informací a vlastní postup uchazeče při výběru zaměstnání	**Občan v právních a ekonomických vztazích**	

	-chápe problém nezaměstnanosti a péči státu o nezaměstnané -uvede důležité pracovní úřady v blízkosti bydliště a na příkladech jejich činnosti vysvětlí okruh řešených problémů		
Uvede některé globální problémy současnosti a vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni	-na příkladu ČR uvede a charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení -uvede a popíše způsoby osobního podílu jedince na ochraně přírodního a kulturního prostředí a vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům -na příkladech činnosti některých významných mezinárodních společenství objasní význam společného řešení problémů a uvede formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ -rozlišuje projevy konzumního chování jednotlivce a důsledky lidských zásahů do přírody -chápe, v čem spočívá dějinná odpovědnost člověka za osud planety	**Život člověka na planetě Zemi** **Ekologické problémy**	EV VMEGS
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování -uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce	-na příkladu ČR vyloží a zdůvodní podmínky členství v EU, uvede možné výhody a nevýhod členství -na příkladech z minulosti a současnosti popíše funkce a objasní význam OSN a NATO při řešení interetnických konfliktů a při zajištování kolektivní bezpečnosti -uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních společenství a charakterizuje je -vysvětlí důvody začleňování státu do mezinárodních struktur a význam mezinárodní	**Svět a Evropa**	VMEGS

mezi státy -uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	spolupráce na úrovni vládních i nevládních organizací -vysvětlí pojem evropské integrační procesy		
	-definuje pojem živ. úroveň a její živ. ukazatele -charakterizuje v rámci soc. politiky státu soc. síť a vysvětlí systém opatření podpor a peněžních dávek -zná formy činnosti humanitárních a církevních organizací a dalších fondů za účelem péče o znevýhodněné občany společnosti	**Sociální vztahy** **Životní úroveň** **Sociální politika státu**	
Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobií a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	-uvědomuje si funkci tisku a ostatních masmédií v demokratické společnosti a jejich vliv na veřejné mínění -chápe funkci masmédií v oblasti odsuzování agresivity, nesnášenlivosti, lidské závisti, rasistických a xenofobiích útoků -rozpozná trestné činy hrubě narušující občanské soužití spadající pod ustanovení trestního zákona -má přehled o existenci náboženských sekt působících ve světě a uvědomuje si nebezpečí extrémních sekt na jedince	**Výchova k demokracii**	MEV
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV-lidská aktivita a životní prostředí OSV
			Realizace tématických okruhů PT

			formou projektu – peer program

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

FYZIKA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **fyzika** se vyučuje jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii a kvartě 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v odborné učebně, přičemž cca jednou za čtvrtletí vypracovávají žáci laboratorní práci. To umožňuje aktivnější procvičení probíraných přírodních jevů. Při laboratorních pracích si žáci zároveň osvojují dovednosti vycházející ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (práce s laboratorní technikou, využití vhodných pracovních postupů, zpracování protokolu, zformulování závěrů, pravidla bezpečnosti práce).

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu fyzika je zaměřeno na:

- rozvíjení znalostí a dovedností technického charakteru
- pochopení role člověka v světě kolem nás
- orientaci na ohledy vůči životnímu prostředí
- porozumění poznatkům z různých oblastí lidské činnosti
- vnímání fyziky jako specifického zdroje poznání
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **fyzika** je úzce spjat s matematikou (bez dobré znalosti matematických operací nelze zvládnou fyzikální úlohy), chemií (v řadě situací potřebují studenti znalost prvků a jednoduchých chemických reakcí, souvisejícím prvkem je například radiace), zeměpisem (sluneční soustava), biologií (lidské oko a ucho).

Průřezová témata:

EV – *vliv výroby energie na životní prostředí, člověk a příroda*

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- kooperativní učení, rozvoj sebehodnocení a práce s chybou
- zvládnutí osvojování obecně používaných termínů, symbolů a znaků
- vyhledávání vhodných údajů k řešení úlohy, správný zápis

- uvědomování si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání
- schopnost samostatně získávat výsledky a vyhodnocovat je v rámci laboratorních prací

Kompetence k řešení problému

- rozvíjení učení v souvislostech prostřednictvím úloh, k jejichž úspěšnému řešení potřebuje žák uplatnit znalosti z více oborů lidské činnosti
- kontrolování získaných znalostí, využívání více řešení tam, kde je to možné
- vyjadřování svých závěrů a jejich obhajoba
- provádění samostatných referátů a problémových úloh, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- skupinová práce v laboratorních cvičeních, týmové řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- vyjadřování představ o daném tématu prostřednictvím dostatečného prostoru ve výuce
- výstižné formulování myšlenek
- rozvíjení vlastního verbálního projevu pomocí samostatně vypracovávaných referátů
- učení se zásadám správné diskuse, správnému formulování argumentů a myšlenek
- pochopení předností asertivní komunikace
- využívání i neverbální komunikaci
- porozumění různým grafům a tabulkám

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- respektování stanovených pravidel i pravidel, na jejichž vytváření se spolupodílí
- spolupráce se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším
- respektování pravidel práce ve skupinách
- promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů prostřednictvím textů

Kompetence občanské

- kompetence rozvíjíme metodami sebepoznání
- žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali práva ostatních
- žák je veden k uvědomění si své zodpovědnosti za domácí přípravu
- podle možnosti poskytuje pomoc spolužákům
- vedeme studenty ke kritickému hodnocení informací

Kompetence pracovní

- využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi
- žák je veden k sebekritičnosti a schopnosti vyhodnotit svoji vlastní práci
- samostatné vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Fyzika			
Ročník**: Prima**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 6 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	**ŠKOLNÍ VÝSTUPY**	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-změří vhodnými měřícími pomůckami důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále chaoticky pohybují a působí na sebe	-zná rozdíl mezi látkou a tělesem rozezná skupenství látek -charakterizuje skupenství látek má základní představu o částicovém složení látek	Těleso a látka Tělesa a látky Vlastnosti látek Skupenství Částicové složení látek	CH - atom
-využívá s porozuměním vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů -předpoví, jak se mění délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	-umí měřit nebo vypočítat vybrané fyzikální vlastnosti -užívá vybrané fyzikální pojmy, termíny a symboliku	**Měření veličin** Porovnávání vlastností těles Měření délky, objemu, hmotnosti Měření teploty, času Měřící pomůcky a přístroje Převody jednotek Hustota a její měření Síla a její měření	CH – chemické výpočty
-rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	-umí vytvořit elektrický náboj a ověřit jeho existenci -rozlišuje vodiče a nevodiče charakterizuje chování tělesa v elektrickém poli -na základě druhu náboje rozhodne o	**Elektrické vlastnosti látek** Elektrický náboj a jeho získání Model atomu Elektrické pole a síla Vodiče, nevodiče Elektrický výboj	

	přitažlivosti částic a těles -je seznámen s elektrickým výbojem, bleskem a ochranou před ním		
	-zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole -určí druh pólu podle magnetické střelky -pokusem ověří průběh indukčních čar magnetu -umí zmagnetizovat daný předmět objasní funkci a užití kompasu	**Magnetismus** Magnet a jeho části Magnetické pole, indukční čáry Magnetizace Zemský magnetismus	Z - Země
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem	-sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu -správně připojí zdroj ke spotřebiči -stanoví podmínky pro průchod elektrického proudu obvodem -zná nebezpečí zkratu, ví, k čemu slouží pojistka a jistič umí bezpečně zacházet s elektrickými spotřebiči -umí vysvětlit princip jednoduchých elektrických spotřebičů	**Jednoduchý elektrický obvod** Schémata a značky el.obvodu Sestavení el. obvodu Napětí, proud, měření Rozvětvený el.obvod Tepelné účinky el.proudu Zkrat, pojistka, jistič Magnetické vlastnosti Proudu, cívka Zásady bezpečnosti, první pomoc	M - rovnice

Fyzika			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 7 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejícího ročníku	Látky a tělesa Jednoduchý elektrický obvod Magnetismus Měření veličin	
-rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu -využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu	-rozhodne, zda je těleso v klidu nebo pohybu vzhledem ke vztažnému tělesu -používá s porozuměním vztahy pro výpočet dráhy, rychlosti a času při řešení úloh -graficky znázorní rovnoměrný pohyb, umí pracovat s grafem -graficky znázorní jednoduché případy nerovnoměrného pohybu	**Pohyb tělesa** Druhy pohybů, relativnost. Rychlost, výpočet rychlosti Měření rychlosti Dráha, výpočet dráhy Výpočet času Grafické znázornění pohybu	M – rovnice, grafy
-změří velikost působící síly -určí v jednoduché konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti,směry a výslednici -využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změny pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	-změří velikost síly, graficky ji znázorní -graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil -užívá vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh -užívá s porozuměním vztah mezi třecí silou, silou tlakovou a koeficientem tření	**Síla** Měření a znázornění síly Skládání a rozklad sil Rovnováha sil Gravitační síla, tíhová síla Účinky síly na těleso Síla třecí Pohybové zákony Páka, moment síly	

-aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	-využívá pohybové zákony pro objasňování změn pohybu těles při působení sil -zná princip funkce jednoduchých strojů a jejich praktické využití -pokusem určí těžiště tělesa	Rovnováha na páce Těžiště, stabilita	
-využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů -předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	-umí vysvětlit vlastností kapaliny Objasní vznik hydrostatického tlaku používá s porozuměním vztah pro výpočet hydrostatického tlaku -užívá Pascalův zákon k objasnění funkce hydraulických zařízení Na základě porovnání velikostí vztlakové a gravitační síly chování tělesa v kapalině	**Kapaliny** Vlastnosti kapalin Kapilarita Hydrostatický tlak Hydraulická zařízení Archimédův zákon Plování těles Pascalův zákon	
-využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů -předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	-objasní vznik atmosférického tlaku -orientuje se v jednoduchých atmosférických jevech -objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	**Plyny** Atmosféra, atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Základy meteorologie Vztlaková síla Měření tlaku	Ch – vzduch Z - Země
-využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh -rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	-objasní vznik a šíření světla -umí vysvětlit fáze měsíce a zatmění -objasní odraz a lom světla v čočkách a zrcadlech -dokáže graficky znázornit zobrazení předmětů zrcadly -umí vysvětlit princip lidského oka -chápe jednoduché optické přístroje	**Světelné jevy** Šíření a rychlost světla Zatmění Slunce a Měsíce Rovinná zrcadla Kulová zrcadla Lom světla Čočky a zobrazování Oko a optické přístroje Rozklad světla	Z – Sluneční soustava Př - Vesmír

Fyzika			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 8 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejících ročníků	Pohyb tělesa, síla, kapaliny, plyny, světelné jevy	
-určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa -využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem -využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	-chápe pojem mechanická práce -umí s využitím vztahů vypočítat vykonanou práci -chápe pojem energie -s porozuměním využívá vztahy pro výpočet polohové a pohybové energie -umí vysvětlit vzájemné přeměny energií -chápe princip jednoduchých mechanismů	**Práce, výkon, energie** Práce Konání práce při zvedání těles Výkon Výpočet práce Pohybová energie Polohová energie Zákon zachování energie Jednoduché stroje	
-využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh -určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem -využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh -určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	-umí objasnit pojem vnitřní energie tělesa -dokáže vysvětlit, jakým způsobem se vnitřní energie může měnit S porozuměním používá vztahy na výpočet tepla přijatého nebo odevzdaného tělesem při tepelné výměně. -umí experimentálně určit přijaté nebo odevzdané teplo -zná příklady na využití energie slunečního záření -chápe princip spalovacího motoru	**Tepelné jevy** Vnitřní energie Změna vnitřní energie při konání práce Změna vnitřní energie při tepelné výměně Teplo Měrná tepelná kapacita Pokusné určení tepla Změna vnitřní energie při pohlcení tepelného záření Sluneční energie Pístové spalovací motory	Ch – termochemie, fotosyntéza, paliva

	-umí vysvětlit jeho činnost a využití -umí vysvětlit podstatu skupenských přeměn -s porozuměním používá vztahy pro výpočet skupenského tepla -na příkladech vysvětlí procesy probíhající při změně skupenství -získané poznatky aplikuje na vysvětlení přírodních jevů	Využití spalovacích motorů Skupenství látky a jeho změny Tání a tuhnutí Vypařování, var Kapalnění a kondenzace Sublimace a desublimace	
-rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku -posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	-umí charakterizovat vlastnosti jednoduchého pružného tělesa -umí charakterizovat kmitavý pohyb -sestaví jednoduchý oscilátor a změří jeho základní charakteristiky -vysvětlí na příkladě vznik vlnění a jeho šíření prostředím -rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje zvuku, umí se chránit před hlukem -zná základní metody pro záznam a reprodukci zvuku.	**Zvukové jevy** Chování pružných těles Kmity Vlnění, druhy Zvuk a jeho zdroje Ultrazvuk, infrazvuk Vnímání zvuku Záznam a reprodukce zvuku	Př - ucho
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností -využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů -zapojí správně polovodičovou diodu	-osvojí si zásady bezpečnosti při práci s el.přístroji -umí poskytnout pomoc při zásahu el.proudem -stanoví podmínky pro vznik el.proudu v obvodu, změří proud ampérmetrem -rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje napětí, změří napětí voltmetrem -sestaví jednoduchý a rozvětvený el.obvod podle schématu	**Elektřina** Bezpečnost při práci s el.proudem Zásady poskytování první pomoci El.proud, jeho měření El.napětí, jeho měření El.obvod, el.odpor Ohmův zákon Zapojení rezistorů sériové a paralelní El.práce a energie Výkon a příkon el.proudu Výroba elektrické energie	Ch – redoxní děje

	-s porozuměním využívá Ohmův zákon při řešení úloh -získané poznatky využije k praktickému měření -s porozuměním využívá vztah pro el.práci a výkon -zná možné způsoby výroby el. energie		

Fyzika			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 9 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejících ročníků	Práce, výkon, energie Vnitřní energie, teplo Změny skupenství, Elektřina Spalovací motory	
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a na cívku s proudem -má představu o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -rozpozná nebezpečnou situaci v elektrickém obvodu a vyhne se jí	-objasní analogii a rozdíl mezi magnetem a cívkou s proudem -vysvětlí na příkladech možnosti využití cívky s proudem -objasní vznik střídavého proudu v generátoru -objasní princip činnosti transformátoru -chápe způsob přenosu elektrického proudu -zná klasické a alternativní způsoby výroby elektřiny -princip elektromotorů -umí vysvětlit dopad výroby elektřiny spalováním fosilních paliv na životní prostředí -je seznámen se zásadami bezpečnosti u elektrických spotřebičů	**Elektřina a magnetismus** Magnetické pole a vodič, vodiče s proudem. Elektromagnetická indukce Stroje na výrobu elektrického proudu Výroba elektrické energie v elektrárnách Výroba elektrické energie a dopad na životní prostředí Vlastnosti střídavého proudu Změna napětí a proudu, transformátor Elektřina v domě, ochrana před zkratem Základy elektromagnetického pole	EV
-objasní kvantitativně podstatu radiace	-zná částicové složení látek Je seznámen se základními modely	*Atomové jádro* Základní modely atomu	CH – jádro atomu

-dokáže vysvětlit způsob uvolňování energie v jaderné elektrárně -je seznámen se zásadami bezpečnosti při jaderné havárii	atomu -chápe radiaci jako přírodní proces -objasní řetězovou reakci její využití -vysvětlí princip výroby el. energie v jaderné elektrárně, zneužití jaderné energie v jaderné zbrani -je seznámen se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví před radiací	Jádro atomu a síly uvnitř jádra radioaktivita Štěpení a syntéza jader Jaderné urychlovače a stavba nukleonu Jaderná elektrárna Možnosti vzniku jaderné havárie Jaderná bomba Opatření k ochraně zdraví při jaderné havárii	
-je seznámen s názory na vznik a vývoj vesmíru -objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet -odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	-je seznámen s moderními názory na vývoj vesmíru -ví, jak vypadá naše galaxie -umí vysvětlit vývoj hvězdy -zná, jak vypadá sluneční soustava -charakterizuje základní parametry planet sluneční soustavy -umí vysvětlit vztahy Země a Měsíce, oběh Země kolem Slunce -umí vysvětlit oběh a složení komet a asteroidů -orientuje se na noční obloze	**Vesmír** Vývoj vesmíru Galaxie Hvězda a její vývoj Planety Sluneční soustavy Země a Měsíc Keplerovy zákony Sluneční a hvězdný čas Souhvězdí oblohy	Z - Vesmír Bi - Vesmír
-zapojí správně polovodičovou diodu a tranzistor	-objasní vedení el.proudu v polovodičích -zná princip diody a tranzistoru Umí změřit volt-ampérovou charakteristiku diody -umí sestavit jednoduchý elektrický obvod s polovodičovou součástkou -zná využití polovodičů v praxi	**Polovodiče** Základní dělení polovodičů Dioda Tranzistor Integrovaný obvod Užití polovodičů	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

CHEMIE

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **chemie** se vyučuje jako samostatný předmět od sekundy do kvarty 2 hodiny týdně.
Teoretická výuka je doplněna laboratorními cvičeními v počtu čtyř hodin v sekundě, tří hodin v tercii a v kvartě. Při laboratorních pracích si žáci zároveň osvojují dovednosti vycházející ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (práce s laboratorní technikou, využití vhodných pracovních postupů, zpracování protokolu, zformulování závěrů, pravidla bezpečnosti práce).

Výuka probíhá většinou v odborné učebně vybavené videem, počítačem a dataprojektorem. Pokud to organizační podmínky nedovolí, probíhá výuka v kmenové třídě. Laboratorní cvičení probíhají v odborné učebně, kde jsou přístupny mikroskopy, potřeby pro mikroskopování a sklad biologických materiálů. Některá cvičení je možno provádět v chemické laboratoři s přívodem PB, digestoří a skladem chemikálií.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu chemie je zaměřeno na:

- pochopení stavby přírodních látek a porozumění jejich chování a vlivu na člověka a životního prostředí
- uvědomění si vlivu člověka na přírodu
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- využívání různých zdrojů informací (encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **chemie** je úzce spjat s *biologií* (např. biokatalyzátory- vitamíny, toxicita chemikálii- biologie člověka), *informačními a komunikačními technologiemi* (hledání a vyhodnocování informací), *fyzikou* (stavba atomu, rychlost chemických reakcí, paliva, atd.). Pro zvládnutí chemických příkladů jsou nutné *matematické* dovednosti, zejména práce s procenty a s tzv. trojčlenkou. V některých tématech (nerostné suroviny) se využijí znalosti získané v *zeměpisu*.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:
OSV – řešení problémů…
EV – člověk a příroda
MeV – mediální sdělení, klamavá reklama, zpravodajství

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme studenty k samostatné práci
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- vedeme studenty k práci s textem, ke čtení s porozuměním, k formulaci vlastních stanovisek
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- zadáváme samostatné referáty a problémové úlohy, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- využíváme skupinovou práci, podněcuje je k tvorbě skupinových prací a vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- učíme žáky využívat získané vědomosti k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názor
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, pracujeme s aktuálními texty, učíme žáky posuzovat jazykovou úroveň textu i vhodnost postoje mluvčího

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším
- vedeme žáky k péči o zdraví a k jeho ochraně
- dbáme na to, aby si studenti uvědomovali zdravotní rizika způsobená užíváním návykových látek a aby znali prvky komunikační obrany v rizikovém prostředí
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů

Kompetence občanské

- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulativní strategie
- vedeme studenty k ochraně životního prostředí a porozumění civilizačním problémům
- dbáme na informovanost žáků o opatřeních v případě veřejného ohrožení

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi
- dbáme na bezpečnost práce, čistotu a pořádek
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu
- snažíme se pomáhat v orientaci v profesní nabídce

Chemie			
Ročník: Sekunda			
Učebnice: **E. Adamovič, P. Beneš, V. Pumpr, T. Šramko, O. Tomeček : Chemie 7**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ÚVOD DO STUDIA CHEMIE			
-uvědomí si obor činnosti chemie, její historický vývoj a význam pro současnost	-chápe význam chemie pro současného člověka a uvědomuje si rizika	**co je to chemie** – obor činnosti chemie, historický vývoj, význam pro současnost	Dějepis- pravěk, alchymie
-určí společné a rozdílné vlastnosti látek	-zná různá rozpouštědla (voda, benzín) a chápe, že různé látky mají různé body varu a tání, rozpustnost a že vlastnosti jsou určeny vnitřním složením	**zjišťujeme vlastnosti látek** – na příkladech chování běžných chemikálií pochopí, že vlastnosti látek jsou dány vnitřní strukturou látek	Fyzika- rozpustnost
		jak vznikají nové chemické výrobky– uvědomí si problematiku používání chemických prostředků, pochopí rozdíl mezi chemickou vědou a chemickou výrobou, ze zeměpisu si zopakují a naučí střediska chemického průmyslu v ČR	Zeměpis- ČR
SMĚSI			
-rozlišuje směsi a chemické látky je seznámen s nebezpečností vybraných dostupných a běžně používaných látek a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí -vypočítá složení roztoků, připraví	-rozlišuje směsi a chemické látky -vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek v praxi	**směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní a objemový zlomek, míchání roztoků; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace,	Zeměpis- atmosféra hydrosféra, Biologie- ekologie

prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek		destilace, krystalizace, sublimace), laboratorní práce	
		voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody **vzduch** - složení, čistota ovzduší,chemická surovina ozonová vrstva	Fyzika- fyzikální vlastnosti vody, rozpustnost Zeměpis - atmosféra
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK			
-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	**částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny **prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Fyzika- stavba atomu
-orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	-orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému -umí značky s, p,d a vybraných f prvků	**periodický zákon**- znění a vysvětlení periodického zákona	Fyzika- stavba atomu
-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle	-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle	**chemická vazba** - chemická vazba, druhy vazeb, ionty	Fyzika- atomy, vazba
CHEMICKÉ REAKCE			
-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých	-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých	**chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice **klasifikace chemických reakcí** –	Fyzika- zákon zachování hmoty

chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	slučování a rozklad	
VÝZNAMNÉ PRVKY A SLOUČENINY			
-umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku -z vnitřní stavby usoudí na reaktivitu, chápe vztah mezi reaktivitou a nebezpečnými účinky	-umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku -z vnitřní stavby usoudí na reaktivitu, chápe vztah mezi reaktivitou a nebezpečnými účinky	**vodík**- charakteristika a vlastnosti prvku, jeho použití, sloučeniny **kyslík**- porovnání vlastností kyslíku a ozónu, význam těchto forem pro přírodu a pro člověka	Biologie- fotosyntéza Zeměpis- atmosféra
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných halogenů, halogenidů, oxidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví halogenidů, oxidů -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů, vybraných halogenidů, a oxidů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných halogenů, halogenidů, oxidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví halogenidů, oxidů -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů, vybraných halogenidů, a oxidů	**alkalické kovy** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PS, barvení plamene **halogeny** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PS, použití v praxi, nebezpečné vlastnosti **halogenidy**- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidy **oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů .	Fyzika- sublimace jodu
-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -orientuje se v PSP usuzuje na jejich možné vlastnosti	-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -orientuje se v PSP usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Kovové a nekovové prvky**- rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy	Fyzika- kovy

-umí aplikovat periodický zákon na příkladu prvků 2. a 3. periody -rozumí postavení prvků v systému, umí předpovědět vlastnosti prvků a jejich sloučenin	-umí aplikovat periodický zákon na příkladu prvků 2. a 3. periody -rozumí postavení prvků v systému, umí předpovědět vlastnosti prvků a jejich sloučenin	**prvky 2. a 3. periody**- zástupci, vlastnosti trendy	
KYSELINY A ZÁSADY			
-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	**kyseliny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam kyselin **hydroxidy**-vlastností, názvosloví, zástupci a význam kyselin **kyselinotvorné a hydroxidotvorné oxidy** – z polohy prvků v tabulce poznání kyselých, amfoterních a zásadotvorných vlastností, technologický význam, kyselé deště	Zeměpis- atmosféra Biologie- ekologie
-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**kyselost a zásaditost, pH** – určení kyselých a zásaditých vlastností, praktický význam	
NEUTRALIZACE			
-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	**neutralizace**- vysvětlení pojmu, význam pro praxi **laboratorní práce**- neutralizace, titrace, sledování průběhu změny pH	

Chemie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **E. Adamovič, P. Beneš, V. Pumpr, T. Šramko, O. Tomeček : Chemie 7 + T. Šramko, a kol. : Chemie 8**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REDOXNÍ REAKCE			
-pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	**redoxní reakce** – oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo	Fyzika- elektrolýza, zdroje napětí, elektřina
-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	**redoxní reakce a elektrolýza** – vysvětlení pojmu, význam pro průmysl a životní prostředí- výroba Na, Cl_2, NaOH, H_2, O_2, Al, galvanické pokovování, čištění odpadních vod	
-pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	**redoxní vlastnosti kovů a nekovů** – řada napětí, neušlechtilé a ušlechtilé kovy, předpovídání reakcí	
-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	**galvanické články a akumulátory** – princip, použití **koroze** – princip, význam, metody ochrany před korozí	
-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	**sledování průběhu elektrolýzy roztoku chloridu sodného** – laboratorní práce- sestavení aparatury, důkaz vzniklých produktů	

CHEMICKÉ NÁZVOSLOVÍ			
-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí	-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů kyselin, hydroxidů a solí	**názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů a kyselin** – opakování názvosloví halogenidů, oxidů a kyselin	Biologie kvarta- chemické vlastnosti nerostů
CHEMICKÉ VÝPOČTY			
-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	**látkové množství** – pojem látkové množství, mol, řešení konkrétních příkladů **molární hmotnost** – vysvětlení pojmu a řešení konkrétních příkladů	Fyzika- jednotky SI, látkové množství Matematika- trojčlenka
-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	**výpočty z chemických rovnic** – pochopení principu řešení, konkrétní výpočty	
-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	**Avogadrův zákon** – definice, aplikace v konkrétních příkladech	
-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	**Koncentrace**- vysvětlení pojmu, řešení příkladů **Ověřit předpoklady průběhu neutralizace**- laboratorní práce- příprava roztoku o konkrétní koncentraci, teoretický výpočet množství produktů, praktický důkaz	
TEPELNÉ ZMĚNY PŘI CHEMICKÝCH REAKCÍCH			
-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	**hoření látek se vzduchem** – vznik plamene, hořlaviny, význam hořlavin **hašení plamene** – princip hašení, druhy přístrojů a jejich použití	Fyzika-energie

-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	**Endotermické a exotermické reakce –** vysvětlení pojmu, příklady, molární teplo reakce	
-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost	-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost	**Význam slunečního záření pro život na Zemi** – fotosyntéza a její vztah k rozvoji života na Zemi, význam fotosyntézy pro vznik paliv **Paliva**- definice, druhy paliv, význam pro člověka, současné trendy v používání paliv	Fyzika- paliva Biologie- fotosyntéza
-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	**Výroba některých průmyslově významných kovů**- redukce jako základní princip výroby kovů **Výroba železa a oceli**- princip výroby železa a oceli, rozdíly mezi železem a ocelí ve složení a užitných vlastnostech	Fyzika- kovy Biologie- kvarta- rudy, chemické vlastnosti nerostů Zeměpis- suroviny
UHLOVODÍKY			
-zná složení, vznik a chování uhlovodíků -umí vytvořit název i vzorec uhlovodíku -umí ze struktury odvodit základní fyzikální, chemické i biologické vlastnosti uhlovodíků -uvědomí si význam uhlovodíků v moderní společnosti, zná zdroje uhlovodíků -uvědomuje si vyčerpatelnost fosilních zdrojů, zná metody	-zná složení, vznik a chování uhlovodíků -umí vytvořit název i vzorec uhlovodíku -umí ze struktury odvodit základní fyzikální, chemické i biologické vlastnosti uhlovodíků -uvědomí si význam uhlovodíků v moderní společnosti, zná zdroje uhlovodíků -uvědomuje si vyčerpatelnost fosilních zdrojů, zná metody	**Uhlovodíky**- definice, základní názvoslovná pravidla, fyzikální, chemické a biologické vlastnosti **Alkany**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkeny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkadieny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkiny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Areny**- definice, názvosloví,	Fyzika- paliva Biologie kvarta- nerostné suroviny, sedimenty Zeměpis- nerostné suroviny Občanská výchova- OŽP

zpracování ropy, zemního plynu a uhlí	zpracování ropy, zemního plynu a uhlí	zástupci, použití **Zdroje uhlovodíků**- rozdělení na fosilní a recentní, vysvětlení rozdílů **Ropa**- charakteristika, světová a naše naleziště, frakční destilace jako způsob zpracování, výroba benzínu **Zemní plyn**- charakteristika, světová a naše naleziště, významná surovina **Uhlí**- charakteristika, světová a naše naleziště, zplaňování a odplyňování jako metody zpracování, významná surovina	
-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	**Polymerace, makromolekuly**- definice, polyetylen, polypropylen, polystyren- vlastnosti a použití	Občanská výchova- OŽP

Chemie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **T. Šramko, a kol. : Chemie 8**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ			
-rozumí pojmu derivát uhlovodíku, bezpečně pojmenuje vzorce významných derivátů (halogenderivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových sloučenin, karboxylových kyselin, esterů) a odliší je od sebe na základě vlastností struktury, zná jejich vlastnosti, použití a rizikové vlastnosti nejvýznamnějších	-rozumí pojmu derivát uhlovodíku, bezpečně pojmenuje vzorce významných derivátů (halogenderivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových sloučenin, karboxylových kyselin, esterů) a odliší je od sebe na základě vlastností struktury, zná jejich vlastnosti, použití a rizikové vlastnosti nejvýznamnějších	**halogenderiváty** – vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, freony **alkoholy a fenoly**– vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, alkoholismus **karbonylové sloučeniny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **karboxylové kyseliny**- vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **estery**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití	Biologie- ochrana proti alkoholismu Biologie- OŽP Zeměpis- atmosféra Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP
PŘÍRODNÍ SLOUČENINY			
-zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam	-zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam	**sacharidy**- fotosyntéza jako proces vzniku sacharidů, monosacharidy (glukóza, fruktóza), disacharidy (sacharóza,maltóza, laktóza), polysacharidy (škrob, glykogen, celulóza) **tuky**- charakteristika, vlastnosti, biologický význam, výroba mýdla, účinky mýdla, porovnání užitných vlastností mýdla a detergentů **bílkoviny a nukleové kyseliny**-	Biologie- zásady správné výživy Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP

		charakteristika, biologický význam, nezastupitelný význam pro živé organismy **důkazy chemických prvků vázaných v organických sloučeninách-** dokázat přítomnost dusíku a halogenů	
VYUŽITÍ ORGANICKÝCH SLOUČENIN			
-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	**plasty** – význam plastů pro současnou společnost, fenoplasty, PVC,PS, ekologické problémy	Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Biologie- OŽP
-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	**syntetická vlákna** vláknotvorné polymery- PES,PA, porovnání užitných vlastností synt. a přír. vláken	Biologie- kůže Biologie- OŽP Fyzika- elektřina Zeměpis- OŽP
-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	**organické sloučeniny v životě člověka** – pesticidy, aditiva v potravinách, léčiva- konkrétní zástupci, význam, nutnost, rizika	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí	-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí	**chemické látky jako hrozba** – BOL, drogy, látky poškozující ŽP, zástupci, příčiny používání drog, vliv lidské činnosti a produktů lidské činnosti na přírodní prostředí	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Dějepis- používání BOL v historii

drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu		
VLIVY NA RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ			
-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	**rychlost chemických reakcí** – výpočet rychlosti chemické reakce, princip srážkové teorie	Fyzika- rychlost
-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce** – vliv změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na rychlost chemické reakce **laboratorní práce-** vliv některých faktorů na rychlost chemické reakce	

-umí vysvětlit pojem katalyzátor a biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	-umí vysvětlit pojem katalyzátor a biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	**biokatalyzátory** – rozdílymezi anorganickými katalyzátory a biokatalyzátory, charakteristika a význam enzymů, vitamínů a hormonů	Biologie- biologie člověka- trávicí soustava, zásady správné výživy, hormony
CHEMIE A SPOLEČNOST			
-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	**Kapkové reakce vybraných iontů**- laboratorní práce	
-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	**Chemizace a společenský pokrok**- historie, změna vlivu člověka, používání chemikálií **Principy chemických výrob**	Dějepis- pravěk, průmyslová revoluce Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	**Chemický průmysl v ČR**- surovinová základna, vlivy na ŽP, mezinárodní spolupráce	Zeměpis- zeměpis ČR Občanská nauka Dějepis- rozvoj průmyslu Biologie- nerostné suroviny
-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti 1.pomoci	-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při	**Chemizace, životní prostředí a ochrana krajiny**- chemické látky a chemické procesy negativně působící na ŽP	Environmentální výchova Zeměpis- OŽP Občanská nauka- OŽP Fyzika-OŽP Biologie- OŽP Český jazyk- manipulativní techniky

při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

PŘÍRODOPIS

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **přírodopis** je označován jako **biologie a** vyučuje se jako samostatný předmět od primy do kvarty ve 2 hodinách týdně.
Teoretická výuka je doplněna laboratorními cvičeními v počtu čtyř až pěti hodin v primě a sekundě, tří hodin v tercii a čtyř hodin v kvartě.
V primě je teoretická výuka doplněna entomologickou exkurzí, v sekundě botanickou vycházkou, v tercii je teoretická výuka doplněna exkurzí do zoologické zahrady a v kvartě v lomu nebo ve výrobním závodě.

Výuka probíhá většinou v odborné učebně vybavené videem, počítačem a dataprojektorem. Pokud to organizační podmínky nedovolí, probíhá výuka v kmenové třídě. Laboratorní cvičení probíhají v odborné učebně, kde jsou přístupny mikroskopy, potřeby pro mikroskopování a sklad biologických materiálů. Některá cvičení je možno provádět v chemické laboratoři s přívodem PB, digestoří a skladem chemikálií. Při laboratorních pracích si žáci zároveň osvojují dovednosti vycházející ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (práce s laboratorní technikou, využití vhodných pracovních postupů, zpracování protokolu, zformulování závěrů, pravidla bezpečnosti práce).
Do tohoto vyučovacího předmětu byl rovněž částečně integrován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví**.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu biologie je zaměřeno na:

-pochopení stavby těl živých systémů, funkcí jejich částí, vztahů mezi nimi pochopení jejich vlivů na člověka
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- uvědomění si vlivu člověka na přírodu, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
-využívání různých zdrojů informací (encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

frontální výuka s demonstračními pomůckami, dataprojektorem, videem
skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
přírodovědné vycházky s pozorováním
krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vyučovací předmět **biologie** je úzce spjat s *chemií* (např. vitamíny - biokatalyzátory, minerály - chemické složení, biologie člověka -toxicita chemikálii, herbicidy, pesticidy, insekticidy), *informačními a komunikačními technologiemi* (hledání a vyhodnocování informací), *zeměpisem* (ochrana životního prostředí, CHKO, NP, biomy), *fyzikou* (fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak), *občanskou výchovou* (ochrana životního prostředí).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – řešení problémů, evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace
MeV – mediální sdělení, klamavá reklama, zpravodajství
EV -porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy
VMEGS - evropská a globální dimenze v základech ekologie
VDO - aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme studenty k samostatné práci
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- vedeme studenty k práci s textem, ke čtení s porozuměním, k formulaci vlastních stanovisek
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- zadáváme samostatné referáty a problémové úlohy, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- využíváme skupinovou práci, podněcuje je k tvorbě skupinových prací a vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- učíme žáky využívat získané vědomosti k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názor
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, pracujeme s aktuálními

texty

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů
- dbáme na to, aby si studenti uvědomovali zdravotní rizika způsobená užíváním návykových látek a aby znali prvky komunikační obrany v rizikovém prostředí

Kompetence občanské

- snažíme se zdůrazňovat souvislosti ve vývoji lidstva
- chceme po studentech, aby si vytvářeli názory na společenské problémy a byli je schopni obhájit v demokratické diskusi
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulativní strategie
- vedeme studenty k ochraně životního prostředí a porozumění civilizačním problémům
- dbáme na informovanost žáků o opatřeních v případě veřejného ohrožení

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi
- dbáme na bezpečnost práce, čistotu a pořádek
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu
- snažíme se pomáhat v orientaci v profesní nabídce

Biologie			
Ročník: Prima			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, V. Cílek, F. Hasch, Z. Storchova: Přírodopis I.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA, HOUBY, NIŽŠÍ ROSTLINY, NIŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ			
-objasní vznik a vývoj Země, vysvětlí stavbu Země -pojmenuje a popíše jednotlivé sféry, objasní vznik a vývoj atmosféry, zná složení atmosféry a pojmenuje vrstvy atmosféry -biologická pumpa, vysvětlí průběh a význam fotosyntézy -vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, objasní názory na vznik života, rozpozná a zařadí organické a anorganické látky	-objasní vznik a vývoj Země, vysvětlí stavbu Země -pojmenuje a popíše jednotlivé sféry, objasní vznik a vývoj atmosféry, zná složení atmosféry a pojmenuje vrstvy atmosféry -biologická pumpa, vysvětlí průběh a význam fotosyntézy, vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, objasní názory na vznik života, rozpozná a zařadí organické a anorganické látky	Vznik Země Vývoj Země Vznik a vývoj atmosféry Počasí a podnebí Názory na vznik života Člověk mění podnebí planety Anorganické a organické látky	Fyzika - vesmír Dějepis - názory na vznik světa Občanská výchova, Fyzika - kovy Dějepis - kovy, Zeměpis - podnebí, stavba Země, geologická stavba ČR Chemie - oxidace Zeměpis- Země
-vysvětlí v praxi cyklický a lineární čas -chápe pojem biologická rovnováha -chápe a vysvětlí na příkladech, jak člověk zasahuje do ekologického řetězce, chápe, jak člověk narušuje biologickou rovnováhu -zamýšlí se nad aktivní účastí na ochraně a citlivém utváření životního prostředí -vysvětlí pojem systém, zná zákonitosti Sluneční soustavy, Slunce	-vysvětlí v praxi cyklický a lineární čas -chápe pojem biologická rovnováha -chápe a vysvětlí na příkladech, jak člověk zasahuje do ekologického řetězce, chápe, jak člověk narušuje biologickou rovnováhu -zamýšlí se nad aktivní účastí na ochraně a citlivém utváření životního prostředí -vysvětlí pojem systém, zná zákonitosti Sluneční soustavy, Slunce -vysvětlí obecně i konkrétně vztahy	Čas Budoucnost zemského systému Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Environmentální výchova Fyzika - čas, vesmír Chemie - OŽP Zeměpis - OŽP Občanská výchova - OŽP

-vysvětlí obecně i konkrétně vztahy mezi organismy a vztahy organismy - prostředí	mezi organismy a vztahy mezi organismy a prostředím		
-pracuje s mikroskopem a lupou, sestaví a zaostří mikroskop, pojmenuje **části** mikroskopu, zhotoví mikroskopický preparát -zná systém biologických věd, vysvětlí, čím se jednotlivé vědy zabývají -vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou -zná stavbu prokaryotních a eukaryotních buněk -vysvětlí rozdíly ve stavbě a funkci buněk, vysvětlí názvy a funkci organel, vysvětlí způsoby výživy buňky na příkladech, vysvětlí a popíše způsoby rozmnožování buněk, vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady -vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus -vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	-pracuje s mikroskopem a lupou, sestaví a zaostří mikroskop, pojmenuje části mikroskopu, zhotoví mikroskopický preparát -zná systém biologických věd, vysvětlí, čím se jednotlivé vědy zabývají -vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou -zná stavbu prokaryotních a eukaryotních buněk -vysvětlí rozdíly ve stavbě a funkci buněk, vysvětlí názvy a funkci organel, vysvětlí způsoby výživy buňky na příkladech, vysvětlí a popíše způsoby rozmnožování buněk, vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady -vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus -vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	Uspořádání živého světa Buňka Jednobuněčnost a mnohobuněčnost Stavba a výživa buňky Rozmnožování buněk	
-zná základní podmínky života a ekosystémů, vysvětlí druhy ekosystémů přírodních i umělých, vztahy organismů v ekosystému -přemýšlí nad vztahem člověka k prostředí, zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí,	-zná základní podmínky života a ekosystémů, vysvětlí druhy ekosystémů přírodních i umělých, vztahy organismů v ekosystému -přemýšlí nad vztahem člověka k prostředí, zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního	Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Environmentální výchova Fyzika - paliva Chemie -OŽP Zeměpis - OŽP Občanská výchova - OŽP

zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	prostředí, zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		
-nakreslí a vysvětlí stavbu bakteriální buňky a sinice, popíše a vysvětlí funkci organel, vysvětlí způsoby výživy a rozmnožování, vysvětlí význam prospěšných a parazitických bakterií na příkladech, vysvětlí význam a rozšíření sinic	-nakreslí a vysvětlí stavbu bakteriální buňky a sinice, popíše a vysvětlí funkci organel, vysvětlí způsoby výživy a rozmnožování, vysvětlí význam prospěšných a parazitických bakterií na příkladech, vysvětlí význam a rozšíření sinic	Bakterie a sinice	
-dokáže roztřídit organismy do říší -pochopí rozdíl mezi bakterií a virem -na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent -pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci -zná význam řas a vybrané zástupce	-dokáže roztřídit organismy do říší -pochopí rozdíl mezi bakterií a virem -na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent -pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci -zná význam řas a vybrané zástupce	Kvasinky Mnohobuněčné houby Lišejníky Jednobuněčné řasy Mnohobuněčné řasy	VMEGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - neléčit virová onemocnění antibiotiky EV - potravní řetězec, zachování rovnováhy EV - význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise
-umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin -umí popsat jednotlivé části hub -zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou -pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby -vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem	-umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin -umí popsat jednotlivé části hub -zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou -pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby -vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem	Nižší rostliny Houby Lišejníky	VMEGS - revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antb. EV - symbioza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší Fyzika - OŽP Chemie -OŽP Zeměpis - OŽP, rozšíření organismů Občanská výchova - OŽP, rozšíření organismů

vyšších rostlin -pozná lišejník zeměpisný, dutohlávku sobí, terčovku bublinatou -pozná vybrané zástupce prvoků, popíše jejich stavbu a zařadí je do skupin, zná jejich způsob výživy, zná parazity -popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky -rozlišuje vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže , mlže, hlavonožce -pochopí vývojové zdokonalení stavby těla -rozlišuje vodní a suchozemské druhy -pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie), zná jejich význam a postavení v přírodě -popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů -vysvětlí význam žížaly v přírodě -dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců	vyšších rostlin -pozná lišejník zeměpisný, dutohlávku sobí, terčovku bublinatou -pozná vybrané zástupce prvoků, popíše jejich stavbu a zařadí je do skupin, zná jejich způsob výživy, zná parazity -popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky -rozlišuje vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže , mlže, hlavonožce -pochopí vývojové zdokonalení stavby těla -rozlišuje vodní a suchozemské druhy -pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie), zná jejich význam a postavení v přírodě -popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů -vysvětlí význam žížaly v přírodě -dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců	Nižší živočichové (bezobratlí) prvoci žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci - pavoukovci - korýši,	OSV- základní hygienické návyky
-rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků -uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	-rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků -uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	- korýši	EV, Ch - insekticidy

-dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu -rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou -orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce -zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu -pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	-dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu -rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou -orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce -zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu -pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- hmyz - ostnokožci	EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky

Biologie			
Ročník: Sekunda			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, N. Gutzerová, L. Havel, T. Kučera, Z. Třeštíková : Přírodopis II.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
STRUNATCI, VYŠŠÍ ROSTLINY			
-umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin -vysvětlí význam a zásady třídění organismů -zná jednotlivé taxonomické jednotky -porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování -vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí, dokáže najít odlišnosti ve stavbě těla paryb a ryb -pozná vybrané zástupce ryb -rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby -rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka	-umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin -vysvětlí význam a zásady třídění organismů -zná jednotlivé taxonomické jednotky -porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování -vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí, dokáže najít odlišnosti ve stavbě těla paryb a ryb -pozná vybrané zástupce ryb -rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby -rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka	Třídění organismů¨ Strunatci: podkmen pláštěnci podkmen bezlebeční podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby Hospodářský význam ryb Sladkovodní ryby	Z -rozšíření organismů, migrace VMEGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách EV -zamořené vodní plochy, ekologické
-pozná vybrané zástupce obojživelníků -vysvětlí přizpůsobení obojživelníků	-pozná vybrané zástupce obojživelníků -vysvětlí přizpůsobení obojživelníků	- obojživelníci - ocasatí - bezocasí	VMEGS – ohrožené druhy

vodnímu prostředí -pozná vybrané zástupce plazů -seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích -zná význam plazů v potravním řetězci -chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu -pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví,atd.) -přizpůsobení prostředí -zná zástupce tažných a přezimujících ptáků -rozumí postavení ptáků v potravním řetězci, zná potravní preference ptáků, rozumí vztahům v ekologickém řetězci, -sestaví potravní pyramidu s konkrétními příklady ptáků	vodnímu prostředí -pozná vybrané zástupce plazů -seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích -zná význam plazů v potravním řetězci -chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu -pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví,atd.) -přizpůsobení prostředí -zná zástupce tažných a přezimujících ptáků · rozumí postavení ptáků v potravním řetězci, zná potravní preference ptáků, rozumí vztahům v ekologickém řetězci, -sestaví potravní pyramidu s konkrétními příklady ptáků	- plazi - želvy - krokodýli - šupinatí - ptáci Proč žijí ptáci od Antarktidy po tropy Chování ptáků Jídelníček ptáků	VMEGS – ohrožené druhy, nezákonný lov Z -rozšíření organismů, migrace VMEGS – ohrožené druhy, EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov andulek, papoušků
-vysvětlí vývoj rostlin -dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu -zná příklady výtrusných rostlin -vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty -vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě -zná význam lesa a způsoby jeho ochrany -vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami -podle charakteristických znaků	-vysvětlí vývoj rostlin -dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu -zná příklady výtrusných rostlin -vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty -vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě -zná význam lesa a způsoby jeho ochrany -vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami -podle charakteristických znaků	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mechorosty Kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny Ekosystém les Nahosemenné rostliny	EV - rostliny - producenti, potravní řetězec EV – význam lesa, ochrana lesů

rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin -vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) -zná druhy a přeměny kořene, stonku, listu na konkrétních příkladech, zařadí plody do skupin podle znaků, vysvětlí vývoj semene • vysvětlí opylení a oplození, zná druhy opylení na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním -pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin -vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady -rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin	rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin -vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) -zná druhy a přeměny kořene, stonku, listu na konkrétních příkladech, zařadí plody do skupin podle znaků, vysvětlí vývoj semene • vysvětlí opylení a oplození, zná druhy opylení na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním -pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin -vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady -rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin	Stavba rostlinného těla Opylení Oplození Květ Květenství Krytosemenné rostliny Listnaté stromy, keře Ekosystém louka	VMEGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV - léčivé rostliny, bio - produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka
-vysvětlí rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami a uvede konkrétní příklady -zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit -zná hospodářsky významné rostliny -zná významné léčivé, jedovaté a prudce jedovaté rostliny -vysvětlí význam lučních porostů -zná příklady a využití kulturních	-vysvětlí rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami a uvede konkrétní příklady -zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit -zná hospodářsky významné rostliny -zná významné léčivé, jedovaté a prudce jedovaté rostliny -vysvětlí význam lučních porostů -zná příklady a využití kulturních	Ekologie rostlin Léčivé rostliny Ochrana přírody Chráněná území v ČR Exotické ovoce Koření	Fyzika- paliva Chemie-OŽP, význam fotosyntézy, katalyzátory, vitamíny Zeměpis- OŽP Občanská výchova-OŽP

plodin -pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému -zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí, zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -zná NP, některé CHKO -zná exotické ovoce, koření	plodin -pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému -zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí, zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -zná NP, některé CHKO -zná exotické ovoce, koření		

Biologie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, B. Vacková, R. Králová, P. Bartoš : Přírodopis III.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SAVCI			
-popíše stavbu těla savců -umí zařadit zástupce do řádů -chápe význam savců pro společnost	-popíše stavbu těla savců -umí zařadit zástupce do řádů -chápe význam savců pro společnost	**savci** – vznik, znaky, jednotlivé řády, zástupci, význam **rozšíření zvířat na Zemi** – zoogeografické oblasti **domestikace** **etologie**	Zeměpis- zoogeografie Dějepis- domestikace
-rozumí pojmu ekologie -chápe nutnost ochrany přírody -ví, kam se obrátit při řešení ekologických problémů.	-rozumí pojmu ekologie -chápe nutnost ochrany přírody -ví, kam se obrátit při řešení ekologických problémů.	**ekologie** – pojem, biomy, ochrana přírody	Zeměpis-OŽP Občanská nauka- OŽP
ČLOVĚK			
-umí popsat a jednotlivé fáze ontogeneze,chápe rizika při vývoji -umí popsat stavbu a funkci jednotlivých soustav -zná příznaky, příčiny, prevenci a léčbu nejvýznamnějších chorob -umí poskytnout 1.pomoc - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě s zdravím - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	-umí popsat a jednotlivé fáze ontogeneze, chápe rizika při vývoji -umí popsat stavbu a funkci jednotlivých soustav -zná příznaky, příčiny, prevenci a léčbu nejvýznamnějších chorob -umí poskytnout 1.pomoc - je si vědom základních životních potřeb a naplňuje je ve shodě s zdravím - respektuje svůj zdravotní stav i svých známých, v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	**lidské znaky** **za všechno mohou geny-** Mendel**,**chromozómy **ontogeneze člověka-** vývojová stádia **buňky, tkáně, orgány** **Opěrná soustava-** vaziva, stavba a složení kosti, kostra **Pohybová soustava-** charakteristika svalu, svaly **Energie-** složky potravy, vitamíny, zásady správné výživy **Trávicí soustava-** stavba a fce **Dýchací soustava-** stavba a fce **Transport, obnova a obrana těla-**	Občanská nauka- vývoj člověka Chemie- biokatalyzátory

- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	- dodržuje správné stravovací návyky, v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	srdce, cévní systém, krev, imunita **Soustava vylučovací-** stavba a fce močové soustavy, stavba a fce kůže **Řízení, vnímání a koordinace-** stavba a činnost nervové a smyslové soustavy, nervová činnost, soustava žláz s vnitřní sekrecí. **Reprodukce-** stavba a fce rozmnožovací soustavy, sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích **Člověk a zdraví-** složky zdravého životního stylu, návykové látky, , vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka	

Biologie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **V. Cílek,D. Matějka, R. Mikuláš, V. Ziegler : Přírodopis IV.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	**Vědy o Zemi-** jednotlivé geologické vědy **Země** – názory na vznik Země, stavba Země, pohyb kontinentů, sopečná činnost, tektonika	Fyzika- vesmír Dějepis- názory na vznik světa
-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**nerosty a horniny** – magma, magmatity**,** zvětrávání, sedimenty**,** eroze**,** přeměněné horniny, horninotvorný cyklus, minerály a jejich vznik, krystalografické soustavy, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, znik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	Chemie- názvosloví, rudy, výroba kovů Zeměpis- geologická stavba ČR Fyzika- kovy Dějepis- pravěk
-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**půdy** – půda jako zrcadlo krajiny, druhy půd, typy půd, složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Zeměpis- půdy a zemědělství v ČR Občanská výchova- ochrana ŽP Dějepis- vznik zemědělství

-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – člověk poznává Zemi, vývoj života a geologické jevy v prahorách, starohorách, prvohorách, druhohorách, třetihorách a ve čtvrtohorách, vznik života **geologický vývoj a stavba území ČR** – geologický vývoj Českého masivu a západních Karpat, rozdíly ve vývoji, geologický vývoj regionu a ložiska a těžba surovin v regionu	Zeměpis- geologie ČR Dějepis- vznik a vývoj člověka
-uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	-uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	**podnebí a počasí ve vztahu k životu**- vzdušný oceán, přírodní katastrofy	Zeměpis- klima Fyzika- atmosféra
ZÁKLADY EKOLOGIE			
-pochopí vlivy těžby surovin na ŽP uvědomí si historický vývoj vlivu člověka na krajinu a přírodu	-pochopí vlivy těžby surovin na ŽP uvědomí si historický vývoj vlivu člověka na krajinu a přírodu	**suroviny**- budoucnost a vliv na ŽP	Chemie- názvosloví, kovy, organická chemie Zeměpis- nerostné suroviny Fyzika- paliva
-zná koloběh významných prvků v přírodě a uvědomí si rozdíl mezi přírodním a lidským koloběhem	-zná koloběh významných prvků v přírodě a uvědomí si rozdíl mezi přírodním a lidským koloběhem	**organismy a prostředí** – koloběh hmoty a prvků, kosmické vlivy, geologická budoucnost Země	Environmentální výchova Zeměpis- litosféra, atmosféra Fyzika- atmosféra Chemie- voda, vzduch, OŽP
-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	**ochrana přírody a životního prostředí** – jak člověk měnil svět, co přináší zvýšení počtu lidí, krajina a její fce, krajinné typy**,** tvorba krajiny, chráníme svět a pečujeme o něj	Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP Chemie-OŽP

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
-aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	-aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**laboratorní práce-** poznávání a rozlišování hornin, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, vlastnosti půd	Chemie- labor.řád, dovednosti, chem.vlast. Fyzika- lab.řád., dovednosti, fyzikální vlastnosti
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**fylogeneze a ontogeneze člověka** – vznik a vývoj člověka	Dějepis- vznik a vývoj člověka

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

ZEMĚPIS

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **zeměpis** je vyučován jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii a kvartě dvě hodiny týdně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:
-získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
-získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
-respektování přírodních hodnot a lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
-rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
-rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
-aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, DVD, video
- skupinová práce (s využitím map,atlasů, pracovních listů, odborné literatury /Geogr.rozhledy/, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním, exkurze, výlety s poznáním
- projekty, referáty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:
- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,…
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, …
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, …
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,…

Předmětem prolínají **průřezová témata**:
- **EV**: vztah člověka k prostředí
- **MeV**: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- **VMEGS**: objevování Evropy, světa,Evropa a svět nás zajímá
- **MuV**: Etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme studenty k samostatné práci
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- vedeme studenty k práci s textem, ke čtení s porozuměním, k formulaci vlastních stanovisek
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problému

- zadáváme samostatné referáty a problémové úlohy, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- využíváme skupinovou práci, vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- učíme žáky využívat získané vědomosti k objevování různých variant řešení
- vedeme žáky k plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní_

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názory
- snažíme se je vést k pochopení předností asertivní komunikace
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, pracujeme s aktuálními texty, učíme žáky posuzovat jazykovou úroveň textu i vhodnost postoje mluvčího

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat na různých úrovních a pomáhat slabším
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke vztahu k vlasti, ke sledování politického a společenského dění a orientaci v něm, k osobní angažovanosti

- snažíme se zdůrazňovat souvislosti ve vývoji lidstva a význam tradic
- besedami i kontaktem s praxí je vedeme k toleranci rasové, národnostní i názorové
- chceme po studentech, aby si vytvářeli názory na společenské problémy a byli je schopni obhájit v demokratické diskusi
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulativní strategie

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi, k získávání informací prostřednictvím různých informačních technologií

zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Zeměpis			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Červinka: Přírodní obraz Země, Holeček: Zeměpis světa I			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
-hodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	-objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy charakterizuje polohu, povrch, pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie	**Planeta Země** Zeměkoule Země ve vesmíru	MeV – snímky z kosmu F – sluneční soustava, skupenství látek Čj – Galaxie x galaxie Bi – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet
-prokazuje na konkrétních příkladech tvar planety Země, hodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi	- tvar a pohyby planety Země	M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země
	• vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání	- roční období	Ov – kalendář Bi – roční období – změny v přírodě,

	ročních období • vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi		život na Měsíci Čj – 2 významy slova den
2.Geografické informace, zdroje dat,kartografie a topografie			
-organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů,statistických a dalších informačních zdrojů	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	- glóbus - měřítko glóbu	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus
-používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	-používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic - vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	• druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - přepočet vzdáleností - práce s atlasem	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tematické mapy D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví **Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině**
-vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních	- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou)	- poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - zeměpisná síť	

regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům:poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- určování absolutní(matematické) geografické polohy - určování časových pásem	M – polokružnice, určování času
-přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině -rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu -porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a	• vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností • s porozuměním pracuje s pojmy:počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře	**Krajinná sféra Země a její složky** - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu • význam jednotlivých přírodních složek na Zemi - Atmosféra	Bi - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma – podnebí, klima F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů EV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život

na lidskou společnost	• vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště • seznámí se s rozložením vody na Zemi • porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda,bezodtokové oblasti, jezera, bažiny • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy,příčiny úbytku půdy na světě - popíše složení půdy,půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití,rozumí pojmům mateční hornina, humus,eroze půdy • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy,příčiny úbytku půdy na světě	- Hydrosféra - Pedosféra	VMEGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští
	• objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	- Biosféra	

Zeměpis			
Ročník**: Sekunda**			
Učebnice: Holeček a kol.: ZEMĚPIS SVĚTA 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa -lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny -porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa Amerika - fyzickogeografická sféra -poloha Ameriky -povrch Ameriky -vodstvo a biosféra -obyvatelstvo a sídla Amerika – socioekonomická sféra, Amerika – charakteristika států USA Kanada Střední Amerika-Mexiko Karibská oblast Jižní Amerika Karibská oblast Brazílie Laplatská oblast Andská oblast Asie – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy Čína	EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy VMEGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování MuV – kultura a tradice, rasismus MuV- etnický původ Bi – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti,vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový

		Japonsko Asijští tygři Indie JZ Asie Monzunová Asie Střední Asie	pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá
	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování	
-zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	**EVROPA** Fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy (tercie-dokončení)	Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Ov – lidská práva, pokrok lidstva,

			šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl, rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá
	- opakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování	

Zeměpis			
Ročník**: Tercie**			
Učebnice:Jeřábek,Vilímek: ZEMĚPIS SVĚTA 3,ČGS Praha 1997			
Mirvald a kol.:SOCIOEKONOMICKY ZEMĚPIS,SCIENTIA Praha 1995			
Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a	EVROPA - provede regionalizaci v Evropě, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města -vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v Evropě, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi	EVROPA Fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy	MuV-etnický původ EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá

vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu Evropě - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí		
	- vymezuje globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení	globální problémy současného světa	ICT – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky EV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj Projekt – Globální problémy

Zeměpis			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: ZEMĚPIS 8 : Česká republika /Holeček a kol.,Fortuna 1993/			
Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
ČESKÁ REPUBLIKA - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	-určí absolutní geografickou polohu České republiky -vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií -porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	- absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	EV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje VMEGS – poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a - - periferní oblasti z hlediska osídlení a	-vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice -vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, , národnostní menšiny, rasismus, xenofobie MeV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality

hospodářských aktivit	republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje		MuV – kultura a tradice Český jazyk – nářečí M – hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace
	- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky	rozmístění hospodářských činností České republiky	EV – vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Bi- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, F – typy elektráren
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	-lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, -charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	regiony České republiky	EV – stav životního prostředí OSV - spolupráce, obhajoba vlastního názoru VMEGS – euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance MeV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů D – historie regionů

			Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Bi - krajina, stav přírody
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	místní region České republiky	VDO – život v regionu VMEGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce VDO - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kriterií OSV – řešení problémů místní oblasti
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování	MuV-etnický původ EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět

v primě	2 hodiny týdně
v sekundě, tercii a kvartě	1 hodina týdně

Výuka probíhá neděleně v kmenových třídách.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova je zaměřeno na:

- rozvíjení estetického vnímání světa a vlastního estetického projevu
- pochopení role hudby a umění vůbec v životě člověka a společnosti
- orientaci ve světové a domácí hudební tvorbě
- porozumění hudebnímu dílu po stránce formální a obsahové
- formování etických hodnot žáka
- využívání různých zdrojů informací

Vyučovací předmět **hudební výchova** je úzce spjat s **dějepisem** (umělecko-historická období, styly), **občanskou výchovou** (hudba různých národů a etnik, hudba a drogy, nešvary v hudbě), **fyzikou** (akustické jevy v hudbě, nahrávací technika apod.), **biologií** (tvorba hlasu, hlasová hygiena), **českým jazykem** (kultivovaný ústní i písemný projev), **informačními technologiemi** (získávání informací o hudebních osobnostech, událostech aj.)

Předmětem prolínají průřezová témata:

Sekunda - **MuV** – multikulturalita. Poznávání lidové hudby a způsobu života různých etnik.
Tercie - **MuV** - kulturní diference. Přehled dějin světové hudby – osobnosti a hudba různých národů .

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme studenty k samostatnému získávání informací ze světa hudby
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- vedeme studenty k práci s textem, poslechu a k formulaci vlastních stanovisek
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu

- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního sledování hudebního dění

Kompetence k řešení problému

- zadáváme samostatné referáty , aby studenti analyzovali hudební jev, pochopili jeho podstatu, porovnali s jinými
- využíváme skupinovou práci, vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- učíme žáky využívat získané vědomosti k pochopení složitějších hudebních jevů
- vedeme žáky k logickému uvažování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názory
- snažíme se je vést k pochopení předností asertivní komunikace
- učíme žáky chápat hudební prostředky jako způsob neverbální komunikace
- vedeme žáky k porozumění různým typům hudebních projevů, učíme žáky posuzovat jejich úroveň i vhodnost postoje mluvčího

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke vztahu k vlasti, ke sledování kulturního a společenského dění a orientaci v něm, k osobní angažovanosti
- snažíme se zdůrazňovat význam kulturních tradic
- besedami o tématech hudebních děl vedeme žáky k toleranci rasové, národnostní i názorové
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému hodnocení nových hudebních směrů, ve společenských souvislostech

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých praktických hudebních postupů
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Hudební výchova			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 6. roč. ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně řůzných stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko – historického	- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon) intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní doprovází zpěv rytmicky (hra na tělo, Orffovy nástroje,hudební soutěže) rozlišuje sluchem dechové nástroje dřevěné a žesťové při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky definuje vlastnosti tónů při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby orientuje se v malé písňové formě lidových českých i cizích písní pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků	- uvyká zpěvu ve větrané místnosti, vhodnému držení těla, měkkému hlas. začátku - seznamuje se s pojmy tón, nota, takt, rytmus, metrum, tónová řada, oktáva, klíč - osvojuje si lidové písně, pokusí se o lidový dvojhlas v tercii - doprovází zpěv rytmickou hrou na tělo a drobnými nástroji - seznamuje se s lidovými nástroji a roze- znává je při poslechu - poznává výrazové prostředky hudby : melodie, rytmus, harmonie, dynamika aj. - seznamuje se s obsazením komorních tě- les, porovnává je se zvukem velkého orchestru - poznává práci dirigenta a sbormistra - seznamuje se s pojmem variace,	Vztah k výtvarné výchově: experimentální zmnožování tvarů a linií – rytmus v malbě a hudbě Vztah k fyzice a biologii. - Źák si uvědomuje souvislosti mezi akustickými jevy a vznikem tónu, mezi fyziologickými funkcemi a správ- nými pěveckými návyky: hlas, hlasivky,možnost jejich poškození

období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	uvědomuje si hudebně výrazové prostředky skladby,její stavbu seznamuje se s předními českými hudebními skladateli rozeznává hudební druhy a žánry sleduje významné hudební festivaly seznamuje se s prvky dobové architektury, módy apod…	prakticky zkouší jednoduché hudební obměny - poznává základy systému stupnic a tónin dur a moll - pokouší se o pohybový taneční projev při vhodné písni –např. mazurka - seznamuje se s písňovou formou, s ta- nečními a scénickými formami : opera, opereta, muzikál, melodram aj. - získá základní informace o životě a díle B. Smetany a A. Dvořáka , o Národním divadle, o době a společnosti - vyhledává informace o významných hudebních akcích – Pražské jaro aj.	

Hudební výchova

Ročník: **Sekunda**

Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 7. roč. ZŠ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně řůzných stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko –	1- podle svých schopností zpívá čistě a rytmicky přesně 2.- intonuje intervaly v lidových písních, pokusí se o vícehlasý zpěv - v rámci možností vytváří jednoduchý rytmický doprovod k písni - zvládne jednoduché taktování 3.- orientuje se ve stavbě lidové písně a různých hudebních forem - osvojuje si durové a mollové cítění, učí se rozumět notovému zápisu a využít jej jako oporu při reprodukci písně 4.-realizuje lidové písně různých etnik - osvojuje si písně různých žánrů a stylů 5.- analyzuje hudební skladbu, při poslechu si uvědomuje užité výrazové prostředky jako je dynamika, zvukomalba, tempo, chápe typické formální prvky skladeb, uvědomuje si mimohudební souvislosti	1.- žák se učí měkkému hlas. začátku, zpívá ve vzpřímené poloze, ve větrané místnosti, na zpěv se soustředí. Osvojí si asi 10 lidových písní v 1 pololetí 2.- pokusí se o lidový dvojhlas v tercii, připomene si další intervaly. Vyťuká rytmus a metrum písně, vytvoří jednoduchý rytmický doprovod. Taktuje píseňv 2,3,4 dobém taktu. 3. – seznámí se s dur a moll stupnicemi. Chápe pojem tónina. Opakuje a upevňuje znalosti o notovém zápisu.Seznámí se s využitím basového klíče. Zopakuje si písňovou formu analýzou vhodných lidových písní. Pokusí se improvizovat a vhodně doplnit část písně. 4. – učí se chápat folklór jiných národů a etnik. Účastní se besedy o způsobu života Romů, o lidové hudbě USA- spirituály, počátky jazzu apod. 5. – Při poznávání hudebních forem si	Souvislost s občanskou výchovou: národy a etnika negativní důsledky konzumace drog a alkoholu: návykové látky Souvislost s fyzikou: Žák zužitkuje znalosti o způsobu záznamu zvuku v kapitole o vývoji nahrávací techniky: šíření zvuku Souvislost s biologií: Téma tvorba skladatele, hudební nadání, genialita apod. se úzce dotýká problematiky činnosti mozku, dědičnosti : mozek, dědičnost Výtvarná výchova: abstrakce – hudba a obraz

historického období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	6.- dává do souvislostí určité hudební formy a umělecko – historická období, seznámí se s nejvýznamnějšími autory a dokáže je správně zařadit,porovnává hudebníformy 7.- poznává souvislosti mezi hudbou a různými oblastmi života, chápe hudbu jako kultivující prostředek, výraz emocí nebo i předmět komerce apod. 8.- uvědomuje si spojení hudby s jinými druhy umění, architekturou, módou aj	všímá pohybu melodie, specifického rytmu,vícehlasu/jednohlasu, zvukomalby, mimohudebních souvislostí. Polyfonie – fuga, kánon, sonáta, koncert, symfonie, symf. báseň, různé tance, oratorium, kantáta, muzikál 6.- získává základní představu o autorech poslouchaných skladeb a jejich době.Upevní si znalost posloupnosti jednotl.umělecko – historických epoch, zařadí Bacha, Beethovena, Mozarta, Vivaldiho 7.8.- účastní se besed a diskuze na téma hudba jako kulisa, hudba a drogy, hlasová hygiena, hudební tvorba a nadání,interpretace hudby, vývoj hudebních nosičů, jak žili současníci slavných autorů	

Hudební výchova

Ročník: **Tercie**

Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 8. roč. ZŠ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně řůzných stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko – historického	1.2.-uplatňuje správné pěvecké návyky. Chlapci jsou seznámeni se zásadami zpěvu při změně hlasu. Podle možností třídy se žáci pokusí o vícehlasý zpěv. Žáci si uvědomují a jsou schopni opravit chyby v intonaci, prohlubují schopnost zpěvu s oporou o notový zápis. Uvědomují si praktický význam znalosti různých tónin, seznamují se se základ- ními akordy a harmonickými funkcemi z hlediska využití pro jednoduchý doprovod 3.- připravují si krátká vystoupení(referáty) S ukázkami zpěvu svých oblíbených Zpěváků. Učí se posoudit jejich	Žák si osvojuje uvedené dovednosti v těchto tématických okruzích: - vymezení a charakteristika artificiální a nonartificiální hudby - vývoj hudby v pravěku a starověku, poslech hudby primitivních kultur, důraz na hudbu starověkého Řecka - počátky populární hudby – tradicionál a jazz v USA, rytmické a formální zvláštnosti jazzu - hudba středověku. Staré a moderní tóniny. Gregoriánský chorál, rytířské písně. - jazz 30. a 40. let 20. století. Swing. - hudba renesance. Polyfonie. Kánon. G.P. Palestina - Country a western, rock ´n´roll. E. Presley - barokní hudba. Vznik nauky o harmonii. Základní harmonické funkce. J.S. Bach, G.F.Handel. A. Vivaldi - rock 60. let v Anglii. Beatles, Rolling Stones. Moderní nástroje a zdroje zvuku. - hudba klasicismu, W.A. Mozart, J.	Vztah k českému jazyku: Přednesem referátů se žák učí kultivovanému a uspořádanému ústnímu projevu: výpisky, výtah

období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	vokální Projev, užité výrazové prostředky,styl aj. 4.–Osvojí si písně různých období a stylů Podle svých pěveckých možností a to výběrem z učebnice, ale i z jiných pramenů. 5. –zejména v oblasti populární hudby Ss žáci volně pohybově projevují při poslechu či zpěvu rytmicky výrazných skladeb, diskutují o pop. tancích 6.- učí se v poslechových ukázkách k dějinám hudby nacházet typické výra- zové a formální prvky, rozpoznávat hudební nástroje, uvědomovat si mimo- hudební souvislosti s dobou a společností 7.-zařazuje skladby do příslušného umělecko – historického období a žánru chápe logiku vývoje hudebních stylů 8.- seznamuje se s výtvarným uměním a architekturou různých období	Haydn L.v. Beethoven. Úloha české emigrace. - populární hudba 70.a 80. let - hudba romantismu. Výběr autorů – Verdi Čajkovskij aj. - populární hudba 90. let - artificiální hudba 20. století - populární hudba posledních let	

Hudební výchova

Ročník: **Kvarta**

Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 9. roč. ZŠ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně řůzných stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko – historického	1.2.-uplatňuje správné pěvecké návyky. Chlapci jsou upozorněni na zásady zpěvu při změně hlasu. Podle možností třídy se žáci pokusí o vícehlasý zpěv. Žáci si uvědomují a jsou schopni opravit chyby v intonaci, prohlubují schopnost zpěvu s oporou o notový zápis. Uvědomují si praktický význam znalosti různých tónin, připomenou si základní akordy a harmonické funkce z hlediska využití pro jednoduchý doprovod 3.- připravují si krátká vystoupení (referáty)s ukázkami zpěvu svých oblíbených českých zpěváků, posoudí jejich vokální projev, užité technické prostředky,styl aj. 4.–Osvojí si české písně různých období a stylů. Písně lze realizovat výběrem z učebnice, ale i z jiných pramenů. 5. –zejména v oblasti populární hudby se žáci volně pohybově	Žák si osvojí uvedené dovednosti v těchto tematických okruzích: - nejstarší česká hudba. Duchovní chorál, světská píseň - vývoj české populární hudby. Hašler, Vacek, Vejvoda aj. - hudba renesance v Čechách. Kryštof Harant, J.C. Vodňanský aj. - jazz v české hudbě. Burian, Dvorský, Ježek, Voskovec a Werich - hudba baroka v Čechách. J.V. Michna, Zelenka, Míča a další - česká trampská píseň - český hudební klasicismus. Propojení České a evropské klasicistní hudby - 50. a 60. léta v české populární hudbě. Semafor a další divadla malých forem - nahrávací technika, vývoj moderní způsoby zpracovávání zvuku – - exkurze do nahrávacího studia ČeskéhoRozhlasu v Českých Budějovicích - česká romantická hudba. B.	

období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	projevují při poslechu či zpěvu rytmicky výrazných skladeb, diskutují o pop. tancích 6.- učí se v poslechových ukázkách k dějinám české hudby nacházet typické výrazové a formální prvky, rozpoznávat hudební nástroje, uvědomovat si mimohudební souvislosti s dobou a společností 7.-zařazuje skladby do příslušného umělecko – historického období a žánru chápe logiku vývoje hudebních stylů 8.- seznamuje se s český výtvarným uměním a architekturou příslušných období	Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich a další - český bigbít. M. Volek, P. Janda a další - 20. století v české artificiální hudbě. L. Janáček, B. Martinů a další - 70. a 80. léta v české populární hudbě - směřování artificiální i nonartificiální hudby v současnosti	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučujícího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět
v primě 2 hodiny týdně
v sekundě, tercii a kvartě 1 hodinu týdně
Výuka probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova je zaměřeno na:

- rozvíjení tvůrčího potencionálu
- rozvíjení výtvarně tvořivé dovednosti, obrazové představivosti a fantazie
- pochopení procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů
- vedení k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- vedení k subjektivnímu vnímání, cítění, prožitku a představě
- poznání uměleckých hodnot
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** je spjat s dějepisem (např. historické slohy a směry), hudební výchovou (orfismus, rytmus, barevná harmonie), českým jazykem a literaturou (písmo, ilustrace prózy a poezie, ex libris).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme studenty k samostatné práci
- učíme je využívat více zdrojů pro získání informací a jejich ověřování, orientovat se v těchto zdrojích a provést jejich kritiku, případně zobecnění
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (projekty, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělání
-

Kompetence k řešení problému

- zadáváme samostatné referáty a problémové úlohy, aby studenti analyzovali problém, pochopili jeho podstatu, odlišili podstatné od nepodstatného
- využíváme skupinovou práci, vedeme studenty k týmovému řešení problému (spolupráce, přijetí role v týmu)
- učíme žáky využívat získané vědomosti k objevování různých variant řešení

- vedeme žáky plánovanému postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- v diskusi je učíme naslouchat ostatním a respektovat jiné názory
- snažíme se je vést k pochopení přednosti asertivní komunikace
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- vedeme žáky k porozumění různým typů textů a záznamů, pracujeme s aktuálními texty, učíme žáky posuzovat i vhodnost postoje mluvčího

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanování životních cílů

Kompetence občanské

- vedeme žáky ke vztahu k vlasti, ke sledování politického dění a orientaci v něm, k osobní angažovanosti
- snažíme se zdůrazňovat souvislosti ve vývoji lidstva a význam tradic
- besedami i kontaktem s praxí je vedeme k toleranci rasové, národnostní i názorové
- chceme po studentech, aby si vytvářeli názory na společenské problémy a byli je schopni obhájit v demokratické diskusi
- vedeme studenty k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- vedeme studenty ke kritickému odstupu k informačním médiím a ke schopnosti odhalit manipulační strategie

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Výtvarná výchova

Ročník: **Prima**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše a prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovat je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímat a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních -vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřit své pocity a postřehy	-uplatňuje základní dovednosti při výtvarné práci -využívá různé vlastnosti výtvarných prvků a uplatňuje je podle vlastního tvůrčího záměru -porovnává kvalitu své práce s tvorbou ostatních -uplatňuje vlastní zkušenosti s materiálem a umí se poučit s jiných nových postupů -správně používá techniku malby a míchání barev -zobrazuje vlastní fantazijní představy -umí využít znalostí o zákl. a dopl. barvách -dokáže využít perspektivu -osobitě stylizuje vizuální skutečnost -zvládá kompozici, dokáže rozvrhnout hlavní motivy na ploše -využívá dekorativních postupů a rozvíjí si estetické cítění -výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům -výtvarně vyjadřuje vztah ke konkrétní osobě a osobám -porovnává a vstřebává uměleckou	-Kresebné studie – linie, tvar, objem -Teorie kresby -Jednoduché plošné kompozice geometr. tvarů, rytmus, prolínání, přímka, křivka -Rozvíjení smyslové citlivosti v souvislosti zrakového vnímání a jiných smyslů – např. výtvarné zpracování hudebních motivů -Plastická tvorba -Malba -Teorie barev -Subjektivní vyjádření fantazijních představ s využitím různých výt. technik -Barevné abstraktní i realistické kompozice -Nauka o perspektivě, umístění předmětů na plochu, velikost objektů -Lidská figura- tvarová stylizace, proporce -Přírodniny, studie -Kompoziční cvičení, detail, polodetail, celek	HV – rytmus, melodie HV – hudební nahrávky D – Egypt, renesance - perspektiva

	tvorbu	- Dekorační práce, koláže -Tématické práce – Vánoce, Velikonoce -Subjektivní vyjádření reality na téma např. Moje rodina, Můj kamarád -Návštěvy výstav umělecké tvorby	D – Řecko - kánon ČJ - poezie a próza s tematikou Vánoc a Velikonoc

Výtvarná výchova			
Ročník: **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	-vybírá a vytváří škálu vizuálních obrazových elementů -uplatňuje svůj osobitý přístup k realitě -uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a postupů - správně míchá a vrství barvy, rozliší kresebné techniky - využívá zkušeností získaných smyslovým vnímáním - rozliší působení vyjádření v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - využívá dekorativních postupů – rozvíjí estetické cítění • vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti - užívá vyjádření k zaznamenání	-Kresebné etudy – tvary linie, stínování -Cvičení na vnímání tvarových rozmanitostí (stínování geometr.těles) -Kompozice s experimentálním řazením, seskupováním, zmnožováním linií a tvarů v ploše, horizontála, vertikála, symetrie, asymetrie, dominanta -Záznam smyslových zážitků, emocí a myšlenek (přírodní živly a děje) -Rozvíjení smyslové citlivosti -Kategorie představ, prožitků, zkušeností, poznatků (výtvarné náměty z Asie, Afriky, Ameriky…) -Písmo, Kaligrafie, Iniciála -Vyjádření pocitů pomocí barev -Uplatnění subjektivity např. fantazijní variace na základní tvary	HV-hudební skladby ČJ- literární texty

- vnímá a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity	podnětů z představ a fantazie -vytváří prostorové objekty - uvědomuje si na konkrétních případech různorodost zdrojů interpretace vyjádření	písmen - Trojrozměrné práce např. papírové modely domů - Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi, fotografiemi – hledání detailu, skládání, dotváření kresbou, barvou, roláž	

Výtvarná výchova			
Ročník: **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích své vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních -vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity	-uplatňuje smysl pro kompozici barev, linií a tvarů a jejich prostorové vyvážení v ploše -uplatňuje znalost perspektivy -orientuje se v grafických technikách -správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor -správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy -rozvíjí se v estetickém cítění, využívá dekorativních postupů -kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi -umí využívat znalostí o barvách k osobitému vyjádření -zobrazuje vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	-Kresebné etudy , Malba -Využívání kompozičních principů dominanta, zlatý řez, kontrast, harmonie -Teorie perspektivy, cvičení -Monotyp, Protisk -Zdokonalování technik kresby – stínování, kontrast -Objemové vyjádření námětu barvami – lomené barvy, valéry, subjektivní barevná škála -Písmo, Reklama, Propagační výtvarnictví -Práce s netradičními materiály -Koláže	

	-vnímá a porovnává uměleckou produkci současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	-Malba – zvládnutí větší plochy - Technika akvarelu, Pastel, Tempera -Volné kompozice na rozvíjení fantazie a smyslového vnímání -Práce s netradičními materiály -Práce uměleckým dílem např. variace na známý obraz (Mona Lisa apod.) -Návštěvy výstav, diskuse o nich	

Výtvarná výchova			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňuje zákl. dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, vyhledává a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	-uplatňuje smysl pro kompozici barev, linií a tvarů a jejich prostorové vyvážení v ploše -uplatňuje osobitý přístup k realitě -umí využít znalostí o barvách k osobitému vyjádření -orientuje se v grafických technikách -užívá obrazové vyjádření k zachycení jevů v proměnách -užívá vizuální obrazové vyjádření pocitu smyslového vnímání -užívá dekorativních postupů a stylizace -užívá vizuální obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	-Techniky kresby -Dynamika kresby a malby -Akční malba -Figura -Portrét -Uspořádání objektů v ploše ocelků -Vyjádření barevných vztahů -Symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami, barevný kontrast -Tisk z plochy -Vyjádření proměn (např. Svět po katastrofě) Společná práce -Kompozice s uplatněním subjektivity ve výtvarném vyjádření a vztahy zrakového vnímání s ostatními smysly -Reklama a propagace (obaly, plakáty) -Písmo -Kompozice s využitím daného znaku -Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, rozvíjení	HV- hudební skladby

-vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřuje své postřehy a pocity	-vnímá tvarové rozdíly objektů -zvládá zachycení pomíjivého okamžiku- skicování -vnímá a porovnává běžnou i uměleckou produkci	představivosti -Kresba, Malba, stínování, vyjádření objemu, hmoty a tvaru -Práce v plenéru -Krajinomalba -Pohybové figurální skici -Návštěvy výstav -Videonahrávky o umění -Diskuze o umění -Porovnávání vlastní práce, diskuze	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova **se vyučuje jako samostatný předmět v primě až kvartě 2 hodiny týdně.**
Do tohoto vyučovacího předmětu byl částečně integrován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví**.

Specifické cíle:

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.
V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládání a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, k seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, stejně jako pro zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.
Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybové omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.

Vzdělávání je zaměřeno na:
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:
VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
MuV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,….
EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
MeV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáka vedeme k poznávání smyslu a cíle pohybových aktivit
- žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- -užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole, učí se spolupráci a rozvíjí schopnost sebehodnocení a práce s chybou.

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků kritické myšlení, uvážlivé rozhodování
- žáci se učí vnímat nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- hodnotí vlastní činnost a vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- učíme žáky uvědomovat si zodpovědnost svých rozhodnutí a zhodnocení výsledků svého jednání
- s chybou žák pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikovat při kolektivní hře, při hodnocení výkonu a odhalování chyb
- žáci si osvojují kultivovaný ústní projev, zásady diskuse
- účinně se zapojují do diskuze, dodržují pravidla slušného chování
- žáky vedeme k pochopení asertivní komunikace

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k pedagogům a ostatním lidem
- učíme žáky spolupráci ve skupině a dodržování pravidel
- žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu, učí se spolupracovat se spolužáky na různých úrovních a pomáhat slabším
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních, vedeme je k tomu, aby respektovali práva ostatních
- vedeme žáka k formování volních a charakterových rysů, k zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- učíme žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví, aktivně se zapojovat do sportovních aktivit
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- motivujeme žáky k organizaci svého pohybového režimu
- vedeme žáky k sebekritičnosti a schopnosti vyhodnotit svoji vlastní práci
- učíme žáky ovládat základní postupy první pomoci

Tělesná výchova			
Ročníky : **Prima - Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví -samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím -uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím -užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc hendikepovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. -dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové	-kompenzuje sedavý program ve škole pohybem sportovními aktivitami i mimo školu -používá tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemně komunikuje a spolupracuje při osvojovaných pohybových činnostech -chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty, zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů, zná základní startovní povely -zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využívat -zná bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích, umí cvičit podle slovních pokynů, dovede základní cvičební prvky -chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem. -zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře, zvládá základní údržbu	**Atletika:** Běh vytrvalostní 800m – 3000m Sprint 60m – 100m Skok daleký – další techniky Hod granátem na dálku Vrh koulí. **Gymnastika:** ***Akrobacie*** – kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích. ***Přeskok*** – roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu (bednu) našíř i s oddáleným odrazem. ***Hrazda po čelo*** – náskok do vzporu, zákmihem seskok, výmyk (odrazem jednonož, obounož), přešvihy únožmo ve vzporu. ***Úpoly*** – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno, střehové postoje, držení a pohyb v postojích, držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi. **Sportovní hry:** ***Fotbal*** – útočná kombinace	Výchova ke zdraví

činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí -organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže -zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. -chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny -uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky -aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program -samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly -zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí -odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a	náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání -umí organizovat pohybovou činnost i v nestandardních podmínkách, respektuje svou úlohu ve hře a spolupracuje v družstvu v herních činnostech. -ovládá pravidla pohybových činností a sportů – základní atletické disciplíny, fotbal, volejbal, basketbal, házená, softbal, florbal, lední hokej, lyžování -zná význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, prakticky je využívá pro úpravu zátěže -umí udržovat a ošetřovat sportovní výstroj, výzbroj a sportovní zařízení -rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je -dovede se samostatně připravit pro pohybovou činnost. -zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních (vleky, sjezdovky, běžecké tratě -zvládá dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je, ví jak se připravit na horskou túru , zvládá	založená na „přihrej a běž“, obranná kombinace založená na zajišťování a přebírání do šířky a do hloubky, zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče, přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče. ***Basketbal*** – útočná kombinace založená na akci „hoď a běž“, herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem, driblinkem a obrátkou), přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, krytí útočníka s míčem i bez míče. ***Volejbal*** – herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, v pádu), podání spodní i vrchní, přihrávka, nahrávka. ***Softbal***. ***Florbal***. **Lyžování:** Běžecký výcvik – skluz na jedné lyži, běh střídavý, běh soupažný jednodobý a dvoudobý, běh ve stopě, jízda ve středně náročném terénu. Sjezdový výcvik – základní snožný oblouk, brzděný, sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách, jízda na sjezdovce v brankách.	Výchova ke zdraví Výchova ke zdraví

zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší -uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. -chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci	mazání lyží -chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci		Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **konverzace v anglickém jazyce** se vyučuje jako samostatný předmět v kvartě 1 hodinu týdně.

Třída je pro výuku jazyka rozdělena, výuka probíhá vždy proti konverzaci v německém jazyce většinou v kmenové třídě nebo učebně jazyků. Učebna jazyků je vybavena audiovizuální technikou, v jiných učebnách je používána zpravidla audiotechnika.

Vyučovací předmět **konverzace v anglickém jazyce** navazuje na předmět **anglický jazyk** a je spjat s dalšími předměty, jako je český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, občanská výchova a hudební výchova.

Předmětem prolíná **průřezové téma**:

MeV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho stavba, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

- vedeme studenty k samostatné práci se slovníky, cizojazyčnou literaturou, časopisy, internetem
- vedeme studenty k využití jazyka v praxi (cestování, kontakt s cizinci)
- účastí v soutěžích vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu své školní práce
- pravidelným opakováním a vedením přehledných poznámek vedeme studenty k organizaci své studijní práce a k pracovnímu režimu
- zadáváním skupinové a individuální práce se studenti učí samostatnosti

Kompetence k řešení problému

- zadáváním projektů se studenti učí analyzovat problém, pochopit jeho podstatu, nacházet informace z různých zdrojů, utřídit je a najít nejlepší řešení
- skupinová práce na projektu učí studenty řešit problém týmově

Kompetence komunikativní

- v rámci konverzace v jazyce studenty učíme formulovat jasně své myšlenky, v diskusi se učí naslouchat ostatním a respektovat jiný názor
- motivujeme studenty k tomu, aby byli schopni vyjádřit svá přání, dotazy
- využíváme audiotechniku jako motivaci k diskusi
-

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a dospělým
- trváme na dodržování pravidel při hrách a týmové práci
- dbáme na vypracování zadaných úkolů bez podvádění a opisování
- vedeme studenty ke schopnosti spolupracovat se studenty na různých úrovních a pomáhat slabším

Kompetence občanské

- vedeme studenty ke vztahu k vlasti zadáváním projektů o České republice
- výuka cizích jazyků sama o sobě vede k porozumění mezi národy a etniky
- jezdíme na cizojazyčná divadelní představení a snažíme se organizovat exkurze do zahraničí
- v rámci jazyka vedeme studenty ke schopnosti vyplňovat formuláře v cizím jazyce, napsat životopis, ucházet se o zaměstnání
- v rámci výuky vedeme studenty k ochraně životního prostředí a porozumění civilizačním problémům

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů
- znalost jazyka umožňuje uplatnění v občanském životě (brigády, zaměstnání, studium)
- znalost jazyka umožňuje široké využití různých informačních zdrojů
- dbáme na bezpečnost práce, čistotu a pořádek
- vedeme studenty ke schopnosti ocenit práci vlastní i práci ostatních

Konverzace v anglickém jazyce			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	• rozumí souvislým projevům učitele i rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu • umí formulovat otázky a odpovídat na ně • umí pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v situacích každodenního života • umí samostatně vést jednoduchý dialog • umí vyjadřovat vlastní názor • umí reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text • umí souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) • umí používat slovníky a jazykové příručky • pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) • orientuje se v základních společenskopolitických, kultur. a historických reáliích. • má všeobecný rozhled.	• vedení telefonického rozhovoru • používání modálních sloves (should, can, might, shall, would) • cestování, orientace a směr, nakupování • u lékaře • užívání frázových sloves • členy a zeměpisné názvy • povolání • tvoření slov	Dějepis – osobnosti a fakta z historie GB 20. století. Český jazyk – vypravování, popis Občanská výchova - rodina MeV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

	• odhaduje významy nezn. výrazů		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Inovované verze : v1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět konverzace v německém jazyce se vyučuje jako povinně volitelný předmět v kvartě 1 vyučovací hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu konverzace v německém jazyce je zaměřeno na:

- osvojení základů jazyka pro komunikaci žáků v rámci Evropy, světa,
- rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu žáků v německém jazyce,
- vytvoření možnosti poznání života lidí v jiných zemích a jejich kulturních tradic,
- snižování jazykových bariér mezi lidmi a prohloubení mezinárodního porozumění,
- pochopení role cizího jazyka v různých komunikačních situacích,
- poskytnutí možnosti k chápání a objevování nových skutečností, k dalšímu sebevzdělávání

Předmětem prolínají průřezová témata:
osobnostní a sociální výchova,
multikulturní výchova,
environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie – viz vyučovací předmět německý jazyk

Konverzace v německém jazyce			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Kouřimská, M. a kol.: Heute haben wir Deutsch 5			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tematické okruhy: • Praha – Královská cesta • Berlín • Film • Povolání • Životní prostředí • Domácnost • Zvířata • Hendikepovaní lidé ve společnosti	**Čj** – práce se slovníkem, **Z** – Praha, Berlín, **OV** – soužití s hendikepovanými lidmi, **Bi** – ochrana životního prostředí **MuV** – Kulturní diference **EV** – Vztah člověka k prostředí
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je		
-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami		

-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

RUSKÝ JAZYK (DVOULETÝ NEPOVINNÝ KURZ) *Inovované verze : v1*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět ruský jazyk se vyučuje jako nepovinný předmět ve skupině zájemců z tercie až oktávy
1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně nebo ve třídě.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu ruský jazyk je zaměřeno na:

- osvojení základů jazyka pro komunikaci žáků
- rozvíjení ústního a písemného projevu žáků v ruském jazyce
- vytvoření možnosti poznání života lidí v jiných zemích a jejich kulturních tradic
- snižování jazykových bariér mezi lidmi a prohloubení mezinárodního porozumění
- pochopení role cizího jazyka v různých komunikačních situacích
- poskytnutí možnosti k chápání a objevování nových skutečností, k dalšímu sebevzdělávání

Předmětem prolínají **průřezová témata**:
osobnostní a sociální výchova,
multikulturní výchova,
environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- pracujeme s žáky různými metodami (frontální, skupinová, individuální)
- využíváme různé způsoby učení se (pamětní, logické, činnostní, učení se individuálně, ve dvojicích, z různých zdrojů)
- dáváme žákům možnost volby (samostatné práce, domácího úkolu, náročnosti práce, způsobu řešení a zpracování)
- umožňujeme žákům pracovat s různými zdroji informací (učebnice, knihy,encyklopedie, ICT, média, ústní informace apod.)
- zapojujeme žáky do prací na projektech
- rozeznáváme a upozorňujeme na mezipředmětové vztahy
- používáme správnou terminologii daného předmětu
- podporujeme schopnosti žáků využívat svých získaných zkušeností
- podporujeme přizpůsobivost žáků a jejich ochotu spolupracovat
- společně s žáky tvoříme individuální plány ke zvládnutí úkolu, k překonání překážky
- společně se žáky hodnotíme dosažené výsledky, kriticky posuzujeme jejich možnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni

- učíme žáky komunikovat různými formami /ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků/
- vedeme žáky, aby se vyjadřovali jasně, srozumitelně, přiměřeně ke komunikačnímu závěru, aby uváděli myšlenky v logickém sledu
- seznamujeme žáky s významem nonverbální komunikace
- učíme žáky obhajovat jejich vlastní názor, argumentovat vhodnou formou
- naslouchat názorům druhých, respektovat originální názory jiných a diskutovat k nim
- vedeme žáky k porozumění sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, aby správně interpretovali přijímaná sdělení a na jejich základě se naučili věcně argumentovat
- ve škole umožňujeme využívání moderních komunikačních technologií, aby žák prakticky zvládal komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním i občanském životě

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s provozními řády odborných učeben, s materiály a nástroji, které budou používat
- dbáme na to, aby žák zacházel odpovědně s vybavením svého pracoviště
- kvalitní práci a iniciativu chválíme /žáky netrestáme prací/
- vedeme žáky k respektování pravidel zakotvených ve školním řádu a řádu učeben
- jdeme žákům příkladem i důsledným plněním svých povinností
- vychováváme žáky k ohleduplnému chování ke spolužákům
- usilujeme o vytvoření podnětného a tvořivého pracovního prostředí

Kompetence občanská

- důsledně dbáme na dodržování školního řádu a řádu odborných učeben
- podporujeme zdravé ovzduší v kolektivu (třída, škola)
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci slabším, mladším a handicapovaným
- vedeme žáky k respektování různých kulturních tradic, národní i rasové snášenlivosti
- vedeme žáky k šetrnému zacházení se školním vybavením

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k pochopení jednoduchých postupů při řešení těchto úkolů a situací
- vedeme žáky k trpělivosti, vytrvalosti a pečlivosti
- k řešení problémů využíváme projekty a vybízíme žáky k jejich využívání v dalších situacích
- vedeme žáky k vyslechnutí druhých, k diskusi
- vytváříme prostor k vyjádření vlastního postoje, stanoviska, k pomoci druhému
- vyzýváme žáky k otevřenému upozorňování na problémy
- zadáváme v co největší míře problémové úlohy z praktického života
- vedeme žáky k používání internetu a k čerpání informací z jiných zdrojů
- podněcujeme žáky k uvědomování si problémů a k rozlišování podstatných a nepodstatných věcí
- vyzýváme žáky k volbě vhodných způsobů řešení problémů
- ve vhodných oblastech vzdělávání využíváme netradiční úlohy, soutěže, testy
- umožňujeme žákům samostatné přemýšlení nad problémem a volbu pořadí při vypracování zadaných úkolů

Kompetence sociální a personální

- užíváme často týmové práce v nehomogenních skupinách
- zdůrazňujeme vzájemnou úctu a respekt k osobnosti druhého, k toleranci
- učíme žáky formulovat vhodně kritické připomínky, nezapomínáme na kladné hodnocení
- posilujeme aktivitu každého žáka
- snažíme se u žáka rozvíjet schopnost naslouchat a respektovat názory druhých
- podporujeme žáka ve formulaci vlastního názoru
- nacvičujeme chování v běžných každodenních situacích
- cvičíme u žáků sebepoznání a práci na sobě jako celoživotní úkol

Ruský jazyk nepovinný (1)			
Ročník: **Tercie, Kvarta**			
Učebnice: Jelínek a kol.: Raduga1, pracovní sešit, metodický sešit			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Azbuka,základy skloňování pod.jmen, základní číslovky, přízvuk, intonace, základy časování sloves, zájmena osobní,	**OV, Čj, Hv, Dějepis**
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	Aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu		
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	Tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci	Využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	Složení oznamovacích a tázacích vět, měkké souhlásky	
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích	Porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje	Konverzační témata:představení, seznámení, věk, škola, čas, dni v týdnu, telefonování, práce a zaměstnání, film, kultura	

Ruský jazyk nepovinný(2)			
Ročník: **Tercie, Kvarta**			
Učebnice: Jelínek a kol.: Raduga1, pracovní sešit, metodický sešit			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	Prokáže základní orientaci v textu, je schopen odpovídat na otázky k textu	Řadové číslovky, skloňování osobních zájmen, minulý čas, vykání, časování sloves, skloňování podstatných jmen, předložkové vazby	**OV, Čj, Hv, Dějepis**
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	Aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, používá dvojjazyčný slovník		
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	Tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	Infinitivní věty, ustálené konverzační obraty	
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů	Porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje	Konverzační témata:škola, město, Moskva, Praha, písně, básně	

Dodatky k ŠVP

Anglický jazyk (změny od 1.9.2010)

Anglický jazyk 1			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 4			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy,	- minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a průběhový - předpřítomný čas prostý a průběhový - vztažné věty - podmiňovací způsob – should, might - materiály, oblečení - části těla - u lékaře - sloveso s koncovkou -ing - someone, something - objednávání v restauraci - trpný rod - podmínkové věty 1. Typu - časové věty - frázová slovesa	Český jazyk – rozdíly v časech a v jejich vyjadřování Matematika - číslovky Občanská výchova – zvyky a tradice angl. mluvících zemí Zeměpis – reálie angl. mluvících zemí Dějepis – zákl. fakta o historii GB Hudební výchova – angl. písně MuV kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

	přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)		

Anglický jazyk 2 (změny od 1.9.2011)

Anglický jazyk 2			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě - osvojil si základní výslovnostní návyky - ovládá fonetickou podobu abecedy - rozumí obecně známým slovům a frázím - vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi - vede jednoduchý rozhovor - zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - orientuje se ve slovníku daného jazyka	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník	- čas přítomný a minulý prostý a průběhový - čas předpřítomný a budoucí prostý - modální slovesa (must, can, should, have to) - rodina, plány do budoucnosti, návrhy - orientace ve městě - Londýn, New York - Kanada z pohledu národností - frázová slovesa - neurčitá zájmena (something, anything .. - nepravidelná slovesa	Český jazyk – rozdíly v časech a v jejich vyjadřování Matematika - číslovky Občanská výchova – zvyky a tradice angl. mluvících zemí Zeměpis – reálie angl. mluvících zemí Dějepis – zákl. fakta o historii GB Hudební výchova – angl. písně MuV kulturní diference VMEGS Objevujeme Evropu a svět

	- má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)		

Anglický jazyk (změny od 1.9.2013)

Anglický jazyk		
Ročník: **Prima**		
Učebnice: Hutchinson, T. Project 2		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě osvojil si základní výslovnostní návyky ovládá fonetickou podobu abecedy rozumí obecně známým slovům a frázím vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi vede jednoduchý rozhovor zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů orientuje se ve slovníku daného jazyka rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonaci.	- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - využívá slovníky	- psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací. - seznámení s reáliemi některých anglicky mluvících zemí (entertainment, typical year in GB, USA) - vyjádření nutnosti pomocí “have to” - zvířata (our pets) - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu, zdraví - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství, počitatelnost a nepočitatelnost - minulý a budoucí čas - základní nepravidelná slovesa - vazba “going to” - stupňování přídavných jmen - tvoření příslovcí - měsíce a data

Anglický jazyk

Ročník: **Sekunda**

Učebnice: Hutchinson, T. Project 3

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě osvojil si základní výslovnostní návyky ovládá fonetickou podobu abecedy rozumí obecně známým slovům a frázím vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi vede jednoduchý rozhovor zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů orientuje se ve slovníku daného jazyka zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase aj. Běžných tématech vypráví jednoduchý příběh, popíše osobu, místo a věc ze svého každodenního života rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům pracuje se slovníkem	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)	- čas přítomný a minulý prostý a průběhový - čas předpřítomný a budoucí prostý - modální slovesa (must, can, should, have to) - rodina, plány do budoucnosti, návrhy - orientace ve městě - Londýn, New York - Kanada z pohledu národností - frázová slovesa - neurčitá zájmena (something, anything .. - nepravidelná slovesa

Anglický jazyk		
Ročník: **Tercie**		
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 4		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě osvojil si základní výslovnostní návyky ovládá fonetickou podobu abecedy rozumí obecně známým slovům a frázím vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi vede jednoduchý rozhovor zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů orientuje se ve slovníku daného jazyka vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům zaměřuje se na témat. okruhy kultura, pocity, nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, moderní technologie a média	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)	minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový předpřítomný čas prostý a průběhový vztažné věty podmiňovací způsob – should, might materiály, oblečení části těla u lékaře sloveso s koncovkou -ing someone, something objednávání v restauraci trpný rod podmínkové věty 1. Typu časové věty frázová slovesa

Anglický jazyk

Ročník: **Kvarta**

Učebnice: Soars, L. + J.: New Headway (Pre-internediate)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
žák je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě osvojil si základní výslovnostní návyky ovládá fonetickou podobu abecedy rozumí obecně známým slovům a frázím vytváří jednoduché otázky, zápor a odpovědi vede jednoduchý rozhovor zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů orientuje se ve slovníku daného jazyka vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času aj. osvojovaných témat. rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl porozumění) chápe jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa, jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektuje kulturní rozmanitost rozvíjí jazykové povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům	rozumí souvislým projevům učitele i rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu umí formulovat otázky a odpovídat na ně umí pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v situacích každodenního života umí samostatně vést jednoduchý dialog umí vyjadřovat vlastní názor umí reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text umí souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) umí používat slovníky a jazykové příručky umí napsat stručný životopis vyplní běžný formulář a dotazník pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) orientuje se v základních společenskopolitických, kultur. a historických reáliích. má všeobecný rozhled. odhaduje významy neznámých výrazů.	minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový předpřítomný a předminulý čas trpný rod přímá a nepřímá řeč podmiňovací způsob časové a podmínkové věty vedení telefonického rozhovoru modální slovesa (should, can, might, shall, would) cestování, orientace a směr, nakupování u lékaře neurčité slovesné tvary frázová slovesa členy a zeměpisné názvy povolání tvoření slov

Anglický jazyk (změny od 1. 9. 2016)

Anglický jazyk			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Hutchinson, T. Project 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal , rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení , píše slova a krátké věty na základě textové a	- dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - umí jednoduše vyjádřit svůj názor - umí přednést krátkou zprávu či sdělení - umí napsat stručný osobní dopis - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob	- psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic - žádání a poskytování osobních informací. - seznámení s reáliemi některých anglicky mluvících zemí (entertainment, typical year in GB, USA) - vyjádření nutnosti pomocí “have to” - zvířata (our pets) - popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu, zdraví - popis lidí, charakteristika a oblečení - vyjádření množství, počitatelnost a nepočitatelnost - minulý a budoucí čas - základní nepravidelná slovesa - vazba “going to” - stupňování přídavných jmen - tvoření příslovcí - měsíce a data - zvuková a grafická podoba jazyka	Z - reálie anglicky mluvících zemí Bi - zvířata OV – rodina, životní styl, oblékání ČJ – množné číslo, nepravidelná slovesa, základy gramatických časů, přídavná jména, příslovce

vizuální předlohy . POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ,odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	- má základní poznatky o anglicky mluvících zemích - využívá slovníky	– fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OV – život rodiny, výběr povolání

Anglický jazyk			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hutchinson, T. Project 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal , rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení , píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy .	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd.	- čas přítomný a minulý prostý a průběhový - čas předpřítomný a budoucí prostý - modální slovesa (must, can, should, have to) - rodina, plány do budoucnosti, návrhy - orientace ve městě - Londýn, New York - Kanada z pohledu národností - frázová slovesa - neurčitá zájmena (something, anything .. - nepravidelná slovesa - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo,	- ČJ – upevňování časů, způsobová slovesa OV – život rodiny Z – reálie anglicky mluvících zemí OV – škola, oblékání, chování ve společnosti

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ,odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	- vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)	jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Z – kultura anglicky mluvících zemí OV – tolerance k jiným kulturním skupinám a zvykům

Anglický jazyk			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Hutchinson, T. :Project 4			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	*UČIVO*	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal , rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení , píše slova a krátké věty na základě textové a	- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru. - je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - umí užívat jednoduché obraty (svolení,	minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový předpřítomný čas prostý a průběhový vztažné věty podmiňovací způsob – should, might materiály, oblečení části těla u lékaře sloveso s koncovkou -ing someone, something objednávání v restauraci trpný rod podmínkové věty 1. Typu časové věty frázová slovesa zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání,	Bi – části lidského těla, u lékaře ČJ – trpný rod

vizuální předlohy . POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ,odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …) - napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)	nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OV – život ve škole a v rodině, ve společnosti Bi – příroda, roční doby

Anglický jazyk

Ročník: **Kvarta**

Učebnice: Soars, L. + J.: New Headway (Pre-internediate)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal , rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení , píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy .	rozumí souvislým projevům učitele i rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu umí formulovat otázky a odpovídat na ně umí pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v situacích každodenního života umí samostatně vést jednoduchý dialog umí vyjadřovat vlastní názor umí reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text umí souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií) umí používat slovníky a jazykové příručky umí napsat stručný životopis vyplní běžný formulář a dotazník pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) orientuje se v základních společenskopolitických, kultur. a	minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový předpřítomný a předminulý čas trpný rod přímá a nepřímá řeč podmiňovací způsob časové a podmínkové věty vedení telefonického rozhovoru modální slovesa (should, can, might, shall, would) cestování, orientace a směr, nakupování u lékaře neurčité slovesné tvary frázová slovesa členy a zeměpisné názvy povolání tvoření slov zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické	ČJ – upevňování časů, rozdíly v časech, způsobová slovesa Z – Anglicky mluvící země, cestování

POSLECH S POROZUMĚNÍM žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu , rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MLUVENÍ žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ,odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	historických reáliích. má všeobecný rozhled. odhaduje významy neznámých výrazů.	okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OV – domov, životní styl, tradice během kalendářního roku ČJ – tvoření vět, složeniny

Německý jazyk (změny od 1.9. 2009)

Německý jazyk			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L., Zbranková, M.: Prima A1/díl 1			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou	Tvarosloví: • člen určitý a neurčitý • akuzativ pod. jmen • množné číslo pod. jmen • osobní zájmena • přivlastňovací zájmena • základní číslovky • časování pravidelných sloves • časování nepravidelných sloves • slovesa s odluč. Předponou • slovesa können, „möchte“ • předložky • časové údaje	**Čj –** skladba, tvarosloví **Z** – německy mluvící země
-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je		
-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	Skladba: • slovosled ve větě ozn. a táz. • větný rámec • doplňovací otázky • zjišťovací otázky Slovotvorba: • tvoření slov	
-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami		

-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	Slovní zásoba: • pozdravy • rodina • škola • dny v týdnu • nákupy • zvířata • koníčky	
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		

Německý jazyk (změny k 3.9.2012)

Německý jazyk 2			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A2/díl 4			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s osvojenou slovní zásobou	Tvarosloví: • modální slovesa dürfen a wissen • modální slovesa v préteritu • slovesa ve spojení s dativem a akuzativem • slovese legen/liegen, stellen/stehen • předložky s dativem a akuzativem • místní předložky • spojka sondern • záporná slova keiner, niemand, nichts a nie Skladba:	**OV –** rodina, volný čas, škola **Čj** – skladba, minulý čas sloves, předložky, zápor, tvoření slov **Z** – země a lidé
-rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku a využívá autentických materiálů při své práci (časopisy, obrazové a poslechové materiály)	-aktivně používá osvojenou slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se i ve faktografickém textu, rozliší hlavní informace a vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje, odhadne význam neznámých slov na základě kontextu	-reaguje na základní fráze, tvoří jednoduché věty, používá každodenní výrazy		
-identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, najde základní informace v textu, odpoví na otázky		

-používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije	• nepřímé otázky (W-Fragen) • věty se spojkami wenn a trotzdem Slovotvorba: • tvoření složenin • tvoření sloves a jmen	
-sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	-vyjadřuje se jednoduše a gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy, rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho	Slovní zásoba: • sport • svátky • orientace ve městě • svět a životní prostředí • cestování a doprava • dárky • recepty • volný čas • popis vybavení bytu	
-reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	-zná pravidla pravopisu, sestaví jednoduché věty, obměňuje je, jednoduše interpretuje obsah textu, adekvátně reaguje		
-napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	-tvoří jednoduché věty a krátké texty, odpovídá na sdělení a použije správné gramatické tvary a větné struktury		

-zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- vede jednoduchý dialog, přiměřeně reaguje ve známých situacích, podá potřebná sdělení a jednoduše konverzuje		

<table>
<tr><th colspan="4">Německý jazyk 2</th></tr>
<tr><td colspan="4">Ročník: Sekunda</td></tr>
<tr><td colspan="4">Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A1/díl 2</td></tr>
<tr><td>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV</td><td>ŠKOLNÍ VÝSTUPY</td><td>UČIVO</td><td>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</td></tr>
<tr><td>-čte nahlas, plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</td><td>-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou</td><td rowspan="4">Tvarosloví:
• člen nulový
• množné číslo pod. jmen
• osobní zájmena
• modální slovesa müssen, wollen
• perfektum pravidelných sloves
• préteritum sl. sein, haben
• rozkaz. způsob prav. Sloves
• předložky místní a časové
• časové údaje v minulosti
Skladba:
• spojka deshalb
• podmět man
• větný rámec
• zápor nicht, kein
• odpovědi ja, nein</td><td rowspan="4">OV – rodina, volný čas
Čj – skladba, minulý čas sloves, množné číslo podstatných jmen</td></tr>
<tr><td>-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</td><td>-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky</td></tr>
<tr><td>-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</td><td>-tvoří otázky a odpovídá na ně, pohotově reaguje, vyjádří svůj vlastní názor, získává nové poznatky a použije je</td></tr>
<tr><td>-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</td><td>-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je</td></tr>
</table>

-používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	-zvolí správný druh slovníku, vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije, pracuje i s dalšími jaz. příručkami	Slovní zásoba: • domov • jídlo • volný čas • móda • blahopřání, oslavy • město • prázdniny	
-sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	-porozumí textu, vyhledá podstatné informace a jednoduše je interpretuje, přiměřeně reaguje		
-vyžádá jednoduchou informaci	-vytvoří otázku přiměřeně komunikační situaci, vede jednoduchý dialog		
-jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

<table>
<tr><th colspan="4">Německý jazyk 2</th></tr>
<tr><td colspan="4">Ročník: Tercie</td></tr>
<tr><td colspan="4">Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A2/díl 3</td></tr>
<tr><td>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV</td><td>ŠKOLNÍ VÝSTUPY</td><td>UČIVO</td><td>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</td></tr>
<tr><td>-vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</td><td>-ovládá pravidla výslovnosti, čte foneticky správně texty s přiměřenou slovní zásobou</td><td rowspan="5">Tvarosloví:
• pod. jména ve 3. pádě
• skloňování příd. jmen
• stupňování příd. jmen
• osobní zájmena ve 3. pádě
• přivlastňovací zájmena
• skl. zájmen welch-, jed-, dies-
• řadové číslovky
• zvratná slovesa
• modální slovesa dürfen, sollen
• perfektum sloves, příčestí
• préteritum modálních sloves

Skladba:
• věta hlavní a vedlejší
• spojky dass, weil, wenn</td><td rowspan="5">OV – rodina, volný čas, škola, média
Čj – skladba, minulý čas sloves, stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, skloňování
ICT – elektronická média</td></tr>
<tr><td>-rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky</td><td>-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky</td></tr>
<tr><td>-rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám</td><td>-reaguje na základní fráze, tvoří jednoduché věty</td></tr>
<tr><td>-rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku</td><td>-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, najde základní informace v textu, odpoví na otázky</td></tr>
<tr><td>-používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</td><td>- vyhledá slovo ve slovníku, rozumí používaným zkratkám, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije</td></tr>
</table>

-sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	-vyjadřuje se jednoduše a gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy, rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho	Slovní zásoba: • prázdniny • moje plány, přání • přátelství • vlastnosti • elektronická média • popis školy, věci, osoby • datum, čas a období • já a škola	
-reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	-zná pravidla pravopisu, sestaví jednoduché věty, obměňuje je, jednoduše interpretuje obsah textu, přiměřeně reaguje		
-napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	-tvoří jednoduché věty, odpovídá na sdělení a použije správné gramatické tvary a větné struktury		
-zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- vede jednoduchý dialog, reaguje ve známých situacích, podá potřebná sdělení		

Německý jazyk (změny od 1.9. 2013)

Německý jazyk			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L., Zbranková, M.: Prima A1/díl 1			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- reaguje na sdělení ,tvoří jednoduché věty a použije správné gramatické tvary a větné struktury	Tvarosloví: • člen určitý a neurčitý • akuzativ pod. jmen • množné číslo pod. jmen • osobní zájmena • přivlastňovací zájmena • základní číslovky • časování pravidelných sloves • časování nepravidelných sloves • slovesa s odluč. Předponou • slovesa können, „möchte“ • předložky • časové údaje	**Čj –** skladba, tvarosloví **Z** – německy mluvící země
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je	Skladba: • slovosled ve větě ozn. a táz. • větný rámec • doplňovací otázky • zjišťovací otázky Slovotvorba:	
-rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- rozumí používaným zkratkám, případně odhadne jejich význam a dané slovo použije, pracuje i s jaz. příručkami		

-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	• tvoření slov Slovní zásoba: • pozdravy • rodina • škola • dny v týdnu • nákupy • zvířata • koníčky	
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři –napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		

Německý jazyk

Ročník: **Sekunda**

Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A1/díl 2

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- reaguje na sdělení ,tvoří jednoduché věty a použije správné gramatické tvary a větné struktury	Tvarosloví: • člen nulový • množné číslo pod. jmen • osobní zájmena • modální slovesa müssen, wollen • perfektum pravidelných sloves • préteritum sl. sein, haben • rozkaz. způsob prav. Sloves • předložky místní a časové • časové údaje v minulosti Skladba: • spojka deshalb • podmět man • větný rámec • zápor nicht, kein • odpovědi ja, nein Slovní zásoba: • domov • jídlo • volný čas • móda • blahopřání, oslavy • město • prázdniny	**OV –** rodina, volný čas **Čj** – skladba, minulý čas sloves, množné číslo podstatných jmen
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu, vyhledá odpovědi na otázky		
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov, uvádí další příklady a zapamatuje si je		
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		

-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři –napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je		
-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-reaguje v dialogu, řeší jednoduché situace, rozumí jednoduché konverzaci, uvědomuje si kult. rozdíly		

Německý jazyk

Ročník: **Tercie**

Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A2/díl 3

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek,	Tvarosloví: • pod. jména ve 3. pádě • skloňování příd. jmen • stupňování příd. jmen • osobní zájmena ve 3. pádě • přivlastňovací zájmena • skl. zájmen welch-, jed-, dies- • řadové číslovky • zvratná slovesa • modální slovesa dürfen, sollen • perfektum sloves, příčestí • préteritum modálních sloves Skladba: • věta hlavní a vedlejší • spojky dass, weil, wenn	**OV –** rodina, volný čas, škola, média **Čj** – skladba, minulý čas sloves, stupňování přídavných jmen, řadové číslovky, skloňování **ICT** – elektronická média
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-aktivně používá osvojenou slovní zásobu a fráze -tvoří jednoduché věty, reaguje na sdělení a použije správné gramatické tvary a větné struktury		

-rozumí krátkému jednoduchému textu,zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	-rozumí jednoduchému textu,opírá se o obrázek či schéma, rozliší hlavní informace, vyhledá požadovanou informaci, použije slovník, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije		
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je -vyjadřuje se jednoduše a gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	Slovní zásoba: • prázdniny • moje plány, přání • přátelství • vlastnosti • elektronická média • popis školy, věci, osoby • datum, čas a období • já a škola	
-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	-interpretuje obsah textu, přiměřeně reaguje, sestaví jednoduché věty a obměňuje je, použije správné gramatické tvary a větné struktury		
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho		
-zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- vede jednoduchý dialog, reaguje ve známých situacích, podá potřebná sdělení		

Německý jazyk			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A2/díl 4			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek,	Tvarosloví: • modální slovesa dürfen a wissen • modální slovesa v préteritu • slovesa ve spojení s dativem a akuzativem • slovese legen/liegen, stellen/stehen • předložky s dativem a akuzativem • místní předložky • spojka sondern • záporná slova keiner, niemand, nichts a nie Skladba: • nepřímé otázky (W-Fragen) • věty se spojkami wenn a trotzdem	**OV –** rodina, volný čas, škola **Čj** – skladba, minulý čas sloves, předložky, zápor, tvoření slov **Z** – země a lidé
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	-vyjadřuje se jednoduše a přesně, gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, pracuje se slovníkem, vede rozhovor, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-aktivně používá osvojenou slovní zásobu a fráze -tvoří jednoduché věty, reaguje na sdělení a použije správné gramatické tvary a větné struktury		

-rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	-rozumí jednoduchému textu, opírá se o obrázek či schéma, rozliší hlavní informace, vyhledá požadovanou informaci, použije slovník, vyhledá adekvátní význam a dané slovo použije	Slovotvorba: • tvoření složenin • tvoření sloves a jmen	
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-zná pravidla pravopisu a používá správné gramatické tvary, sestaví jednoduché věty, obměňuje je -vyjadřuje se jednoduše a gramaticky správně, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	Slovní zásoba: • sport • svátky • orientace ve městě • svět a životní prostředí • cestování a doprava • dárky • recepty • volný čas • popis vybavení bytu	
-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	-interpretuje obsah textu, přiměřeně reaguje, sestaví jednoduché věty a obměňuje je, použije správné gramatické tvary a větné struktury		
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho		
-zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- vede jednoduchý dialog, reaguje ve známých situacích, podá potřebná sdělení		

Německý jazyk (změny od 1. 9. 2016)

<table>
<tr><th colspan="4">Německý jazyk</th></tr>
<tr><td colspan="4">Ročník: Prima</td></tr>
<tr><td colspan="4">Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L., Zbranková, M.: Prima A1/díl 1</td></tr>
<tr><td>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV</td><td>ŠKOLNÍ VÝSTUPY</td><td>UČIVO</td><td>MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</td></tr>
<tr><td>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</td><td>-reaguje na sdělení, tvoří jednoduché věty a použije správné gramatické tvary a větné struktury</td><td rowspan="5">Tvarosloví:
• člen určitý a neurčitý
• akuzativ podst. jmen
• množné číslo podst. jmen
• osobní zájmena
• přivlastňovací zájmena
• základní číslovky
• časování pravidelných sloves
• časování nepravidelných sloves
• slovesa s odluč. Předponou
• slovesa können, „möchte“
• předložky
• časové údaje

Skladba:
• slovosled ve větě ozn. a táz.
• větný rámec
• doplňovací otázky
• zjišťovací otázky

Slovotvorba:
• tvoření slov</td><td rowspan="5">Čj – skladba, tvarosloví
Z – německy mluvící země</td></tr>
<tr><td>-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</td><td>-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu</td></tr>
<tr><td>-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</td><td>-rozumí poslechovému textu, orientuje se v něm a sdělí základní informace</td></tr>
<tr><td>-se zapojí do jednotlivých rozhovorů</td><td>reaguje aktivně při komunikaci s partnerem</td></tr>
<tr><td>-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat</td><td>-vyjadřuje se jednoduše, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy</td></tr>
</table>

-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	rozumí otázkám k základním tématům a reaguje na ně	Slovní zásoba: • pozdravy • rodina • škola • dny v týdnu • nákupy • zvířata • koníčky	
-rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	rozumí používaným zkratkám, případně odhadne jejich význam a dané slovo použije		
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov a rozumí jednoduchým větám		
-rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	pochopí smysl jednoduchého textu, najde důležité informace		
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho		
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	vytvoří jednoduchý text týkající se základních témat		
-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	rozumí jednoduchému psanému textu a odpoví na něj		

Německý jazyk			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A1/díl 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- reaguje na sdělení, tvoří jednoduché věty a použije správné gramatické tvary a větné struktury	Tvarosloví: • člen nulový • množné číslo pod. jmen • osobní zájmena	**OV –** rodina, volný čas **Čj** – skladba, minulý čas sloves, množné číslo podstatných jmen

-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu	• modální slovesa müssen, wollen • perfektum pravidelných sloves • préteritum sl. sein, haben • rozkaz. způsob prav. Sloves • předložky místní a časové • časové údaje v minulosti Skladba: • spojka deshalb • podmět man • větný rámec • zápor nicht, kein • odpovědi ja, nein Slovní zásoba: • domov • jídlo • volný čas • móda • blahopřání, oslavy • město • prázdniny	
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu, orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-se zapojí do jednotlivých rozhovorů	-reaguje aktivně při komunikaci s partnerem		
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-vyjadřuje se jednoduše, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-rozumí otázkám k základním tématům a reaguje na ně		

-rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	-rozumí používaným zkratkám, případně odhadne jejich význam a dané slovo použije		
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov a rozumí jednoduchým větám		
-rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	-pochopí smysl jednoduchého textu, najde důležité informace		
-vyplní základní informace o sobě ve formuláři	-rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho		
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- vytvoří jednoduchý text týkající se základních témat		
-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	-rozumí jednoduchému psanému textu a odpoví na něj		

Německý jazyk			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L.: Prima A2/díl 3			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	-reaguje na sdělení, tvoří jednoduché věty a použije správné gramatické tvary a větné struktury	Tvarosloví: • pod. jména ve 3. pádě • skloňování příd. jmen	**OV –** rodina, volný čas, škola, média **Čj** – skladba, minulý čas sloves, stupňování přídavných jmen, řadové

-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu	• stupňování příd. jmen • osobní zájmena ve 3. pádě • přivlastňovací zájmena • skl. zájmen welch-, jed-, dies- • řadové číslovky • zvratná slovesa • modální slovesa dürfen, sollen • perfektum sloves, příčestí • préteritum modálních sloves Skladba: • věta hlavní a vedlejší • spojky dass, weil, wenn	číslovky, skloňování **ICT** – elektronická média
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu, orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-se zapojí do jednotlivých rozhovorů	-reaguje aktivně při komunikaci s partnerem		
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	-vyjadřuje se jednoduše, aktivně používá osvojenou slovní zásobu, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy		
-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-rozumí otázkám k základním tématům a reaguje na ně		
-rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	-rozumí používaným zkratkám, případě odhadne jejich význam a dané slovo použije		
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov a rozumí jednoduchým větám	Slovní zásoba: • prázdniny • moje plány, přání • přátelství • vlastnosti • elektronická média • popis školy, věci, osoby • datum, čas a období • já a škola	
-rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- pochopí smysl jednoduchého textu, najde důležité informace		
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	-rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho		

- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	- vytvoří jednoduchý text týkající se základních témat		
-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- rozumí jednoduchému psanému textu a odpoví na něj		

Německý jazyk			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Jin, F., Rohrmann, L., Zbranková, M.: Prima A2/díl 4			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	-reaguje na sdělení, tvoří jednoduché věty a použije správné gramatické tvary a větné struktury	Tvarosloví: • modální slovesa dürfen a wissen • modální slovesa v préteritu • slovesa ve spojení s dativem a akuzativem • slovesa legen/liegen, stellen/stehen • předložky s dativem a akuzativem • místní předložky • spojka sondern • záporná slova keiner a niemand, nichž a nie Skladba: • nepřímé otázky (W-Fragen)	**Čj –** skladba, minulý čas sloves, předložky, zápor, tvoření slov **Z** – země a lidé **OV** – rodina, volný čas, škola
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu, popíše obrázek, orientuje se v textu		
-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	-rozumí poslechovému textu, orientuje se v něm a sdělí základní informace		
-se zapojí do jednotlivých rozhovorů	-reaguje aktivně při komunikaci s partnerem		

-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	-vyjadřuje se jednoduše, aktivně používá osvojenou slovní zásobu k probraným tématům, nachází souvislosti mezi jednotlivými tématy	• věty se spojkami wenn a trotzdem Slovotvorba: • tvoření složenin • tvoření slov a jmen Slovní zásoba: • sport • svátky • orientace ve městě • svět a životní prostředí • cestování a doprava • dárky • recepty • volný čas • popis vybavení bytu	
-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-rozumí otázkám k základním tématům a reaguje na ně		
-rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	-rozumí používaným zkratkám, případně odhadne jejich význam a dané slovo použije		
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	-využije poznatky o slovní zásobě a tvoření nových slov a rozumí jednoduchým větám		
-rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	-pochopí smysl jednoduchého textu, najde důležité informace		
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	-rozumí heslům ve formuláři a vyplní ho		
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	-vytvoří jednoduchý text týkající se základních témat		
-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	-rozumí jednoduchému psanému textu a odpoví na něj		

Občanská výchova (změny od 1.9. 2010)

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Prima			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2009)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-zná obsah učiva předmětu občanská výchova, jeho rozmanitosti a propojení s každodenním životem a jeho praktickým využitím -chápe nutnost vlastní orientace v otázkách současného i budoucího života a porozumění složitostem života a mezilidským vztahům -rozumí pojmům občan, občanský, národnost	**Úvod k výuce občanské výchovy**	
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	-uvědomuje si nutnost orientovat se v čase -umí efektivně využívat čas k práci, učení, zábavě a odpočinku -chápe relativitu a subjektivitu prožívání času -rozumí pojmům – přírodní cyklus, umělý cyklus, kalendář, pranostika, sezónní práce a vysvětlí příčiny jejich vzniku -má v úctě přírodu a uvědomuje si závislost člověka na ní -zdůvodní potřebu měření času a vzniku hodin -vysvětlí přednosti a zápory letního času -umí uvést příklady kulturních tradic v průběhu roku, zdůvodní příčinu slavení a jejich význam pro současnost	**Člověk v rytmu času**	OSV EV
Komunikuje otevřeně,	-uvědomuje si význam rodiny pro jedince	**Rodinný život**	OSV

pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Analyzuje a aplikuje empatii kolektivu Dodržuje zásady	společnost -vysvětlí definici rodiny a její základní funkce -chápe nutnost vědomého podílení se na pozitivní rodinné atmosféře -vysvětlí rozdíl mezi rodinou úplnou, neúplnou a rozšířenou -charakterizuje role jednotlivých členů rodiny -chápe pojem genealogie -používá správně názvy označující příbuzenské vztahy -vysvětlí pojem rodokmen -rozumí pojmům – polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek -zná podmínky vzniku uzavření manželství -uvědomuje si odlišnost postoje ke svatbě a manželství v různých kulturách -objasní význam zodpovědného výběru životního partnera -umí vysvětlit reprodukční funkci rodiny a bez studu a vulgárnosti objasní pojmy plánované rodičovství, těhotenství, porod, antikoncepce, puberta -chápe a uvědomuje si ochrannou funkci rodiny -rozumí pojmu rodinný rozpočet a rozlišuje jeho příjmovou a výdajovou část -popíše různé způsoby získávání majetku a zaujímá odmítavý postoj k nečestným způsobům jeho získání -uvědomuje si hodnotu peněz, věcí, majetku a jejich postavení v hodnotovém žebříčku		MuV

hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	-rozumí pojmům - náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení, adopce a chápe jejich výhody a úskalí		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	-uvědomuje si důležitost školy pro další život a přistupuje k učení jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu -zvládá správné postupy při přípravě na vyučování a umí sestavit přiměřený učební plán -umí si vést poznámky v sešitě -chápe význam pozornosti, soustředění a paměti při učebním procesu -zná základní pravidla školního řádu a chápe nutnost a podřízení svého chování a jednání školnímu řádu -uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole -rozlišuje systémy školství jednotlivých států	**Život ve škole**	OSV VDO
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	-uvědomuje si význam domova pro člověka z hlediska citové vazby ke konkrétnímu místu -pociťuje spoluzodpovědnost za život v obci -orientuje se ve své obci a zná významná a důležitá místa v obci, historické události, památky a významné osobnosti -uvědomuje si jedinečnost a výjimečnost své obce -umí vysvětlit pojmy – obec, obecní řízení,	**Domov je tam, kde…**	VDO EV OSV

	orgány obce, státní správa, samospráva a referendum -popíše fungování obecního úřadu a vysvětlí podíl občanů na řízení obce -rozlišuje složky životního prostředí lidí		
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	-objasní pojem vlast a vlastenectví a vnímá národní hrdost a lásku k vlasti -uvede typické znaky svéráznosti vlastního regionu (lidová architektura, odívání, obživa, kultura, jazykové prostředky) -zajímá se o život předků svého regionu (návštěva muzea) -uvědomuje si pozitiva a negativa postupného mizení dřívějších tradic a způsobu života -zná a vysvětlí význam státních symbolů -uctívá symboly jako znaky státní suverenity -rozumí pojmům-demokracie, republika, Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní, parlament, poslanecká sněmovna, senát -popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci	**Má vlast**	VDO MuV
Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	-zná nejstarší dějiny českého národa a pojmenuje zajímavá či památná místa naší vlasti -vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a stručně připomene novodobé české dějiny -zná jména všech českých prezidentů -vysvětlí přínos významných českých osobností -váží si lidské práce, talentu a píle a mí	**Z historie**	

	v úctě díla a výkony takových lidí -vnímá hlavní město Prahu jako důležité centrum dění v českých zemích - podá základní informace o významných i památných místech a stavbách v Praze		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby	-zná základní lidská práva podle Všeobecné deklarace lidských práv a základní práva dítěte vymezená Úmluvou o právech dítěte -respektuje rovnost všech lidí a uvědomuje si závažnost lidské nesnášenlivosti -chápe pojmy-rasismus, xenofobie, diskriminace -uvědomuje si nutnost vzniku zákonů a chápe nutnost dodržování povinností a hájení svého práva -rozpozná jednání ohrožující práva druhých lidí (šikana) a ví, na koho se v tomto případě obrátit -používá vhodné techniky řešení konfliktu a rozumí pojmu kompromis	**Miniúvod do lidských práv**	VDO MuV

pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení			
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	-umí v případě potřeby poskytnout druhému první pomoc -chrání své zdraví a neohrožuje ostatní ani sebe vlastní neopatrností, nedbalostí či lehkomyslností	**První pomoc**	OSV
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV OSV
OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Sekunda			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2004)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky	-chápe pojem sociální skupina a rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek -uvědomuje si rodinu jako nejpřirozenější skupinu, upevňuje vztahy v rodině a pozitivní postoj k ní -seznamuje se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí -rozlišuje nevhodné chování mezi spolužáky a umí zasáhnout -uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se zejména prostředí ve škole	**Život mezi lidmi**	OSV MeV MuV

hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	-předchází konfliktům a neshodám se spolužáky -rozpozná možný negativní vliv kamarádů a party -jedná podle vlastního uvážení, svědomí a přesvědčení -rozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace, komunikační prostředky -volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi -rozpozná chyby v komunikaci a učí se je eliminovat -rozumí pojmům hromadné sdělovací a komunikační prostředky, masmédia -seznámí se s různorodostí a účelem hromadných sdělovacích prostředků -přistupuje kriticky k informacím poskytovaným médii a pečlivě si vybírá filmy, knihy a časopisy podle očekávaných výstupů		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních	-vysvětlí obsah pojmu kultura, uvědomuje si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury -snaží se poznat jiné kultury a nechápat jejich odlišnost jako důvod ke strachu a nepřátelství -seznámí se s pojmy antropolog, etnograf -osvojí si pojem umění a seznámí se s funkcemi umění -rozlišuje druhy umění, přistupuje k umění jako prostředku povznesení a obohacení člověka a umí ho vyhledat -užívá umění podle svých možností jako jeden ze způsobů sebevyjádření	**Člověk a kultura**	OSV MuV

situacích.	-osvojí si pojmy kýč, krása, móda -uvědomí si subjektivnost vnímání krásy a respektuje vkus druhých -diskutuje o tom, v čem spočívá krása člověka a nepoškozuje sám sebe a své zdraví v honbě za krásou -seznámí se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy a pravidly -respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí a uvědomuje si, jak víra může ovlivnit život, postoje a chování lidí -upevňuje znalosti slušného chování a rozpozná, jaké chování vyžaduje konkrétní situace -chová se kulturně a využívá nabídek kulturních institucí a osvojuje si aktivní životní styl		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	-oceňuje krásy naší země a aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí -seznámí se s nejvýznamnějšími architektonickými styly a jejich základními znaky -seznámí se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí -chrání přírodní a kulturní bohatství naší země a zamýšlí se nad působením člověka na přírodu, jeho příčinami a následky -navrhuje řešení týkající se problému životního prostředí	**Přírodní a kulturní bohatství**	EV VMEGS VDO
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady.	-rozlišuje důležité potřeby a snaží se je uspokojovat, aniž by poškozoval druhé -rozlišuje potřeby důležité pro	**Majetek v našem životě**	VDO OSV

Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	plnohodnotný život -porozumí pojmům potřeba, přání, statky, služby, směna a seznámí se s funkcí peněz -uvědomuje si nezbytnost uspokojování nejen biologických, ale i psychických a sociálních potřeb -soucítí s lidmi žijícími ve špatných sociálních podmínkách -respektuje cizí majetek a dobře využívá a chrání majetek vlastní -vyvarovává se nadměrného konzumu -porozumí pojmům vlastnictví, majetek a rozlišuje jejich druhy -chápe potřebu vlastnit majetek a uvědomuje si nutnost správného hospodaření s ním -zamýšlí se nad příčinami poškozování veřejného majetku -rozumí pojmům životní úroveň, životní styl a konzumní společnost -ujasňuje si vztah k penězům a majetku, váží si věcí, s rozmyslem je využívá a spotřebovává, učí se skromnosti		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky, objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat	-uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu -seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě -obhajuje principy demokracie -osvojí si pojmy demokracie, autokracie, republika, teokracie -definuje stát, jeho znaky a formy -respektuje odlišné názory -chápe základní demokratické a nedemokratické principy -seznámí se s volbami jako jedním	**Řízení společnosti**	VDO

každodenní život občanů. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	z hlavních principů demokracie -vysvětlí pojem volební právo aktivní a pasivní -rozliší volby obecní, parlamentní, prezidentské a volby do Evropského parlamentu -uvědomuje si aktivní podíl občana na politickém životě -seznámí se se systémem územní správy ČR a zopakuje si pojem obec, státní správa, samospráva		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Projevuje odpovědné chování v situacích	-uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi -vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí jako přirozené následky různých životních a kulturních podmínek, nepovažuje je za důvod k nepřátelství -seznámí se s jednotlivými členskými státy EU a s úkoly EU -chápe přínos spolupráce pro občany Evropské unie -prohlubuje umění spolupráce v kolektivu -rozumí pojmům tolerance, intolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus -přistupuje k ostatním lidem bez jakýchkoli předsudků a dokáže se vcítit do situace diskriminovaného člověka -seznámí se s úkoly OSN a NATO -uvádí příklady činnosti některých mezinárodních organizací -uvědomuje si nutnost mezinárodní spolupráce nejen v oblasti hospodářské a kulturní, ale především v otázce ochrany a	**Svět kolem nás**	VMEGS VDO OSV EV

ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	péče o světový mír -porozumí pojmům živelní pohroma, terorismus a havárie s únikem nebezpečných látek -uvědomuje si důležitost sebeochrany při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci -umí rozpoznat varovné signály a správně používá telefonní linky tísňového volání -vyzkouší si první pomoc v případě mimořádných událostí		
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	-seznámí se s dokumenty lidských práv (Všeobecná deklarace lidských práv a Listina základních práva svobod) -chápe důležitost dodržování lidských práv a nutnost jejich ochrany -dbá na dodržování vlastních práv a zároveň respektuje práva druhých -prohlubuje poznatky o různých druzích diskriminace -chápe pojmy svoboda a autorita -uvědomuje si, že svoboda není nevázanost, ale stanovení vnitřních pravidel -je schopen podřídit se autoritě, ale současně si zachovat samostatnost a vnitřní svobodu -rozumí pojmu morálka a svědomí	**Lidská práva**	OSV VDO MuV

Občanská výchova (změny od 3.9. 2012)

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Tercie			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2005)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti. Rozvíjí osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	-uvědomuje si, že během vývoje organismu dochází ke změnám fyzickým, psychickým a sociálním a přijímá tyto změny jako přirozené a normální -chápe rozdíly mezi lidmi, ale přijímá je jako přirozené a nevnímá je jako důvod k nepřátelství -umí vyjmenovat znaky jednotlivých vývojových období -poznává sebe samotného a uvědomuje si svoji jedinečnost -učí se rozeznávat své záporné stránky a umět s nimi pracovat, uvědomuje si svoje klady a posiluje je -začíná si uvědomovat, co očekává od života -zamýšlí se nad významem iniciačních rituálů -vědomě směřuje ke svým cílům -rozumí pojmům temperament a charakter -jednoduše charakterizuje temperamentové typy, vědomě potlačuje negativní vlastnosti svého temperamentu -vysvětlí pojem mravnost, morálka -uvědomuje si charakternost a bezcharakternost jednání -chápe pojmy motiv a zájmy, potřeba a	**Osobnost**	OSV MuV

	hodnota, využívá je k dosažení svých cílů -rozlišuje vyšší a nižší potřeby -rozumí pojmům vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita -uznává své schopnosti a posiluje zdravě své sebevědomí		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů ,objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	-chápe pojmy vjem, smyslové a sociální vnímání -uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací -procvičuje si všímavost a představivost -chápe pojmy myšlení, pojem, myšlenkové operace -procvičuje divergentní myšlení a neomezuje se jen na jeden přístup -chápe pojmy paměť, zapomínání, pozornost a jejich zákonitosti a těchto poznatků využívá pro větší efektivitu vlastního učení -rozumí pojmům hra, učení a práce -hledá odlišnosti mezi jednotlivými druhy činností -dokáže vyjmenovat rozdílné funkce pravé a levé hemisféry -vědomě rozvíjí svou osobnost a vytváří si prostor pro hru i v dospělém věku -vysvětlí pojmy city, afekt, vášeň, nálada a charakterizuje je -zná druhy citů -uvědomuje si a pojmenuje své emoce -vnímá propojenost mezi city a vnějšími tělesnými projevy -akceptuje své city a kontroluje je	**Psychické procesy a stavy**	OSV

Respektuje přijatí pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.	-umí se přiměřeně prosazovat ve svém životě -chápe pojmy asertivita, pasivita a agresivita v jednání -seznamuje se s asertivnímu právy a povinnostmi -umí vyjádřit vlastní názor a postoj -umí přijímat kritiku s pochvalu -používá vhodné formulace při efektivní komunikaci -rozumí pojmům stres, konflikt, kompromis -rozlišuje vlastní původce stresu a učí se zvládat stresové situace -zamýšlí se nad svými způsoby řešení konfliktů -přemýšlí o obsahu pojmu zdraví a upevňuje si pravidla zdravého života -uvědomuje si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody -trénuje schopnost relaxace -uvědomuje si svůj aktuální zdravotní stav	**Člověk v sociálních vztazích**	OSV
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady	-seznamuje se se základními ekonomickými pojmy a rozumí jim (potřeba, dělba práce, výroba, služba, statek, specializace, efektivita) -pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě a uplatňuje v něm získané znalosti -uvědomuje si důležitost vzájemné spolupráce a prohlubuje svou vlastní schopnost spolupráce -zamýšlí se nad možnostmi zmírnění	**Hospodaření**	OSV

jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstavu fungování trhu.	vlastního konzumu -umí vysvětlit pojmy odvětví a výrobní faktory, rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví a orientuje se v síti obchodů a služeb v obci -definuje práci, půdu, kapitál -zamýšlí se nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky -při nákupu zboží a využívání služeb vhodně komunikuje s prodavači a formuluje své požadavky -rozumí pojmům trh nabídka, poptávka, firmy, domácnosti -chápe úlohu peněz a způsoby jejich získávání -vysvětlí podstatu fungování trhu -zamýšlí se nad možnostmi ovlivňování poptávky, charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu -vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce -při vlastním nákupu zboží zvažuje cenu i kvalitu a uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů		
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí. Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní výhody demokratického způsobu	-seznamuje se se základními pojmy v oblasti práva, buduje si právní vědomí -dbá na dodržování právních a etických norem -chápe pojmy morálka a právo, vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami -seznamuje se se systémem práva a rozumí pojmům právní vztah, řád, odvětví -rozlišuje osoby právnické a fyzické jako účastníky právních vztahů -uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností a podle toho jedná	**Právní minimum**	OSV VMEGS MuV

řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	-seznámí se s Ústavou ČR a vyhledává v ní informace -uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu, upravujícího základní otázky týkající se řízení společnosti a života občanů -upevňuje si znalosti o zákonodárné složce státní moci a chápe pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, chápe průběh legislativního procesu -uvědomuje si význam Parlamentu ČR jako orgánu silně ovlivňujícího život ve společnosti -zná fungování výkonné moci a chápe význam a úkoly vlády a prezidenta ČR -chápe provázanost zákonodárné a výkonné moci jako důležitého znaku demokracie -chápe význam soudní moci a je seznámen se soustavou soudů v ČR, uvědomuje si nestrannost a nezávislost soudů a jejich zodpovědnost a obtížnost rozhodování -vnímá rozdíl mezi občanskoprávním a trestním řízením -upevňuje své znalosti o základních lidských právech a povinnostech -ví, že základní lidská práva jsou zakotvena v ústavě, garantována státem a chráněna jeho institucemi -učí se prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých -chápe pojmy politické spektrum, pravice,		

	levice, pluralita -rozlišuje hlavní principy levicových a pravicových stran a zamýšlí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních -umí objektivně zhodnotit možnosti politických stran a rozlišuje reálné možnosti stran od volebních slibů -seznamuj se s orgány EU a jejich funkcemi, uvědomuje si, že uspořádání EU není ukončený proces, ale EU je živě se měnící organismus -diskutuje nad aktuální situací EU a porovnává soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR -zajímá se o aktuální situaci v EU a přistupuje k otázkám týkajícím se EU zodpovědně		
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	-odlišuje pozitivní a negativní působení sociální skupiny na osobní bezpečí jedince, různé podoby šikany a možnosti preventivních programů proti ní -rozlišuje různé formy domácího násilí a hledá účinnou pomoc a prevenci tohoto násilí -umí vyjádřit své pocity při narušení osobního bezpečí jedince či skupiny -zaujímá odmítavý postoj k domácímu násilí, šikaně či jinému agresivnímu chování -vysvětlí a aplikuje první pomoc při úrazech, poranění, pokousání zvířetem či bodnutí hmyzem	**Osobní bezpečí**	OSV

Občanská výchova (změny od 1.9.2013)

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Prima			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2009)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-zná obsah učiva předmětu občanská výchova, jeho rozmanitosti a propojení s každodenním životem a jeho praktickým využitím -chápe nutnost vlastní orientace v otázkách současného i budoucího života a porozumění složitostem života a mezilidským vztahům -rozumí pojmům občan, občanský, národnost	**Úvod k výuce občanské výchovy**	
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	-uvědomuje si nutnost orientovat se v čase -umí efektivně využívat čas k práci, učení, zábavě a odpočinku -chápe relativitu a subjektivitu prožívání času -rozumí pojmům – přírodní cyklus, umělý cyklus, kalendář, pranostika, sezónní práce a vysvětlí příčiny jejich vzniku -má v úctě přírodu a uvědomuje si závislost člověka na ní -zdůvodní potřebu měření času a vzniku hodin -vysvětlí přednosti a zápory letního času -umí uvést příklady kulturních tradic v průběhu roku, zdůvodní příčinu slavení a jejich význam pro současnost	**Člověk v rytmu času**	OSV EV
Komunikuje otevřeně,	-uvědomuje si význam rodiny pro jedince	**Rodinný život**	OSV

pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíly mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Analyzuje a aplikuje empatii kolektivu Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a	společnost -vysvětlí definici rodiny a její základní funkce -chápe nutnost vědomého podílení se na pozitivní rodinné atmosféře -vysvětlí rozdíl mezi rodinou úplnou, neúplnou a rozšířenou -charakterizuje role jednotlivých členů rodiny -chápe pojem genealogie -používá správně názvy označující příbuzenské vztahy -vysvětlí pojem rodokmen -rozumí pojmům – polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek -zná podmínky vzniku uzavření manželství -uvědomuje si odlišnost postoje ke svatbě a manželství v různých kulturách -objasní význam zodpovědného výběru životního partnera -umí vysvětlit reprodukční funkci rodiny a bez studu a vulgárnosti objasní pojmy plánované rodičovství, těhotenství, porod, antikoncepce, puberta -chápe a uvědomuje si ochrannou funkci rodiny -rozumí pojmu rodinný rozpočet a rozlišuje jeho příjmovou a výdajovou část - vysvětlí zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodovým a přebytkovým rozpočtem - objasní zásady hospodárnosti -popíše různé způsoby získávání majetku a zaujímá odmítavý postoj k nečestným		MuV

objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	způsobům jeho získání -uvědomuje si hodnotu peněz, věcí, majetku a jejich postavení v hodnotovém žebříčku -rozumí pojmům - náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení, adopce a chápe jejich výhody a úskalí		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	-uvědomuje si důležitost školy pro další život a přistupuje k učení jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu -zvládá správné postupy při přípravě na vyučování a umí sestavit přiměřený učební plán -umí si vést poznámky v sešitě -chápe význam pozornosti, soustředění a paměti při učebním procesu -zná základní pravidla školního řádu a chápe nutnost a podřízení svého chování a jednání školnímu řádu -uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole -rozlišuje systémy školství jednotlivých států	**Život ve škole**	OSV VDO
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede	-uvědomuje si význam domova pro člověka z hlediska citové vazby ke konkrétnímu místu -pociťuje spoluzodpovědnost za život v obci -orientuje se ve své obci a zná významná a důležitá místa v obci, historické události, památky a významné osobnosti	**Domov je tam, kde…**	VDO EV OSV

příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	-uvědomuje si jedinečnost a výjimečnost své obce -umí vysvětlit pojmy – obec, obecní řízení, orgány obce, státní správa, samospráva a referendum -popíše fungování obecního úřadu a vysvětlí podíl občanů na řízení obce -rozlišuje složky životního prostředí lidí		
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	-objasní pojem vlast a vlastenectví a vnímá národní hrdost a lásku k vlasti -uvede typické znaky svéráznosti vlastního regionu (lidová architektura, odívání, obživa, kultura, jazykové prostředky) -zajímá se o život předků svého regionu (návštěva muzea) -uvědomuje si pozitiva a negativa postupného mizení dřívějších tradic a způsobu života -zná a vysvětlí význam státních symbolů -uctívá symboly jako znaky státní suverenity -rozumí pojmům-demokracie, republika, Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní, parlament, poslanecká sněmovna, senát -popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci	**Má vlast**	VDO MuV
Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	-zná nejstarší dějiny českého národa a pojmenuje zajímavá či památná místa naší vlasti -vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a stručně připomene novodobé české dějiny -zná jména všech českých prezidentů -vysvětlí přínos významných českých	**Z historie**	

	osobností -váží si lidské práce, talentu a píle a mí v úctě díla a výkony takových lidí -vnímá hlavní město Prahu jako důležité centrum dění v českých zemích - podá základní informace o významných i památných místech a stavbách v Praze		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné	-zná základní lidská práva podle Všeobecné deklarace lidských práv a základní práva dítěte vymezená Úmluvou o právech dítěte -respektuje rovnost všech lidí a uvědomuje si závažnost lidské nesnášenlivosti -chápe pojmy-rasismus, xenofobie, diskriminace -uvědomuje si nutnost vzniku zákonů a chápe nutnost dodržování povinností a hájení svého práva -rozpozná jednání ohrožující práva druhých lidí (šikana) a ví, na koho se v tomto případě obrátit -používá vhodné techniky řešení konfliktu a rozumí pojmu kompromis - uvědomuje si rizika fyzického a duševního násilí spojená s internetem (osobní bezpečí, ochrana soukromí, ochrana osobních dat, cizí lidé, anonymita, násilí, psychické týrání, kyberšikana)	**Miniúvod do lidských práv**	VDO MuV

solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení			
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	-umí v případě potřeby poskytnout druhému první pomoc -chrání své zdraví a neohrožuje ostatní ani sebe vlastní neopatrností, nedbalostí či lehkomyslností -pozná stavy bezprostředně ohrožující život a rozumí výkonům: polohování, protišoková poloha, transport, ošetření… - dokáže vyhodnotit dopravní nehodu a poskytnout pomoc, je seznámen s prevencí dopravních nehod a úrazů i nemocí spojených s běžnými činnostmi - zná zásady první pomoci při úrazu el. proudem, zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech	**První pomoc a ochrana člověka za běžných rizik**	OSV
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami - charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci - rozpozná varovný signál „všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje, zná a prakticky uplatní postupy evakuace - ovládá základní zásady a postupy spojené	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV OSV

	s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi a jejich aplikaci v simulovaných situacích.		

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Sekunda			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2004)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	-chápe pojem sociální skupina a rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek -uvědomuje si rodinu jako nejpřirozenější skupinu, upevňuje vztahy v rodině a pozitivní postoj k ní -seznamuje se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí -rozlišuje nevhodné chování mezi spolužáky a umí zasáhnout -uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se zejména prostředí ve škole -předchází konfliktům a neshodám se spolužáky -rozpozná možný negativní vliv kamarádů a party - chápe nutnost drogové prevence, uvede jednotlivé druhy drog a jejich účinky na duševní i tělesné zdraví -jedná podle vlastního uvážení, svědomí a přesvědčení -rozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace, komunikační prostředky	**Život mezi lidmi**	OSV MeV MuV

	-volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi -rozpozná chyby v komunikaci a učí se je eliminovat -rozumí pojmům hromadné sdělovací a komunikační prostředky, masmédia -seznámí se s různorodostí a účelem hromadných sdělovacích prostředků -přistupuje kriticky k informacím poskytovaným médii a pečlivě si vybírá filmy, knihy a časopisy podle očekávaných výstupů		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu. Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a	-vysvětlí obsah pojmu kultura, uvědomuje si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury -snaží se poznat jiné kultury a nechápat jejich odlišnost jako důvod ke strachu a nepřátelství -seznámí se s pojmy antropolog, etnograf -osvojí si pojem umění a seznámí se s funkcemi umění -rozlišuje druhy umění, přistupuje k umění jako prostředku povznesení a obohacení člověka a umí ho vyhledat -užívá umění podle svých možností jako jeden ze způsobů sebevyjádření -osvojí si pojmy kýč, krása, móda -uvědomí si subjektivnost vnímání krásy a respektuje vkus druhých -diskutuje o tom, v čem spočívá krása člověka a nepoškozuje sám sebe a své zdraví v honbě za krásou -seznámí se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy a pravidly	**Člověk a kultura**	OSV MuV

přiměřeně situaci.	-respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí a uvědomuje si, jak víra může ovlivnit život, postoje a chování lidí -upevňuje znalosti slušného chování a rozpozná, jaké chování vyžaduje konkrétní situace -chová se kulturně a využívá nabídek kulturních institucí a osvojuje si aktivní životní styl		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	-oceňuje krásy naší země a aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí -seznámí se s nejvýznamnějšími architektonickými styly a jejich základními znaky -seznámí se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí -chrání přírodní a kulturní bohatství naší země a zamýšlí se nad působením člověka na přírodu, jeho příčinami a následky -navrhuje řešení týkající se problému životního prostředí	**Přírodní a kulturní bohatství**	EV VMEGS VDO
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Zdůvodní nepřijatelnost	-rozlišuje důležité potřeby a snaží se je uspokojovat, aniž by poškozoval druhé -rozlišuje potřeby důležité pro plnohodnotný život -porozumí pojmům potřeba, přání, statky, služby, směna a seznámí se s funkcí peněz -uvědomuje si nezbytnost uspokojování nejen biologických, ale i psychických a sociálních potřeb -soucítí s lidmi žijícími ve špatných sociálních podmínkách	**Majetek v našem životě**	VDO OSV

vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	-respektuje cizí majetek a dobře využívá a chrání majetek vlastní -vyvarovává se nadměrného konzumu -porozumí pojmům vlastnictví, majetek a rozlišuje jejich druhy -chápe potřebu vlastnit majetek a uvědomuje si nutnost správného hospodaření s ním -zamýšlí se nad příčinami poškozování veřejného majetku -rozumí pojmům životní úroveň, životní styl a konzumní společnost -ujasňuje si vztah k penězům a majetku, váží si věcí, s rozmyslem je využívá a spotřebovává, učí se skromnosti - vysvětlí pojem bankovní účet - uvede příklady způsobů hotovostního a bezhotovostního placení a posoudí jejich rizika a přednosti - objasní používání platebních karet		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky, objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek	-uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu -seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě -obhajuje principy demokracie -osvojí si pojmy demokracie, autokracie, republika, teokracie -definuje stát, jeho znaky a formy -respektuje odlišné názory -chápe základní demokratické a nedemokratické principy -seznámí se s volbami jako jedním z hlavních principů demokracie -vysvětlí pojem volební právo aktivní a pasivní	**Řízení společnosti**	VDO

státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	-rozliší volby obecní, parlamentní, prezidentské a volby do Evropského parlamentu -uvědomuje si aktivní podíl občana na politickém životě -seznámí se se systémem územní správy ČR a zopakuje si pojem obec, státní správa, samospráva		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě	-uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi -vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí jako přirozené následky různých životních a kulturních podmínek, nepovažuje je za důvod k nepřátelství -seznámí se s jednotlivými členskými státy EU a s úkoly EU -chápe přínos spolupráce pro občany Evropské unie -prohlubuje umění spolupráce v kolektivu -rozumí pojmům tolerance, intolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus -přistupuje k ostatním lidem bez jakýchkoli předsudků a dokáže se vcítit do situace diskriminovaného člověka -seznámí se s úkoly OSN a NATO -uvádí příklady činnosti některých mezinárodních organizací -uvědomuje si nutnost mezinárodní spolupráce nejen v oblasti hospodářské a kulturní, ale především v otázce ochrany a péče o světový mír -porozumí pojmům živelní pohroma, terorismus a havárie s únikem	**Svět kolem nás**	VMEGS VDO OSV EV

potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	nebezpečných látek -uvědomuje si důležitost sebeochrany při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci -umí rozpoznat varovné signály a správně používá telefonní linky tísňového volání -vyzkouší si první pomoc v případě mimořádných událostí - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, uvede klasifikaci požárů - charakterizuje zásady protipožární prevence - rozdělí hasicí přístroje - poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření - aktivně předchází rizikům běžných úrazů a poskytne první pomoc - adekvátně reaguje v případě ohrožení a nebezpečí		
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	-seznámí se s dokumenty lidských práv (Všeobecná deklarace lidských práv a Listina základních práva svobod) -chápe důležitost dodržování lidských práv a nutnost jejich ochrany -dbá na dodržování vlastních práv a zároveň respektuje práva druhých -prohlubuje poznatky o různých druzích diskriminace -chápe pojmy svoboda a autorita -uvědomuje si, že svoboda není nevázanost, ale stanovení vnitřních pravidel -je schopen podřídit se autoritě, ale současně si zachovat samostatnost a vnitřní svobodu	**Lidská práva**	OSV VDO MuV

	-rozumí pojmu morálka a svědomí		

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Tercie			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2005)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti. Rozvíjí osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	-uvědomuje si, že během vývoje organismu dochází ke změnám fyzickým, psychickým a sociálním a přijímá tyto změny jako přirozené a normální -chápe rozdíly mezi lidmi, ale přijímá je jako přirozené a nevnímá je jako důvod k nepřátelství -umí vyjmenovat znaky jednotlivých vývojových období -poznává sebe samotného a uvědomuje si svoji jedinečnost -učí se rozeznávat své záporné stránky a umět s nimi pracovat, uvědomuje si svoje klady a posiluje je -začíná si uvědomovat, co očekává od života -zamýšlí se nad významem iniciačních rituálů -vědomě směřuje ke svým cílům -rozumí pojmům temperament a charakter -jednoduše charakterizuje temperamentové typy, vědomě potlačuje negativní vlastnosti svého temperamentu	**Osobnost**	OSV MuV

	-vysvětlí pojem mravnost, morálka -uvědomuje si charakternost a bezcharakternost jednání -chápe pojmy motiv a zájmy, potřeba a hodnota, využívá je k dosažení svých cílů -rozlišuje vyšší a nižší potřeby -rozumí pojmům vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita -uznává své schopnosti a posiluje zdravě své sebevědomí		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů ,objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	-chápe pojmy vjem, smyslové a sociální vnímání -uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací -procvičuje si všímavost a představivost -chápe pojmy myšlení, pojem, myšlenkové operace -procvičuje divergentní myšlení a neomezuje se jen na jeden přístup -chápe pojmy paměť, zapomínání, pozornost a jejich zákonitosti a těchto poznatků využívá pro větší efektivitu vlastního učení -rozumí pojmům hra, učení a práce -hledá odlišnosti mezi jednotlivými druhy činností -dokáže vyjmenovat rozdílné funkce pravé a levé hemisféry -vědomě rozvíjí svou osobnost a vytváří si prostor pro hru i v dospělém věku -vysvětlí pojmy city, afekt, vášeň, nálada a charakterizuje je -zná druhy citů -uvědomuje si a pojmenuje své emoce	**Psychické procesy a stavy**	OSV

	-vnímá propojenost mezi city a vnějšími tělesnými projevy -akceptuje své city a kontroluje je		
Respektuje přijatí pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Analyzuje etické aspekty různých životních situací. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjí mezilidské vztahy.	-umí se přiměřeně prosazovat ve svém životě -chápe pojmy asertivita, pasivita a agresivita v jednání -seznamuje se s asertivnímu právy a povinnostmi -umí vyjádřit vlastní názor a postoj -umí přijímat kritiku s pochvalu -používá vhodné formulace při efektivní komunikaci -rozumí pojmům stres, konflikt, kompromis -rozlišuje vlastní původce stresu a učí se zvládat stresové situace -zamýšlí se nad svými způsoby řešení konfliktů -přemýšlí o obsahu pojmu zdraví a upevňuje si pravidla zdravého života -uvědomuje si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody -trénuje schopnost relaxace -uvědomuje si svůj aktuální zdravotní stav	**Člověk v sociálních vztazích**	OSV
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a	-seznamuje se se základními ekonomickými pojmy a rozumí jim	**Hospodaření**	OSV

objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstavu fungování trhu.	(potřeba, dělba práce, výroba, služba, statek, specializace, efektivita) -pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě a uplatňuje v něm získané znalosti -uvědomuje si důležitost vzájemné spolupráce a prohlubuje svou vlastní schopnost spolupráce -zamýšlí se nad možnostmi zmírnění vlastního konzumu -umí vysvětlit pojmy odvětví a výrobní faktory, rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví a orientuje se v síti obchodů a služeb v obci -definuje práci, půdu, kapitál -zamýšlí se nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky -při nákupu zboží a využívání služeb vhodně komunikuje s prodavači a formuluje své požadavky -rozumí pojmům trh nabídka, poptávka, firmy, domácnosti -chápe úlohu peněz a způsoby jejich získávání - objasní možnosti úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků -vysvětlí podstatu fungování trhu -zamýšlí se nad možnostmi ovlivňování poptávky, charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu -vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce -při vlastním nákupu zboží zvažuje cenu i kvalitu a uvědomuje si význam práce jako		

	hlavního zdroje příjmů		
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí. Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	-seznamuje se se základními pojmy v oblasti práva, buduje si právní vědomí -dbá na dodržování právních a etických norem -chápe pojmy morálka a právo, vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami -seznamuje se se systémem práva a rozumí pojmům právní vztah, řád, odvětví -rozlišuje osoby právnické a fyzické jako účastníky právních vztahů -uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností a podle toho jedná -seznámí se s Ústavou ČR a vyhledává v ní informace -uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu, upravujícího základní otázky týkající se řízení společnosti a života občanů -upevňuje si znalosti o zákonodárné složce státní moci a chápe pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, chápe průběh legislativního procesu -uvědomuje si význam Parlamentu ČR jako orgánu silně ovlivňujícího život ve společnosti -zná fungování výkonné moci a chápe význam a úkoly vlády a prezidenta ČR -chápe provázanost zákonodárné a výkonné moci jako důležitého znaku demokracie -chápe význam soudní moci a je seznámen	**Právní minimum**	OSV VMEGS MuV

	se soustavou soudů v ČR, uvědomuje si nestrannost a nezávislost soudů a jejich zodpovědnost a obtížnost rozhodování -vnímá rozdíl mezi občanskoprávním a trestním řízením -upevňuje své znalosti o základních lidských právech a povinnostech -ví, že základní lidská práva jsou zakotvena v ústavě, garantována státem a chráněna jeho institucemi -učí se prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých -chápe pojmy politické spektrum, pravice, levice, pluralita -rozlišuje hlavní principy levicových a pravicových stran a zamýšlí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních -umí objektivně zhodnotit možnosti politických stran a rozlišuje reálné možnosti stran od volebních slibů -seznamuj se s orgány EU a jejich funkcemi, uvědomuje si, že uspořádání EU není ukončený proces, ale EU je živě se měnící organismus -diskutuje nad aktuální situací EU a porovnává soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR -zajímá se o aktuální situaci v EU a přistupuje k otázkám týkajícím se EU zodpovědně		
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných	-odlišuje pozitivní a negativní působení sociální skupiny na osobní bezpečí jedince, různé podoby šikany a možnosti preventivních programů proti ní	**Osobní bezpečí**	OSV

událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	-rozlišuje různé formy domácího násilí a hledá účinnou pomoc a prevenci tohoto násilí -umí vyjádřit své pocity při narušení osobního bezpečí jedince či skupiny -zaujímá odmítavý postoj k domácímu násilí, šikaně či jinému agresivnímu chování - rozliší právní a protiprávní jednání ohrožující zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a chování v každodenním životě -vysvětlí a aplikuje první pomoc při úrazech, poranění, pokousání zvířetem či bodnutí hmyzem, intoxikaci - charakterizuje havárie a antropogenní události a aktivně se chrání - charakterizuje základní pravidla dekontaminace a jodové profylaxe		

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Kvarta			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2005)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou	- uvědomuje si, jak obec přispívá ke zkvalitnění života svých občanů - seznámí se s možnostmi občanů vyjádřit svůj nesouhlas s rozhodnutím obecního úřadu (petiční právo) - umí porovnat možnosti různých obcí ve vztahu k rozdílným potřebám občanů - umí vyjádřit vlastní názor a postoj	**Občan obce**	

výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	- hájí své zájmy a zároveň respektuje názory svých spoluobčanů		
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.	- umí vyjmenovat, kterými záležitostmi se zabývají odbory obecního úřadu - seznámí se s povinnostmi úředníků - umí používat vhodné formulace při komunikaci s úřady - vystupuje slušně při vyřizování záležitostí na úřadu	**Občan na úřadu**	OSV
	- chápe pojem občanství - ví, jak občanství státu nabýváme - uvědomuje si povinnost prokazovat se platným osobním dokladem - umí uplatnit práva vyplývající ze státního občanství a dodržovat povinnosti občana státu - rozvíjí dovednost argumentace a vedení dialogu	**Občan státu**	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- seznámí se s dopadem činnosti EU na osobní i občanský život jedince - umí vyhledat informace o činnostech EU - prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a seberealizaci v EU	**Občan Evropské Unie**	VMEGS MuV
	- zná odvětví právního řádu ČR - vysvětlí význam práva a uvědomuje si potřebu znalosti právního řádu a jeho dodržování	**Občan a právo – odvětví práva ČR**	
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a	- ovládá pojmy právnická a fyzická osoba, způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům - upevňuje znalost základních lidských	**Občanskoprávní vztahy**	OSV

svobod	práv a vědomím jejich ukotvenosti v Listině základních práv a svobod - uplatňuje svá práva a zároveň dodržuje povinnosti, které jsou s nimi spjaty		
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů	- seznámí se s Občanským zákoníkem jako základním pramenem, upravujícím majetkové vztahy - umí rozlišit vlastnictví hmotné a nehmotné - seznámí se s právními případy získání vlastnictví a uvědomí si následky neznalosti práv a povinností spojených s majetkem - umí vysvětlit pojem věcné břemeno	**Vlastnictví**	
	- chápe pojmy oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, vyvlastnění, autorské právo - umí vyjmenovat příklady preventivních opatření, která slouží k ochraně majetku - umí být opatrný na své věci a přiměřeně chránit svůj majetek	**Ochrana majetku**	
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí	- seznámí se se způsoby uzavírání smluv, s právy a povinnostmi z nich vyplývajícími a s některými druhy smluv - objasní pojmy závazky a pohledávky s uvedením příkladu - umí uvést způsoby získání pomoci a informací ohledně majetkových záležitostí - zodpovědně a opatrně přistupuje k uzavírání smluv	**Smlouvy**	OSV
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj	- chápe pojem odpovědnost za škodu - zná jak škodám předcházet	**Odpovědnost za škodu**	

vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- umí přijmout vlastní zodpovědnost za vzniklé škody - je ochotný pomoci lidem, kterým je škoda způsobena		
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestních činů	- zná orgány právní ochrany - umí uvést příklady sankcí a vysvětlí jejich význam - rozpozná protiprávní jednání - respektuje pravidla jako nutný předpoklad bezpečného života ve společnosti	**Orgány právní ochrany a sankce**	
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- seznámí se s průběhem správního řízení - umí vysvětlit pojem přestupek - jedná zodpovědně a v souladu se zákony a promýšlí své činy dopředu	**Přestupky a správní řízení**	OSV
	- umí uvést předmět občanského soudního řízení a jeho průběh - zná pojem rozhodce a rozhodčí řízení - vysvětlí úlohu soudů a jejich soustavu v ČR - chápe význam slov navrhovatel a odpůrce - uvědomuje si autoritu soudu a jejich zodpovědnost při zajišťování práv a povinností občanů	**Občanské soudní řízení**	
	- popíše průběh trestního řízení - umí vyjmenovat příklady trestných činů a možných trestů - chápe pojem presumpce neviny - vysvětlí význam trestů - jedná uváženě, zodpovědně a v souladu se zákonem	**Trestní právo**	OSV
Rozpoznává projevy záporných charakterových	- seznámí se s rozdíly mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých	**Děti a paragrafy**	OSV

vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- pochopí rozdíl mezi základní a plnou trestní odpovědností - přijme odpovědnost za své jednání		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- orientuje se v pracovněprávních vztazích - uvědomuje si podíl vlastní odpovědnosti při volbě budoucího profesního zaměření - rozpozná své pracovní a studijní předpoklady - ví, na koho se při volbě povolání obrátit - využívá poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů	**Pracovní poměr – správná volba**	
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- seznámí se s pojmy profesní a personální poradenství - rozumí pojmům pracovní činnost, pracovní prostředí, pracovní prostředky a předměty - umí vyjádřit své představy o vlastní profesní dráze - umí sladit své zájmy a možnosti (talent, zdravotní stav, osobní vlastnosti) s požadavky na výkon vybraného povolání a s nároky, které vyplývají z přípravy na toto povolání - stanovuje si reálné životní cíle a vhodnou strategii k jejich dosažení	**Volba povolání**	OSV
	- upevní znalosti psaní žádosti a životopisu - zná místo pracovního úřadu v místě	**První brigáda, první zaměstnání**	

	bydliště a vysvětlí, co je jeho úkolem - zná pojem rekvalifikace - chápe pojem asertivní způsob získávání práce - uvědomuje si přínos a důležitost práce pro vlastní život		
	- zná základní pojmy pracovního práva – pracovní smlouva, výpověď, rozvázání pracovního poměru - umí uvést příklad práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů - umí vyhledat potřebné informace v zákoníku práce i na internetu - přijme zodpovědnost za své jednání	**Zaměstnání**	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- zodpovědně přistupuje k zakládání vlastní rodiny - seznámí se s rodinou z pohledu práva - seznámí se se základními právy a povinnostmi manželů a s vyživovací povinností mezi rodiči a dětmi a mezi manželi navzájem - vyjmenuje formy pomoci nabízené státem rodinám - vnímá možnost uzavřít manželství jako jedno ze základních lidských práv - umí se vcítit do situace homosexuálních párů - respektuje rozhodnutí druhých žijících v manželství, nesezdaném partnerství, nebo s partnerem stejného pohlaví	**Rodina a zákony**	
	- zná možnosti náhradní rodinné péče - zamýšlí se nad různými výchovnými modely - hledá způsoby, které by přispěly ke zvládnutí kritické situace v rodině –	**Rodiče a děti**	

	rozvod - přispívá k pozitivní atmosféře v rodině a podílí se na konstruktivním řešení problému		
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	- získá informace o způsobu fungování hospodaření státu - umí uvést zdroje státního rozpočtu a principy jeho rozdělování - chápe pojmy ekonomika, normativní ekonomie, pozitivní ekonomie, řízená a tržní ekonomika - umí uvést konkrétní příklady fungování trhu - vysvětlí a popíše úlohu státu v ekonomice - uvědomuje si vztah mezi politikou a hospodářstvím jako jeden z aspektů rozhodování voličů před volbami	**Stát a národní hospodářství**	
	- vysvětlí pojmy státní rozpočet, výrobní a nevýrobní odvětví, primární, sekundární, terciární sféra, statky a služby - uvede příklady druhů daní z daňové soustavy ČR - rozumí pojmům daň přímá a nepřímá, poplatník a plátce daně, deficit - porovná státní a rodinný rozpočet	**Státní rozpočet**	
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a	- uvede příklad lidí potřebujících pomoc státu - uvede způsoby, jak stát těmto lidem pomáhá - popíše a vysvětlí fungování pojištění a jeho účel	**Záchytná sociální síť**	

v situacích ohrožení	- seznámí se se systémem sociálního pojištění - chápe solidaritu vůči lidem, kteří se bez pomoci druhých neobejdou		
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí.	- uvede příklady služeb, které nabízejí obchodní banky - vysvětlí rozdíl mezi komerční a centrální bankou - vysvětlí, jak funguje placení převodem - chápe peníze jako druh zboží - hledá možnosti, jak by se dalo využít služeb bank s ohledem na konkrétní životní situaci a potřeby - jedná odpovědně a opatrně při pořizování půjček a celkovém hospodaření s penězi - důkladně rozmýšlí své možnosti při rozhodování, zda „žít na dluh“	**Peněžní ústavy**	OSV
	- seznámí se s možnostmi podnikání v ČR, porozumí pojmům živnostník, obchodní společnost, živnostenský list, obchodní rejstřík - uvede příklad povinností živnostníka - porovná podnikání se zaměstnáním a zamýšlí se nad výhodami a nevýhodami podnikání - rozvíjí komunikační dovednosti a umění argumentovat - přemýšlí o realizaci svých plánů do budoucna a hledá cesty k jejich dosažení	**Právní subjekty podnikání**	
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní	- definuje globální problémy a uvede jejich příklad - umí rozdělit globální problémy na společenské a ekologické	**Globální svět – problémy současného světa**	VMEGS MuV MeV

příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci regionu. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	- chápe, v čem spočívá rozdíl mezi individuálními, lokálními a globálními problémy - přemýšlí o možném řešení různých problémových situací, umí naslouchat a pomáhat si - kriticky přistupuje k informacím médií		
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- vysvětlí pojem ekologie a umí popsat ekologické problémy - zamýšlí se nad činnostmi a způsobem života lidí, jejich vlivem na přírodu a okolní svět - hledá řešení, kompromis, diskutuje a rozvíjí kreativitu - přispívá vlastním způsobem života k řešení ekologických problémů a přijímá spoluzodpovědnost za stav přírody a planety vůbec	**Ohrožené životní prostředí**	EV
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady	- seznámí se s problémem neustálého nárůstu počtu obyvatel na zemi - chápe pojem ekologická stopa - v přehledu uvede mezinárodní organizace, jejich činnost a význam - zamyslí se nad problémem přelidnění na zemi, hledá řešení - uvědomuje si nerovnoměrnost rozmístění obyvatel a rozdělení světového bohatství	**Populační exploze**	VMEGS

práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	- projevuje solidaritu s ostatními a přijímá spoluzodpovědnost za situaci lidí z rozvojových zemí a celého světa		
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- zamýšlí se nad sebou samým, svými vlastními zdroji energie, dobré nálady - rozumí pojmům seberealizace a sebevědomí, sebedůvěra a sebeúcta - umí řešit překážky a problémy - je tolerantní k druhým a jejich představám o štěstí	**Životní perspektivy a cíle**	OSV
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě - charakterizuje mimořádné události způsobení přírodními vlivy - prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí - vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí - rozpozná rizikové prostředí a činnosti vyhýbá se jim.	**Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**	OSV

Občanská výchova (změny platné od 1. 9. 2015)

Občanská výchova – Dodatek			
Ročník: **Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Umí označit konkrétní situaci za mimořádnou a jednat	Životní prostředí	

	Rozpozná nebezpečné situace a nebezpečné chování	Rodina – ostrov bezpečí	

Občanská výchova – Dodatek			
Ročník: **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost.	Uvědomuje si povinnost státu postarat se o bezpečnost občanů za součinnosti občanů.	Základní povinnosti státu a občana – ochrana demokratických základů společnosti	
Vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU	Chápe význam EU v zajišťování bezpečnosti občanů a udržení míru.	Společná nadnárodní bezpečnostní politika EU	
	Seznámí se z bezpečnostními úkoly nadnárodních organizací a umí uvést příklady jejich konkrétní činnosti v této oblasti.	NATO vznik, systém fungování, příklady činnosti	
	Uvědomuje si důležitost sebeochrany občana při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci. Umí roztřídit mimořádné události do skupin. Rozpoznává varovné signály, zvládá chování při ohrožení. Správně používá telefonní linky tísňového volání a zvládá pravidla hlášení mimořádné situace	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	

Občanská výchova – Dodatek
Ročník: **Tercie**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu ČR v souvislosti s obranou státu.	Zná roli jednotlivých státních orgánů v otázkách obrany a bezpečnosti státu	Ústava, státní moc	

Občanská výchova – Dodatek			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
		Občan EU	
Uvede základní úkoly ozbrojených sil ČR , objasní ostavení Armády ČR při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní a vnější bezpečnost státu		Armáda ČR	
Vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem.	Umí označit příčiny a důsledky válek a ozbrojených konfliktů	Globální svět	
	Porozumí pojmům živelní ohroma, terorismus, havárie s únikem nebezpečných látek. Správně reaguje na vzniklou situaci. Zná složky integrovaného záchranného systému a jejich hlavní úkoly.	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	

Občanská výchova (změny od 1. 9. 2016)

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Prima			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2009)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-zná obsah učiva předmětu občanská výchova, jeho rozmanitosti a propojení s každodenním životem a jeho praktickým využitím -chápe nutnost vlastní orientace v otázkách současného i budoucího života a porozumění složitostem života a mezilidským vztahům -rozumí pojmům občan, občanský, národnost	**Úvod k výuce občanské výchovy**	
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	-uvědomuje si nutnost orientovat se v čase -umí efektivně využívat čas k práci, učení, zábavě a odpočinku -chápe relativitu a subjektivitu prožívání času -rozumí pojmům – přírodní cyklus, umělý cyklus, kalendář, pranostika, sezónní práce a vysvětlí příčiny jejich vzniku -má v úctě přírodu a uvědomuje si závislost člověka na ní -zdůvodní potřebu měření času a vzniku hodin -vysvětlí přednosti a zápory letního času -umí uvést příklady kulturních tradic v průběhu roku, zdůvodní příčinu slavení a jejich význam pro současnost	**Člověk v rytmu času**	OSV EV
Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním	-uvědomuje si význam rodiny pro jedince společnost	**Rodinný život**	OSV MuV

pro potřeby druhých a přiměřeně situaci. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální	-vysvětlí definici rodiny a její základní funkce -chápe nutnost vědomého podílení se na pozitivní rodinné atmosféře -vysvětlí rozdíl mezi rodinou úplnou, neúplnou a rozšířenou -charakterizuje role jednotlivých členů rodiny -chápe pojem genealogie -používá správně názvy označující příbuzenské vztahy -vysvětlí pojem rodokmen -rozumí pojmům – polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek -zná podmínky vzniku uzavření manželství -uvědomuje si odlišnost postoje ke svatbě a manželství v různých kulturách -objasní význam zodpovědného výběru životního partnera -umí vysvětlit reprodukční funkci rodiny a bez studu a vulgárnosti objasní pojmy plánované rodičovství, těhotenství, porod, antikoncepce, puberta -chápe a uvědomuje si ochrannou funkci rodiny -rozumí pojmu rodinný rozpočet a rozlišuje jeho příjmovou a výdajovou část - vysvětlí zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodovým a přebytkovým rozpočtem - objasní zásady hospodárnosti -popíše různé způsoby získávání majetku a zaujímá odmítavý postoj k nečestným způsobům jeho získání		

dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	-uvědomuje si hodnotu peněz, věcí, majetku a jejich postavení v hodnotovém žebříčku -rozumí pojmům - náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení, adopce a chápe jejich výhody a úskalí		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle	-uvědomuje si důležitost školy pro další život a přistupuje k učení jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu -zvládá správné postupy při přípravě na vyučování a umí sestavit přiměřený učební plán -umí si vést poznámky v sešitě -chápe význam pozornosti, soustředění a paměti při učebním procesu -zná základní pravidla školního řádu a	**Život ve škole**	OSV VDO

při dosahování cílů a překonávání překážek Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	chápe nutnost a podřízení svého chování a jednání školnímu řádu -uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole -rozlišuje systémy školství jednotlivých států		
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	-uvědomuje si význam domova pro člověka z hlediska citové vazby ke konkrétnímu místu -pociťuje spoluzodpovědnost za život v obci -orientuje se ve své obci a zná významná a důležitá místa v obci, historické události, památky a významné osobnosti -uvědomuje si jedinečnost a výjimečnost své obce -umí vysvětlit pojmy – obec, obecní řízení, orgány obce, státní správa, samospráva a referendum -popíše fungování obecního úřadu a vysvětlí podíl občanů na řízení obce -rozlišuje složky životního prostředí lidí	**Domov je tam, kde…**	VDO EV OSV
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	-objasní pojem vlast a vlastenectví a vnímá národní hrdost a lásku k vlasti -uvede typické znaky svéráznosti vlastního regionu (lidová architektura, odívání, obživa, kultura, jazykové prostředky) -zajímá se o život předků svého regionu (návštěva muzea) -uvědomuje si pozitiva a negativa postupného mizení dřívějších tradic a způsobu života -zná a vysvětlí význam státních symbolů -uctívá symboly jako znaky státní	**Má vlast**	VDO MuV

	suverenity -rozumí pojmům-demokracie, republika, Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní, parlament, poslanecká sněmovna, senát -popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci		
Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	-zná nejstarší dějiny českého národa a pojmenuje zajímavá či památná místa naší vlasti -vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a stručně připomene novodobé české dějiny -zná jména všech českých prezidentů -vysvětlí přínos významných českých osobností -váží si lidské práce, talentu a píle a mí v úctě díla a výkony takových lidí -vnímá hlavní město Prahu jako důležité centrum dění v českých zemích - podá základní informace o významných i památných místech a stavbách v Praze	**Z historie**	
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem	-zná základní lidská práva podle Všeobecné deklarace lidských práv a základní práva dítěte vymezená Úmluvou o právech dítěte -respektuje rovnost všech lidí a uvědomuje si závažnost lidské nesnášenlivosti -chápe pojmy-rasismus, xenofobie, diskriminace -uvědomuje si nutnost vzniku zákonů a chápe nutnost dodržování povinností a hájení svého práva -rozpozná jednání ohrožující práva	**Miniúvod do lidských práv**	VDO MuV

projevům lidské nesnášenlivosti Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu	druhých lidí (šikana) a ví, na koho se v tomto případě obrátit -používá vhodné techniky řešení konfliktu a rozumí pojmu kompromis - uvědomuje si rizika fyzického a duševního násilí spojená s internetem (osobní bezpečí, ochrana soukromí, ochrana osobních dat, cizí lidé, anonymita, násilí, psychické týrání, kyberšikana)		
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	-umí v případě potřeby poskytnout druhému první pomoc -chrání své zdraví a neohrožuje ostatní ani sebe vlastní neopatrností, nedbalostí či lehkomyslností -pozná stavy bezprostředně ohrožující život a rozumí výkonům: polohování, protišoková poloha, transport, ošetření… - dokáže vyhodnotit dopravní nehodu a poskytnout pomoc, je seznámen s prevencí	**První pomoc a ochrana člověka za běžných rizik**	OSV

	dopravních nehod a úrazů i nemocí spojených s běžnými činnostmi - zná zásady první pomoci při úrazu el. proudem, zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami - charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci - rozpozná varovný signál „všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje, zná a prakticky uplatní postupy evakuace - ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi a jejich aplikaci v simulovaných situacích.	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV OSV

Občanská výchova – Dodatek

Ročník: **Prima**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Umí označit konkrétní situaci za mimořádnou a jednat	Životní prostředí	
	Rozpozná nebezpečné situace a nebezpečné chování	Rodina – ostrov bezpečí	

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Sekunda			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2004)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	-chápe pojem sociální skupina a rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek -uvědomuje si rodinu jako nejpřirozenější skupinu, upevňuje vztahy v rodině a pozitivní postoj k ní -seznamuje se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí -rozlišuje nevhodné chování mezi spolužáky a umí zasáhnout -uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se zejména prostředí ve škole -předchází konfliktům a neshodám se spolužáky -rozpozná možný negativní vliv kamarádů a party - chápe nutnost drogové prevence, uvede jednotlivé druhy drog a jejich účinky na duševní i tělesné zdraví -jedná podle vlastního uvážení, svědomí a přesvědčení -rozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace, komunikační prostředky -volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi -rozpozná chyby v komunikaci a učí se je eliminovat -rozumí pojmům hromadné sdělovací a	**Život mezi lidmi**	OSV MeV MuV

	komunikační prostředky, masmédia -seznámí se s různorodostí a účelem hromadných sdělovacích prostředků -přistupuje kriticky k informacím poskytovaným médii a pečlivě si vybírá filmy, knihy a časopisy podle očekávaných výstupů		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu. Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci.	-vysvětlí obsah pojmu kultura, uvědomuje si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury -snaží se poznat jiné kultury a nechápat jejich odlišnost jako důvod ke strachu a nepřátelství -seznámí se s pojmy antropolog, etnograf -osvojí si pojem umění a seznámí se s funkcemi umění -rozlišuje druhy umění, přistupuje k umění jako prostředku povznesení a obohacení člověka a umí ho vyhledat -užívá umění podle svých možností jako jeden ze způsobů sebevyjádření -osvojí si pojmy kýč, krása, móda -uvědomí si subjektivnost vnímání krásy a respektuje vkus druhých -diskutuje o tom, v čem spočívá krása člověka a nepoškozuje sám sebe a své zdraví v honbě za krásou -seznámí se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy a pravidly -respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí a uvědomuje si, jak víra může ovlivnit život, postoje a chování lidí -upevňuje znalosti slušného chování a	**Člověk a kultura**	OSV MuV

	rozpozná, jaké chování vyžaduje konkrétní situace -chová se kulturně a využívá nabídek kulturních institucí a osvojuje si aktivní životní styl		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	-oceňuje krásy naší země a aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí -seznámí se s nejvýznamnějšími architektonickými styly a jejich základními znaky -seznámí se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí -chrání přírodní a kulturní bohatství naší země a zamýšlí se nad působením člověka na přírodu, jeho příčinami a následky -navrhuje řešení týkající se problému životního prostředí	**Přírodní a kulturní bohatství**	EV VMEGS VDO
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti,	-rozlišuje důležité potřeby a snaží se je uspokojovat, aniž by poškozoval druhé -rozlišuje potřeby důležité pro plnohodnotný život -porozumí pojmům potřeba, přání, statky, služby, směna a seznámí se s funkcí peněz -uvědomuje si nezbytnost uspokojování nejen biologických, ale i psychických a sociálních potřeb -soucítí s lidmi žijícími ve špatných sociálních podmínkách -respektuje cizí majetek a dobře využívá a chrání majetek vlastní	**Majetek v našem životě**	VDO OSV

objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	-vyvarovává se nadměrného konzumu -porozumí pojmům vlastnictví, majetek a rozlišuje jejich druhy -chápe potřebu vlastnit majetek a uvědomuje si nutnost správného hospodaření s ním -zamýšlí se nad příčinami poškozování veřejného majetku -rozumí pojmům životní úroveň, životní styl a konzumní společnost -ujasňuje si vztah k penězům a majetku, váží si věcí, s rozmyslem je využívá a spotřebovává, učí se skromnosti - vysvětlí pojem bankovní účet - uvede příklady způsobů hotovostního a bezhotovostního placení a posoudí jejich rizika a přednosti - objasní používání platebních karet		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky. Objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich	-uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu -seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě -obhajuje principy demokracie -osvojí si pojmy demokracie, autokracie, republika, teokracie -definuje stát, jeho znaky a formy -respektuje odlišné názory -chápe základní demokratické a nedemokratické principy -seznámí se s volbami jako jedním z hlavních principů demokracie -vysvětlí pojem volební právo aktivní a pasivní -rozliší volby obecní, parlamentní,	**Řízení společnosti**	VDO

orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	prezidentské a volby do Evropského parlamentu -uvědomuje si aktivní podíl občana na politickém životě -seznámí se se systémem územní správy ČR a zopakuje si pojem obec, státní správa, samospráva		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení	-uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi -vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí jako přirozené následky různých životních a kulturních podmínek, nepovažuje je za důvod k nepřátelství -seznámí se s jednotlivými členskými státy EU a s úkoly EU -chápe přínos spolupráce pro občany Evropské unie -prohlubuje umění spolupráce v kolektivu -rozumí pojmům tolerance, intolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus -přistupuje k ostatním lidem bez jakýchkoli předsudků a dokáže se vcítit do situace diskriminovaného člověka -seznámí se s úkoly OSN a NATO -uvádí příklady činnosti některých mezinárodních organizací -uvědomuje si nutnost mezinárodní spolupráce nejen v oblasti hospodářské a kulturní, ale především v otázce ochrany a péče o světový mír -porozumí pojmům živelní pohroma, terorismus a havárie s únikem nebezpečných látek -uvědomuje si důležitost sebeochrany při	**Svět kolem nás**	VMEGS VDO OSV EV

zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci -umí rozpoznat varovné signály a správně používá telefonní linky tísňového volání -vyzkouší si první pomoc v případě mimořádných událostí - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, uvede klasifikaci požárů - charakterizuje zásady protipožární prevence - rozdělí hasicí přístroje - poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření - aktivně předchází rizikům běžných úrazů a poskytne první pomoc - adekvátně reaguje v případě ohrožení a nebezpečí		
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	-seznámí se s dokumenty lidských práv (Všeobecná deklarace lidských práv a Listina základních práva svobod) -chápe důležitost dodržování lidských práv a nutnost jejich ochrany -dbá na dodržování vlastních práv a zároveň respektuje práva druhých -prohlubuje poznatky o různých druzích diskriminace -chápe pojmy svoboda a autorita -uvědomuje si, že svoboda není nevázanost, ale stanovení vnitřních pravidel -je schopen podřídit se autoritě, ale současně si zachovat samostatnost a vnitřní svobodu -rozumí pojmu morálka a svědomí	**Lidská práva**	OSV VDO MuV

Občanská výchova – Dodatek			
Ročník: **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Uvědomuje si povinnost státu postarat se o bezpečnost občanů za součinnosti občanů.	Základní povinnosti státu a občana – ochrana demokratických základů společnosti	
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Chápe význam EU v zajišťování bezpečnosti občanů a udržení míru.	Společná nadnárodní bezpečnostní politika EU	
	Seznámí se z bezpečnostními úkoly nadnárodních organizací a umí uvést příklady jejich konkrétní činnosti v této oblasti.	NATO vznik, systém fungování, příklady činnosti	
	Uvědomuje si důležitost sebeochrany občana při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci. Umí roztřídit mimořádné události do skupin. Rozpoznává varovné signály, zvládá chování při ohrožení. Správně používá telefonní linky tísňového volání a zvládá pravidla	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	

	hlášení mimořádné situace		

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Tercie			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2005)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	-uvědomuje si, že během vývoje organismu dochází ke změnám fyzickým, psychickým a sociálním a přijímá tyto změny jako přirozené a normální -chápe rozdíly mezi lidmi, ale přijímá je jako přirozené a nevnímá je jako důvod k nepřátelství -umí vyjmenovat znaky jednotlivých vývojových období -poznává sebe samotného a uvědomuje si svoji jedinečnost -učí se rozeznávat své záporné stránky a umět s nimi pracovat, uvědomuje si svoje klady a posiluje je -začíná si uvědomovat, co očekává od života -zamýšlí se nad významem iniciačních rituálů -vědomě směřuje ke svým cílům -rozumí pojmům temperament a charakter -jednoduše charakterizuje temperamentové typy, vědomě potlačuje negativní vlastnosti svého temperamentu -vysvětlí pojem mravnost, morálka -uvědomuje si charakternost a bezcharakternost jednání	**Osobnost**	OSV MuV

	-chápe pojmy motiv a zájmy, potřeba a hodnota, využívá je k dosažení svých cílů -rozlišuje vyšší a nižší potřeby -rozumí pojmům vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita -uznává své schopnosti a posiluje zdravě své sebevědomí		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	-chápe pojmy vjem, smyslové a sociální vnímání -uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací -procvičuje si všímavost a představivost -chápe pojmy myšlení, pojem, myšlenkové operace -procvičuje divergentní myšlení a neomezuje se jen na jeden přístup -chápe pojmy paměť, zapomínání, pozornost a jejich zákonitosti a těchto poznatků využívá pro větší efektivitu vlastního učení -rozumí pojmům hra, učení a práce -hledá odlišnosti mezi jednotlivými druhy činností -dokáže vyjmenovat rozdílné funkce pravé a levé hemisféry -vědomě rozvíjí svou osobnost a vytváří si prostor pro hru i v dospělém věku -vysvětlí pojmy city, afekt, vášeň, nálada a charakterizuje je -zná druhy citů -uvědomuje si a pojmenuje své emoce -vnímá propojenost mezi city a vnějšími tělesnými projevy -akceptuje své city a kontroluje je	**Psychické procesy a stavy**	OSV

Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Analyzuje etické aspekty různých životních situací. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjí mezilidské vztahy.	-umí se přiměřeně prosazovat ve svém životě -chápe pojmy asertivita, pasivita a agresivita v jednání -seznamuje se s asertivnímu právy a povinnostmi -umí vyjádřit vlastní názor a postoj -umí přijímat kritiku s pochvalu -používá vhodné formulace při efektivní komunikaci -rozumí pojmům stres, konflikt, kompromis -rozlišuje vlastní původce stresu a učí se zvládat stresové situace -zamýšlí se nad svými způsoby řešení konfliktů -přemýšlí o obsahu pojmu zdraví a upevňuje si pravidla zdravého života -uvědomuje si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody -trénuje schopnost relaxace -uvědomuje si svůj aktuální zdravotní stav	**Člověk v sociálních vztazích**	OSV
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření	-seznamuje se se základními ekonomickými pojmy a rozumí jim (potřeba, dělba práce, výroba, služba, statek, specializace, efektivita) -pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě a uplatňuje v něm získané znalosti -uvědomuje si důležitost vzájemné	**Hospodaření**	OSV

domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstavu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	spolupráce a prohlubuje svou vlastní schopnost spolupráce -zamýšlí se nad možnostmi zmírnění vlastního konzumu -umí vysvětlit pojmy odvětví a výrobní faktory, rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví a orientuje se v síti obchodů a služeb v obci -definuje práci, půdu, kapitál -zamýšlí se nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky -při nákupu zboží a využívání služeb vhodně komunikuje s prodavači a formuluje své požadavky -rozumí pojmům trh nabídka, poptávka, firmy, domácnosti -chápe úlohu peněz a způsoby jejich získávání - objasní možnosti úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků -vysvětlí podstatu fungování trhu -zamýšlí se nad možnostmi ovlivňování poptávky, charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu -vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce -při vlastním nákupu zboží zvažuje cenu i kvalitu a uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů		
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede	-seznamuje se se základními pojmy v oblasti práva, buduje si právní vědomí -dbá na dodržování právních a etických norem	**Právní minimum**	OSV VMEGS MuV

příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	-chápe pojmy morálka a právo, vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami -seznamuje se se systémem práva a rozumí pojmům právní vztah, řád, odvětví -rozlišuje osoby právnické a fyzické jako účastníky právních vztahů -uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností a podle toho jedná -seznámí se s Ústavou ČR a vyhledává v ní informace -uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu, upravujícího základní otázky týkající se řízení společnosti a života občanů -upevňuje si znalosti o zákonodárné složce státní moci a chápe pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, chápe průběh legislativního procesu -uvědomuje si význam Parlamentu ČR jako orgánu silně ovlivňujícího život ve společnosti -zná fungování výkonné moci a chápe význam a úkoly vlády a prezidenta ČR -chápe provázanost zákonodárné a výkonné moci jako důležitého znaku demokracie -chápe význam soudní moci a je seznámen se soustavou soudů v ČR, uvědomuje si nestrannost a nezávislost soudů a jejich zodpovědnost a obtížnost rozhodování -vnímá rozdíl mezi občanskoprávním a trestním řízením		

	-upevňuje své znalosti o základních lidských právech a povinnostech -ví, že základní lidská práva jsou zakotvena v ústavě, garantována státem a chráněna jeho institucemi -učí se prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých -chápe pojmy politické spektrum, pravice, levice, pluralita -rozlišuje hlavní principy levicových a pravicových stran a zamýšlí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních -umí objektivně zhodnotit možnosti politických stran a rozlišuje reálné možnosti stran od volebních slibů -seznamuj se s orgány EU a jejich funkcemi, uvědomuje si, že uspořádání EU není ukončený proces, ale EU je živě se měnící organismus -diskutuje nad aktuální situací EU a porovnává soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR -zajímá se o aktuální situaci v EU a přistupuje k otázkám týkajícím se EU zodpovědně		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní	-odlišuje pozitivní a negativní působení sociální skupiny na osobní bezpečí jedince, různé podoby šikany a možnosti preventivních programů proti ní -rozlišuje různé formy domácího násilí a hledá účinnou pomoc a prevenci tohoto násilí -umí vyjádřit své pocity při narušení osobního bezpečí jedince či skupiny	**Osobní bezpečí**	OSV

způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	-zaujímá odmítavý postoj k domácímu násilí, šikaně či jinému agresivnímu chování - rozliší právní a protiprávní jednání ohrožující zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a chování v každodenním životě -vysvětlí a aplikuje první pomoc při úrazech, poranění, pokousání zvířetem či bodnutí hmyzem, intoxikaci - charakterizuje havárie a antropogenní události a aktivně se chrání - charakterizuje základní pravidla dekontaminace a jodové profylaxe		

Občanská výchova – Dodatek			
Ročník: **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Zná roli jednotlivých státních orgánů v otázkách obrany a bezpečnosti státu	Ústava, státní moc	

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Kvarta			
UČEBNICE: Občanská výchova pro základní školy a víceletá gymnázia - Dagmar Janošková a kol. (nakl. Fraus 2005)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	- uvědomuje si, jak obec přispívá ke zkvalitnění života svých občanů - seznámí se s možnostmi občanů vyjádřit svůj nesouhlas s rozhodnutím obecního úřadu (petiční právo) - umí porovnat možnosti různých obcí ve vztahu k rozdílným potřebám občanů - umí vyjádřit vlastní názor a postoj - hájí své zájmy a zároveň respektuje názory svých spoluobčanů	**Občan obce**	
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- umí vyjmenovat, kterými záležitostmi se zabývají odbory obecního úřadu - seznámí se s povinnostmi úředníků - umí používat vhodné formulace při komunikaci s úřady - vystupuje slušně při vyřizování záležitostí na úřadu	**Občan na úřadu**	OSV
	- chápe pojem občanství - ví, jak občanství státu nabýváme - uvědomuje si povinnost prokazovat se	**Občan státu**	

	platným osobním dokladem - umí uplatnit práva vyplývající ze státního občanství a dodržovat povinnosti občana státu - rozvíjí dovednost argumentace a vedení dialogu		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- seznámí se s dopadem činnosti EU na osobní i občanský život jedince - umí vyhledat informace o činnostech EU - prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a seberealizaci v EU	**Občan Evropské Unie**	VMEGS MuV
	- zná odvětví právního řádu ČR - vysvětlí význam práva a uvědomuje si potřebu znalosti právního řádu a jeho dodržování	**Občan a právo – odvětví práva ČR**	
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- ovládá pojmy právnická a fyzická osoba, způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům - upevňuje znalost základních lidských práv a vědomím jejich ukotvenosti v Listině základních práv a svobod - uplatňuje svá práva a zároveň dodržuje povinnosti, které jsou s nimi spjaty	**Občanskoprávní vztahy**	OSV
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- seznámí se s Občanským zákoníkem jako základním pramenem, upravujícím majetkové vztahy - umí rozlišit vlastnictví hmotné a nehmotné - seznámí se s právními případy získání vlastnictví a uvědomí si následky neznalosti práv a povinností spojených	**Vlastnictví**	

	s majetkem - umí vysvětlit pojem věcné břemeno		
	- chápe pojmy oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, vyvlastnění, autorské právo - umí vyjmenovat příklady preventivních opatření, která slouží k ochraně majetku - umí být opatrný na své věci a přiměřeně chránit svůj majetek	**Ochrana majetku**	
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí	- seznámí se se způsoby uzavírání smluv, s právy a povinnostmi z nich vyplývajícími a s některými druhy smluv - objasní pojmy závazky a pohledávky s uvedením příkladu - umí uvést způsoby získání pomoci a informací ohledně majetkových záležitostí - zodpovědně a opatrně přistupuje k uzavírání smluv	**Smlouvy**	OSV
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- chápe pojem odpovědnost za škodu - zná jak škodám předcházet - umí přijmout vlastní zodpovědnost za vzniklé škody - je ochotný pomoci lidem, kterým je škoda způsobena	**Odpovědnost za škodu**	
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestních činů	- zná orgány právní ochrany - umí uvést příklady sankcí a vysvětlí jejich význam - rozpozná protiprávní jednání - respektuje pravidla jako nutný předpoklad bezpečného života ve společnosti	**Orgány právní ochrany a sankce**	
Rozpozná protiprávní	- seznámí se s průběhem správního řízení	**Přestupky a správní řízení**	OSV

jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- umí vysvětlit pojem přestupek - jedná zodpovědně a v souladu se zákony a promýšlí své činy dopředu		
	- umí uvést předmět občanského soudního řízení a jeho průběh - zná pojem rozhodce a rozhodčí řízení - vysvětlí úlohu soudů a jejich soustavu v ČR - chápe význam slov navrhovatel a odpůrce - uvědomuje si autoritu soudu a jejich zodpovědnost při zajišťování práv a povinností občanů	**Občanské soudní řízení**	
	- popíše průběh trestního řízení - umí vyjmenovat příklady trestných činů a možných trestů - chápe pojem presumpce neviny - vysvětlí význam trestů - jedná uváženě, zodpovědně a v souladu se zákonem	**Trestní právo**	OSV
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- seznámí se s rozdíly mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých - pochopí rozdíl mezi základní a plnou trestní odpovědností - přijme odpovědnost za své jednání	**Děti a paragrafy**	OSV
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- orientuje se v pracovněprávních vztazích - uvědomuje si podíl vlastní odpovědnosti při volbě budoucího profesního zaměření - rozpozná své pracovní a studijní předpoklady - ví, na koho se při volbě povolání obrátit	**Pracovní poměr – správná volba**	

	- využívá poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů		
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- seznámí se s pojmy profesní a personální poradenství - rozumí pojmům pracovní činnost, pracovní prostředí, pracovní prostředky a předměty - umí vyjádřit své představy o vlastní profesní dráze - umí sladit své zájmy a možnosti (talent, zdravotní stav, osobní vlastnosti) s požadavky na výkon vybraného povolání a s nároky, které vyplývají z přípravy na toto povolání - stanovuje si reálné životní cíle a vhodnou strategii k jejich dosažení	**Volba povolání**	OSV
	- upevní znalosti psaní žádosti a životopisu - zná místo pracovního úřadu v místě bydliště a vysvětlí, co je jeho úkolem - zná pojem rekvalifikace - chápe pojem asertivní způsob získávání práce - uvědomuje si přínos a důležitost práce pro vlastní život	**První brigáda, první zaměstnání**	
	- zná základní pojmy pracovního práva – pracovní smlouva, výpověď, rozvázání pracovního poměru - umí uvést příklad práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů - umí vyhledat potřebné informace v zákoníku práce i na internetu	**Zaměstnání**	

	- přijme zodpovědnost za své jednání		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- zodpovědně přistupuje k zakládání vlastní rodiny - seznámí se s rodinou z pohledu práva - seznámí se se základními právy a povinnostmi manželů a s vyživovací povinností mezi rodiči a dětmi a mezi manželi navzájem - vyjmenuje formy pomoci nabízené státem rodinám - vnímá možnost uzavřít manželství jako jedno ze základních lidských práv - umí se vcítit do situace homosexuálních párů - respektuje rozhodnutí druhých žijících v manželství, nesezdaném partnerství, nebo s partnerem stejného pohlaví	**Rodina a zákony**	
	- zná možnosti náhradní rodinné péče - zamýšlí se nad různými výchovnými modely - hledá způsoby, které by přispěly ke zvládnutí kritické situace v rodině – rozvod - přispívá k pozitivní atmosféře v rodině a podílí se na konstruktivním řešení problému	**Rodiče a děti**	
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Rozlišuje a porovnává	- získá informace o způsobu fungování hospodaření státu - umí uvést zdroje státního rozpočtu a principy jeho rozdělování - chápe pojmy ekonomika, normativní ekonomie, pozitivní ekonomie, řízená a tržní ekonomika - umí uvést konkrétní příklady fungování	**Stát a národní hospodářství**	

úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	trhu - vysvětlí a popíše úlohu státu v ekonomice - uvědomuje si vztah mezi politikou a hospodářstvím jako jeden z aspektů rozhodování voličů před volbami		
	- vysvětlí pojmy státní rozpočet, výrobní a nevýrobní odvětví, primární, sekundární, terciární sféra, statky a služby - uvede příklady druhů daní z daňové soustavy ČR - rozumí pojmům daň přímá a nepřímá, poplatník a plátce daně, deficit - porovná státní a rodinný rozpočet	**Státní rozpočet**	
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	- uvede příklad lidí potřebujících pomoc státu - uvede způsoby, jak stát těmto lidem pomáhá - popíše a vysvětlí fungování pojištění a jeho účel - seznámí se se systémem sociálního pojištění - chápe solidaritu vůči lidem, kteří se bez pomoci druhých neobejdou	**Záchytná sociální síť**	
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové	- uvede příklady služeb, které nabízejí obchodní banky - vysvětlí rozdíl mezi komerční a centrální bankou	**Peněžní ústavy**	OSV

příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	- vysvětlí, jak funguje placení převodem - chápe peníze jako druh zboží - hledá možnosti, jak by se dalo využít služeb bank s ohledem na konkrétní životní situaci a potřeby - jedná odpovědně a opatrně při pořizování půjček a celkovém hospodaření s penězi - důkladně rozmýšlí své možnosti při rozhodování, zda „žít na dluh“		
	- seznámí se s možnostmi podnikání v ČR, porozumí pojmům živnostník, obchodní společnost, živnostenský list, obchodní rejstřík - uvede příklad povinností živnostníka - porovná podnikání se zaměstnáním a zamýšlí se nad výhodami a nevýhodami podnikání - rozvíjí komunikační dovednosti a umění argumentovat - přemýšlí o realizaci svých plánů do budoucna a hledá cesty k jejich dosažení	**Právní subjekty podnikání**	

Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci regionu. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	- definuje globální problémy a uvede jejich příklad - umí rozdělit globální problémy na společenské a ekologické - chápe, v čem spočívá rozdíl mezi individuálními, lokálními a globálními problémy - přemýšlí o možném řešení různých problémových situací, umí naslouchat a pomáhat si - kriticky přistupuje k informacím médií	**Globální svět – problémy současného světa**	VMEGS MuV MeV
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- vysvětlí pojem ekologie a umí popsat ekologické problémy - zamýšlí se nad činnostmi a způsobem života lidí, jejich vlivem na přírodu a okolní svět - hledá řešení, kompromis, diskutuje a rozvíjí kreativitu - přispívá vlastním způsobem života k řešení ekologických problémů a přijímá spoluzodpovědnost za stav přírody a planety vůbec	**Ohrožené životní prostředí**	EV
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně	- seznámí se s problémem neustálého nárůstu počtu obyvatel na zemi - chápe pojem ekologická stopa - v přehledu uvede mezinárodní organizace, jejich činnost a význam - zamyslí se nad problémem přelidnění na zemi, hledá řešení	**Populační exploze**	VMEGS

zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	- uvědomuje si nerovnoměrnost rozmístění obyvatel a rozdělení světového bohatství - projevuje solidaritu s ostatními a přijímá spoluzodpovědnost za situaci lidí z rozvojových zemí a celého světa		
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- zamýšlí se nad sebou samým, svými vlastními zdroji energie, dobré nálady - rozumí pojmům seberealizace a sebevědomí, sebedůvěra a sebeúcta - umí řešit překážky a problémy - je tolerantní k druhým a jejich představám o štěstí	**Životní perspektivy a cíle**	OSV
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě - charakterizuje mimořádné události způsobení přírodními vlivy - prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí - vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí - rozpozná rizikové prostředí a činnosti vyhýbá se jim.	**Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**	OSV

Občanská výchova – Dodatek			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

		Občan EU	
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		Armáda ČR	
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Umí označit příčiny a důsledky válek a ozbrojených konfliktů	Globální svět	
	Porozumí pojmům živelní ohroma, terorismus, havárie s únikem nebezpečných látek. Správně reaguje na vzniklou situaci. Zná složky integrovaného záchranného systému a jejich hlavní úkoly.	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	

Občanská výchova (změny od 1. 9. 2022)

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Prima			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-zná obsah učiva předmětu občanská výchova, jeho rozmanitosti a propojení s každodenním životem a jeho praktickým využitím -chápe nutnost vlastní orientace v otázkách současného i budoucího života a porozumění složitostem života a mezilidským vztahům -rozumí pojmům občan, občanský, národnost	**Úvod k výuce občanské výchovy**	
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	-uvědomuje si nutnost orientovat se v čase -umí efektivně využívat čas k práci, učení, zábavě a odpočinku -chápe relativitu a subjektivitu prožívání času -rozumí pojmům – přírodní cyklus, umělý cyklus, kalendář, pranostika, sezónní práce a vysvětlí příčiny jejich vzniku -má v úctě přírodu a uvědomuje si závislost člověka na ní -zdůvodní potřebu měření času a vzniku hodin -vysvětlí přednosti a zápory letního času -umí uvést příklady kulturních tradic v průběhu roku, zdůvodní příčinu slavení a jejich význam pro současnost	**Člověk v rytmu času**	OSV EV
Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a	-uvědomuje si význam rodiny pro jedince společnost -vysvětlí definici rodiny a její základní	**Rodinný život**	OSV MuV

přiměřeně situaci. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely	funkce -chápe nutnost vědomého podílení se na pozitivní rodinné atmosféře -vysvětlí rozdíl mezi rodinou úplnou, neúplnou a rozšířenou -charakterizuje role jednotlivých členů rodiny -chápe pojem genealogie -používá správně názvy označující příbuzenské vztahy -vysvětlí pojem rodokmen -rozumí pojmům – polygamie, registrované partnerství, církevní a civilní sňatek -zná podmínky vzniku uzavření manželství -uvědomuje si odlišnost postoje ke svatbě a manželství v různých kulturách -objasní význam zodpovědného výběru životního partnera -umí vysvětlit reprodukční funkci rodiny a bez studu a vulgárnosti objasní pojmy plánované rodičovství, těhotenství, porod, antikoncepce, puberta -chápe a uvědomuje si ochrannou funkci rodiny -rozumí pojmu rodinný rozpočet a rozlišuje jeho příjmovou a výdajovou část - vysvětlí zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodovým a přebytkovým rozpočtem - objasní zásady hospodárnosti -popíše různé způsoby získávání majetku a zaujímá odmítavý postoj k nečestným způsobům jeho získání -uvědomuje si hodnotu peněz, věcí,		

chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	majetku a jejich postavení v hodnotovém žebříčku -rozumí pojmům - náhradní výchova, ústavní výchovná zařízení, pěstounská péče, osvojení, adopce a chápe jejich výhody a úskalí		
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a	-uvědomuje si důležitost školy pro další život a přistupuje k učení jako k dlouhodobému celoživotnímu procesu -zvládá správné postupy při přípravě na vyučování a umí sestavit přiměřený učební plán -umí si vést poznámky v sešitě -chápe význam pozornosti, soustředění a paměti při učebním procesu -zná základní pravidla školního řádu a chápe nutnost a podřízení svého chování a	**Život ve škole**	OSV VDO

překonávání překážek Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	jednání školnímu řádu -uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole -rozlišuje systémy školství jednotlivých států		
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	-uvědomuje si význam domova pro člověka z hlediska citové vazby ke konkrétnímu místu -pociťuje spoluzodpovědnost za život v obci -orientuje se ve své obci a zná významná a důležitá místa v obci, historické události, památky a významné osobnosti -uvědomuje si jedinečnost a výjimečnost své obce -umí vysvětlit pojmy – obec, obecní řízení, orgány obce, státní správa, samospráva a referendum -popíše fungování obecního úřadu a vysvětlí podíl občanů na řízení obce -rozlišuje složky životního prostředí lidí	**Domov je tam, kde…**	VDO EV OSV
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	-objasní pojem vlast a vlastenectví a vnímá národní hrdost a lásku k vlasti -uvede typické znaky svéráznosti vlastního regionu (lidová architektura, odívání, obživa, kultura, jazykové prostředky) -zajímá se o život předků svého regionu (návštěva muzea) -uvědomuje si pozitiva a negativa postupného mizení dřívějších tradic a způsobu života -zná a vysvětlí význam státních symbolů -uctívá symboly jako znaky státní suverenity	**Má vlast**	VDO MuV

	-rozumí pojmům-demokracie, republika, Ústava ČR, moc zákonodárná, výkonná a soudní, parlament, poslanecká sněmovna, senát -popíše základní funkce jednotlivých složek státní moci		
Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	-zná nejstarší dějiny českého národa a pojmenuje zajímavá či památná místa naší vlasti -vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a stručně připomene novodobé české dějiny -zná jména všech českých prezidentů -vysvětlí přínos významných českých osobností -váží si lidské práce, talentu a píle a mí v úctě díla a výkony takových lidí -vnímá hlavní město Prahu jako důležité centrum dění v českých zemích - podá základní informace o významných i památných místech a stavbách v Praze	**Z historie**	
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské	-zná základní lidská práva podle Všeobecné deklarace lidských práv a základní práva dítěte vymezená Úmluvou o právech dítěte -respektuje rovnost všech lidí a uvědomuje si závažnost lidské nesnášenlivosti -chápe pojmy-rasismus, xenofobie, diskriminace -uvědomuje si nutnost vzniku zákonů a chápe nutnost dodržování povinností a hájení svého práva -rozpozná jednání ohrožující práva druhých lidí (šikana) a ví, na koho se	**Miniúvod do lidských práv**	VDO MuV

nesnášenlivosti Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu	v tomto případě obrátit -používá vhodné techniky řešení konfliktu a rozumí pojmu kompromis - uvědomuje si rizika fyzického a duševního násilí spojená s internetem (osobní bezpečí, ochrana soukromí, ochrana osobních dat, cizí lidé, anonymita, násilí, psychické týrání, kyberšikana)		
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	-umí v případě potřeby poskytnout druhému první pomoc -chrání své zdraví a neohrožuje ostatní ani sebe vlastní neopatrností, nedbalostí či lehkomyslností -pozná stavy bezprostředně ohrožující život a rozumí výkonům: polohování, protišoková poloha, transport, ošetření… - dokáže vyhodnotit dopravní nehodu a poskytnout pomoc, je seznámen s prevencí dopravních nehod a úrazů i nemocí	**První pomoc a ochrana člověka za běžných rizik**	OSV

	spojených s běžnými činnostmi - zná zásady první pomoci při úrazu el. proudem, zlomeninách, otřesu mozku, astmatických a epileptických záchvatech		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- získá všeobecný přehled o problematice ochrany obyvatelstva za mimořádných událostí způsobených přírodními silami, lidskými činnostmi, nedbalostí nebo technickými poruchami - charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci - rozpozná varovný signál „všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje, zná a prakticky uplatní postupy evakuace - ovládá základní zásady a postupy spojené s povodněmi, atmosférickými poruchami, haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi a jejich aplikaci v simulovaných situacích.	**Ochrana člověka za mimořádných událostí** – ochrana obyvatelstva – živelní pohromy – havárie s únikem nebezpečných látek – radiační havárie jaderných energetických zařízení	EV OSV
	Umí označit konkrétní situaci za mimořádnou a jednat	Životní prostředí	
	Rozpozná nebezpečné situace a nebezpečné chování	Rodina – ostrov bezpečí	

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Sekunda			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	-chápe pojem sociální skupina a rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek -uvědomuje si rodinu jako nejpřirozenější skupinu, upevňuje vztahy v rodině a pozitivní postoj k ní -seznamuje se se vzájemným propojením školních i mimoškolních institucí -rozlišuje nevhodné chování mezi spolužáky a umí zasáhnout -uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se zejména prostředí ve škole -předchází konfliktům a neshodám se spolužáky -rozpozná možný negativní vliv kamarádů a party - chápe nutnost drogové prevence, uvede jednotlivé druhy drog a jejich účinky na duševní i tělesné zdraví -jedná podle vlastního uvážení, svědomí a přesvědčení -rozumí pojmům komunikace, slovní komunikace, mimoslovní komunikace, komunikační prostředky -volí vhodné prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi -rozpozná chyby v komunikaci a učí se je eliminovat -rozumí pojmům hromadné sdělovací a	**Život mezi lidmi**	OSV MeV MuV

	komunikační prostředky, masmédia -seznámí se s různorodostí a účelem hromadných sdělovacích prostředků -přistupuje kriticky k informacím poskytovaným médii a pečlivě si vybírá filmy, knihy a časopisy podle očekávaných výstupů		
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu. Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci.	-vysvětlí obsah pojmu kultura, uvědomuje si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury -snaží se poznat jiné kultury a nechápat jejich odlišnost jako důvod ke strachu a nepřátelství -seznámí se s pojmy antropolog, etnograf -osvojí si pojem umění a seznámí se s funkcemi umění -rozlišuje druhy umění, přistupuje k umění jako prostředku povznesení a obohacení člověka a umí ho vyhledat -užívá umění podle svých možností jako jeden ze způsobů sebevyjádření -osvojí si pojmy kýč, krása, móda -uvědomí si subjektivnost vnímání krásy a respektuje vkus druhých -diskutuje o tom, v čem spočívá krása člověka a nepoškozuje sám sebe a své zdraví v honbě za krásou -seznámí se s nejvýznamnějšími náboženskými systémy a jejich principy a pravidly -respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí a uvědomuje si, jak víra může ovlivnit život, postoje a chování lidí -upevňuje znalosti slušného chování a	**Člověk a kultura**	OSV MuV

	rozpozná, jaké chování vyžaduje konkrétní situace -chová se kulturně a využívá nabídek kulturních institucí a osvojuje si aktivní životní styl		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	-oceňuje krásy naší země a aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí -seznámí se s nejvýznamnějšími architektonickými styly a jejich základními znaky -seznámí se s některými organizacemi a úřady pro ochranu životního prostředí -chrání přírodní a kulturní bohatství naší země a zamýšlí se nad působením člověka na přírodu, jeho příčinami a následky -navrhuje řešení týkající se problému životního prostředí	**Přírodní a kulturní bohatství**	EV VMEGS VDO
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti,	-rozlišuje důležité potřeby a snaží se je uspokojovat, aniž by poškozoval druhé -rozlišuje potřeby důležité pro plnohodnotný život -porozumí pojmům potřeba, přání, statky, služby, směna a seznámí se s funkcí peněz -uvědomuje si nezbytnost uspokojování nejen biologických, ale i psychických a sociálních potřeb -soucítí s lidmi žijícími ve špatných sociálních podmínkách -respektuje cizí majetek a dobře využívá a chrání majetek vlastní	**Majetek v našem životě**	VDO OSV

objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	-vyvarovává se nadměrného konzumu -porozumí pojmům vlastnictví, majetek a rozlišuje jejich druhy -chápe potřebu vlastnit majetek a uvědomuje si nutnost správného hospodaření s ním -zamýšlí se nad příčinami poškozování veřejného majetku -rozumí pojmům životní úroveň, životní styl a konzumní společnost -ujasňuje si vztah k penězům a majetku, váží si věcí, s rozmyslem je využívá a spotřebovává, učí se skromnosti - vysvětlí pojem bankovní účet - uvede příklady způsobů hotovostního a bezhotovostního placení a posoudí jejich rizika a přednosti - objasní používání platebních karet		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovná jejich znaky. Objasní výhody demokratického řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich	-uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost za fungování státu -seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě -obhajuje principy demokracie -osvojí si pojmy demokracie, autokracie, republika, teokracie -definuje stát, jeho znaky a formy -respektuje odlišné názory -chápe základní demokratické a nedemokratické principy -seznámí se s volbami jako jedním z hlavních principů demokracie -vysvětlí pojem volební právo aktivní a pasivní -rozliší volby obecní, parlamentní,	**Řízení společnosti**	VDO

orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	prezidentské a volby do Evropského parlamentu -uvědomuje si aktivní podíl občana na politickém životě -seznámí se se systémem územní správy ČR a zopakuje si pojem obec, státní správa, samospráva		
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení	-uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi -vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí jako přirozené následky různých životních a kulturních podmínek, nepovažuje je za důvod k nepřátelství -seznámí se s jednotlivými členskými státy EU a s úkoly EU -chápe přínos spolupráce pro občany Evropské unie -prohlubuje umění spolupráce v kolektivu -rozumí pojmům tolerance, intolerance, předsudek, rasismus, xenofobie, diskriminace, antisemitismus -přistupuje k ostatním lidem bez jakýchkoli předsudků a dokáže se vcítit do situace diskriminovaného člověka -seznámí se s úkoly OSN a NATO -uvádí příklady činnosti některých mezinárodních organizací -uvědomuje si nutnost mezinárodní spolupráce nejen v oblasti hospodářské a kulturní, ale především v otázce ochrany a péče o světový mír -porozumí pojmům živelní pohroma, terorismus a havárie s únikem nebezpečných látek -uvědomuje si důležitost sebeochrany při	**Svět kolem nás**	VMEGS VDO OSV EV

zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci -umí rozpoznat varovné signály a správně používá telefonní linky tísňového volání -vyzkouší si první pomoc v případě mimořádných událostí - vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, uvede klasifikaci požárů - charakterizuje zásady protipožární prevence - rozdělí hasicí přístroje - poskytne první pomoc v případě popálení a otravy zplodinami hoření - aktivně předchází rizikům běžných úrazů a poskytne první pomoc - adekvátně reaguje v případě ohrožení a nebezpečí		
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	-seznámí se s dokumenty lidských práv (Všeobecná deklarace lidských práv a Listina základních práva svobod) -chápe důležitost dodržování lidských práv a nutnost jejich ochrany -dbá na dodržování vlastních práv a zároveň respektuje práva druhých -prohlubuje poznatky o různých druzích diskriminace -chápe pojmy svoboda a autorita -uvědomuje si, že svoboda není nevázanost, ale stanovení vnitřních pravidel -je schopen podřídit se autoritě, ale současně si zachovat samostatnost a vnitřní svobodu -rozumí pojmu morálka a svědomí	**Lidská práva**	OSV VDO MuV

Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Uvědomuje si povinnost státu postarat se o bezpečnost občanů za součinnosti občanů.	Základní povinnosti státu a občana – ochrana demokratických základů společnosti	
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Chápe význam EU v zajišťování bezpečnosti občanů a udržení míru.	Společná nadnárodní bezpečnostní politika EU	
	Seznámí se z bezpečnostními úkoly nadnárodních organizací a umí uvést příklady jejich konkrétní činnosti v této oblasti.	NATO vznik, systém fungování, příklady činnosti	
	Uvědomuje si důležitost sebeochrany občana při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci. Umí roztřídit mimořádné události do skupin. Rozpoznává varovné signály, zvládá chování při ohrožení. Správně používá telefonní linky tísňového volání a zvládá pravidla hlášení mimořádné situace	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Tercie			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	-uvědomuje si, že během vývoje organismu dochází ke změnám fyzickým, psychickým a sociálním a přijímá tyto změny jako přirozené a normální -chápe rozdíly mezi lidmi, ale přijímá je jako přirozené a nevnímá je jako důvod k nepřátelství -umí vyjmenovat znaky jednotlivých vývojových období -poznává sebe samotného a uvědomuje si svoji jedinečnost -učí se rozeznávat své záporné stránky a umět s nimi pracovat, uvědomuje si svoje klady a posiluje je -začíná si uvědomovat, co očekává od života -zamýšlí se nad významem iniciačních rituálů -vědomě směřuje ke svým cílům -rozumí pojmům temperament a charakter -jednoduše charakterizuje temperamentové typy, vědomě potlačuje negativní vlastnosti svého temperamentu -vysvětlí pojem mravnost, morálka -uvědomuje si charakternost a bezcharakternost jednání -chápe pojmy motiv a zájmy, potřeba a hodnota, využívá je k dosažení svých cílů -rozlišuje vyšší a nižší potřeby	**Osobnost**	OSV MuV

	-rozumí pojmům vloha, schopnost, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita -uznává své schopnosti a posiluje zdravě své sebevědomí		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	-chápe pojmy vjem, smyslové a sociální vnímání -uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací -procvičuje si všímavost a představivost -chápe pojmy myšlení, pojem, myšlenkové operace -procvičuje divergentní myšlení a neomezuje se jen na jeden přístup -chápe pojmy paměť, zapomínání, pozornost a jejich zákonitosti a těchto poznatků využívá pro větší efektivitu vlastního učení -rozumí pojmům hra, učení a práce -hledá odlišnosti mezi jednotlivými druhy činností -dokáže vyjmenovat rozdílné funkce pravé a levé hemisféry -vědomě rozvíjí svou osobnost a vytváří si prostor pro hru i v dospělém věku -vysvětlí pojmy city, afekt, vášeň, nálada a charakterizuje je -zná druhy citů -uvědomuje si a pojmenuje své emoce -vnímá propojenost mezi city a vnějšími tělesnými projevy -akceptuje své city a kontroluje je	**Psychické procesy a stavy**	OSV

Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. Analyzuje etické aspekty různých životních situací. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjí mezilidské vztahy.	-umí se přiměřeně prosazovat ve svém životě -chápe pojmy asertivita, pasivita a agresivita v jednání -seznamuje se s asertivnímu právy a povinnostmi -umí vyjádřit vlastní názor a postoj -umí přijímat kritiku s pochvalu -používá vhodné formulace při efektivní komunikaci -rozumí pojmům stres, konflikt, kompromis -rozlišuje vlastní původce stresu a učí se zvládat stresové situace -zamýšlí se nad svými způsoby řešení konfliktů -přemýšlí o obsahu pojmu zdraví a upevňuje si pravidla zdravého života -uvědomuje si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody -trénuje schopnost relaxace -uvědomuje si svůj aktuální zdravotní stav	**Člověk v sociálních vztazích**	OSV
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření	-seznamuje se se základními ekonomickými pojmy a rozumí jim (potřeba, dělba práce, výroba, služba, statek, specializace, efektivita) -pozoruje ekonomické jevy v praktickém životě a uplatňuje v něm získané znalosti -uvědomuje si důležitost vzájemné	**Hospodaření**	OSV

domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstavu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	spolupráce a prohlubuje svou vlastní schopnost spolupráce -zamýšlí se nad možnostmi zmírnění vlastního konzumu -umí vysvětlit pojmy odvětví a výrobní faktory, rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví a orientuje se v síti obchodů a služeb v obci -definuje práci, půdu, kapitál -zamýšlí se nad způsoby, kterými se prodávající snaží získat své zákazníky -při nákupu zboží a využívání služeb vhodně komunikuje s prodavači a formuluje své požadavky -rozumí pojmům trh nabídka, poptávka, firmy, domácnosti -chápe úlohu peněz a způsoby jejich získávání - objasní možnosti úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky - porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků -vysvětlí podstatu fungování trhu -zamýšlí se nad možnostmi ovlivňování poptávky, charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu -vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce -při vlastním nákupu zboží zvažuje cenu i kvalitu a uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů		
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede	-seznamuje se se základními pojmy v oblasti práva, buduje si právní vědomí -dbá na dodržování právních a etických norem	**Právní minimum**	OSV VMEGS MuV

příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	-chápe pojmy morálka a právo, vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami -seznamuje se se systémem práva a rozumí pojmům právní vztah, řád, odvětví -rozlišuje osoby právnické a fyzické jako účastníky právních vztahů -uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností a podle toho jedná -seznámí se s Ústavou ČR a vyhledává v ní informace -uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu, upravujícího základní otázky týkající se řízení společnosti a života občanů -upevňuje si znalosti o zákonodárné složce státní moci a chápe pojmy poměrný a většinový systém, mandát, poslanecká imunita, chápe průběh legislativního procesu -uvědomuje si význam Parlamentu ČR jako orgánu silně ovlivňujícího život ve společnosti -zná fungování výkonné moci a chápe význam a úkoly vlády a prezidenta ČR -chápe provázanost zákonodárné a výkonné moci jako důležitého znaku demokracie -chápe význam soudní moci a je seznámen se soustavou soudů v ČR, uvědomuje si nestrannost a nezávislost soudů a jejich zodpovědnost a obtížnost rozhodování -vnímá rozdíl mezi občanskoprávním a trestním řízením		

	-upevňuje své znalosti o základních lidských právech a povinnostech -ví, že základní lidská práva jsou zakotvena v ústavě, garantována státem a chráněna jeho institucemi -učí se prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých -chápe pojmy politické spektrum, pravice, levice, pluralita -rozlišuje hlavní principy levicových a pravicových stran a zamýšlí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních -umí objektivně zhodnotit možnosti politických stran a rozlišuje reálné možnosti stran od volebních slibů -seznamuj se s orgány EU a jejich funkcemi, uvědomuje si, že uspořádání EU není ukončený proces, ale EU je živě se měnící organismus -diskutuje nad aktuální situací EU a porovnává soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR -zajímá se o aktuální situaci v EU a přistupuje k otázkám týkajícím se EU zodpovědně		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní	-odlišuje pozitivní a negativní působení sociální skupiny na osobní bezpečí jedince, různé podoby šikany a možnosti preventivních programů proti ní -rozlišuje různé formy domácího násilí a hledá účinnou pomoc a prevenci tohoto násilí -umí vyjádřit své pocity při narušení osobního bezpečí jedince či skupiny	**Osobní bezpečí**	OSV

způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	-zaujímá odmítavý postoj k domácímu násilí, šikaně či jinému agresivnímu chování - rozliší právní a protiprávní jednání ohrožující zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a chování v každodenním životě -vysvětlí a aplikuje první pomoc při úrazech, poranění, pokousání zvířetem či bodnutí hmyzem, intoxikaci - charakterizuje havárie a antropogenní události a aktivně se chrání - charakterizuje základní pravidla dekontaminace a jodové profylaxe		
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Zná roli jednotlivých státních orgánů v otázkách obrany a bezpečnosti státu	Ústava, státní moc	

OBČANSKÁ VÝCHOVA			
ROČNÍK: Kvarta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	- uvědomuje si, jak obec přispívá ke zkvalitnění života svých občanů - seznámí se s možnostmi občanů vyjádřit svůj nesouhlas s rozhodnutím obecního úřadu (petiční právo) - umí porovnat možnosti různých obcí ve vztahu k rozdílným potřebám občanů - umí vyjádřit vlastní názor a postoj - hájí své zájmy a zároveň respektuje názory svých spoluobčanů	**Občan obce**	
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- umí vyjmenovat, kterými záležitostmi se zabývají odbory obecního úřadu - seznámí se s povinnostmi úředníků - umí používat vhodné formulace při komunikaci s úřady - vystupuje slušně při vyřizování záležitostí na úřadu	**Občan na úřadu**	OSV
	- chápe pojem občanství - ví, jak občanství státu nabýváme - uvědomuje si povinnost prokazovat se platným osobním dokladem - umí uplatnit práva vyplývající ze státního občanství a dodržovat povinnosti občana státu - rozvíjí dovednost argumentace a vedení dialogu	**Občan státu**	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady	- seznámí se s dopadem činnosti EU na osobní i občanský život jedince - umí vyhledat informace o činnostech	**Občan Evropské Unie**	VMEGS MuV

práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	EU - prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a seberealizaci v EU		
	- zná odvětví právního řádu ČR - vysvětlí význam práva a uvědomuje si potřebu znalosti právního řádu a jeho dodržování	**Občan a právo – odvětví práva ČR**	
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	- ovládá pojmy právnická a fyzická osoba, způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům - upevňuje znalost základních lidských práv a vědomím jejich ukotvenosti v Listině základních práv a svobod - uplatňuje svá práva a zároveň dodržuje povinnosti, které jsou s nimi spjaty	**Občanskoprávní vztahy**	OSV
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- seznámí se s Občanským zákoníkem jako základním pramenem, upravujícím majetkové vztahy - umí rozlišit vlastnictví hmotné a nehmotné - seznámí se s právními případy získání vlastnictví a uvědomí si následky neznalosti práv a povinností spojených s majetkem - umí vysvětlit pojem věcné břemeno	**Vlastnictví**	
	- chápe pojmy oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, vyvlastnění, autorské právo - umí vyjmenovat příklady preventivních opatření, která slouží k ochraně majetku - umí být opatrný na své věci a přiměřeně chránit svůj majetek	**Ochrana majetku**	

Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí	- seznámí se se způsoby uzavírání smluv, s právy a povinnostmi z nich vyplývajícími a s některými druhy smluv - objasní pojmy závazky a pohledávky s uvedením příkladu - umí uvést způsoby získání pomoci a informací ohledně majetkových záležitostí - zodpovědně a opatrně přistupuje k uzavírání smluv	**Smlouvy**	OSV
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- chápe pojem odpovědnost za škodu - zná jak škodám předcházet - umí přijmout vlastní zodpovědnost za vzniklé škody - je ochotný pomoci lidem, kterým je škoda způsobena	**Odpovědnost za škodu**	
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestních činů	- zná orgány právní ochrany - umí uvést příklady sankcí a vysvětlí jejich význam - rozpozná protiprávní jednání - respektuje pravidla jako nutný předpoklad bezpečného života ve společnosti	**Orgány právní ochrany a sankce**	
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- seznámí se s průběhem správního řízení - umí vysvětlit pojem přestupek - jedná zodpovědně a v souladu se zákony a promýšlí své činy dopředu	**Přestupky a správní řízení**	OSV
	- umí uvést předmět občanského soudního řízení a jeho průběh - zná pojem rozhodce a rozhodčí řízení - vysvětlí úlohu soudů a jejich soustavu v ČR - chápe význam slov navrhovatel a odpůrce	**Občanské soudní řízení**	

	- uvědomuje si autoritu soudu a jejich zodpovědnost při zajišťování práv a povinností občanů		
	- popíše průběh trestního řízení - umí vyjmenovat příklady trestných činů a možných trestů - chápe pojem presumpce neviny - vysvětlí význam trestů - jedná uváženě, zodpovědně a v souladu se zákonem	**Trestní právo**	OSV
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- seznámí se s rozdíly mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých - pochopí rozdíl mezi základní a plnou trestní odpovědností - přijme odpovědnost za své jednání	**Děti a paragrafy**	OSV
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- orientuje se v pracovněprávních vztazích - uvědomuje si podíl vlastní odpovědnosti při volbě budoucího profesního zaměření - rozpozná své pracovní a studijní předpoklady - ví, na koho se při volbě povolání obrátit - využívá poznatků z oblasti sebepoznávání, rozhodování a plánování vlastní budoucnosti při vytyčování a dosahování stanovených životních cílů	**Pracovní poměr – správná volba**	
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování,	- seznámí se s pojmy profesní a personální poradenství - rozumí pojmům pracovní činnost, pracovní prostředí, pracovní prostředky a předměty	**Volba povolání**	OSV

vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- umí vyjádřit své představy o vlastní profesní dráze - umí sladit své zájmy a možnosti (talent, zdravotní stav, osobní vlastnosti) s požadavky na výkon vybraného povolání a s nároky, které vyplývají z přípravy na toto povolání - stanovuje si reálné životní cíle a vhodnou strategii k jejich dosažení		
	- upevní znalosti psaní žádosti a životopisu - zná místo pracovního úřadu v místě bydliště a vysvětlí, co je jeho úkolem - zná pojem rekvalifikace - chápe pojem asertivní způsob získávání práce - uvědomuje si přínos a důležitost práce pro vlastní život	**První brigáda, první zaměstnání**	
	- zná základní pojmy pracovního práva – pracovní smlouva, výpověď, rozvázání pracovního poměru - umí uvést příklad práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů - umí vyhledat potřebné informace v zákoníku práce i na internetu - přijme zodpovědnost za své jednání	**Zaměstnání**	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- zodpovědně přistupuje k zakládání vlastní rodiny - seznámí se s rodinou z pohledu práva - seznámí se se základními právy a povinnostmi manželů a s vyživovací povinností mezi rodiči a dětmi a mezi manželi navzájem - vyjmenuje formy pomoci nabízené státem rodinám	**Rodina a zákony**	

	- vnímá možnost uzavřít manželství jako jedno ze základních lidských práv - umí se vcítit do situace homosexuálních párů - respektuje rozhodnutí druhých žijících v manželství, nesezdaném partnerství, nebo s partnerem stejného pohlaví		
	- zná možnosti náhradní rodinné péče - zamýšlí se nad různými výchovnými modely - hledá způsoby, které by přispěly ke zvládnutí kritické situace v rodině – rozvod - přispívá k pozitivní atmosféře v rodině a podílí se na konstruktivním řešení problému	**Rodiče a děti**	
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše	- získá informace o způsobu fungování hospodaření státu - umí uvést zdroje státního rozpočtu a principy jeho rozdělování - chápe pojmy ekonomika, normativní ekonomie, pozitivní ekonomie, řízená a tržní ekonomika - umí uvést konkrétní příklady fungování trhu - vysvětlí a popíše úlohu státu v ekonomice - uvědomuje si vztah mezi politikou a hospodářstvím jako jeden z aspektů rozhodování voličů před volbami	**Stát a národní hospodářství**	

vliv inflace na hodnotu peněz			
	- vysvětlí pojmy státní rozpočet, výrobní a nevýrobní odvětví, primární, sekundární, terciární sféra, statky a služby - uvede příklady druhů daní z daňové soustavy ČR - rozumí pojmům daň přímá a nepřímá, poplatník a plátce daně, deficit - porovná státní a rodinný rozpočet	**Státní rozpočet**	
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	- uvede příklad lidí potřebujících pomoc státu - uvede způsoby, jak stát těmto lidem pomáhá - popíše a vysvětlí fungování pojištění a jeho účel - seznámí se se systémem sociálního pojištění - chápe solidaritu vůči lidem, kteří se bez pomoci druhých neobejdou	**Záchytná sociální síť**	
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Vysvětlí, jakou funkci plní	- uvede příklady služeb, které nabízejí obchodní banky - vysvětlí rozdíl mezi komerční a centrální bankou - vysvětlí, jak funguje placení převodem - chápe peníze jako druh zboží - hledá možnosti, jak by se dalo využít služeb bank s ohledem na konkrétní životní situaci a potřeby - jedná odpovědně a opatrně při pořizování půjček a celkovém hospodaření s penězi - důkladně rozmýšlí své možnosti při rozhodování, zda „žít na dluh“	**Peněžní ústavy**	OSV

banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu			
	- seznámí se s možnostmi podnikání v ČR, porozumí pojmům živnostník, obchodní společnost, živnostenský list, obchodní rejstřík - uvede příklad povinností živnostníka - porovná podnikání se zaměstnáním a zamýšlí se nad výhodami a nevýhodami podnikání - rozvíjí komunikační dovednosti a umění argumentovat - přemýšlí o realizaci svých plánů do budoucna a hledá cesty k jejich dosažení	**Právní subjekty podnikání**	
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů	- definuje globální problémy a uvede jejich příklad - umí rozdělit globální problémy na společenské a ekologické - chápe, v čem spočívá rozdíl mezi individuálními, lokálními a globálními problémy - přemýšlí o možném řešení různých problémových situací, umí naslouchat a pomáhat si - kriticky přistupuje k informacím médií	**Globální svět – problémy současného světa**	VMEGS MuV MeV

na lokální úrovni – v obci regionu. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.			
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- vysvětlí pojem ekologie a umí popsat ekologické problémy - zamýšlí se nad činnostmi a způsobem života lidí, jejich vlivem na přírodu a okolní svět - hledá řešení, kompromis, diskutuje a rozvíjí kreativitu - přispívá vlastním způsobem života k řešení ekologických problémů a přijímá spoluzodpovědnost za stav přírody a planety vůbec	**Ohrožené životní prostředí**	EV
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	- seznámí se s problémem neustálého nárůstu počtu obyvatel na zemi - chápe pojem ekologická stopa - v přehledu uvede mezinárodní organizace, jejich činnost a význam - zamyslí se nad problémem přelidnění na zemi, hledá řešení - uvědomuje si nerovnoměrnost rozmístění obyvatel a rozdělení světového bohatství - projevuje solidaritu s ostatními a přijímá spoluzodpovědnost za situaci lidí z rozvojových zemí a celého světa	**Populační exploze**	VMEGS
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti	- zamýšlí se nad sebou samým, svými vlastními zdroji energie, dobré nálady - rozumí pojmům seberealizace a	**Životní perspektivy a cíle**	OSV

a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	sebevědomí, sebedůvěra a sebeúcta - umí řešit překážky a problémy - je tolerantní k druhým a jejich představám o štěstí		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě - charakterizuje mimořádné události způsobení přírodními vlivy - prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí - vhodně reaguje v situacích, kdy hrozí riziko násilí - rozpozná rizikové prostředí a činnosti vyhýbá se jim.	**Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**	OSV
		Občan EU	
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		Armáda ČR	
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Umí označit příčiny a důsledky válek a ozbrojených konfliktů	Globální svět	
	Porozumí pojmům živelní ohroma, terorismus, havárie s únikem nebezpečných látek. Správně reaguje na vzniklou situaci.	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	

	Zná složky integrovaného záchranného systému a jejich hlavní úkoly.		

Chemie (změny od 1.9. 2010)

Chemie			
Ročník: Sekunda			
Učebnice: **P. Beneš, V. Pumpr, J. Banýr : Základy chemie 1**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PROČ SE UČÍME CHEMII?			
-uvědomí si obor činnosti chemie, její historický vývoj a význam pro současnost	-chápe význam chemie pro současného člověka a uvědomuje si rizika	**co je to chemie** – obor činnosti chemie, historický vývoj, význam pro současnost	Dějepis- pravěk, alchymie
-určí společné a rozdílné vlastnosti látek	-zná různá rozpouštědla (voda, benzín) a chápe, že různé látky mají různé body varu a tání, rozpustnost, hustotu a že vlastnosti jsou určeny vnitřním složením	**zjišťujeme vlastnosti látek** – na příkladech chování běžných chemikálií pochopí, že vlastnosti látek jsou dány vnitřní strukturou látek	Fyzika- rozpustnost, hustota
		jak vznikají nové chemické výrobky– uvědomí si problematiku používání chemických prostředků, pochopí rozdíl mezi chemickou vědou a chemickou výrobou, ze zeměpisu si zopakují a naučí střediska chemického průmyslu v ČR	Zeměpis- ČR
VĚTŠINA LÁTEK KOLEM NÁS JSOU SMĚSI			
-rozlišuje směsi a chemické látky -je seznámen s nebezpečností vybraných dostupných a běžně používaných látek a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	-rozlišuje směsi a chemické látky -vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek v praxi	**směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní a objemový zlomek, míchání roztoků; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování	Zeměpis- atmosféra hydrosféra, Biologie- ekologie

-vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek		složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce), laboratorní práce	
VODA A VZDUCH –ZÁKLAD ŽIVOTA			
-rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití -uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, -charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek -uvede příklady hasicích prostředků	-rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití -uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, -charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek -uvede příklady hasicích prostředků	**voda-** oběh vody v přírodě a význam vody pro život na Zemi; základní vlastnosti vody a její využití v praxi; destilovaná, pitná, odpadní voda; výroba pitné vody; čištění odpadní vody **vzduch** - složení, čistota ovzduší, chemická surovina, ozonová vrstva,	Fyzika- fyzikální vlastnosti vody, rozpustnost Zeměpis - atmosféra
-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	**hoření látek se vzduchem** – vznik plamene, hořlaviny, význam hořlavin **hašení plamene** – princip hašení, druhy přístrojů a jejich použití	Fyzika-energie
Z ČEHO JSOU LÁTKY SLOŽENY? ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK			
-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech -rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny -orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech -rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny -orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	**částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny, valenční elektrony **prvky,periodická soustava prvků** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Fyzika- stavba atomu
CHEMICKÉ PRVKY-ZÁKLAD PŘÍRODY			

-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti -orientuje se v PSP, -umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku	-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti -orientuje se v PSP, -umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku	**Kovové a nekovové prvky**- rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy **vodík**- charakteristika a vlastnosti prvku, jeho použití, sloučeniny **kyslík**- porovnání vlastností kyslíku a ozónu, význam těchto forem pro přírodu a pro člověka	Fyzika- stavba atomu Biologie- fotosyntéza Zeměpis- atmosféra
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných kovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných kovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Kovy** **Alkalické kovy** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PSP, barvení plamene	Fyzika-kovy
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných nekovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných nekovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů	**Nekovy** **Halogeny, uhlík, síra** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PSP, použití v praxi, nebezpečné vlastnosti	Fyzika- sublimace jodu
-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle -vysvětlí periodický zákon chemických prvků a uvede příklady zákonitostí, které z něj vyplývají	-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle -vysvětlí periodický zákon chemických prvků a uvede příklady zákonitostí, které z něj vyplývají	**chemická vazba** - chemická vazba, druhy vazeb, ionty **periodický zákon**- znění a vysvětlení periodického zákona	Fyzika- atomy, vazba
JAK PROBÍHAJÍ CHEMICKÉ REAKCE?			
-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich	-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich	**chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice **klasifikace chemických reakcí** – slučování a rozklad	Fyzika- zákon zachování hmoty

klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice		
-zná faktory ovlivňující průběh chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	-zná faktory ovlivňující průběh chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**Faktory ovlivňující průběh chemické reakce** – vliv druhu látek, změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na průběh reakce	
CO JSOU SLOUČENINY DVOUPRVKOVÉ?			
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, sulfidů a halogenidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů, -uvědomí si nebezpečné vlastnosti vybraných oxidů, sulfidů,halogenidů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, sulfidů a halogenidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů, -uvědomí si nebezpečné vlastnosti vybraných oxidů, sulfidů,halogenidů	**oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů **sulfidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů **halogenidy**- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidy	
KTERÉ LÁTKY JSOU KYSELÉ A KTERÉ JSOU ZÁSADITÉ?			
-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	**kyseliny-** vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam kyselin **hydroxidy**-vlastností, názvosloví, zástupci a význam kyselin **kyselinotvorné a hydroxidotvorné oxidy** – z polohy prvků v tabulce poznání kyselých, amfoterních a zásadotvorných vlastností, technologický význam, kyselé deště	Zeměpis- atmosféra Biologie- ekologie
-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příkly uplatňování neutralizace	-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace	**kyselost a zásaditost, pH** – určení kyselých a zásaditých vlastností, praktický význam	

v praxi	v praxi		

Chemie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **P. Beneš, V. Pumpr, J. Banýr:Základy chemie 1 + Základy chemie 2**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NENÍ SŮL JAKO SŮL			
-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli -odvodí názvy a vzorce základních solí -zná použití solí- stavebnictví, průmyslová hnojiva -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli -odvodí názvy a vzorce základních solí -zná použití solí- stavebnictví, průmyslová hnojiva -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	**neutralizace**- vysvětlení pojmu, význam pro praxi **soli**- vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam solí, použití solí **laboratorní práce**- neutralizace, titrace, sledování průběhu změny pH	
KTERÉ REAKCE JSOU REDOXNÍ?			
-pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	**redoxní reakce** – oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo	Fyzika- elektrolýza, zdroje napětí, elektřina
-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	**redoxní reakce a elektrolýza** – vysvětlení pojmu, význam pro průmysl a životní prostředí- výroba Na, Cl_2, NaOH, H_2, O_2, Al, galvanické pokovování, čištění odpadních vod	

-pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	**redoxní vlastnosti kovů a nekovů** – řada napětí, neušlechtilé a ušlechtilé kovy, předpovídání reakcí	
-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	**galvanické články a akumulátory** – princip, použití **koroze** – princip, význam, metody ochrany před korozí	
-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	**sledování průběhu elektrolýzy roztoku chloridu sodného** – laboratorní práce- sestavení aparatury, důkaz vzniklých produktů	
-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	**Výroba některých průmyslově významných kovů**- redukce jako základní princip výroby kovů **Výroba železa a oceli**- princip výroby železa a oceli, rozdíly mezi železem a ocelí ve složení a užitných vlastnostech	Fyzika- kovy Biologie- kvarta- rudy, chemické vlastnosti nerostů Zeměpis- suroviny
CHEMICKÉ NÁZVOSLOVÍ			
-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí	-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů kyselin, hydroxidů a solí	**názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů a kyselin** – opakování názvosloví halogenidů, oxidů a kyselin	Biologie kvarta- chemické vlastnosti nerostů
CHEMICKÉ VÝPOČTY			
-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	**látkové množství** – pojem látkové množství, mol, řešení konkrétních příkladů **molární hmotnost** – vysvětlení pojmu a řešení	Fyzika- jednotky SI, látkové množství Matematika- trojčlenka

		konkrétních příkladů	
-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	**výpočty z chemických rovnic** – pochopení principu řešení, konkrétní výpočty	
-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	**Avogadrův zákon** – definice, aplikace v konkrétních příkladech	
-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	**Koncentrace**- vysvětlení pojmu, řešení příkladů **Ověřit předpoklady průběhu neutralizace**- laboratorní práce- příprava roztoku o konkrétní koncentraci, teoretický výpočet množství produktů, praktický důkaz	
Z ČEHO ZÍSKÁVÁME ENERGII			
-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	**Endotermické a exotermické reakce –** vysvětlení pojmu, příklady, molární teplo reakce	
-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost -uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje	-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost -uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje	**Význam slunečního záření pro život na Zemi** – fotosyntéza a její vztah k rozvoji života na Zemi, význam fotosyntézy pro vznik paliv **Paliva**- definice, druhy paliv, význam pro člověka, současné trendy v používání paliv	Fyzika- paliva Biologie- fotosyntéza Zeměpis-nerostné suroviny
NEJPOČETNĚJŠÍ LÁTKY V PŘÍRODĚ			

-zná složení, vznik a chování uhlovodíků -umí vytvořit název i vzorec uhlovodíku -umí ze struktury odvodit základní fyzikální, chemické i biologické vlastnosti uhlovodíků -uvědomí si význam uhlovodíků v moderní společnosti, zná zdroje uhlovodíků -uvědomuje si vyčerpatelnost fosilních zdrojů, zná metody zpracování ropy, zemního plynu a uhlí	-zná složení, vznik a chování uhlovodíků -umí vytvořit název i vzorec uhlovodíku -umí ze struktury odvodit základní fyzikální, chemické i biologické vlastnosti uhlovodíků -uvědomí si význam uhlovodíků v moderní společnosti, zná zdroje uhlovodíků -uvědomuje si vyčerpatelnost fosilních zdrojů, zná metody zpracování ropy, zemního plynu a uhlí	**Uhlovodíky**- definice, základní názvoslovná pravidla, fyzikální, chemické a biologické vlastnosti **Alkany**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkeny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkadieny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkiny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Areny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Zdroje uhlovodíků**- rozdělení na fosilní a recentní, vysvětlení rozdílů **Ropa**- charakteristika, světová a naše naleziště, frakční destilace jako způsob zpracování, výroba benzínu **Zemní plyn**- charakteristika, světová a naše naleziště, významná surovina **Uhlí**- charakteristika, světová a naše naleziště, zplaňování a odplyňování jako metody zpracování, významná surovina	Fyzika- paliva Biologie kvarta- nerostné suroviny, sedimenty Zeměpis- nerostné suroviny Občanská výchova- OŽP
-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	**Polymerace, makromolekuly**- definice, polyetylen, polypropylen, polystyren- vlastnosti a použití	Občanská výchova- OŽP

Chemie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **P. Beneš, V.Pumpr, J.Banýr: Základy chemie 2**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY,

PODLE RVP ZV			PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POZNÁVÁME DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ			
-rozumí pojmu derivát uhlovodíku, bezpečně pojmenuje vzorce významných derivátů (halogenderivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových sloučenin, karboxylových kyselin, esterů) a odliší je od sebe na základě vlastností struktury, zná jejich vlastnosti, použití a rizikové vlastnosti nejvýznamnějších • rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání • vysvětlí princip praní a orientuje se v symbolech pro ošetřování tkanin	-rozumí pojmu derivát uhlovodíku, bezpečně pojmenuje vzorce významných derivátů (halogenderivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových sloučenin, karboxylových kyselin, esterů) a odliší je od sebe na základě vlastností struktury, zná jejich vlastnosti, použití a rizikové vlastnosti nejvýznamnějších	**halogenderiváty** – vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, freony **alkoholy a fenoly**– vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, alkoholismus **karbonylové sloučeniny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **karboxylové kyseliny**- vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **estery**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **syntetická vlákna**− polyamidová a polyesterovávlákna	Biologie- ochrana proti alkoholismu Biologie- OŽP Zeměpis- atmosféra Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP
VÝZNAMNÉ LÁTKY V ORGANISMECH			
-zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam -orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy -posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	-zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam -orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy -posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	**sacharidy-** fotosyntéza jako proces vzniku sacharidů, monosacharidy (glukóza, fruktóza), disacharidy (sacharóza,maltóza, laktóza), polysacharidy (škrob, glykogen, celulóza), fotosyntéza **tuky-** charakteristika, vlastnosti, biologický význam, výroba mýdla, účinky mýdla, porovnání užitných vlastností mýdla a detergentů **bílkoviny a nukleové kyseliny-** charakteristika, biologický význam, nezastupitelný význam pro živé organismy **důkazy chemických prvků vázaných v organických**	Biologie- zásady správné výživy Biologie- OŽP, fotosyntéza Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP

		sloučeninách- dokázat přítomnost dusíku a halogenů **biokatalyzátory**-enzymy, hormony, vitamíny	
CHEMIE SLOUŽÍ I OHROŽUJE			
-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	**plasty** – význam plastů pro současnou společnost, fenoplasty, PVC,PS, ekologické problémy	Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Biologie- OŽP
-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	**syntetická vlákna** vláknotvorné polymery- PES,PA, porovnání užitných vlastností synt. a přír. vláken	Biologie- kůže Biologie- OŽP Fyzika- elektřina Zeměpis- OŽP
-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	**organické sloučeniny v životě člověka** – pesticidy, aditiva v potravinách, léčiva- konkrétní zástupci, význam, nutnost, rizika	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP	-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP	**chemické látky jako hrozba** – BOL, drogy, látky poškozující ŽP, zástupci, příčiny používání drog, vliv lidské činnosti a produktů lidské činnosti na přírodní prostředí	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Dějepis- používání BOL v historii

- dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	- umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu		
VLIVY NA RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ			
-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	**rychlost chemických reakcí** – výpočet rychlosti chemické reakce, princip srážkové teorie	Fyzika- rychlost
-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce** – vliv změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na rychlost chemické reakce **laboratorní práce-** vliv některých faktorů na rychlost chemické reakce	
-umí vysvětlit pojem katalyzátor a biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	-umí vysvětlit pojem katalyzátor a biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	**biokatalyzátory** – rozdíly mezi anorganickými katalyzátory a biokatalyzátory, charakteristika a význam enzymů, vitamínů a hormonů	Biologie- biologie člověka- trávicí soustava, zásady správné výživy, hormony
CHEMIE A SPOLEČNOST			
-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	**Kapkové reakce vybraných iontů-** laboratorní práce	

-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	**Chemizace a společenský pokrok**- historie, změna vlivu člověka, používání chemikálií **Principy chemických výrob**	Dějepis- pravěk, průmyslová revoluce Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	**Chemický průmysl v ČR**- surovinová základna, vlivy na ŽP, mezinárodní spolupráce	Zeměpis- zeměpis ČR Občanská nauka Dějepis- rozvoj průmyslu Biologie- nerostné suroviny
-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	**Chemizace, životní prostředí a ochrana krajiny**- chemické látky a chemické procesy negativně působící na ŽP	Environmentální výchova Zeměpis- OŽP Občanská nauka- OŽP Fyzika-OŽP Biologie- OŽP Český jazyk- manipulativní techniky

Chemie (změny k 3.9.2012)

Chemie			
Ročník: Sekunda			
Učebnice: **P. Beneš, V. Pumpr, J. Banýr : Základy chemie 1**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PROČ SE UČÍME CHEMII?			
-uvědomí si obor činnosti chemie, její historický vývoj a význam pro současnost	-chápe význam chemie pro současného člověka a uvědomuje si rizika	**co je to chemie** – obor činnosti chemie, historický vývoj, význam pro současnost	Dějepis- pravěk, alchymie
-určí společné a rozdílné vlastnosti látek	-zná různá rozpouštědla (voda, benzín) a chápe, že různé látky mají různé body varu a tání, rozpustnost, hustotu a že vlastnosti jsou určeny vnitřním složením	**zjišťujeme vlastnosti látek** – na příkladech chování běžných chemikálií pochopí, že vlastnosti látek jsou dány vnitřní strukturou látek	Fyzika- rozpustnost, hustota
		jak vznikají nové chemické výrobky– uvědomí si problematiku používání chemických prostředků, pochopí rozdíl mezi chemickou vědou a chemickou výrobou, ze zeměpisu si zopakují a naučí střediska chemického průmyslu v ČR	Zeměpis- ČR
VĚTŠINA LÁTEK KOLEM NÁS JSOU SMĚSI			
-rozlišuje směsi a chemické látky -je seznámen s nebezpečností vybraných dostupných a běžně používaných látek a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	-rozlišuje směsi a chemické látky -vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek v praxi	**směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní a objemový zlomek, míchání roztoků; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování	Zeměpis- atmosféra hydrosféra, Biologie- ekologie

-vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek		složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce), laboratorní práce	
VODA A VZDUCH –ZÁKLAD ŽIVOTA			
-rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití -uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, -charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek -uvede příklady hasicích prostředků	-rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití -uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, -charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek -uvede příklady hasicích prostředků	**voda-** oběh vody v přírodě a význam vody pro život na Zemi; základní vlastnosti vody a její využití v praxi; destilovaná, pitná, odpadní voda; výroba pitné vody; čištění odpadní vody **vzduch** - složení, čistota ovzduší, chemická surovina, ozonová vrstva,	Fyzika- fyzikální vlastnosti vody, rozpustnost Zeměpis - atmosféra
-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	**hoření látek se vzduchem** – vznik plamene, hořlaviny, význam hořlavin **hašení plamene** – princip hašení, druhy přístrojů a jejich použití	Fyzika-energie
Z ČEHO JSOU LÁTKY SLOŽENY? ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK			
-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech -rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny -orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech -rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny -orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	**částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny, valenční elektrony **prvky,periodická soustava prvků** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Fyzika- stavba atomu
CHEMICKÉ PRVKY-ZÁKLAD PŘÍRODY			

-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti -orientuje se v PSP, -umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku	-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti -orientuje se v PSP, -umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku	**Kovové a nekovové prvky**- rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy **vodík**- charakteristika a vlastnosti prvku, jeho použití, sloučeniny **kyslík**- porovnání vlastností kyslíku a ozónu, význam těchto forem pro přírodu a pro člověka	Fyzika- stavba atomu Biologie- fotosyntéza Zeměpis- atmosféra
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných kovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných kovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Kovy** **Alkalické kovy** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PSP, barvení plamene	Fyzika-kovy
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných nekovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných nekovů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů	**Nekovy** **Halogeny, uhlík, síra** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PSP, použití v praxi, nebezpečné vlastnosti	Fyzika- sublimace jodu
-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle -vysvětlí periodický zákon chemických prvků a uvede příklady zákonitostí, které z něj vyplývají	-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle -vysvětlí periodický zákon chemických prvků a uvede příklady zákonitostí, které z něj vyplývají	**chemická vazba** - chemická vazba, druhy vazeb, ionty **periodický zákon**- znění a vysvětlení periodického zákona	Fyzika- atomy, vazba
CO JSOU SLOUČENINY DVOUPRVKOVÉ?			

-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, sulfidů a halogenidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů, -uvědomí si nebezpečné vlastnosti vybraných oxidů, sulfidů,halogenidů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, sulfidů a halogenidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví oxidů, sulfidů, halogenidů, -uvědomí si nebezpečné vlastnosti vybraných oxidů, sulfidů,halogenidů	**oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů **sulfidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných sulfidů **halogenidy**- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidy	
KTERÉ LÁTKY JSOU KYSELÉ A KTERÉ JSOU ZÁSADITÉ?			
-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	**kyseliny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam kyselin **hydroxidy**-vlastností, názvosloví, zástupci a význam kyselin **kyselinotvorné a hydroxidotvorné oxidy** – z polohy prvků v tabulce poznání kyselých, amfoterních a zásadotvorných vlastností, technologický význam, kyselé deště	Zeměpis- atmosféra Biologie- ekologie
-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**kyselost a zásaditost, pH** – určení kyselých a zásaditých vlastností, praktický význam	

Chemie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **P. Beneš, V. Pumpr, J. Banýr:Základy chemie 1 + Základy chemie 2**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NENÍ SŮL JAKO SŮL			
-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli -odvodí názvy a vzorce základních solí -zná použití solí- stavebnictví, průmyslová hnojiva -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - rozliší, které látky patří mezi soli -odvodí názvy a vzorce základních solí -zná použití solí- stavebnictví, průmyslová hnojiva -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	**neutralizace**- vysvětlení pojmu, význam pro praxi **soli**- vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam solí, použití solí **laboratorní práce**- neutralizace, titrace, sledování průběhu změny pH	
JAK PROBÍHAJÍ CHEMICKÉ REAKCE?			
-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	**chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice **klasifikace chemických reakcí** – slučování a rozklad	Fyzika- zákon zachování hmoty
-zná faktory ovlivňující průběh	-zná faktory ovlivňující průběh	**Faktory ovlivňující průběh**	

chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**chemické reakce** – vliv druhu látek, změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na průběh reakce	
-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	**látkové množství** – pojem látkové množství, mol, řešení konkrétních příkladů **molární hmotnost** – vysvětlení pojmu a řešení konkrétních příkladů	Fyzika- jednotky SI, látkové množství Matematika- trojčlenka
-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	**výpočty z chemických rovnic** – pochopení principu řešení, konkrétní výpočty	-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic
-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	**Avogadrův zákon** – definice, aplikace v konkrétních příkladech	
-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	**Koncentrace**- vysvětlení pojmu, řešení příkladů **Ověřit předpoklady průběhu neutralizace**- laboratorní práce- příprava roztoku o konkrétní koncentraci, teoretický výpočet množství produktů, praktický důkaz	
VLIVY NA RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ			
-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	**rychlost chemických reakcí** – výpočet rychlosti chemické reakce, princip srážkové teorie	Fyzika- rychlost
-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce** – vliv změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na rychlost chemické reakce **laboratorní práce**- vliv některých faktorů na rychlost chemické reakce	
-umí vysvětlit pojem katalyzátor a	-umí vysvětlit pojem katalyzátor a	**biokatalyzátory** – rozdíly mezi	Biologie- biologie člověka- trávicí

biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	anorganickými katalyzátory a biokatalyzátory, charakteristika a význam enzymů, vitamínů a hormonů	soustava, zásady správné výživy, hormony
KTERÉ REAKCE JSOU REDOXNÍ?			
-pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	**redoxní reakce** – oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo	Fyzika- elektrolýza, zdroje napětí, elektřina
-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	**redoxní reakce a elektrolýza** – vysvětlení pojmu, význam pro průmysl a životní prostředí- výroba Na, Cl_2, NaOH, H_2, O_2, Al, galvanické pokovování, čištění odpadních vod	
-pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	**redoxní vlastnosti kovů a nekovů** – řada napětí, neušlechtilé a ušlechtilé kovy, předpovídání reakcí	
-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	**galvanické články a akumulátory** – princip, použití **koroze** – princip, význam, metody ochrany před korozí	

-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	**sledování průběhu elektrolýzy roztoku chloridu sodného** – laboratorní práce- sestavení aparatury, důkaz vzniklých produktů	
-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	**Výroba některých průmyslově významných kovů**- redukce jako základní princip výroby kovů **Výroba železa a oceli**- princip výroby železa a oceli, rozdíly mezi železem a ocelí ve složení a užitných vlastnostech	Fyzika- kovy Biologie- kvarta- rudy, chemické vlastnosti nerostů Zeměpis- suroviny
Z ČEHO ZÍSKÁVÁME ENERGII			
-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	**Endotermické a exotermické reakce –** vysvětlení pojmu, příklady, molární teplo reakce	
-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost -uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje	-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost -uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje	**Význam slunečního záření pro život na Zemi** – fotosyntéza a její vztah k rozvoji života na Zemi, význam fotosyntézy pro vznik paliv **Paliva**- definice, druhy paliv, význam pro člověka, současné trendy v používání paliv	Fyzika- paliva Biologie- fotosyntéza Zeměpis-nerostné suroviny
- Pochopí význam jaderné energie - Chápe rozdíly mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji	- Pochopí význam jaderné energie Chápe rozdíly mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji	**Jaderná energie- historie, izotopy, využití a zneužití, vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie**	Fyzika- jaderné reakce Dějepis
CHEMICKÉ NÁZVOSLOVÍ			
-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin,	-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů kyselin, hydroxidů a solí	**názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů a kyselin** – opakování	Biologie kvarta- chemické vlastnosti nerostů

hydroxidů a solí		názvosloví halogenidů, oxidů a kyselin	
NEJPOČETNĚJŠÍ LÁTKY V PŘÍRODĚ			
-zná složení, vznik a chování uhlovodíků -umí vytvořit název i vzorec uhlovodíku -umí ze struktury odvodit základní fyzikální, chemické i biologické vlastnosti uhlovodíků -uvědomí si význam uhlovodíků v moderní společnosti, zná zdroje uhlovodíků -uvědomuje si vyčerpatelnost fosilních zdrojů, zná metody zpracování ropy, zemního plynu a uhlí	-zná složení, vznik a chování uhlovodíků -umí vytvořit název i vzorec uhlovodíku -umí ze struktury odvodit základní fyzikální, chemické i biologické vlastnosti uhlovodíků -uvědomí si význam uhlovodíků v moderní společnosti, zná zdroje uhlovodíků -uvědomuje si vyčerpatelnost fosilních zdrojů, zná metody zpracování ropy, zemního plynu a uhlí	**Uhlovodíky**- definice, základní názvoslovná pravidla, fyzikální, chemické a biologické vlastnosti **Alkany**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkeny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkadieny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkiny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Areny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Zdroje uhlovodíků**- rozdělení na fosilní a recentní, vysvětlení rozdílů **Ropa**- charakteristika, světová a naše naleziště, frakční destilace jako způsob zpracování, výroba benzínu **Zemní plyn**- charakteristika, světová a naše naleziště, významná surovina **Uhlí**- charakteristika, světová a naše naleziště, zplaňování a odplyňování jako metody zpracování, významná surovina	Fyzika- paliva Biologie kvarta- nerostné suroviny, sedimenty Zeměpis- nerostné suroviny Občanská výchova- OŽP
-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	**Polymerace, makromolekuly**- definice, polyetylen, polypropylen, polystyren- vlastnosti a použití	Občanská výchova- OŽP

Chemie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **P. Beneš, V.Pumpr, J.Banýr: Základy chemie 2**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POZNÁVÁME DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ			
-rozumí pojmu derivát uhlovodíku, bezpečně pojmenuje vzorce významných derivátů (halogenderivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových sloučenin, karboxylových kyselin, esterů) a odliší je od sebe na základě vlastností struktury, zná jejich vlastnosti, použití a rizikové vlastnosti nejvýznamnějších • rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání • vysvětlí princip praní a orientuje se v symbolech pro ošetřování tkanin	-rozumí pojmu derivát uhlovodíku, bezpečně pojmenuje vzorce významných derivátů (halogenderivátů, alkoholů, fenolů, karbonylových sloučenin, karboxylových kyselin, esterů) a odliší je od sebe na základě vlastností struktury, zná jejich vlastnosti, použití a rizikové vlastnosti nejvýznamnějších	**halogenderiváty** – vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, freony **alkoholy a fenoly**– vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, alkoholismus **karbonylové sloučeniny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **karboxylové kyseliny**- vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **estery**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **syntetická vlákna**− polyamidová a polyesterovávlákna	Biologie- ochrana proti alkoholismu Biologie- OŽP Zeměpis- atmosféra Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP
VÝZNAMNÉ LÁTKY V ORGANISMECH			
-zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam -orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy -posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	-zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam -orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy -posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	**sacharidy**- fotosyntéza jako proces vzniku sacharidů, monosacharidy (glukóza, fruktóza), disacharidy (sacharóza,maltóza, laktóza), polysacharidy (škrob, glykogen, celulóza), fotosyntéza **tuky**- charakteristika, vlastnosti, biologický význam, výroba mýdla, účinky mýdla, porovnání užitných vlastností mýdla a detergentů **bílkoviny a nukleové kyseliny**-	Biologie- zásady správné výživy Biologie- OŽP, fotosyntéza Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP

		charakteristika, biologický význam, nezastupitelný význam pro živé organismy **důkazy chemických prvků vázaných v organických sloučeninách-** dokázat přítomnost dusíku a halogenů **biokatalyzátory**-enzymy, hormony, vitamíny	
CHEMIE SLOUŽÍ I OHROŽUJE			
-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	**plasty** – význam plastů pro současnou společnost, fenoplasty, PVC,PS, ekologické problémy	Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Biologie- OŽP
-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	**syntetická vlákna** vláknotvorné polymery- PES,PA, porovnání užitných vlastností synt. a přír. vláken	Biologie- kůže Biologie- OŽP Fyzika- elektřina Zeměpis- OŽP
-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	**organické sloučeniny v životě člověka** – pesticidy, aditiva v potravinách, léčiva- konkrétní zástupci, význam, nutnost, rizika	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených	-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených	**chemické látky jako hrozba** – BOL, drogy, látky poškozující ŽP, zástupci, příčiny používání drog, vliv lidské činnosti a produktů lidské činnosti na přírodní prostředí	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Dějepis- používání BOL v historii

s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu		
CHEMIE A SPOLEČNOST			
-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	**Kapkové reakce vybraných iontů**- laboratorní práce	
-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	**Chemizace a společenský pokrok**- historie, změna vlivu člověka, používání chemikálií **Principy chemických výrob**	Dějepis- pravěk, průmyslová revoluce Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	**Chemický průmysl v ČR**- surovinová základna, vlivy na ŽP, mezinárodní spolupráce	Zeměpis- zeměpis ČR Občanská nauka Dějepis- rozvoj průmyslu Biologie- nerostné suroviny
-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky	-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít	**Chemizace, životní prostředí a ochrana krajiny**- chemické látky a chemické procesy negativně působící na ŽP	Environmentální výchova Zeměpis- OŽP Občanská nauka- OŽP Fyzika-OŽP Biologie- OŽP Český jazyk- manipulativní techniky

využívá základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel		

Chemie (změny od 1. 9. 2016)

Chemie			
Ročník: Sekunda			
Učebnice: **E. Adamovič, P. Beneš, V. Pumpr, T. Šramko, O. Tomeček : Chemie 7**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ÚVOD DO STUDIA CHEMIE			
-uvědomí si obor činnosti chemie, její historický vývoj a význam pro současnost	-chápe význam chemie pro současného člověka a uvědomuje si rizika	**co je to chemie** – obor činnosti chemie, historický vývoj, význam pro současnost	Dějepis- pravěk, alchymie
-určí společné a rozdílné vlastnosti látek	-zná různá rozpouštědla (voda, benzín) a chápe, že různé látky mají různé body varu a tání, rozpustnost a že vlastnosti jsou určeny vnitřním složením	**zjišťujeme vlastnosti látek** – na příkladech chování běžných chemikálií pochopí, že vlastnosti látek jsou dány vnitřní strukturou látek	Fyzika- rozpustnost
		jak vznikají nové chemické výrobky– uvědomí si problematiku používání chemických prostředků, pochopí rozdíl mezi chemickou vědou a chemickou výrobou, ze zeměpisu si zopakují a naučí střediska chemického průmyslu v ČR	Zeměpis- ČR
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě	

SMĚSI			
-rozlišuje směsi a chemické látky -vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek	-rozlišuje směsi a chemické látky -vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek -uvede příklady oddělování složek v praxi	**směsi** - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní a objemový zlomek, míchání roztoků; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace), laboratorní práce	Zeměpis- atmosféra hydrosféra, Biologie- ekologie
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	**voda** - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody **vzduch** - složení, čistota ovzduší,chemická surovina ozonová vrstva	Fyzika- fyzikální vlastnosti vody, rozpustnost Zeměpis - atmosféra
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	**částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny **prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Fyzika- stavba atomu
-orientuje se v periodické soustavě	-orientuje se v periodické soustavě	**periodický zákon**- znění a vysvětlení	Fyzika- stavba atomu

chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému -umí značky s, p,d a vybraných f prvků	periodického zákona	
-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle	-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle	**chemická vazba** - chemická vazba, druhy vazeb, ionty **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Fyzika- atomy, vazba
CHEMICKÉ REAKCE			
-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	**chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice **klasifikace chemických reakcí** – slučování a rozklad	Fyzika- zákon zachování hmoty
VÝZNAMNÉ PRVKY A ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
-umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku -z vnitřní stavby usoudí na reaktivitu, chápe vztah mezi reaktivitou a nebezpečnými účinky	-umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku -z vnitřní stavby usoudí na reaktivitu, chápe vztah mezi reaktivitou a nebezpečnými účinky	**vodík**- charakteristika a vlastnosti prvku, jeho použití, sloučeniny **kyslík**- porovnání vlastností kyslíku a ozónu, význam těchto forem pro přírodu a pro člověka	Biologie- fotosyntéza Zeměpis- atmosféra

-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných halogenů, halogenidů, oxidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví halogenidů, oxidů -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů, vybraných halogenidů, a oxidů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných halogenů, halogenidů, oxidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví halogenidů, oxidů -uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů, vybraných halogenidů, a oxidů	**alkalické kovy** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PS, barvení plamene **halogeny** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PS, použití v praxi, nebezpečné vlastnosti **halogenidy**- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidy **oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů .	Fyzika- sublimace jodu
-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -orientuje se v PSP usuzuje na jejich možné vlastnosti	-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -orientuje se v PSP usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Kovové a nekovové prvky**- rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy	Fyzika- kovy
-umí aplikovat periodický zákon na příkladu prvků 2. a 3. periody -rozumí postavení prvků v systému, umí předpovědět vlastnosti prvků a jejich sloučenin	-umí aplikovat periodický zákon na příkladu prvků 2. a 3. periody -rozumí postavení prvků v systému, umí předpovědět vlastnosti prvků a jejich sloučenin	**prvky 2. a 3. periody**- zástupci, vlastnosti trendy	
KYSELINY A ZÁSADY			
-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí	-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí	**kyseliny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam kyselin **hydroxidy**-vlastností, názvosloví, zástupci a význam kyselin **kyselinotvorné a hydroxidotvorné oxidy** – z polohy prvků v tabulce poznání kyselých, amfoterních a zásadotvorných vlastností, technologický význam, kyselé deště	Zeměpis- atmosféra Biologie- ekologie

a uvede opatření, kterými jim lze předcházet porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	a uvede opatření, kterými jim lze předcházet porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí		
-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**kyselost a zásaditost, pH** – určení kyselých a zásaditých vlastností, praktický význam	
NEUTRALIZACE			
-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	**neutralizace**- vysvětlení pojmu, význam pro praxi **laboratorní práce**- neutralizace, titrace, sledování průběhu změny pH	

Chemie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **E. Adamovič, P. Beneš, V. Pumpr, T. Šramko, O. Tomeček : Chemie 7 + T. Šramko, a kol. : Chemie 8**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SOLI			
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky solí a posoudí vliv významných zástupců těchto	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky solí a posoudí vliv významných zástupců těchto	**soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti	

látek na životní prostředí	látek na životní prostředí	a použití	
CHEMICKÉ REAKCE			
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	**faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza **chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	
REDOXNÍ REAKCE			
-pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	**redoxní reakce** – oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo	Fyzika- elektrolýza, zdroje napětí, elektřina
-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	**redoxní reakce a elektrolýza** – vysvětlení pojmu, význam pro průmysl a životní prostředí- výroba Na, Cl_2, NaOH, H_2, O_2, Al, galvanické pokovování, čištění odpadních vod	
-pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	**redoxní vlastnosti kovů a nekovů** – řada napětí, neušlechtilé a ušlechtilé kovy, předpovídání reakcí	
-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	**galvanické články a akumulátory** – princip, použití **chemie a elektřina** – výroba	

-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	**sledování průběhu elektrolýzy roztoku chloridu sodného** – laboratorní práce- sestavení aparatury, důkaz vzniklých produktů	
CHEMICKÉ NÁZVOSLOVÍ			
-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí	-ovládá názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů kyselin, hydroxidů a solí	**názvosloví halogenidů, oxidů, sulfidů a kyselin** – opakování názvosloví halogenidů, oxidů a kyselin	Biologie kvarta- chemické vlastnosti nerostů
CHEMICKÉ VÝPOČTY			
-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	**látkové množství** – pojem látkové množství, mol, řešení konkrétních příkladů **molární hmotnost** – vysvětlení pojmu a řešení konkrétních příkladů	Fyzika- jednotky SI, látkové množství Matematika- trojčlenka
-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	**výpočty z chemických rovnic** – pochopení principu řešení, konkrétní výpočty	
-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	**Avogadrův zákon** – definice, aplikace v konkrétních příkladech	
-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	**Koncentrace**- vysvětlení pojmu, řešení příkladů **Ověřit předpoklady průběhu neutralizace**- laboratorní práce- příprava roztoku o konkrétní koncentraci, teoretický výpočet množství produktů, praktický důkaz	
TEPELNÉ ZMĚNY PŘI CHEMICKÝCH REAKCÍCH			
-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí	-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí	**hoření látek se vzduchem** – vznik plamene, hořlaviny, význam hořlavin	Fyzika-energie

použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	**hašení plamene** – princip hašení, druhy přístrojů a jejich použití	
-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	**Endotermické a exotermické reakce –** vysvětlení pojmu, příklady, molární teplo reakce	
-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost	-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost	**Význam slunečního záření pro život na Zemi** – fotosyntéza a její vztah k rozvoji života na Zemi, význam fotosyntézy pro vznik paliv **Paliva**- definice, druhy paliv, význam pro člověka, současné trendy v používání paliv	Fyzika- paliva Biologie- fotosyntéza
-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	**Výroba některých průmyslově významných kovů**- redukce jako základní princip výroby kovů **Výroba železa a oceli**- princip výroby železa a oceli, rozdíly mezi železem a ocelí ve složení a užitných vlastnostech	Fyzika- kovy Biologie- kvarta- rudy, chemické vlastnosti nerostů Zeměpis- suroviny
ORGANICKÉ SLOUČENINY- UHLOVODÍKY			
-rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití -zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	--rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití --zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Uhlovodíky**- definice, základní názvoslovná pravidla, fyzikální, chemické a biologické vlastnosti **Alkany**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkeny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkadieny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkiny**- definice, názvosloví, zástupci, použití	Fyzika- paliva Biologie kvarta- nerostné suroviny, sedimenty Zeměpis- nerostné suroviny Občanská výchova- OŽP

		Areny- definice, názvosloví, zástupci, použití **Zdroje uhlovodíků**- rozdělení na fosilní a recentní, vysvětlení rozdílů **Ropa**- charakteristika, světová a naše naleziště, frakční destilace jako způsob zpracování, výroba benzínu **Zemní plyn**- charakteristika, světová a naše naleziště, významná surovina **Uhlí**- charakteristika, světová a naše naleziště, zplaňování a odplyňování jako metody zpracování, významná surovina	
-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	**Polymerace, makromolekuly**- definice, polyetylen, polypropylen, polystyren- vlastnosti a použití	Občanská výchova- OŽP

Chemie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **T. Šramko, a kol. : Chemie 8**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ORGANICKÉ SLOUČENINY- DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ			
–rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**halogenderiváty** – vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, freony **alkoholy a fenoly**– vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, alkoholismus **karbonylové sloučeniny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci,	Biologie- ochrana proti alkoholismu Biologie- OŽP Zeměpis- atmosféra Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP

		použití **karboxylové kyseliny**- vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **estery**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití	
PŘÍRODNÍ SLOUČENINY			
-orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech -určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu -uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech -určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu -uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů -zná nejvýznamnější přírodní sloučeniny (sacharidy, lipidy, bílkoviny a nukleové kyseliny), umí jejich strukturu, chápe jejich biologické vlastnosti, zná jejich praktický význam	**přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle **důkazy chemických prvků vázaných v organických sloučeninách-** dokázat přítomnost dusíku a halogenů	Biologie- zásady správné výživy Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
VYUŽITÍ ORGANICKÝCH SLOUČENIN			
-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	**plasty** – význam plastů pro současnou společnost, fenoplasty, PVC,PS, ekologické problémy	Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Biologie- OŽP
-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	**syntetická vlákna** vláknotvorné polymery- PES,PA, porovnání užitných vlastností synt. a přír. vláken	Biologie- kůže Biologie- OŽP Fyzika- elektřina Zeměpis- OŽP

-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	**organické sloučeniny v životě člověka** – pesticidy, aditiva v potravinách, léčiva- konkrétní zástupci, význam, nutnost, rizika	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	**chemické látky jako hrozba** – BOL, drogy, látky poškozující ŽP, zástupci, příčiny používání drog, vliv lidské činnosti a produktů lidské činnosti na přírodní prostředí	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Dějepis- používání BOL v historii
VLIVY NA RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ			
-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické	-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické	**rychlost chemických reakcí** – výpočet rychlosti chemické reakce,	Fyzika- rychlost

reakce	reakce	princip srážkové teorie	
-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce** – vliv změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na rychlost chemické reakce **laboratorní práce-** vliv některých faktorů na rychlost chemické reakce	
-umí vysvětlit pojem katalyzátor a biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	-umí vysvětlit pojem katalyzátor a biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	**biokatalyzátory** – rozdílymezi anorganickými katalyzátory a biokatalyzátory, charakteristika a význam enzymů, vitamínů a hormonů	Biologie- biologie člověka- trávicí soustava, zásady správné výživy, hormony
CHEMIE A SPOLEČNOST			
~~-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost~~	-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost	**Kapkové reakce vybraných iontů-** laboratorní práce	
~~-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek~~	-uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	**Chemizace a společenský pokrok-** historie, změna vlivu člověka, používání chemikálií **Principy chemických výrob**	Dějepis- pravěk, průmyslová revoluce Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
~~-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost~~	-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost	~~**Chemický průmysl v ČR-** surovinová základna, vlivy na ŽP, mezinárodní spolupráce~~ **chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti se životním	Zeměpis- zeměpis ČR Občanská nauka Dějepis- rozvoj průmyslu Biologie- nerostné suroviny

		prostředím, recyklace surovin, koroze	
~~- uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí~~ ~~- zná alternativní procesy~~ ~~- nenechá se zmanipulovat~~ ~~- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel~~	-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy -nenechá se zmanipulovat - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	**Chemizace, životní prostředí a ochrana krajiny**- chemické látky a chemické procesy negativně působící na ŽP průmyslová hnojiva **tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika • **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace • **detergenty, pesticidy a insekticidy** • **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti • **léčiva a návykové látky**	Environmentální výchova Zeměpis- OŽP Občanská nauka- OŽP Fyzika-OŽP Biologie- OŽP Český jazyk- manipulativní techniky
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi			
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka			
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe			
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			

objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	**nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam • **mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	

Chemie (změny od 1. 9. 2022)

Chemie			
Ročník: Sekunda			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ÚVOD DO STUDIA CHEMIE			
-uvědomí si obor činnosti chemie, její historický vývoj a význam pro současnost	-chápe význam chemie pro současného člověka a uvědomuje si rizika	**co je to chemie** – obor činnosti chemie, historický vývoj, význam pro současnost	Dějepis- pravěk, alchymie
-určí společné a rozdílné vlastnosti látek	-zná různá rozpouštědla (voda, benzín) a chápe, že různé látky mají různé body varu a tání, rozpustnost a že vlastnosti jsou určeny vnitřním složením	**zjišťujeme vlastnosti látek** – na příkladech chování běžných chemikálií pochopí, že vlastnosti látek jsou dány vnitřní strukturou látek	Fyzika- rozpustnost
		jak vznikají nové chemické výrobky– uvědomí si problematiku používání chemických prostředků, pochopí rozdíl mezi chemickou vědou a chemickou výrobou, ze zeměpisu si zopakují a naučí střediska chemického průmyslu v ČR	Zeměpis- ČR
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě	
SMĚSI			
-rozlišuje směsi a chemické látky	-rozlišuje směsi a chemické látky	**směsi** - různorodé, stejnorodé	Zeměpis- atmosféra hydrosféra,

-vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení -uvede příklady oddělování složek	-vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek -uvede příklady oddělování složek v praxi	roztoky; hmotnostní a objemový zlomek, míchání roztoků; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace), laboratorní práce	Biologie- ekologie
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	**voda** - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody **vzduch** - složení, čistota ovzduší,chemická surovina ozonová vrstva **Životodárný plyn** **Dobrý sluha, ale zlý pán**	Fyzika- fyzikální vlastnosti vody, rozpustnost, Zeměpis - atmosféra
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	**částicové složení látek** - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny **prvky** - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Fyzika- stavba atomu
-orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému umí značky s, p,d a vybraných f prvků	-orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vlastnosti prvků podle jejich postavení v systému -umí značky s, p,d a vybraných f prvků	**periodický zákon**- znění a vysvětlení periodického zákona	Fyzika- stavba atomu

-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle	-chápe příčiny vzniku vazby, umí zjistit typ vazby, je schopen určit rozpustnost látky v konkrétním rozpouštědle	**chemická vazba** - chemická vazba, druhy vazeb, ionty **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Fyzika- atomy, vazba
CHEMICKÉ REAKCE			
-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí -uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte a upraví chemické rovnice	**chemické reakce** - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice	Fyzika- zákon zachování hmoty
VÝZNAMNÉ PRVKY A ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
-umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku -z vnitřní stavby usoudí na reaktivitu, chápe vztah mezi reaktivitou a nebezpečnými účinky	-umí popsat strukturu stavbu atomů vodíku a kyslíku, chápe nezastupitelný význam vodíku, kyslíku, jejich forem a sloučenin v přírodě a pro techniku -z vnitřní stavby usoudí na reaktivitu, chápe vztah mezi reaktivitou a nebezpečnými účinky	**vodík**- charakteristika a vlastnosti prvku, jeho použití, sloučeniny **kyslík**- porovnání vlastností kyslíku a ozónu, význam těchto forem pro přírodu a pro člověka	Biologie- fotosyntéza Zeměpis- atmosféra
-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných halogenů, halogenidů, oxidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví halogenidů, oxidů	-porovná vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných halogenů, halogenidů, oxidů, a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -ovládne a pochopí názvosloví halogenidů, oxidů	**alkalické kovy** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PS, barvení plamene **halogeny** - poloha v systému, chemické vlastnosti vyplývající z postavení v PS, použití v praxi, nebezpečné vlastnosti	Fyzika- sublimace jodu

-uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů, vybraných halogenidů, a oxidů	-uvědomí si nebezpečné vlastnosti halogenů, vybraných halogenidů, a oxidů	**halogenidy**- názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidy **oxidy** - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů.	
-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -orientuje se v PSP usuzuje na jejich možné vlastnosti	-pochopí rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy -orientuje se v PSP usuzuje na jejich možné vlastnosti	**Kovové a nekovové prvky**- rozdíl mezi kovy, polokovy a nekovy	Fyzika- kovy
-umí aplikovat periodický zákon na příkladu prvků 2. a 3. periody -rozumí postavení prvků v systému, umí předpovědět vlastnosti prvků a jejich sloučenin	-umí aplikovat periodický zákon na příkladu prvků 2. a 3. periody -rozumí postavení prvků v systému, umí předpovědět vlastnosti prvků a jejich sloučenin	**prvky 2. a 3. periody**- zástupci, vlastnosti trendy	
KYSELINY A ZÁSADY			
-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	-umí popsat strukturu a vlastnosti kyselin a zásad -ovládne názvosloví kyselin a zásad, uvědomí si význam kyselin a zásad v praxi, je si vědom nebezpečných vlastností a umí se před negativními účinky chránit -vysvětlí vznik kyselých dešťů -uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**kyseliny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci a význam kyselin **hydroxidy**-vlastností, názvosloví, zástupci a význam kyselin **kyselinotvorné a hydroxidotvorné oxidy** – z polohy prvků v tabulce poznání kyselých, amfoterních a zásadotvorných vlastností, technologický význam, kyselé deště	Zeměpis- atmosféra Biologie- ekologie

-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	-orientuje se na stupnici pH -změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**kyselost a zásaditost, pH** – určení kyselých a zásaditých vlastností, praktický význam	
NEUTRALIZACE			
-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	-chápe princip neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi -pochopí princip 1.pomoci při polití kyselinou (zásadou) -uvědomí si význam neutralizační titrace v analytické chemii	**neutralizace**- vysvětlení pojmu, význam pro praxi **laboratorní práce**- neutralizace, titrace, sledování průběhu změny pH	

Chemie			
Ročník: Tercie			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SOLI			
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití	
CHEMICKÉ REAKCE			
- aplikuje poznatky o faktorech	- aplikuje poznatky o faktorech	**faktory ovlivňující rychlost**	

ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	**chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza **chemické reakce** – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	
REDOXNÍ REAKCE			
-pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	pozná redoxní rovnici, správně určí oxidaci, redukci, oxidační a redukční činidlo	**redoxní reakce** – oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo	Fyzika- elektrolýza, zdroje napětí, elektřina
-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	-chápe princip elektrolýzy, je si vědom významu elektrolýzy pro lidskou společnost v rámci výrob některých látek, uvědomuje si negativní stránky, zejména vysokou spotřebu elektrické energie	**redoxní reakce a elektrolýza** – vysvětlení pojmu, význam pro průmysl a životní prostředí- výroba Na, Cl_2, NaOH, H_2, O_2, Al, galvanické pokovování, čištění odpadních vod	
-pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	pomocí řady napětí umí předpovědět uskutečnitelnost redoxní reakce -umí vysvětlit pojem ušlechtilý a neušlechtilý kov a s oběma pojmy umí pracovat	**redoxní vlastnosti kovů a nekovů** – řada napětí, neušlechtilé a ušlechtilé kovy, předpovídání reakcí	
-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	-rozumí principu galvanických článků, akumulátorů a koroze -zná preventivní opatření vůči korozi	**galvanické články a akumulátory** – princip, použití **chemie a elektřina** – výroba	
-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	-samostatně sestaví aparaturu pro elektrolýzu -je si vědom rizik při práci s elektrickým napětím	**sledování průběhu elektrolýzy roztoku chloridu sodného** – laboratorní práce- sestavení aparatury, důkaz vzniklých produktů	
CHEMICKÉ VÝPOČTY			

-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	-rozumí pojmům látkové množství, mol, molární hmotnost a umí je používat v konkrétních příkladech	**látkové množství** – pojem látkové množství, mol, řešení konkrétních příkladů **molární hmotnost** – vysvětlení pojmu a řešení konkrétních příkladů	Fyzika- jednotky SI, látkové množství Matematika- trojčlenka
-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	-zvládne vyřešit příklady na řešení chemických rovnic	**výpočty z chemických rovnic** – pochopení principu řešení, konkrétní výpočty	
-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	-chápe princip Avogadrova zákona a umí ho použít v konkrétních příkladech	**Avogadrův zákon** – definice, aplikace v konkrétních příkladech	
-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	-rozumí pojmu koncentrace a umí vypočítat a připravit roztok o zadané koncentraci	**Koncentrace**- vysvětlení pojmu, řešení příkladů **Ověřit předpoklady průběhu neutralizace**- laboratorní práce- příprava roztoku o konkrétní koncentraci, teoretický výpočet množství produktů, praktický důkaz	
TEPELNÉ ZMĚNY PŘI CHEMICKÝCH REAKCÍCH			
-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	-chápe princip vzniku a uhašení požáru, po teoretické stránce umí použít na správné zařízení patřičný hasící přístroj	**hoření látek se vzduchem** – vznik plamene, hořlaviny, význam hořlavin **hašení plamene** – princip hašení, druhy přístrojů a jejich použití	Fyzika-energie
-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	-rozliší exotermické a endotermické reakce, pochopí rozdíl mezi nimi	**Endotermické a exotermické reakce –** vysvětlení pojmu, příklady, molární teplo reakce	
-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost	-pochopí význam fotosyntézy při život na Zemi i pro člověka -chápe význam paliv pro moderní společnost	**Význam slunečního záření pro život na Zemi** – fotosyntéza a její vztah k rozvoji života na Zemi, význam fotosyntézy pro vznik paliv **Paliva**- definice, druhy paliv,	Fyzika- paliva Biologie- fotosyntéza

		význam pro člověka, současné trendy v používání paliv	
-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	-chápe princip výroby kovů, rozumí principům výroby železa a oceli -umí vysvětlit vliv výroby kovů na ekonomiku a ekologii -na příkladu železa a oceli chápe vztah chemického složení látky k užitným vlastnostem výrobku	**Výroba některých průmyslově významných kovů**- redukce jako základní princip výroby kovů **Výroba železa a oceli**- princip výroby železa a oceli, rozdíly mezi železem a ocelí ve složení a užitných vlastnostech	Fyzika- kovy Biologie- kvarta- rudy, chemické vlastnosti nerostů Zeměpis- suroviny
ORGANICKÉ SLOUČENINY- UHLOVODÍKY			
-rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití -zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	--rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití --zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Uhlovodíky**- definice, základní názvoslovná pravidla, fyzikální, chemické a biologické vlastnosti **Alkany**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkeny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkadieny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Alkiny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Areny**- definice, názvosloví, zástupci, použití **Zdroje uhlovodíků**- rozdělení na fosilní a recentní, vysvětlení rozdílů **Ropa**- charakteristika, světová a naše naleziště, frakční destilace jako způsob zpracování, výroba benzínu **Zemní plyn**- charakteristika, světová a naše naleziště, významná surovina **Uhlí**- charakteristika, světová a naše naleziště, zplaňování a odplyňování jako metody zpracování, významná	Fyzika- paliva Biologie kvarta- nerostné suroviny, sedimenty Zeměpis- nerostné suroviny Občanská výchova- OŽP

		surovina	
-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	-umí vysvětlit pojem polymer, chápe význam polymerů pro život současného člověka -uvědomuje vztah mezi ropou, uhlím a zemním plynem a polymery	**Polymerace, makromolekuly**- definice, polyetylen, polypropylen, polystyren- vlastnosti a použití	Občanská výchova- OŽP

Chemie			
Ročník: Kvarta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ORGANICKÉ SLOUČENINY- DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ			
–rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	– rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**halogenderiváty** – vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, freony **alkoholy a fenoly**– vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití, alkoholismus **karbonylové sloučeniny**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **karboxylové kyseliny**- vznik, vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití **estery**- vlastnosti, názvosloví, zástupci, použití	Biologie- ochrana proti alkoholismu Biologie- OŽP Zeměpis- atmosféra Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP
PŘÍRODNÍ SLOUČENINY			

uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	**přírodní látky** – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle **důkazy chemických prvků vázaných v organických sloučeninách-** dokázat přítomnost dusíku a halogenů	Biologie- zásady správné výživy Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
VYUŽITÍ ORGANICKÝCH SLOUČENIN			
-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	-zná nejvýznamnější plasty (fenoplasty, PVC,PS), chápe jejich potřebnost pro moderní společnost, uvědomuje si rizika vyplývající z jejich používání pro člověka i pro přírodu	**plasty** – význam plastů pro současnou společnost, fenoplasty, PVC,PS, ekologické problémy	Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Biologie- OŽP
-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	-chápe nutnost používat umělá vlákna -je si vědom výhodných a nevýhodných vlastností přírodních a umělých vláken	**syntetická vlákna** vláknotvorné polymery- PES,PA, porovnání užitných vlastností synt. a přír. vláken	Biologie- kůže Biologie- OŽP Fyzika- elektřina Zeměpis- OŽP
-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	-uvědomuje si, že člověk pro udržení svého životních stylu vyrábí a používá pesticidy, léčiva a aditiva do potravin, je si vědom rizik z jejich používání, umí kriticky zhodnotit tvrzení o vlastnostech pesticidů, léčiv a aditiv v potravinách	**organické sloučeniny v životě člověka** – pesticidy, aditiva v potravinách, léčiva- konkrétní zástupci, význam, nutnost, rizika	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP

-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	-zná nejvýznamnější BOL, je si vědom jejich nebezpečných vlastností -rozumí příčinám vzniku drogové závislosti, zná fyziologické vlastnosti drog, je si vědom zdravotních a právních rizik spojených s používáním, předáváním a produkcí drog, zná látky, které poškozují životní prostředí, umí vysvětlit důvody jejich produkce, umí kriticky hodnotit informace o problémech ŽP - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu	**chemické látky jako hrozba** – BOL, drogy, látky poškozující ŽP, zástupci, příčiny používání drog, vliv lidské činnosti a produktů lidské činnosti na přírodní prostředí	Biologie člověka Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP Dějepis- používání BOL v historii
VLIVY NA RYCHLOST CHEMICKÝCH REAKCÍ			
-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	-chápe princip srážkové teorie, umí vysvětlit výpočet rychlosti chemické reakce	**rychlost chemických reakcí** – výpočet rychlosti chemické reakce, princip srážkové teorie	Fyzika- rychlost
-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	-zná faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, rozumí principu jejich působení, umí aplikovat tyto faktory v praxi	**Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce** – vliv změny koncentrace, teploty a povrchu reagujících částic na rychlost chemické reakce **laboratorní práce-** vliv některých faktorů na rychlost chemické reakce	
-umí vysvětlit pojem katalyzátor a	-umí vysvětlit pojem katalyzátor a	**biokatalyzátory** – rozdílymezi	Biologie- biologie člověka- trávicí

biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	biokatalyzátor -zná rozdíly mezi nimi, zná zdroje a fce vitamínů, uvědomuje si problémy spojené s jejich nevhodným používáním -zná účinky a rizika působení hormonů -umí kriticky hodnotit informace o používání vitamínů, enzymů a hormonů	anorganickými katalyzátory a biokatalyzátory, charakteristika a význam enzymů, vitamínů a hormonů	soustava, zásady správné výživy, hormony
CHEMIE A SPOLEČNOST			
-zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	-rozumí pojmu analytická chemie a chápe její význam pro lidskou společnost -	**Chemizace a společenský pokrok**- historie, změna vlivu člověka, používání chemikálií **Principy chemických výrob** **Kapkové reakce vybraných iontů**- laboratorní práce	Dějepis- pravěk, průmyslová revoluce Biologie- OŽP Zeměpis- OŽP Občanská výchova- OŽP
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	-je si vědom vlivu chemické výroby na přírodu i zaměstnanost uvědomuje si změny v lidské společnosti a je si vědom kladů i záporů při používání chemických látek	**chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	Zeměpis- zeměpis ČR Občanská nauka Dějepis- rozvoj průmyslu Biologie- nerostné suroviny
	-uvědomuje si negativní dopad některých chemických látek a procesů na ŽP a na zdraví lidí -zná alternativní procesy	**Chemizace, životní prostředí a ochrana krajiny**- chemické látky a chemické procesy negativně působící na ŽP	Environmentální výchova Zeměpis- OŽP Občanská nauka- OŽP Fyzika-OŽP

	-nenechá se zmanipulovat - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva **tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika • **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace • **detergenty, pesticidy a insekticidy** • **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti • **léčiva a návykové látky**	Biologie- OŽP Český jazyk- manipulativní techniky
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi			
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka			
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe			
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	**nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam • **mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky	

		nebezpečných látek	

MATEMATIKA (změny platné od 1.9.2011)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět v primě a sekundě 5 hodin týdně, v tercii a kvartě 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách, přičemž jedna hodina týdně je dělená. To umožňuje aktivnější procvičení probíraných matematických vztahů a pojmů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu matematika je zaměřeno na:

- rozvíjení znalostí a dovedností matematických operací
- rozvíjení kultivovaného písemného i grafického projevu
- vnímání matematiky jako významného prostředku k poznání okolního světa
- porozumění poznatkům z různých oblastí lidské činnosti
- využívání různých zdrojů informací (encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **matematika** je zdrojový pro všechny ostatní předměty, které jej využívají. Je propojený především s fyzikou a chemií, bez dobré znalosti matematických operací nelze zvládnout fyzikální a chemické úlohy. Další významnou navazující oblastí jsou informační technologie.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- základem je kooperativní učení, rozvoj sebehodnocení a práce s chybou
- žáka vedeme na základě společné práce k zvládnutí osvojování obecně používaných matematických termínů, symbolů a znaků
- při práci s texty vedeme žáka k vyhledání vhodných údajů k řešení úlohy, správnému zápisu
- vedeme studenty k uvědomění si smyslu a významu jejich školní práce (olympiády, soutěže) i důležitosti celoživotního vzdělávání
- opakováním a důrazem na vedení vlastních poznámek vedeme studenty k organizaci své práce a k pracovnímu režimu

Kompetence k řešení problému

- rozvíjíme učením v souvislostech, v řadě úloh k jejich úspěšnému řešení potřebuje žák uplatnit znalosti z více oborů lidské činnosti
- získané znalosti žák kontroluje, důležité je pro něj poznání, že některé úlohy mají řešení víc, jiné žádné
- na základě ověřených výsledků je žák veden v vyjádření svých závěrů a jejich obhajobě

- zadáváme problémové úlohy, analýzou problému a pochopením jeho podstaty odliší podstatné od nepodstatného
- vedeme žáky k plánování postupu a uvážlivému rozhodování

Kompetence komunikativní

- vytváříme žákovi při výuce dostatečný prostor k vyjádření jeho představ o daném tématu
- vedeme žáky, aby výstižně formulovali své myšlenky
- učíme je zásadám správné diskuse, správnému formulování argumentů a myšlenek
- snažíme se je vést k pochopení předností asertivní komunikace
- učíme žáky využívat i neverbální komunikaci
- vedeme žáky k porozumění různým grafům a tabulkám

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke slušnému a zdvořilému chování k sobě navzájem, k vyučujícím a ostatním lidem
- snažíme se, aby studenti respektovali stanovená pravidla i pravidla, na jejichž vytváření se spolupodílí
- učíme je spolupracovat na různých úrovních a pomáhat slabším
- žáci jsou vedeni respektovat pravidla práce ve skupinách
- prostřednictvím textů vedeme studenty k promýšlení životních perspektiv a stanovování životních cílů

Kompetence občanské

- kompetence rozvíjíme metodami sebepoznání
- žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali práva ostatních
- žák je veden k uvědomění si své zodpovědnosti za domácí přípravu
- podle možnosti poskytuje pomoc spolužákům
- vedeme studenty ke kritickému zhodnocení informací

Kompetence pracovní

- vedeme studenty k využívání různých pracovních postupů a jejich využití v běžné praxi
- žák je veden k sebekritičnosti a schopnosti vyhodnotit svoji vlastní práci
- vedeme je k samostatnému vyhledávání informací prostřednictvím různých informačních technologií
- zdůrazňujeme schopnost použít informaci i v jiném předmětu

Matematika			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: J. Herman – Úvodní opakování, Dělitelnost, Osová a středová souměrnost, Kladná a záporná čísla, Racionální čísla. Procenta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel -zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	-provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel -poznává a určuje základní geometrické útvary.	Početní výkony s přirozenými čísly.Zlomky.Rovinná geometrie. Trojúhelník, obdélník, čtverec. Kruh, kružnice. Obvod rovinného obrazce. Obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu. Prostorové útvary. Síť a povrch kvádru a krychle	
-modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	-rozlišuje prvočíslo a číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná. Určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek.	Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti. Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	
-užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	-umí uvést zlomek na základní tvar, porovnat zlomky.umí převést zlomek na desetinné číslo a naopak. -ovládá početní výkony se zlomky a desetinnými čísly. -užívá základní pojmy procentového počtu: procento, základ, procentová část, počet procent -umí vypočítat úrok z dané jistiny za	Desetinná čísla a zlomky. Rozšiřování a krácení zlomků. Společný jmenovatel zlomků. Početní výkony se zlomky a smíšenými čísly. Složený zlomek. Sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků a desetinných čísel.Slovní úlohy se zlomky a desetinnými čísly. Pojem procenta, výpočet procentové	Ch - směsi

	určité období při dané úrokové míře, provádí jednoduché a složené úrokování	části, počtu procent, základu. Úrok. Základy finanční matematiky.	
-zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů -načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	-umí použít různé druhy čar -zná základní matematické symboly (bod, úsečka, přímka, polopřímka, velikost úsečky, vzájemná poloha přímek) a jejich geometrický význam -umí určit, zda jsou dva obrazce shodné, sestrojit obraz rovinného obrazce v osové a středové souměrnosti	Druhy čar. Rýsování a popis základních geometrických útvarů. Osa úsečky. Osová a středová souměrnost.	Vv - Druhy písma
-určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	-umí narýsovat úhel dané velikosti určené ve stupních, změřit velikost úhlu pomocí úhloměru, určit dvojice úhlů	Úhel jako část roviny. Přenášení úhlu. Měření úhlu. Druhy úhlů. Grafické sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů. Osa úhlu. Úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé. Rýsování šestiúhelníků a osmiúhelníků.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Matematika			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: J. Herman – Racionální čísla.Procenta, Trojúhelníky a čtyřúhelníky,Výrazy I, Rovnice a nerovnice, Hranoly			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných -určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	-určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru -zná Pythagorovu větu a umí ji využívat v praxi -určí hodnotu daného číselného výrazu, zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými -sčítá a odčítá celistvé výrazy, násobí výraz jednočlenem, násobí mnohočlen mnohočlenem, dělí mnohočlen dvojčlenem	Pojem procenta, výpočet procentové části, počtu procent, základu. Úrok. Základy finanční matematiky. Zápis výrazů, číselné výrazy. Výraz s proměnnou, hodnota výrazu. Sčítání a odčítání výrazů. Násobení výrazů jednočlenem, násobení mnohočlenů. Dělení mnohočlenu jednočlenem a dvojčlenem. Slovní úlohy s využitím výrazů.	
-třídí a charakterizuje základní rovinné útvary -načrtne a sestrojí rovinné útvary. -odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	-umí třídit a popsat trojúhelníky, sestrojit výšky, těžnice, střední příčky, kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku -umí rozlišovat jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků, zná jejich vlastnosti -umí sestrojit rovnoběžník a lichoběžník, vypočítat jejich obvod a obsah, matematizuje jednoduché reálné situace	Vnitřní úhly a délky stran trojúhelníků. Výška, těžnice, střední příčka trojúhelníku. Čtyřúhelníky. Rovnoběžníky, lichoběžníky. Konstrukce rovnoběžníků a lichoběžníků. Obvody a obsahy rovinných obrazců.	

-určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti -odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmých těles -načrtne a sestrojí sítě základních těles -načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-umí třídit a popsat hranoly -vypočítá povrch a objem hranolu -sestrojí síť hranolu, načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině -užívá znalosti o hranolech při řešení úloh z praxe	Vlastnosti hranolů, třídění hranolů. Výpočet objemu hranolu. Výpočet povrchu hranolu. Slovní úlohy.	F – hustota látek
-formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	-řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku správnosti řešení -umí vypočítat hodnotu neznámé ze vzorce -řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnicí -řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav -vyjádří řešené nerovnice intervalem	Rovnost Ekvivalentní úpravy rovnic. Výpočet neznámé ze vzorce. Lineární rovnice s jednou neznámou. Lineární rovnice se zlomky a závorkami. Reálná čísla.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Matematika			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: J.Herman – Kruhy a válce, Úměrnosti, Geometrické konstrukce, Výrazy 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-zdůvodňuje a využívá polohové a metrické kružnice, kruhu, přímky, při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů -odhaduje a vypočítá objem a povrch válce -načrtne a sestrojí sítě základních těles -načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice -určuje vzájemnou polohu dvou kružnic -využívá Thaletovu větu v praxi. Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice a z daného bodu vně kružnice -vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice -vypočítá objem a povrch válce -sestrojí síť válce	Vzájemná poloha kružnice a přímky, kruhu a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic. Thaletova kružnice. Výpočet délky kružnice a obvodu kruhu. Výpočet obsahu kruhu. Části kružnice a kruhu. Délky a obsahy kružnice a kruhu.	
-řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem -pracuje s měřítky map a plánů. Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti -řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	-umí porovnat dvě veličiny poměrem, zvětšit (zmenšit) danou hodnotu v daném poměru, rozdělit celek v daném poměru, upravit daný poměr, řešit slovní úlohy z praxe s využitím poměru -umí zapsat tabulku přímé a nepřímé úměrnosti, umí zakreslit bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic, přečíst souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic -narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti -určí zda, zda daná závislost je nebo	Určování poměru, úpravy poměru. Změna čísla v daném poměru. Postupný poměr. Dělení celku na části v daném poměru. Užití poměru ve slovních úlohách. Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost. Trojčlenka. Tabulka a graf přímé a nepřímé úměrnosti. Měřítko mapy.	CH – molární hmotnosti Z – měřítko mapy

	není přímá nebo nepřímá úměrnost a tvrzení umí zdůvodnit -řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky -umí využívat dané měřítko při čtení plánů a map.		
-užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny -provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	-umí používat pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami -ovládá rozklad mnohočlenů na součin, krátit a rozšiřovat lomené výrazy -umí určit podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl -umí sčítat, odčítat, násobit a dělit lomené výrazy -umí převést složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů -umí řešit lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	Sčítání a odčítání mocnin. Násobení a dělení mocnin. Mocnina součinu a podílu. Mocniny se záporným exponentem. Rozklad na součin vytýkáním a užitím vzorců. Lomený výraz, definiční obor. Krácení, rozšiřování lomených výrazů. Sčítání a odčítání lomených výrazů. Násobení a dělení lomených výrazů. Úprava složených výrazů.	
-využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	-umí používat základní pravidla přesného rýsování, umí sestrojit osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti -umí sestrojit trojúhelník podle vět sss, sus, usu, Ssu -umí sestrojit trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky	Množina bodů daných vlastností. Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu. Jednoduché konstrukce (výška, těžnice, střední příčka). Konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky			

Matematika			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: J. Herman – Rovnice a jejich soustavy, Funkce, Podobnost a funkce úhlu, Jehlany a kužely.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. -analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	-umí řešit soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými. -používá k řešení soustavy dvou rovnic výhodně dosazovací metodu, sčítací metodu a srovnávací metodu	Řešení dvou rovnic se dvěma neznámými: metoda srovnávací, metoda dosazovací metoda sčítací. Slovní úlohy řešené soustavou rovnic. Slovní úlohy o pohybu. Slovní úlohy o společné práci. Slovní úlohy o směsích.	CH – směsi F – úlohy o pohybu
-vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů -vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-umí rozeznat funkční vztah od jiných vztahů -určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce -umí sestrojit graf lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti -řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	Soustava souřadnic v rovině. Funkce rostoucí a klesající. Funkce lineární – vzorec, tabulka, graf. Funkce nepřímé úměrnosti – vzorec, tabulka, graf. Kvadratická funkce – vzorec, tabulka, graf. Grafy a diagramy.	
-užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	-určí podobné útvary v rovině -umí sestrojit rovinný obraz podobný danému -umí rozdělit úsečku dané délky v daném poměru -umí sestrojit graf funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu <0°;90°>	Podobnost geometrických útvarů. Poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků. Dělení úseček v daném poměru. Užití podobnosti v praxi. Vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníku. Grafy goniometrických funkcí.	

	-umí určit hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulátoru nebo tabulek -užívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles	Určení hodnot goniometrických funkcí z tabulek a na kalkulátoru. Užití goniometrických funkcí ve slovních úlohách.	
-analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu -určuje a charakterizuje prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti -načrtne a sestrojí síť základních těles -vypočítá objem a povrch těles -řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	-umí sestrojit síť jehlanu a kužele -umí vypočítat objem a povrch jehlanu -umí vypočítat objem a povrch kužele -umí vypočítat objem a povrch koule -užívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele	Síť jehlanu. Povrch a objem jehlanu. Síť kužele. Povrch a objem kužele. Povrch a objem koule. Slovní úlohy řešené s využitím shodnosti, podobnosti, goniometrických funkcí.	

-vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data -porovnává soubory dat -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	-umí provádět jednoduché statistické šetření a zapisovat jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřovat diagramem -umí číst tabulky a grafy -umí určit četnost jednotlivých hodnot a zapsat ji do tabulky -umí vypočítat aritmetický průměr -umí určit z dané tabulky modus a medián -umí číst a sestrojovat různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech	Statistický soubor. Statistické třídění a vyhodnocování. Jednotka, znak, četnost. Aritmetický průměr, modus, medián. Užití grafů, shromažďování údajů.	
-řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky -užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Matematika (změny od 1. 9. 2016)

Matematika			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: J. Herman – Úvodní opakování, Dělitelnost, Osová a středová souměrnost, Kladná a záporná čísla, Racionální čísla. Procenta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu -zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	-provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel -zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel -řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel -poznává a určuje základní geometrické útvary.	Početní výkony s přirozenými čísly. Zlomky. Rovinná geometrie. Trojúhelník, obdélník, čtverec. Kruh, kružnice. Obvod rovinného obrazce. Obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu. Prostorové útvary. Síť a povrch kvádru a krychle	
-modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	-rozlišuje prvočíslo a číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná. Určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek.	Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti. Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	
-užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	-umí uvést zlomek na základní tvar, porovnat zlomky, umí převést zlomek na desetinné číslo a naopak. -ovládá početní výkony se zlomky a desetinnými čísly. -užívá základní pojmy procentového počtu: procento, základ, procentová	Desetinná čísla a zlomky. Rozšiřování a krácení zlomků. Společný jmenovatel zlomků. Početní výkony se zlomky a smíšenými čísly. Složený zlomek. Sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků a desetinných čísel.	

- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	část, počet procent -umí vypočítat úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře, provádí jednoduché a složené úrokování	Slovní úlohy se zlomky a desetinnými čísly. Pojem procenta, výpočet procentové části, počtu procent, základu. Úrok. Základy finanční matematiky.	Ch - směsi
-zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku -načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	-umí použít různé druhy čar -zná základní matematické symboly (bod, úsečka, přímka, polopřímka, velikost úsečky, vzájemná poloha přímek) a jejich geometrický význam -umí určit, zda jsou dva obrazce shodné, sestrojit obraz rovinného obrazce v osové a středové souměrnosti	Druhy čar. Rýsování a popis základních geometrických útvarů. Osa úsečky. Osová a středová souměrnost.	Vv - Druhy písma
-určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	-umí narýsovat úhel dané velikosti určené ve stupních, změřit velikost úhlu pomocí úhloměru, určit dvojice úhlů	Úhel jako část roviny. Přenášení úhlu. Měření úhlu. Druhy úhlů. Grafické sčítání, odčítání, násobení a dělení úhlů. Osa úhlu. Úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé. Rýsování šestiúhelníků a osmiúhelníků.	
-užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

tematických a vzdělávacích oblastí			

Matematika

Ročník: **Sekunda**

Učebnice: J. Herman – Racionální čísla.Procenta, Trojúhelníky a čtyřúhelníky,Výrazy I, Rovnice a nerovnice, Hranoly

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných -určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	-určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru -zná Pythagorovu větu a umí ji využívat v praxi -určí hodnotu daného číselného výrazu, zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými -sčítá a odčítá celistvé výrazy, násobí výraz jednočlenem, násobí mnohočlen mnohočlenem, dělí mnohočlen dvojčlenem - provádí rozklad pomocí vzorců a vytýkáním	Pojem procenta, výpočet procentové části, počtu procent, základu. Úrok. Základy finanční matematiky. Zápis výrazů, číselné výrazy. Výraz s proměnnou, hodnota výrazu. Sčítání a odčítání výrazů. Násobení výrazů jednočlenem, násobení mnohočlenů. Dělení mnohočlenu jednočlenem a dvojčlenem. Slovní úlohy s využitím výrazů.	
-charakterizuje a třídí základní rovinné útvary -načrtne a sestrojí rovinné útvary. -odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	-umí třídit a popsat trojúhelníky, sestrojit výšky, těžnice, střední příčky, kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku -umí rozlišovat jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků, zná jejich vlastnosti -umí sestrojit rovnoběžník a lichoběžník, vypočítat jejich obvod a obsah, matematizuje jednoduché	Vnitřní úhly a délky stran trojúhelníků. Výška, těžnice, střední příčka trojúhelníku. Čtyřúhelníky. Rovnoběžníky, lichoběžníky. Konstrukce rovnoběžníků a lichoběžníků. Obvody a obsahy rovinných obrazců.	

	reálné situace		
-určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti -odhaduje a vypočítá objem a povrch kolmých těles -načrtne a sestrojí sítě základních těles -načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-umí třídit a popsat hranoly -vypočítá povrch a objem hranolu -sestrojí síť hranolu, načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině -užívá znalosti o hranolech při řešení úloh z praxe	Vlastnosti hranolů, třídění hranolů. Výpočet objemu hranolu. Výpočet povrchu hranolu. Slovní úlohy.	F – hustota látek
-formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	-řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku správnosti řešení -umí vypočítat hodnotu neznámé ze vzorce -řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnicí -řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav -vyjádří řešené nerovnice intervalem	Rovnost Ekvivalentní úpravy rovnic. Výpočet neznámé ze vzorce. Lineární rovnice s jednou neznámou. Lineární rovnice se zlomky a závorkami. Reálná čísla.	
-užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			

Matematika			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: J.Herman – Kruhy a válce, Úměrnosti, Geometrické konstrukce, Výrazy 2			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku -odhaduje a vypočítá objem a povrch těles -načrtne a sestrojí sítě základních těles -načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	-určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice -určuje vzájemnou polohu dvou kružnic -využívá Thaletovu větu v praxi. Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice a z daného bodu vně kružnice -vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice -vypočítá objem a povrch válce -sestrojí síť válce	Vzájemná poloha kružnice a přímky, kruhu a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic. Thaletova kružnice. Výpočet délky kružnice a obvodu kruhu. Výpočet obsahu kruhu. Části kružnice a kruhu. Délky a obsahy kružnice a kruhu.	
-řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem -pracuje s měřítky map a plánů. Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	-umí porovnat dvě veličiny poměrem, zvětšit (zmenšit) danou hodnotu v daném poměru, rozdělit celek v daném poměru, upravit daný poměr, řešit slovní úlohy z praxe s využitím poměru -umí zapsat tabulku přímé a nepřímé úměrnosti, umí zakreslit bod	Určování poměru, úpravy poměru. Změna čísla v daném poměru. Postupný poměr. Dělení celku na části v daném poměru. Užití poměru ve slovních úlohách. Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost.	CH – molární hmotnosti

-vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic, přečíst souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic -narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti -určí zda, zda daná závislost je nebo není přímá nebo nepřímá úměrnost a tvrzení umí zdůvodnit -řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky -umí využívat dané měřítko při čtení plánů a map.	Trojčlenka. Tabulka a graf přímé a nepřímé úměrnosti. Měřítko mapy.	Z – měřítko mapy
-provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny -provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	-umí používat pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami -ovládá rozklad mnohočlenů na součin, krátit a rozšiřovat lomené výrazy -umí určit podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl -umí sčítat, odčítat, násobit a dělit lomené výrazy -umí převést složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů -umí řešit lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	Sčítání a odčítání mocnin. Násobení a dělení mocnin. Mocnina součinu a podílu. Mocniny se záporným exponentem. Rozklad na součin vytýkáním a užitím vzorců. Lomený výraz, definiční obor. Krácení, rozšiřování lomených výrazů. Sčítání a odčítání lomených výrazů. Násobení a dělení lomených výrazů. Úprava složených výrazů.	
-využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	-umí používat základní pravidla přesného rýsování, umí sestrojit osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti -umí sestrojit trojúhelník podle vět sss, sus, usu, Ssu -umí sestrojit trojúhelníky a	Množina bodů daných vlastností. Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu. Jednoduché konstrukce (výška, těžnice, střední příčka). Konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi.	

	čtyřúhelníky zadané různými prvky		
-užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

Matematika

Ročník: **Kvarta**

Učebnice: J. Herman – Rovnice a jejich soustavy, Funkce, Podobnost a funkce úhlu, Jehlany a kužely.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny -provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním -analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a	-umí řešit soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými. -používá k řešení soustavy dvou rovnic výhodně dosazovací metodu, sčítací metodu a srovnávací metodu	Řešení dvou rovnic se dvěma neznámými: metoda srovnávací, metoda dosazovací metoda sčítací. Slovní úlohy řešené soustavou rovnic. Slovní úlohy o pohybu. Slovní úlohy o společné práci. Slovní úlohy o směsích.	CH – směsi F – úlohy o pohybu

racionálních čísel			
-vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů -vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	-umí rozeznat funkční vztah od jiných vztahů -určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce -umí sestrojit graf lineární funkce, kvadratické funkce, nepřímé úměrnosti -řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic	Soustava souřadnic v rovině. Funkce rostoucí a klesající. Funkce lineární – vzorec, tabulka, graf. Funkce nepřímé úměrnosti – vzorec, tabulka, graf. Kvadratická funkce – vzorec, tabulka, graf. Grafy a diagramy.	
-užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	-určí podobné útvary v rovině -umí sestrojit rovinný obraz podobný danému -umí rozdělit úsečku dané délky v daném poměru -umí sestrojit graf funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu <0°;90°> -umí určit hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulátoru nebo tabulek -užívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles	Podobnost geometrických útvarů. Poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků. Dělení úseček v daném poměru. Užití podobnosti v praxi. Vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníku. Grafy goniometrických funkcí. Určení hodnot goniometrických funkcí z tabulek a na kalkulátoru. Užití goniometrických funkcí ve slovních úlohách.	

-analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu -určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti -načrtne a sestrojí síť základních těles -vypočítá objem a povrch těles -řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	-umí sestrojit síť jehlanu a kužele -umí vypočítat objem a povrch jehlanu -umí vypočítat objem a povrch kužele -umí vypočítat objem a povrch koule -užívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele	Síť jehlanu. Povrch a objem jehlanu. Síť kužele. Povrch a objem kužele. Povrch a objem koule. Slovní úlohy řešené s využitím shodnosti, podobnosti, goniometrických funkcí.	
-vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data -porovnává soubory dat -matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	-umí provádět jednoduché statistické šetření a zapisovat jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřovat diagramem -umí číst tabulky a grafy -umí určit četnost jednotlivých hodnot a zapsat ji do tabulky -umí vypočítat aritmetický průměr -umí určit z dané tabulky modus a medián -umí číst a sestrojovat různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech	Statistický soubor. Statistické třídění a vyhodnocování. Jednotka, znak, četnost. Aritmetický průměr, modus, medián. Užití grafů, shromažďování údajů.	
-užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných	-účastní se matematických soutěží	Matematická olympiáda. Matematický klokan.	

nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			

Dějepis (změny k 3.9.2012)

Od 3.9.2012 se používají učebnice:

PRIMA: Dějepis 6 - Pravěk a starověk	FRAUS 2007
SEKUNDA: Dějepis 7 – Středověk a počátky nové doby	FRAUS 2009
TERCIE: Dějepis 8 – Modernizace společnosti	FRAUS 2010
KVARTA: Dějepis 9 – Moderní doba	FRAUS 2011

Učivo je shodné.

Dějepis (změny od 1.9.2013)

Dějepis			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Čapek a kol.: Novověk I-III, Nová doba I			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	- porozumí ekonomické a náboženské situaci před anglickou revolucí - objasní souvislost mezi posilováním pozice buržoazie a růstem moci parlamentu v 17.stol. - popíše vývoj politického prostředí porevoluční Anglie - objasní projevy absolutismu v z.a v.Evropě	Absolutismus a parlamentarismus Anglická revoluce Francie za Ludvíka XIV.	OV - stát a právo, učivo typy a formy státu
-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady kulturních památek	- rozliší znaky baroka a rokoka od jiných uměleckých slohů - určí významné památky ve světě a u nás - zapamatuje si vybraná díla a jména nejvýznamnějších barokních umělců	Baroko	HV, VV - hudební styly a žánry, baroko a rokoko ve výtvarném umění

-vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	- porozumí změnám v průmyslu, průmyslové revoluci - vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo k modernizaci - porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm - popíše rozvoj nových společenských vrstev spojených s modernizačními změnami - porozumí vztahu mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti - posoudí vliv osvícenství na společenské změny - rozliší vývoj v Evropě a Sev. Americe - zapamatuje si hlavní události a osobnosti, které souvisejí s procesem vzniku USA	Modernizace společnosti Průmyslová revoluce Změny ve společnosti Osvícenství Vznik USA	OV - stát a právo, učivo principy demokracie, lidská práva

-objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	- vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii - popíše průběh francouzské revoluce - zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka občana - zhodnotí uplatnění osvícenských myšlenek v revoluci - popíše hlavní události Napoleonovy vlády - porozumí vlivu napoleonských válek na konkrétní státy - objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách	Francouzská revoluce Napoleonské války Uspořádání Evropy	

-porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	- porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu - srovná vývoj v habsburské monarchii před a po osvícenských reformách Marie Terezie a Josefa II. - uvede do souvislosti změny v habsb. monarchii a etapy emancipace českého národa - zapamatuje si významné představitele č.nár. emancipačního hnutí - rozliší základní znaky dobových kulturních směrů	Osvícenský absolutismus Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii Národní obrození Klasicismus, empír, biedermaier	Čj - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, klasicismus a romantismus ve výtvarném umění
-charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. -na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- porozumí významu emancipace buržoazie pro rozvoj evropských národních hnutí - vysvětlí základní cíle revolucí 1848 - posoudí význam dělnictva i úrovně výroby v revolucích - popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské národy - rozliší cíle anglického konzervativismu a liberalismu - porozumí cílům probouzejícího se socialistického hnutí - popíše typické rysy ruského	Revoluční hnutí v Evropě ve 20 a 30. letech 19. století Revoluce 1848 v evropských státech Velká Británie v 2. pol. 19. stol. Socialistické hnutí	Ov - stát a hospodářství, principy tržního hospodářství OV - stát a právo, základní politické proudy

	samoděržaví - zapamatuje si cíle anarchismu, nacionál. a křesťan.soc. hnutí	Rusko v 2. pol. 19. stol. Politická hnutí	
-vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa - popíše politický vývoj USA ve 2. pol.19.stol. - chápe necitlivý přístup kolonialismu vůči jiným kulturním a etnickým skupinám - porovná rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých evropských zemích - porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury - vysvětlí příčiny rostoucího napětí na Balkáně - vytvoří hypotézu o rozdělení mocností do válečných bloků - rozliší dobové umělecké slohy	Sjednocení Itálie a Německa Občanská válka v USA Kolonialismus a imperialismus Technický a vědecký rozvoj Svět před I. světovou válkou Realismus a historizující slohy	MuV - kulturní diference EV- vztah člověka k prostředí Hv, Vv - hudební styly, realismus a histor.slohy ve výtvar. umění

-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 1. svět. války - je schopen postihnout útrapy účastníků války na frontách i v zázemí - rozumí zvláštnímu charakteru 1. světové války - objasní význam ruské bolševické revoluce pro následující vývoj - rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů	První světová válka Ruské revoluce Moderní umělecké směry	Čj - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, secese, impresionismus, expresionismus a kubismus ve výtvar. umění

Dějepis			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Vošahlíková, Jožák: Nová doba II-IV			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- porozumí problémům versaillesko - washingtonského uspořádání meziválečného světa - vysvětlí důsledky světové hospodářské krize, zejména ve vztahu k nastupujícím totalitním režimům - na příkladech demonstruje společné a rozdílné znaky vybraných totalitních režimů	Moderní doba Versaillesko-washingtonský systém Poválečné uspořádání světa Problémy poválečného světa Hospodářská krize Komunismus a fašismus	OV - stát a hospodářství, nabídka, poptávka, inflace, krize OV - stát a právo, výhody dem. zřízení

	- objasní vztah total. režimů k demokracii a lidským právům - postihne postup fašistické agrese na pozadí lokálních válečných konfliktů 30. let	Fašismus v Itálie, nástup nacismu v Německu Bolševická diktatura v SSSR Lokální konflikty, fašistická agrese	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
-zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- porozumí procesu vzniku ČSR v souvislostech průběhu a výsledků 1.sv. války - zapamatuje si významné historické mezníky vývoje ČSR 1918-1945 - popíše politický systém ČSR - určí hospodářskou strukturu ČSR, porovná ji s vybranými státy - porovná práva nár. menšin v ČSR s okolními státy - porozumí vývoji česko-německých a česko-slovenských vztahů - vysvětlí kulturní prostředí tzv. 1. republiky, zapamatuje si osobnosti - posoudí vztah Čechů ke Třetí říši	Československá republika	Č j - základní literární směry a představitelé Hv - jazz a swing
-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- objasní nezbytnost existence vnitřního a vnějšího nepřítele pro fungování totalitního systému - porozumí zrůdnosti	Holocaust	MuV - kulturní diference (etnické menšiny, nesnášenlivost)

	nacistického průmyslu zabíjení - uvede příklady jednotlivých lidských osudů obětí holocaustu - orientuje se v základních pojmech k dané oblasti - zapamatuje si základní fakta o romském holocaustu		
-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 2.světové války - porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní - zapamatuje si místa rozhodujících střetnutí 2. sv. války - vysvětlí rozdíl mezi řešením poválečného uspořádání světa po první a po druhé sv. válce - zapamatuje si nejvýznamnější politické a vojenské osobnosti 2. sv. války	Druhá světová válka ČSR v období 2. svět. války	
-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa,uvede příklady střetávání obou bloků	- odvodí vznik bipolárního rozdělení z výsledků 2.svět. války - porozumí pojmu „studená válka“ - charakterizuje příčiny a důsledky začlenění	Rozdělený a integrující se svět Studená válka ČSR v letech 1945 – 1948	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, sídelní, náboženské a kulturní oblasti, hlavní světová konfliktní ohniska, vztah příroda a společnost

	Československa do sovětského bloku - doloží na příkladech vojenské střetávání supervelmocí v období studené války - rozliší ekonomickou, politickou, kulturní situaci v západním a východním bloku - specifikuje příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím a pádu východního bloku	Svět 2. poloviny 20. století Československo v 60. letech Období normalizace v ČSSR Sametová revoluce Krize východního bloku	EV - vztah člověka k prostředí Čj - základní literární směry a představitelé Vv - socialistický realismus
-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce -posoudí postavení rozvojových zemí	- vysvětlí genezi myšlenky sjednocené Evropy v dějinách - popíše důležité mezníky procesu evropské integrace - srovná politickou, vojenskou, ekonomickou situaci v zemích záp. a vých. bloku - porozumí procesu dekolonizace - zapamatuje si státy vymaňující se z koloniální nadvlády, jejich vybrané představitele a problémy s tím spojené	Rozdělený a integrující se svět Svět 2. pol. 20. století	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí VMEGS - jsme Evropané

-prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu - zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa - porozumí významu i problémům začlenění České republiky do evropského integračního procesu	Svět na přelomu tisíciletí Ohlédnutí za nejnovějším vývojem v České republice	VMEGS - Jsme Evropané

Pozn.: Od školního roku **2008/2009** se používají učebnice kol.: „Dějepis pro základní školy a víceletá gymnázia 6, 7“, nakladatelství Fraus. Učivo je shodné.

Dějepis (změny od 1. 9. 2016)

Dějepis			
Ročník**: Prima**			
Učebnice: Kol.autorů: Dějepis 6. Pravěk a starověk, Hroch M.: Dějepis I. díl- Středověk			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Člověk v dějinách		**Úvod do vyučování dějepisu**	
-uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků -uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány -orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	-vysvětlí poslání historie, prací historika -vyjmenuje druhy pramenů, pojmenuje místa jejich shromažďování, popíše jejich činnost -osvojí si práci s časovou přímkou -osvojí si práci s mapou -objasní účel historické mapy	Úvod do učiva. Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách, historické prameny Historický čas a prostor, periodizace dějin	M - časová přímka Z- světové strany, světadíly
Počátky lidské společnosti		**Pravěk**	
-charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	-interpretuje výklad o vzniku světa a vývoji člověka -rozpozná vývojové typy člověka a dovede je časově zařadit -popíše způsob obživy a soužití lidí	Teorie o vzniku světa a vývoji člověka Typy člověka, rasy a jazyky Člověk a lidská společnost v pravěku Způsob života v paleolitu	B - člověk v pravěku, životní podmínky, význam domestikace, význam kultivace půdy Z- orientace na mapě, zemědělské oblasti VV - pravěké výtvarné umění

	-seznámí se s kulturou lidí, dovede vysvětlit příčiny uměleckého projevu		OV - náš region
			OSV - komunikace, sociální dovednosti
-objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	-pochopí podmínky, příčiny a důsledky přechodu k zemědělství -popíše funkce pravěkých nástrojů objasní vznik řemesel	Způsob života v neolitu, neolitická revoluce	EV - člověk a příroda
	-vysvětlí oddělení řemesel od zemědělství jako nutnost obchodu	Doba železná a bronzová	
-uvede příklady archeologických kultur na našem území	-rozpozná typické rysy jednotlivých kultur -uvede příklady archeologických kultur a nalezišť u nás	Pravěká kultura. Naleziště Opakování učiva	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		**Starověk. Staroorientální despocie**	
-rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	-objasní vliv přírodních podmínek na vznik starověkých států -zapamatuje si oblasti vzniku států -rozpozná odlišnosti hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje v jednotlivých oblastech	Úvod do starověku Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Mezopotámie Egypt Blízký východ Indie	OV - formy vlády, postavení soc. skupin Z - souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem civilizací, orientace na mapě B- význam řek pro kultivaci půdy ČJ - první písemné památky EV - příroda a první civilizace

		Čína	
-uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví -demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem -porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	-rozpozná významné historické památky -popíše vznik řeckých městských států a různé formy spol. zřízení -dovede rozdělit obyvatelstvo do sociálních skupin -porozumí funkci konkrétních státních institucí v Řecku a Říme -vysvětlí podstatu antické demokracie	Kultura staroorientálních států - opakování Antické Řecko a Řím Starověké Řecko	VDO - demokracie, despocie, tyranie MuV - prolínání kulturních vlivů OV - formy státní moci ČJ - řecké a římské báje a pověsti
	-vysvětlí příčiny, vývoj a důsledky expanze Říma -dokáže na mapě popsat rozsah římského impéria	Starověký Řím	VDO - občanská práva VMEGS - integrace Evropy, vliv Říma
-demonstruje na konkrétní příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	-porovná barbarské civilizace s antickou -popíše vývoj řecké a římské kultury -identifikuje významné osobnosti antické kultury -doloží příklady přínosu pro evr.	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Naše země v době římské Antická kultura	M - matematické zákony, římské číslice VV - antické výtvarné umění

	kulturu -vysvětlí podstatu křesťanství, doloží na příkladech srovnání s judaismem	Počátky křesťanství Opakování	TV - olympijské hry
Křesťanství a středověká Evropa		**Raný středověk**	
-popíše podstatnou změnu evropské civilizace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	-osvojí si periodizaci středověku	Úvod do středověku	Z - demografické změny
	-seznámí se a zapamatuje si nová etnika a oblasti, které etnika osídlila -objasní vztah mezi novými a stávajícími -porozumí příčinám rozdílného vývoje nejstarších států v Evropě	Stěhování národů Vznik barbarských říší	
-porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	-zapamatuje si raně středověké říše	Arabská říše	M - arabské číslice
	-rozpozná rozdíly ve správě středověkých států -uvědomí si střet a prolínání kultur	Byzantská říše Opakování	VV - arabské výtvarné umění MuV - etnický původ

Dějepis			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hroch a kol.: Středověk pro ZŠ I-III			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Křesťanství a středověká Evropa		**Opakování učiva**	
-popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států -porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	-zapamatuje si významné raně středověké říše -rozpozná rozdíly ve správě státu -učí se chápat úlohu víry ve společnosti -seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Francká říše Vikingské nájezdy Anglie Německo Kyjevská Rus Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	Z - orientace na mapě ČJ - písemné památky VMEGS -formování Evropy
-objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení státních útvarů v evropských souvislostech	-vysvětlí okolnosti vzniku českého sátu -rozpozná územní změny v Evropě -vysvětlí příčiny, důsledky změn v postavení čes. panovníka pro	První státní útvary na našem území Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	ČJ - písemné památky OV - národ, vlast VV - velkomoravská kultura

	středoevropskou oblast -objasní vztahy VM a čes. státu k evropským říším -doloží na příkladech vliv okolních kultur		EV - historické památky
-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	-objasní šíření křesťanství a počátky křesťanské kultury	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Úloha křesťanství ve středověku	Z - orientace na mapě
	-uvědomí si odkaz patronů čes. zemí -popíše příčiny a důsledky boje o investituru	Boj mezi mocí světskou a církevní Křížové výpravy	
-ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	-na příkladech doloží pokusy kat. církve o expanzi územní a náboženskou -popíše způsoby středověkého hospodaření -dokáže uvést a charakterizovat společenské vrstvy -doloží vliv kolonizace na změnu soc. struktury	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Společnost a život v raně středověkém státě Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Románská kultura Vrcholný středověk	VV - románský sloh

	-porozumí smyslu učení o trojím lidu -objasní územní rozmach čes. státu -pochopí problémy vedoucí ke kritice církve -rozliší znaky románské a got. kultury -rozdělí a na konkrétních příkladech doloží středověké památky	Společnost ve vrcholném středověku Vznik měst Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Gotická kultura a životní styl	ČJ - písemné památky vrcholného středověku HV - gotická hudba
		Konflikty mezi Anglií a Francií	EV - historické památky VDO - parlament
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
-vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	-zopakuje si příčiny vedoucí ke kritice církve -porozumí hlavním myšlenkám reformace a Husovým myšlenkám -vysvětlí pozici Husa a dalších reformátorů v katolické církvi -popíše průběh a vývoj hus. hnutí -porovná cíle jednotlivých hus. proudů -popíše vztah čes. panovníků k husitství	Čechy v době předhusitské Mistr Jan Hus Husitská revoluce Vláda Jiřího z Poděbrad	HV- hus. písemně OV - náš region ČJ - písemné památky
	-objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v období hus. revoluce -učí se chápat rozměr pojmů tolerance a intolerance	Doba jagellonská	VMEGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad VV - pozdní gotika

-vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakcí církve na tyto požadavky	-objasní vliv antiky na raně novověkého člověka -vymezí pojmy renesance a humanismus -pojmenuje změny, které nastaly v důsledku šíření renesance a humanismu ve společnosti	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Renesanční kultura	ČJ - humanismus VV - renesanční sloh EV - historické památky
	-vysvětlí změny v ekonomice objasní myšlenky vedoucí k reformaci a protireformaci	Novověk	
-popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky -objasní postavení čes. státu v podmínkách Evropy rozdělení do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	-zapamatuje si mocnosti a osobnosti realizující objevy -na mapě demonstruje objevená a dobývaná území -uvede vztahy mezi expanzí a změnou živ. stylu člověka -objasní význam rostoucí moci hab. monarchie -porozumí náb. rozdělení Evropy -popíše vztah panovníka a šlechty uvnitř hab. monarchie	Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15. – 18. století Český stát za prvních Habsburků Reformace a protireformace v Evropě	OV - kolonizace a koloniální panství, vztah k původnímu obyvatelstvu, tolerance, intolerance VDO - formy vlády

-objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	-popíše průběh třicetileté války -objasní cíle válčících států -demonstruje důsledky války -porovná poměr sil v Evropě -porozumí hosp. změnám po třicetileté válce	Třicetiletá válka Barokní kultura a osvícenství Opakování	Z - demografické změny, geografické změny

Dějepis			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Čapek a kol.: Novověk I-III, Nová doba I			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

-na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus -rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady kulturních památek	- porozumí ekonomické a náboženské situaci před anglickou revolucí - objasní souvislost mezi posilováním pozice buržoazie a růstem moci parlamentu v 17. stol. - popíše vývoj politického prostředí porevoluční Anglie - objasní projevy absolutismu v Evropě - rozliší znaky baroka a rokoka od jiných uměleckých slohů - určí významné památky ve světě a u nás - zapamatuje si vybraná díla a jména nejvýznamnějších barokních umělců	Absolutismus a parlamentarismus Anglická revoluce Francie za Ludvíka XIV. Baroko	OV - stát a právo, učivo typy a formy státu HV, VV - hudební styly a žánry, baroko a rokoko ve výtvarném umění
-vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	- porozumí změnám v průmyslu, průmyslové revoluci - vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo k modernizaci - porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm - popíše rozvoj nových společenských vrstev spojených s modernizačními změnami - porozumí vztahu mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti - posoudí vliv osvícenství na	**Modernizace společnosti** Průmyslová revoluce Změny ve společnosti	OV - stát a právo, učivo principy demokracie, lidská práva

	společenské změny - rozliší vývoj v Evropě a Sev. Americe - zapamatuje si hlavní události a osobnosti, které souvisejí s procesem vzniku USA	Osvícenství Vznik USA	
-objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	- vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii - popíše průběh francouzské revoluce - zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka občana - zhodnotí uplatnění osvícenských myšlenek v revoluci - popíše hlavní události Napoleonovy vlády - porozumí vlivu napoleonských válek na konkrétní státy - objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách	Francouzská revoluce Napoleonské války Uspořádání Evropy	

-porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	- porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu - srovná vývoj v habsburské monarchii před a po osvícenských reformách Marie Terezie a Josefa II. - uvede do souvislosti změny v habsb. monarchii a etapy emancipace českého národa - zapamatuje si významné představitele č. nár. emancipačního hnutí - rozliší základní znaky dobových kulturních směrů	Osvícenský absolutismus Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii Národní obrození Klasicismus, empír, biedermeier	ČJ - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, klasicismus a romantismus ve výtvarném umění
-charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. -na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- porozumí významu emancipace buržoazie pro rozvoj evropských národních hnutí - vysvětlí základní cíle revolucí 1848 - posoudí význam dělnictva i úrovně výroby v revolucích - popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské národy - rozliší cíle anglického konzervativismu a liberalismu - porozumí cílům probouzejícího se socialistického hnutí - popíše typické rysy ruského	Revoluční hnutí v Evropě ve 20 a 30. letech 19. století Revoluce 1848 v evropských státech Velká Británie v 2. pol. 19. stol. Socialistické hnutí	OV - stát a hospodářství, principy tržního hospodářství OV - stát a právo, základní politické proudy

	samoděržaví - zapamatuje si cíle anarchismu, nacionál. a křesťan. soc. hnutí	Rusko v 2. pol. 19. stol. Politická hnutí	
-vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa - popíše politický vývoj USA ve 2. pol.19. stol. - chápe necitlivý přístup kolonialismu vůči jiným kulturním a etnickým skupinám - porovná rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých evropských zemích - porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury - vysvětlí příčiny rostoucího napětí na Balkáně - vytvoří hypotézu o rozdělení mocností do válečných bloků - rozliší dobové umělecké slohy	Sjednocení Itálie a Německa Občanská válka v USA Kolonialismus a imperialismus Technický a vědecký rozvoj Svět před I. světovou válkou Realismus a historizující slohy	MuV - kulturní diference EV- vztah člověka k prostředí HV, VV - hudební styly, realismus a histor. slohy ve výtvar. umění

-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 1. svět. války - je schopen postihnout útrapy účastníků války na frontách i v zázemí - rozumí zvláštnímu charakteru 1. světové války - objasní význam ruské bolševické revoluce pro následující vývoj - rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů	**Moderní doba** První světová válka Ruské revoluce Moderní umělecké směry	ČJ - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, secese, impresionismus, expresionismus a kubismus ve výtvar. umění

Dějepis			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Vošahlíková, Jožák: Nová doba II-IV			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- porozumí problémům versaillesko-washingtonského uspořádání meziválečného světa - vysvětlí důsledky světové hospodářské krize, zejména ve vztahu k nastupujícím totalitním režimům - na příkladech demonstruje společné a rozdílné znaky	Moderní doba Versaillesko-washingtonský systém Poválečné uspořádání světa Problémy poválečného světa Hospodářská krize	OV - stát a hospodářství, nabídka, poptávka, inflace, krize OV - stát a právo, výhody dem. zřízení

	vybraných totalitních režimů - objasní vztah total. režimů k demokracii a lidským právům - postihne postup fašistické agrese na pozadí lokálních válečných konfliktů 30. let	Komunismus a fašismus Fašismus v Itálii, nástup nacismu v Německu Bolševická diktatura v SSSR Lokální konflikty, fašistická agrese	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
-zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- porozumí procesu vzniku ČSR v souvislostech průběhu a výsledků 1. sv. války - zapamatuje si významné historické mezníky vývoje ČSR 1918-1945 - popíše politický systém ČSR - určí hospodářskou strukturu ČSR, porovná ji s vybranými státy - porovná práva nár. menšin v ČSR s okolními státy - porozumí vývoji česko-německých a česko-slovenských vztahů - vysvětlí kulturní prostředí tzv. 1. republiky, zapamatuje si osobnosti - posoudí vztah Čechů ke Třetí říši	Československá republika	ČJ - základní literární směry a představitelé HV - jazz a swing
-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- objasní nezbytnost existence vnitřního a vnějšího nepřítele pro fungování totalitního systému	Holocaust	MuV - kulturní diference (etnické menšiny, nesnášenlivost)

	- porozumí zrůdnosti nacistického průmyslu zabíjení - uvede příklady jednotlivých lidských osudů obětí holocaustu - orientuje se v základních pojmech k dané oblasti - zapamatuje si základní fakta o romském holocaustu		
-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 2.světové války - porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní - zapamatuje si místa rozhodujících střetnutí 2. sv. války - vysvětlí rozdíl mezi řešením poválečného uspořádání světa po první a po druhé sv. válce - zapamatuje si nejvýznamnější politické a vojenské osobnosti 2. sv. války	Druhá světová válka ČSR v období 2. svět. války	
-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- odvodí vznik bipolárního rozdělení z výsledků 2.svět. války - porozumí pojmu „studená válka“	**Rozdělený a integrující se svět** Studená válka	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, sídelní, náboženské a kulturní oblasti, hlavní světová konfliktní ohniska, vztah příroda a

	- charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku - doloží na příkladech vojenské střetávání supervelmocí v období studené války - rozliší ekonomickou, politickou, kulturní situaci v západním a východním bloku - specifikuje příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím a pádu východního bloku	ČSR v letech 1945 – 1948 Svět 2. poloviny 20. století Československo v 60. letech Období normalizace v ČSSR Sametová revoluce Krize východního bloku	společnost EV - vztah člověka k prostředí ČJ - základní literární směry a představitelé VV - socialistický realismus
-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce -posoudí postavení rozvojových zemí	- vysvětlí genezi myšlenky sjednocené Evropy v dějinách - popíše důležité mezníky procesu evropské integrace - srovná politickou, vojenskou, ekonomickou situaci v zemích záp. a vých. bloku - porozumí procesu dekolonizace - zapamatuje si státy vymaňující se z koloniální nadvlády, jejich vybrané představitele a problémy s tím spojené	Rozdělený a integrující se svět Svět 2. pol. 20. století	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí VMEGS - jsme Evropané

-prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu - zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa - porozumí významu i problémům začlenění České republiky do evropského integračního procesu	Svět na přelomu tisíciletí Ohlédnutí za nejnovějším vývojem v České republice	VMEGS - Jsme Evropané

Dějepis (změny od 1. 9. 2022)

Dějepis			
Ročník: **Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Člověk v dějinách		**Úvod do vyučování dějepisu**	
-uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	-vysvětlí poslání historie, prací historika	Úvod do učiva. Význam zkoumání dějin	
-uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	-vyjmenuje druhy pramenů, pojmenuje místa jejich shromažďování, popíše jejich činnost	Získávání informací o dějinách, historické prameny	
-orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	-osvojí si práci s časovou přímkou	Historický čas a prostor, periodizace dějin	M - časová přímka
	-osvojí si práci s mapou -objasní účel historické mapy		Z- světové strany, světadíly
Počátky lidské společnosti		**Pravěk**	
-charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	-interpretuje výklad o vzniku světa a vývoji člověka	Teorie o vzniku světa a vývoji člověka	B - člověk v pravěku, životní podmínky, význam domestikace, význam kultivace půdy
	-rozpozná vývojové typy člověka a dovede je časově zařadit	Typy člověka, rasy a jazyky	Z- orientace na mapě, zemědělské oblasti
	-popíše způsob obživy a soužití lidí	Člověk a lidská společnost v pravěku Způsob života v paleolitu	VV - pravěké výtvarné umění
	-seznámí se s kulturou lidí, dovede vysvětlit příčiny uměleckého		OV - náš region

	projevu		
			OSV - komunikace, sociální dovednosti
-objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	-pochopí podmínky, příčiny a důsledky přechodu k zemědělství -popíše funkce pravěkých nástrojů objasní vznik řemesel	Způsob života v neolitu, neolitická revoluce	EV - člověk a příroda
	-vysvětlí oddělení řemesel od zemědělství jako nutnost obchodu	Doba železná a bronzová	
		Pravěká kultura. Naleziště Opakování učiva	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		**Starověk. Staroorientální despocie**	
-rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	-objasní vliv přírodních podmínek na vznik starověkých států -zapamatuje si oblasti vzniku států -rozpozná odlišnosti hospodářského, společenského, politického a kulturního vývoje v jednotlivých oblastech	Úvod do starověku Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Mezopotámie Egypt Blízký východ Indie Čína	OV - formy vlády, postavení soc. skupin Z - souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem civilizací, orientace na mapě B- význam řek pro kultivaci půdy ČJ - první písemné památky EV - příroda a první civilizace

-uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví -demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství -porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	-rozpozná významné historické památky -popíše vznik řeckých městských států a různé formy spol. zřízení -dovede rozdělit obyvatelstvo do sociálních skupin -porozumí funkci konkrétních státních institucí v Řecku a Říme -vysvětlí podstatu antické demokracie	Kultura staroorientálních států - opakování Antické Řecko a Řím Starověké Řecko	VDO - demokracie, despocie, tyranie MuV - prolínání kulturních vlivů OV - formy státní moci ČJ - řecké a římské báje a pověsti
	-vysvětlí příčiny, vývoj a důsledky expanze Říma -dokáže na mapě popsat rozsah římského impéria	Starověký Řím	VDO - občanská práva VMEGS - integrace Evropy, vliv Říma
	-porovná barbarské civilizace s antickou -popíše vývoj řecké a římské kultury -identifikuje významné osobnosti antické kultury	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Naše země v době římské Antická kultura	M - matematické zákony, římské číslice
	-doloží příklady přínosu pro evr. kulturu	Počátky křesťanství	VV - antické výtvarné umění TV - olympijské hry

		Opakování	
Křesťanství a středověká Evropa		**Raný středověk**	
-popíše podstatnou změnu evropské civilizace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	-osvojí si periodizaci středověku	Úvod do středověku	Z - demografické změny
	-seznámí se a zapamatuje si nová etnika a oblasti, které etnika osídlila	Stěhování národů	
	-objasní vztah mezi novými a stávajícími	Vznik barbarských říší	
	-porozumí příčinám rozdílného vývoje nejstarších států v Evropě		
-	-zapamatuje si raně středověké říše	Arabská říše	M - arabské číslice
	-rozpozná rozdíly ve správě středověkých států	Byzantská říše	VV - arabské výtvarné umění
	-uvědomí si střet a prolínání kultur		MuV - etnický původ
		Opakování	

Dějepis			
Ročník: **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Křesťanství a středověká Evropa		**Opakování učiva**	
-popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států -porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	-zapamatuje si významné raně středověké říše	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	Z - orientace na mapě

		Francká říše	
	-rozpozná rozdíly ve správě státu -učí se chápat úlohu víry ve společnosti -seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií	Vikingské nájezdy Anglie Německo Kyjevská Rus Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	ČJ - písemné památky VMEGS -formování Evropy
-objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení státních útvarů v evropských souvislostech	-vysvětlí okolnosti vzniku českého sátu -rozpozná územní změny v Evropě -vysvětlí příčiny, důsledky změn v postavení čes. panovníka pro středoevropskou oblast -objasní vztahy VM a čes. státu k evropským říším -doloží na příkladech vliv okolních kultur	První státní útvary na našem území Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	ČJ - písemné památky OV - národ, vlast VV - velkomoravská kultura EV - historické památky
-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	-objasní šíření křesťanství a počátky křesťanské kultury	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Úloha křesťanství ve středověku	Z - orientace na mapě
	-uvědomí si odkaz patronů čes. zemí -popíše příčiny a důsledky boje o	Boj mezi mocí světskou a církevní Křížové výpravy	

	investituru		
-ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	-na příkladech doloží pokusy kat. církve o expanzi územní a náboženskou -popíše způsoby středověkého hospodaření -dokáže uvést a charakterizovat společenské vrstvy -doloží vliv kolonizace na změnu soc. struktury -porozumí smyslu učení o trojím lidu -objasní územní rozmach čes. státu -pochopí problémy vedoucí ke kritice církve -rozliší znaky románské a got. kultury -rozdělí a na konkrétních příkladech doloží středověké památky	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Společnost a život v raně středověkém státě Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Románská kultura Vrcholný středověk Společnost ve vrcholném středověku Vznik měst Český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků Gotická kultura a životní styl	VV - románský sloh ČJ - písemné památky vrcholného středověku HV - gotická hudba
		Konflikty mezi Anglií a Francií	EV - historické památky VDO - parlament

Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
-vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	-zopakuje si příčiny vedoucí ke kritice církve -porozumí hlavním myšlenkám reformace a Husovým myšlenkám -vysvětlí pozici Husa a dalších reformátorů v katolické církvi -popíše průběh a vývoj hus. hnutí -porovná cíle jednotlivých hus. proudů -popíše vztah čes. panovníků k husitství	Čechy v době předhusitské Mistr Jan Hus Husitská revoluce Vláda Jiřího z Poděbrad	HV- hus. písemně OV - náš region ČJ - písemné památky
-vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	-objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v období hus. revoluce -učí se chápat rozměr pojmů tolerance a intolerance -objasní vliv antiky na raně novověkého člověka -vymezí pojmy renesance a humanismus -pojmenuje změny, které nastaly v důsledku šíření renesance a humanismu ve společnosti	Doba jagellonská Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Renesanční kultura	VMEGS - mírové poselství Jiřího z Poděbrad VV - pozdní gotika ČJ - humanismus VV - renesanční sloh EV - historické památky
	-vysvětlí změny v ekonomice objasní myšlenky vedoucí k reformaci a protireformaci	Novověk	
-popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	-zapamatuje si mocnosti a osobnosti realizující objevy	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	OV - kolonizace a koloniální panství, vztah k původnímu obyvatelstvu, tolerance,

-objasní postavení čes. státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	-na mapě demonstruje objevená a dobývaná území -uvede vztahy mezi expanzí a změnou živ. stylu člověka -objasní význam rostoucí moci hab. monarchie -porozumí náb. rozdělení Evropy -popíše vztah panovníka a šlechty uvnitř hab. monarchie	Český stát a velmoci v 15. – 18. století Český stát za prvních Habsburků Reformace a protireformace v Evropě	intolerance VDO - formy vlády
-objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	-popíše průběh třicetileté války -objasní cíle válčících států -demonstruje důsledky války -porovná poměr sil v Evropě -porozumí hosp. změnám po třicetileté válce	Třicetiletá válka Barokní kultura a osvícenství Opakování	Z - demografické změny, geografické změny

Dějepis			
Ročník: **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

- -rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady kulturních památek	- porozumí ekonomické a náboženské situaci před anglickou revolucí - objasní souvislost mezi posilováním pozice buržoazie a růstem moci parlamentu v 17. stol. - popíše vývoj politického prostředí porevoluční Anglie - objasní projevy absolutismu v Evropě - rozliší znaky baroka a rokoka od jiných uměleckých slohů - určí významné památky ve světě a u nás - zapamatuje si vybraná díla a jména nejvýznamnějších barokních umělců	Absolutismus a parlamentarismus Anglická revoluce Francie za Ludvíka XIV. Baroko	OV - stát a právo, učivo typy a formy státu HV, VV - hudební styly a žánry, baroko a rokoko ve výtvarném umění
-vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	- porozumí změnám v průmyslu, průmyslové revoluci - vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo k modernizaci - porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm - popíše rozvoj nových společenských vrstev spojených s modernizačními změnami - porozumí vztahu mezi formou vlády a rychlostí modernizace společnosti - posoudí vliv osvícenství na	**Modernizace společnosti** Průmyslová revoluce Změny ve společnosti	OV - stát a právo, učivo principy demokracie, lidská práva

	společenské změny - rozliší vývoj v Evropě a Sev. Americe - zapamatuje si hlavní události a osobnosti, které souvisejí s procesem vzniku USA	Osvícenství Vznik USA	
-objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek rozbitím starých společenských struktur v Evropě	- vysvětlí příčiny vzniku francouzské revoluce a její důsledky pro Francii - popíše průběh francouzské revoluce - zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka občana - zhodnotí uplatnění osvícenských myšlenek v revoluci - popíše hlavní události Napoleonovy vlády - porozumí vlivu napoleonských válek na konkrétní státy - objasní význam vídeňského mírového kongresu pro politické uspořádání Evropy po napoleonských válkách	**Francouzská revoluce** **Napoleonské války** **Uspořádání Evropy**	

-porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	- porozumí myšlenkám osvícenského absolutismu - srovná vývoj v habsburské monarchii před a po osvícenských reformách Marie Terezie a Josefa II. - uvede do souvislosti změny v habsb. monarchii a etapy emancipace českého národa - zapamatuje si významné představitele č. nár. emancipačního hnutí - rozliší základní znaky dobových kulturních směrů	**Osvícenský absolutismus** **Osvícenský absolutismus v habsburské monarchii** **Národní obrození** **Klasicismus, empír, biedermeier**	ČJ - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, klasicismus a romantismus ve výtvarném umění
- -	- porozumí významu emancipace buržoazie pro rozvoj evropských národních hnutí - vysvětlí základní cíle revolucí 1848 - posoudí význam dělnictva i úrovně výroby v revolucích - popíše důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské národy - rozliší cíle anglického konzervativismu a liberalismu - porozumí cílům probouzejícího se socialistického hnutí - popíše typické rysy ruského	**Revoluční hnutí v Evropě ve 20 a 30. letech 19. století** **Revoluce 1848 v evropských státech** **Velká Británie v 2. pol. 19. stol.** **Socialistické hnutí**	OV - stát a hospodářství, principy tržního hospodářství OV - stát a právo, základní politické proudy

	samoděržaví - zapamatuje si cíle anarchismu, nacionál. a křesťan. soc. hnutí	**Rusko v 2. pol. 19. stol.** **Politická hnutí**	
-vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa - popíše politický vývoj USA ve 2. pol.19. stol. - chápe necitlivý přístup kolonialismu vůči jiným kulturním a etnickým skupinám - porovná rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých evropských zemích - porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury - vysvětlí příčiny rostoucího napětí na Balkáně - vytvoří hypotézu o rozdělení mocností do válečných bloků - rozliší dobové umělecké slohy	**Sjednocení Itálie a Německa** **Občanská válka v USA** **Kolonialismus a imperialismus** **Technický a vědecký rozvoj** **Svět před I. světovou válkou** **Realismus a historizující slohy**	MuV - kulturní diference EV- vztah člověka k prostředí HV, VV - hudební styly, realismus a histor. slohy ve výtvar. umění

-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 1. svět. války - je schopen postihnout útrapy účastníků války na frontách i v zázemí - rozumí zvláštnímu charakteru 1. světové války - objasní význam ruské bolševické revoluce pro následující vývoj - rozliší základní znaky dobových uměleckých stylů	**Moderní doba** **První světová válka** **Ruské revoluce** **Moderní umělecké směry**	ČJ - základní literární směry a představitelé HV, VV - hudební styly a žánry, secese, impresionismus, expresionismus a kubismus ve výtvar. umění

Dějepis			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- porozumí problémům versaillesko-washingtonského uspořádání meziválečného světa - vysvětlí důsledky světové hospodářské krize, zejména ve vztahu k nastupujícím totalitním režimům	Moderní doba Versaillesko-washingtonský systém Poválečné uspořádání světa Problémy poválečného světa Hospodářská krize	OV - stát a hospodářství, nabídka, poptávka, inflace, krize

	- na příkladech demonstruje společné a rozdílné znaky vybraných totalitních režimů - objasní vztah total. režimů k demokracii a lidským právům - postihne postup fašistické agrese na pozadí lokálních válečných konfliktů 30. let	Komunismus a fašismus Fašismus v Itálii, nástup nacismu v Německu Bolševická diktatura v SSSR Lokální konflikty, fašistická agrese	OV - stát a právo, výhody dem. zřízení VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
-zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- porozumí procesu vzniku ČSR v souvislostech průběhu a výsledků 1. sv. války - zapamatuje si významné historické mezníky vývoje ČSR 1918-1945 - popíše politický systém ČSR - určí hospodářskou strukturu ČSR, porovná ji s vybranými státy - porovná práva nár. menšin v ČSR s okolními státy - porozumí vývoji česko-německých a česko-slovenských vztahů - vysvětlí kulturní prostředí tzv. 1. republiky, zapamatuje si osobnosti - posoudí vztah Čechů ke Třetí říši	Československá republika	ČJ - základní literární směry a představitelé HV - jazz a swing

-na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- objasní nezbytnost existence vnitřního a vnějšího nepřítele pro fungování totalitního systému - porozumí zrůdnosti nacistického průmyslu zabíjení - uvede příklady jednotlivých lidských osudů obětí holocaustu - orientuje se v základních pojmech k dané oblasti - zapamatuje si základní fakta o romském holocaustu	Holocaust	MuV - kulturní diference (etnické menšiny, nesnášenlivost)
-na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- popíše příčiny, průběh a důsledky 2.světové války - porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní - zapamatuje si místa rozhodujících střetnutí 2. sv. války - vysvětlí rozdíl mezi řešením poválečného uspořádání světa po první a po druhé sv. válce - zapamatuje si nejvýznamnější politické a vojenské osobnosti 2. sv. války	Druhá světová válka ČSR v období 2. svět. války	

-vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- odvodí vznik bipolárního rozdělení z výsledků 2.svět. války - porozumí pojmu „studená válka“ - charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku - doloží na příkladech vojenské střetávání supervelmocí v období studené války - rozliší ekonomickou, politickou, kulturní situaci v západním a východním bloku - specifikuje příčiny, které vedly v roce 1989 k revolucím a pádu východního bloku	**Rozdělený a integrující se svět** Studená válka ČSR v letech 1945 – 1948 Svět 2. poloviny 20. století Československo v 60. letech Období normalizace v ČSSR Sametová revoluce Krize východního bloku	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, sídelní, náboženské a kulturní oblasti, hlavní světová konfliktní ohniska, vztah příroda a společnost EV - vztah člověka k prostředí ČJ - základní literární směry a představitelé VV - socialistický realismus
-vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce -posoudí postavení rozvojových	- vysvětlí genezi myšlenky sjednocené Evropy v dějinách - popíše důležité mezníky procesu evropské integrace - srovná politickou, vojenskou, ekonomickou situaci v zemích záp. a vých. bloku - porozumí procesu dekolonizace - zapamatuje si státy	Rozdělený a integrující se svět Svět 2. pol. 20. století	Z - regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí VMEGS - jsme Evropané

zemí	vymaňující se z koloniální nadvlády, jejich vybrané představitele a problémy s tím spojené		
-prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- objasní příčiny vzniku a cíle světového terorismu - zhodnotí vliv globalizace na život ve vybraných oblastech světa - porozumí významu i problémům začlenění České republiky do evropského integračního procesu	Svět na přelomu tisíciletí Ohlédnutí za nejnovějším vývojem v České republice	VMEGS - Jsme Evropané

Český jazyk a literatura (změny od 1.9.2013)

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Beránková E. : Čítanka 6 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších -rozpozná základní literární prostředky -při rozboru lit. díla využívá zákl. literární pojmy	Poezie, próza, drama Báseň, sloka, verš, rým, rytmus Básnické prostředky-metafora, personifikace	V průběhu roku: literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy), čtenářský deník **Hv**- lidová píseň
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-dokáže vyjádřit osobní pocity vyvolané básní -je schopen zpaměti přednést báseň -interpretuje a hodnotí přečtené texty -formuluje vlastní kritické názory na umělecké dílo	Balady a romance Příběhy z dávných dob - báje, pověsti Ve škole fantazie- dobrodružné příběhy	**D** – vliv náboženství starověké Řecko a Řím **Vv** – řecké a římské umění **OSV** – poznávání lidí dle příběhů **MuV** – výběr literatury **VMEGS** – život dětí v jiných zemích **EV**- lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-vnímá prvky dramatu -seznamuje se se základními pojmy	Divadlo a film Tragédie, komedie, dějství, scénář	**MeV** – stavba divadelního představení

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Beránková E.: Čítanka 7 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-formuluje ústně i písemně dojmy z četby -uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-umí zarecitovat básnický text -vyjádří své názory a pocity -seznamuje se zákl. básnickými jazykovými prostředky a vyhledává je v textu -rozlišuje lyriku a epiku v poezii	Poezie Bajky	**EV** – člověk a příroda **OSV** – morální rozvoj (praktická etika) **OSV** – kreativita jednotlivce
	-rozvíjí čtenářské schopnosti, umí obhájit vlastní názor na přečtený text	Vědeckofantastická literatura	
-rozlišuje zákl. literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci.	-jednoduše a výstižně charakterizuje základní literární žánry a orientuje se v základních literárních pojmech -uvědomuje si význam literatury v minulosti -umí chronologicky sestavit události	Báje, pověsti, pohádky	Práce s dějepisnými texty
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor umí doložit argumenty -tvoří vlastní literární text podle svých schopností	-umí si zaznamenat vtipné formulace -pokusí se o vlastní tvorbu	Humor v literatuře	
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	-umí si vybrat hodnotnou četbu -chápe četbu jako zdroj informací o světě a o sobě -umí vypravovat příběh -charakterizuje postavy, prostředí a	Cestopis	**MUV** – čeští a světoví autoři

	dobu -vytvoří si vlastní názor na přečtený text -vyhledává podstatné situace v ději -vnímá možnost zpracování příběhu jako divadelní hry nebo filmu -seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury		
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním zpracování	-uvědomuje si morální povinnost člověka žít v souladu s přírodou -umí vnímat dary přírody -chová se k přírodě nesobecky a uvědomuje si důležitost přírody pro život	Příroda v beletrii	**EV** – člověk a příroda
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Stehlíková M.: Čítanka 8 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje zákl. lit. druhy a žáry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	-hodnotí výběr básnických jazykových prostředků, rozpozná básnické prostředky	Sen, láska a smrt lidová slovesnost, milostná lyrika, starořímská lyrika, trubadúrská	**D** – starověk, středověk

	-přednese zpaměti vybranou báseň -vyjádří osobní pocity vyvolané básní	lyrika, vizuální poezie, balada, básnická povídka Šoa povídka, deník, epigram, komiks	
	-vnímá krásy ostatních zemí -uvědomí si krásu své vlasti	Můj domov a svět cestopis, biografie	**VMEGS**-život lidí v jiných zemích
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	-vnímá prvky dramatu -zamýšlí se nad obsahem úryvků dramatu -umí vylíčit pocity a myšlenky hrdinů -vysvětlí motivy jednání postav -diskutuje na téma mezilidské vztahy, láska, peníze, majetek -seznamuje se s pojmy: tragédie, komedie, scénář, libreto, muzikál…	O bozích a lidech antický hrdinský epos Vyšla hvězda nad Betlémem biblické příběhy, legenda, pověst Ve službě Bohu, králi a dámě antická tragédie, lidová vánoční hra rytířský román, dramatická adaptace rytířského románu	**D** - středověk
-formuluje ústně a písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-sleduje výstavbu souvislého textu -formuluje hlavní myšlenky textu a charakterizuje hlavního hrdinu a ostatní postavy -posoudí roli vypravěče v díle	Sen, láska a smrt Romantická povídka, román	**OSV** – praktická etika
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základní literární teorie	-rozvíjí čtenářské schopnosti, umí obhájit vlastní názor na přečtený text	Čtu, čteš, čteme Humoristická literatura Dobrodružná a sci-fi literatura	
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura – LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Ročník: **Kvarta**

Učebnice: Lederbuchová L. – Stehlíková M.: Čítanka 9 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-vypráví děj, popíše prostředí, charakterizuje postavy, sleduje vývoj postav -přiřadí text k druhu a žánru -vyhledá nejpůsobivější část textu, zajímavá slovní spojení -vysvětlí básnické prostředky -vylíčí své nálady -rozumí významu a smyslu textu	Můj domov a svět Za literárními památkami Krása je v pravdě Realismus, impresionismus, naturalismus, symbolismus, dekadence, Moderna Prokletí básníci Avantgarda futurismus, dada, poetismus, surrealismus Neklidné 20. století Čtu, čteš, čteme	– literární historie, události 20. století , **Hv –** představitelé umění **MUV** – kulturní diference **MEV** – propagandistické texty
-rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	-zná jména autorů jednotlivých žánrů vyjádří vlastní čten. zážitek		
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-orientuje se v knihovně, v muzeu -vnímá kulturní památky -pracuje s prameny -srovnává lit., div. a film. díla -vytvoří plakát k divadelnímu představení		
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-použije básnické prostředky		
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	-má přehled o významných představitelích české a světové literatury, diskutuje		

-uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	rozpoznává a charakterizuje literární směry 19. a 20. stol. a dokáže jmenovat jejich reprezentativní představitele ve světové a české literatuře		
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	literární referáty k samostatné četbě	další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře a chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura (změny od 1. 9. 2016)

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**Hláskosloví** Spisovná výslovnost	**OSV –** skupinová práce
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky	Seznámení s jazykovými příručkami	
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci	**Jazyk a jeho útvary**	
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	**Stavba slova a pravopis** Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny *bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně* Předpony *s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-* Předložky *s/se, z/ze* *i/y* po obojetných souhláskách *i/y* v koncovkách jmen	

		i/y v koncovkách sloves Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem Interpunkce v souvětí	
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu	**Slovní druhy** **Podstatná jména** – druhy, tvary, pravopis podle vzorů, skloňování vlastních jmen osobních a místních Psaní velkých písmen ve vlastních názvech **Přídavná jména** – druhy, skloňování příd. jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích, stupňování **Zájmena** – druhy, skloňování zájmen *já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj* **Číslovky** – druhy, skloňování, užívání **Slovesa** – tvary, *i/í a y/ý* v koncovkách sloves	
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům	**Stavba slova** Slovotvorný základ, přípona, předpona Slova příbuzná Tvoření slov odvozováním	

-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	pozná větné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty	**Skladba** Věta jednoduchá a souvětí Věty podle postoje mluvčího **Základní větné členy** Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný Přísudek slovesný, jmenný se sponou Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem **Rozvíjející větné členy** Předmět Příslovečné určení Přívlastek	
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální	Jazykový projev Jazykové prostředky Osnova, odstavec Klíčová slova, hlavní myšlenky	**F, B** – laboratorní práce **D, B –** odborný text **VMEGS** - příběhy z cest **OSV –** neverbální komunikace

		textu Prosté vypravování Popis předmětu Popis osoby Popis děje Popis pracovního postupu Zpráva, oznámení Výpisky, výtah Osobní dopis, úřední dopis SMS, e-mail Objednávka	**MeV –** mluvený projev **MeV – Naše škola/město (projekt)** **VMEGS**-kontakty se světem **MuV –** korespondence do a ze zahraničí
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel		
-využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,	rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je		

ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	s dostupnými informačními zdroji		
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera		

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Měchurová, A. a kol.: Čítanka pro 6. ročník ZŠ a pro primu osmiletého gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	-rozpozná základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich představitele	Lyrika, epika, drama Poezie, próza, divadelní hra Vypravěč, postava, téma, děj (časová posloupnost, retrospektiva) Báseň, sloka, verš, rým, rytmus Básnické prostředky (metafora, personifikace, epiteton, poetismy, apostrofa, přirovnání) Ich-forma, er-forma Monolog, dialog, přímá řeč Divadelní hra (dějství, scénář, scénické poznámky, konflikt, tragédie, komedie) Pohádka Pověst Povídka Biografie, autobiografie Cestopis Fantastická literatura	**Hv**- lidová píseň **EV**- lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství **OSV** – poznávání lidí dle příběhů **VMEGS** – život dětí v jiných zemích
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	-rozumí přečtenému textu a uceleně ho reprodukuje, popíše strukturu a jazyk, chápe smysl textu		
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	-vyjádří ústně i písemně dojmy z četby a z návštěvy kulturního představení, vytvoří si vlastní názor		
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytvoří vlastní text na základě svých schopností a poznatků literární teorie		

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Český jazyk pro 7. ročník ZŠ – Vlastimil Styblík a kol.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. -v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	- rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu - ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	**Tvarosloví** Ohebné slovní druhy-prohlubování učiva Neohebné slovní druhy	Jazykové rozbory a pravopisná cvičení v průběhu celého roku Mezipředmětové vztahy na základě výběru textu
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- pozná větné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty - používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci - ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě - používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	**Skladba** Druhy vět podle postoje mluvčího Věta jednočlenná a dvojčlenná Větné členy základní a rozvíjející, větný člen holý, rozvitý, několikanásobný, druhy přívlastku, přístavek, doplněk, grafické znázornění interpunkce Věta hlavní a vedlejší Druhy vět vedlejších	**OSV** – kultivovaná komunikace
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky	**Význam slov** Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma Odborné názvy	

-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	Slovní zásoba a tvoření slov	

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Český jazyk pro 7. ročník ZŠ – Vlastimil Styblík a kol.			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. -odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel - rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji	**Popis** Popis uměleckých děl Líčení Popis žákovských výrobků a pracovních postupů	**MUV** – Kulturní diference **VV** – výtvarné a sochařské umění Odborné předměty- laboratorní práce
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	- vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů	**Charakteristika**	**OSV** – poznávání lidí a mezilidské vztahy **MUV** – charakter člověka Práce s literárními texty
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	- rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně	**Žádost**	
-využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a	- orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát	**Výtah**	**MEV** – odborný text

s oporou o text přednese referát.			
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	- vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci	**Pozvánka**	**OSV** – sociální dovednost
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera	**Životopis**	**OSV** - sociální dovednost Práce s literárními texty
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	- využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální	**Vypravování**	**OSV** – poznávání lidí podle příběhu
Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Čítanka pro 7. ročník ZŠ a sekundu víceletého gymnázia – M. Hanzová, Jiří Žáček a Albína Měchurová			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	- rozumí přečtenému textu a uceleně ho reprodukuje, popíše strukturu a jazyk, chápe smysl textu	**Bajky**	**EV** – člověk a příroda **OSV** – morální rozvoj (praktická etika)
		Báje, pověsti, letopisy, kroniky	Práce s dějepisnými texty
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	vyjádří ústně i písemně dojmy z četby a z návštěvy kulturního představení, vytvoří si vlastní názor	**Poezie**	**OSV** – kreativita jednotlivce
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- vytvoří vlastní text na základě svých schopností a poznatků literární teorie	**Humor v literatuře**	
-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,	- rozpozná základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich	**Romány a povídky** (historické, realistické, dobrodružné,	**MUV** – čeští a světoví autoři

uvede jejich výrazné představitele.	představitele	detektivní)	
		Příroda v beletrii a odborné literatuře	**EV** – člověk a příroda
		Čeští malíři	**VV** – výtvarné umění
		Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 8. ročník ZŠ a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**Nauka o slovní zásobě** Slova přejatá, jejich výslovnost	**MuV** – jazykové diference
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky	**Jazykové příručky**	
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci	**Obecné výklady o českém jazyce** Útvary českého jazyka Slovanské jazyky	
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	**Pravopis** Pravopis přejatých slov Pravopis koncovek jmen a sloves (ve spojení s dalšími pravopisnými jevy)	

-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu	**Tvarosloví** Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Skloňování zájmena *týž/tentýž* Slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého Přehled slovesných tříd a vzorů	
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům	**Nauka o slovní zásobě** Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	pozná větné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty	**Skladba** Stavba větná Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy Několikanásobný větný člen a významový poměr mezi jeho složkami Přístavek Souvětí podřadné Druhy vět vedlejších Souřadně spojené VV Souvětí souřadné	

		Významový poměr mezi větami hlavními	
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	**Stavba textová** Interpunkce v souvětí	

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 8. ročník ZŠ a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální	**Charakteristika literární postavy** Charakteristika vnější, vnitřní, přímá, nepřímá **Subjektivně zabarvený popis** Obrazná pojmenování (přirovnání, epiteton, personifikace, metafora) Slova neutrální, citově zabarvená, dějová slovesa **Výtah** **Výklad** Citace zdroje Prameny (odborné knihy, encyklopedie, slovníky, internet) **Úvaha** **Struktura úvahy** (cíl – uvažování – hodnocení – argumentace – závěr) Aforismus a přísloví	**EV** – jedinec a příroda **VDO** – umění řečnictví **MeV** – média v každodenním životě **OSV**- sebepoznání, sebepojetí
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel		
-využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační	vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		

situaci.			
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů -využívá odpovídající stylistické a jazykové prostředky		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji		
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera		

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Stehlíková M.: Čítanka 8 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	rozpozná základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich představitele	**Sen, láska a smrt** lidová slovesnost, milostná lyrika, starořímská lyrika, trubadúrská lyrika, vizuální poezie, balada, básnická povídka **Šoa** povídka, deník, epigram, komiks **Můj domov a svět** cestopis, biografie **O bozích a lidech** antický hrdinský epos **Vyšla hvězda nad Betlémem** biblické příběhy, legenda, pověst **Ve službě Bohu, králi a dámě** antická tragédie, lidová vánoční hra rytířský román, dramatická adaptace rytířského románu¨ **Sen, láska a smrt** Romantická povídka, román	**D** – starověk, středověk **VMEGS**-život lidí v jiných zemích **OSV** – praktická etika Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	rozumí přečtenému textu a uceleně ho reprodukuje, popíše strukturu a jazyk, chápe smysl textu		
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	vyjádří ústně i písemně dojmy z četby a z návštěvy kulturního představení, vytvoří si vlastní názor		
-rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	pozná rysy autorského stylu		
-vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	orientuje se v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích, ocituje zdroje		
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	vytvoří vlastní text na základě svých schopností a poznatků literární teorie		
-rozlišuje literaturu hodnotnou a	rozpozná hodnotnou literaturu od		

konzumní, svůj názor doloží argumenty	konzumní, zdůvodní svůj názor	**Čtu, čteš, čteme** Humoristická literatura Dobrodružná a sci-fi literatura Literární referáty k samostatné četbě	
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	porovná různá zpracování v literatuře, v divadle nebo ve filmu		

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 9. ročník ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**obecné poučení o jazyce** -slovanské jazyky -vývoj českého jazyka -útvary českého jazyka **zvuková stránka jazyka** -hláskosloví -spisovná výslovnost -zvuková stránka věty -psaní a výsl. přejatých slov **slovní zásoba a tvoření slov** -stavba slova -způsoby tvoření slov -slovotvorný pravopis -význam slova **tvarosloví**	**D –** vývoj jazyka**, Z –** slovanské jazyky
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům		
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	-orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky		

-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich -používá ve vhodné komunikační situaci	- rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu	-jména -skloňování obecných jmen přejatých	
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	-skloňování cizích vlastních jmen -slovesné tvary -přechodníky -pravopis morfologický -psaní velkých písmen v názvech **skladba** -větná stavba -tvoření vět -hlavní zásady českého slovosledu -textová stavba	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- pozná věrné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty		
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě		
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 9. ročník ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji	-jazyková kultura -funkční styly -slohové postupy -vypravování -popis a charakteristika, popis děje -životopis -výklad a výtah -úvaha -proslov -diskuse -publicistické útvary	**Ov** ***MeV - Média a reklama (projekt)***
-rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera		
-rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- pozná manipulativní záměr mediálního textu a přistupuje k němu kriticky		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		
-v mluveném projevu připraveném i	- využívá v mluveném projevu		

improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	prostředky verbální, nonverbální i paralingvální		
-zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- diskutuje se znalostí pravidel dialogu, příp. diskusi řídí		
- vyžívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel		
Český jazyk a literatura – LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Hanzová, M. – Žáček, J.:Čítanka pro 9. ročník ZŠ a kvartu víceletého gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- rozumí přečtenému textu a uceleně ho reprodukuje, popíše strukturu a jazyk, chápe smysl textu	**poezie** -balada, bylina, hymnus, epigram, epos, kaligram, óda, píseň, romance, sonet **próza** bajka, cestopis, legenda, mýtus, novela, pohádka, pověst, povídka, román **drama** dějství, dialog, inscenace, komedie, melodram, monolog, režisér, scénář, tragédie vývoj literatury od starověku po současnost průběžně opakování literární teorie a jednotlivých literárních prostředků	**D –** literární historie**,** **Vv, Hv –** představitelé umění
-rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- pozná rysy autorského stylu		
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- vyjádří ústně i písemně dojmy z četby a z návštěvy kulturního představení, vytvoří si vlastní názor		
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-použije básnické prostředky		
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	-má přehled o významných představitelích české a světové literatury, diskutuje		

- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozpozná základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvede jejich představitele		
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- vytvoří vlastní text na základě svých schopností a poznatků literární teorie		
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- orientuje se v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích, ocituje zdroje		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- rozpozná hodnotnou literaturu od konzumní, zdůvodní svůj názor		
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře	- rozpozná základní literární směry a uvede jejich představitele v české i světové literatuře		

- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- porovná různá zpracování v literatuře, v divadle nebo ve filmu		

Český jazyk a literatura (od 1. 9. 2017)

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Beránková E. : Čítanka 6 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších -rozpozná základní literární prostředky -při rozboru lit. díla využívá zákl. literární pojmy	Poezie, próza, drama Báseň, sloka, verš, rým, rytmus Básnické prostředky-metafora, personifikace	V průběhu roku: literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy), čtenářský deník **Hv**- lidová píseň
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-dokáže vyjádřit osobní pocity vyvolané básní -je schopen zpaměti přednést báseň -interpretuje a hodnotí přečtené texty -formuluje vlastní kritické názory na umělecké dílo	Balady a romance Příběhy z dávných dob - báje, pověsti Ve škole fantazie- dobrodružné příběhy	**D** – vliv náboženství starověké Řecko a Řím **Vv** – řecké a římské umění **OSV** – poznávání lidí dle příběhů **MuV** – výběr literatury **VMEGS** – život dětí v jiných zemích **EV**- lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-vnímá prvky dramatu -seznamuje se se základními pojmy	Divadlo a film Tragédie, komedie, dějství, scénář	**MeV** – stavba divadelního představení

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Beránková E.: Čítanka 7 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-formuluje ústně i písemně dojmy z četby -uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-umí zarecitovat básnický text -vyjádří své názory a pocity -seznamuje se zákl. básnickými jazykovými prostředky a vyhledává je v textu -rozlišuje lyriku a epiku v poezii	Poezie Bajky	**EV** – člověk a příroda **OSV** – morální rozvoj (praktická etika) **OSV** – kreativita jednotlivce
	-rozvíjí čtenářské schopnosti, umí obhájit vlastní názor na přečtený text	Vědeckofantastická literatura	
-rozlišuje zákl. literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci.	-jednoduše a výstižně charakterizuje základní literární žánry a orientuje se v základních literárních pojmech -uvědomuje si význam literatury v minulosti -umí chronologicky sestavit události	Báje, pověsti, pohádky	Práce s dějepisnými texty
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, názor umí doložit argumenty -tvoří vlastní literární text podle svých schopností	-umí si zaznamenat vtipné formulace -pokusí se o vlastní tvorbu	Humor v literatuře	
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	-umí si vybrat hodnotnou četbu -chápe četbu jako zdroj informací o světě a o sobě -umí vypravovat příběh -charakterizuje postavy, prostředí a	Cestopis	**MUV** – čeští a světoví autoři

	dobu -vytvoří si vlastní názor na přečtený text -vyhledává podstatné situace v ději -vnímá možnost zpracování příběhu jako divadelní hry nebo filmu -seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury		
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním zpracování	-uvědomuje si morální povinnost člověka žít v souladu s přírodou -umí vnímat dary přírody -chová se k přírodě nesobecky a uvědomuje si důležitost přírody pro život	Příroda v beletrii	**EV** – člověk a příroda
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. Zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura - LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Lederbuchová L. - Stehlíková M.: Čítanka 8 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-rozlišuje zákl. lit. druhy a žáry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	-hodnotí výběr básnických jazykových prostředků, rozpozná básnické prostředky -přednese zpaměti vybranou báseň -vyjádří osobní pocity vyvolané básní	Sen, láska a smrt lidová slovesnost, milostná lyrika, starořímská lyrika, trubadúrská lyrika, vizuální poezie, balada, básnická povídka	**D** – starověk, středověk

	-vnímá krásy ostatních zemí -uvědomí si krásu své vlasti	Šoa povídka, deník, epigram, komiks	**VMEGS**-život lidí v jiných zemích
-porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	-vnímá prvky dramatu -zamýšlí se nad obsahem úryvků dramatu -umí vylíčit pocity a myšlenky hrdinů -vysvětlí motivy jednání postav -diskutuje na téma mezilidské vztahy, láska, peníze, majetek -seznamuje se s pojmy: tragédie, komedie, scénář, libreto, muzikál…	Můj domov a svět cestopis, biografie O bozích a lidech antický hrdinský epos Vyšla hvězda nad Betlémem biblické příběhy, legenda, pověst	**D** - středověk
-formuluje ústně a písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-sleduje výstavbu souvislého textu -formuluje hlavní myšlenky textu a charakterizuje hlavního hrdinu a ostatní postavy -posoudí roli vypravěče v díle	Ve službě Bohu, králi a dámě antická tragédie, lidová vánoční hra rytířský román, dramatická adaptace rytířského románu	**OSV** – praktická etika
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základní literární teorie	-rozvíjí čtenářské schopnosti, umí obhájit vlastní názor na přečtený text	Sen, láska a smrt Romantická povídka, román Čtu, čteš, čteme Humoristická literatura Dobrodružná a sci-fi literatura	
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. Zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	Literární referáty k samostatné četbě	Další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura – LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Ročník: **Kvarta**
Učebnice: Lederbuchová L. – Stehlíková M.: Čítanka 9 učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	-vypráví děj, popíše prostředí, charakterizuje postavy, sleduje vývoj postav -přiřadí text k druhu a žánru -vyhledá nejpůsobivější část textu, zajímavá slovní spojení -vysvětlí básnické prostředky -vylíčí své nálady -rozumí významu a smyslu textu	Můj domov a svět Za literárními památkami Krása je v pravdě Realismus, impresionismus, naturalismus, symbolismus, dekadence, Moderna Prokletí básníci Avantgarda futurismus, dada, poetismus, surrealismus Neklidné 20. století Čtu, čteš, čteme	**D – literární historie, události 20. století** **Vv, Hv – představitelé umění** **MUV** – kulturní diference **MEV** – propagandistické texty
-rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	-zná jména autorů jednotlivých žánrů vyjádří vlastní čten. Zážitek		
-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	-orientuje se v knihovně, v muzeu -vnímá kulturní památky -pracuje s prameny -srovnává lit., div. a film. díla -vytvoří plakát k divadelnímu představení		
-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	-použije básnické prostředky		
-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	-má přehled o významných představitelích české a světové literatury, diskutuje		

-uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	rozpoznává a charakterizuje literární směry 19. a 20. stol. a dokáže jmenovat jejich reprezentativní představitele ve světové a české literatuře		
-vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i dalších inf. zdrojích	-snaží se o kultivovaný mluvený projev -umí získávat informace o autorech a dílech	literární referáty k samostatné četbě	další literárně výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, čtenářský deník) s cílem získání pozitivního vztahu k literatuře a chápání smyslu kulturních akcí

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 6			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**Hláskosloví** Spisovná výslovnost	**OSV –** skupinová práce
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky	Seznámení s jazykovými příručkami	

-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci	**Jazyk a jeho útvary**	
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	**Stavba slova a pravopis** Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny *bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně* Předpony *s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-* Předložky *s/se, z/ze* *i/y* po obojetných souhláskách *i/y* v koncovkách jmen *i/y* v koncovkách sloves Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem Interpunkce v souvětí	
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu	**Slovní druhy** **Podstatná jména** – druhy, tvary, pravopis podle vzorů, skloňování vlastních jmen osobních a místních Psaní velkých písmen ve vlastních názvech **Přídavná jména** – druhy, skloňování příd. jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích, stupňování **Zájmena** – druhy, skloňování zájmen *já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj* **Číslovky** – druhy, skloňování,	

		užívání **Slovesa** – tvary, *i/í a y/ý* v koncovkách sloves	
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům	**Stavba slova** Slovotvorný základ, přípona, předpona Slova příbuzná Tvoření slov odvozováním	

-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	pozná větné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty	**Skladba** Věta jednoduchá a souvětí Věty podle postoje mluvčího **Základní větné členy** Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný Přísudek slovesný, jmenný se sponou Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem **Rozvíjející větné členy** Předmět Příslovečné určení Přívlastek	
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 6			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální	Jazykový projev Jazykové prostředky Osnova, odstavec Klíčová slova, hlavní myšlenky	**F, B** – laboratorní práce **D, B –** odborný text **VMEGS** - příběhy z cest **OSV –** neverbální komunikace

		textu Prosté vypravování Popis předmětu Popis osoby Popis děje Popis pracovního postupu Zpráva, oznámení Výpisky, výtah Osobní dopis, úřední dopis SMS, e-mail Objednávka	**MeV –** mluvený projev **MeV – Naše škola/město (projekt)** **VMEGS**-kontakty se světem **MuV –** korespondence do a ze zahraničí
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel		
-využívá základy studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,	rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je		

ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	s dostupnými informačními zdroji		
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera		

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 7			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. -v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	- rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu - ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	**Tvarosloví** Ohebné slovní druhy-prohlubování učiva Neohebné slovní druhy	Jazykové rozbory a pravopisná cvičení v průběhu celého roku Mezipředmětové vztahy na základě výběru textu
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. - využívá znalostí o jazykové	- pozná větné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty - používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci - ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě - používá vhodné jazykové	**Skladba** Druhy vět podle postoje mluvčího Věta jednočlenná a dvojčlenná Větné členy základní a rozvíjející, větný člen holý, rozvitý, několikanásobný, druhy přívlastku, přístavek, doplněk, grafické znázornění interpunkce Věta hlavní a vedlejší	**OSV** – kultivovaná komunikace

normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	prostředky pro danou komunikační situaci	Druhy vět vedlejších	
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami -spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky - ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**Význam slov** Slova jednoznačná, mnohoznačná Synonyma Odborné názvy Slovní zásoba a tvoření slov	

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 7			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. -odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel - rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji	Popis Popis uměleckých děl Líčení Popis žákovských výrobků a pracovních postupů	**MUV** – Kulturní diference **VV** – výtvarné a sochařské umění Odborné předměty- laboratorní práce
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	- vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů	Charakteristika	**OSV** – poznávání lidí a mezilidské vztahy **MUV** – charakter člověka Práce s literárními texty

- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	- rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně	Žádost	
-využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	- orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát	Výtah	**MEV** – odborný text
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	- vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci	Pozvánka	**OSV** – sociální dovednost
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera	Životopis	**OSV** - sociální dovednost Práce s literárními texty
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	- využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální	Vypravování	**OSV** – poznávání lidí podle příběhu

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 8			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**Nauka o slovní zásobě** Slova přejatá, jejich výslovnost	**MuV** – jazykové diference
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné	**Jazykové příručky**	

spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky		
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci	**Obecné výklady o českém jazyce** Útvary českého jazyka Slovanské jazyky	
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	**Pravopis** Pravopis přejatých slov Pravopis koncovek jmen a sloves (ve spojení s dalšími pravopisnými jevy)	
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu	**Tvarosloví** Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Skloňování zájmena *týž/tentýž* Slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého	
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům	**Nauka o slovní zásobě** Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	pozná větné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty	**Skladba** Stavba větná Věta dvojčlenná, jednočlenná,	

		větný ekvivalent Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy Několikanásobný větný člen a významový poměr mezi jeho složkami Přístavek Souvětí podřadné Druhy vět vedlejších Souřadně spojené VV Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními	
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	**Stavba textová** Interpunkce v souvětí	

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 8			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální	Charakteristika literární postavy Výklad Referát a recenze Úvaha Přihláška Objednávka Pozvánka Žádost	**EV** – jedinec a příroda **VDO** – umění řečnictví **MeV** – média v každodenním životě **OSV**- sebepoznání, sebepojetí
-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	vytvoří souvislý, logicky strukturovaný text s ohledem na jeho účel		

-využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		
-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	vyjadřuje se písemně věcně správně, tvoří vlastní texty na základě svých zájmů -využívá odpovídající stylistické a jazykové prostředky		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji		
- rozlišuje subjektivní a objektivní	rozezná subjektivní a objektivní		

sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	projevy, pochopí komunikační záměr partnera		

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 9. ročník ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**obecné poučení o jazyce** -slovanské jazyky -vývoj českého jazyka -útvary českého jazyka **zvuková stránka jazyka**	**D –** vývoj jazyka**, Z –** slovanské jazyky

-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům	-hláskosloví -spisovná výslovnost -zvuková stránka věty -psaní a výsl. přejatých slov **slovní zásoba a tvoření slov** -stavba slova -způsoby tvoření slov -slovotvorný pravopis -význam slova **tvarosloví** -jména -skloňování obecných jmen přejatých	
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	-orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky		
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich -používá ve vhodné komunikační situaci	- rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu		
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	-skloňování cizích vlastních jmen -slovesné tvary -přechodníky -pravopis morfologický -psaní velkých písmen v názvech **skladba** -větná stavba -tvoření vět -hlavní zásady českého slovosledu	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- pozná věrné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty		

-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě	-textová stavba	
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Styblík, V. a kol.: Český jazyk pro 9. ročník ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji	-jazyková kultura -funkční styly -slohové postupy -vypravování -popis a charakteristika, popis děje -životopis -výklad a výtah -úvaha -proslov -diskuse -publicistické útvary	**Ov** ***MeV - Média a reklama (projekt)***
-rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera		

-rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- pozná manipulativní záměr mediálního textu a přistupuje k němu kriticky		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		
-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální		
-zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- diskutuje se znalostí pravidel dialogu, příp. diskusi řídí		
- vyžívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		

Český jazyk a literatura (změny od 1.9.2018)

Český jazyk a literatura – JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 9			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- ovládá výslovnost českých a běžně užívaných cizích slov	**obecné poučení o jazyce** -slovanské jazyky -vývoj českého jazyka -útvary českého jazyka **zvuková stránka jazyka** -hláskosloví -spisovná výslovnost -zvuková stránka věty -psaní a výsl. přejatých slov **slovní zásoba a tvoření slov** -stavba slova -způsoby tvoření slov -slovotvorný pravopis -význam slova **tvarosloví** -jména -skloňování obecných jmen přejatých	**D –** vývoj jazyka**, Z –** slovanské jazyky
-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- rozpozná způsoby a vyhledá v textu příklady obohacování slovní zásoby, rozlišuje primární a sekundární význam slov, rozumí frazémům		
-samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	-orientuje se v Pravidlech českého pravopisu a ve Slovníku spisovné češtiny a samostatně používá další slovníky a příručky		
-správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich -používá ve vhodné komunikační situaci	- rozlišuje slovní druhy, používá spisovná slova v náležitých tvarech a vhodném kontextu		

-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- používá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci	-skloňování cizích vlastních jmen -slovesné tvary -mluvnické významy, třída a vzor -přechodníky -pravopis morfologický -psaní velkých písmen v názvech **skladba** -větná stavba -tvoření vět a interpunkce -vztah přístavkový -elipsa -hlavní zásady českého slovosledu -textová stavba a prostředky návaznosti - přesvědčování a manipulace	
-rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- pozná věrné členy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí a využívá poznatků při stavbě věty		
-v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- ovládá základní pravopisné jevy a interpunkci ve větě		
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- odliší spisovný jazyk od nářečí a od obecné češtiny, používá vhodná slova pro danou komunikační situaci		

Český jazyk a literatura - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Hošnová, E. a kol.: Český jazyk pro základní školy 9			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- rozpozná v textu fakta od názorů a hodnocení a porovná je s dostupnými informačními zdroji	-jazyková kultura -funkční styly -slohové postupy -slohotvorní činitelé a jejich druhy -mluvené a psané texty -úvaha - oficiálnost projevu -formálnost vyjadřování -komentář -výklad -reportáž -fejeton -rozhovor	**Ov** ***MeV - Média a reklama (projekt)***
-rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- rozezná subjektivní a objektivní projevy, pochopí komunikační záměr partnera		
-rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- pozná manipulativní záměr mediálního textu a přistupuje k němu kriticky		
-dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- vyjadřuje se kultivovaně, přesně, srozumitelně a vhodně k dané komunikační situaci		
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jaz. prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- rozpozná spisovný a nespisovný projev a vyjadřuje se spisovně		

-v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- využívá v mluveném projevu prostředky verbální, nonverbální i paralingvální		
-zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- diskutuje se znalostí pravidel dialogu, příp. diskusi řídí		
- vyžívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, zaznamená stručné poznámky, vytvoří výtah a výpisky, popř. přednese referát		

Biologie (změny od 1.9.2013)

Biologie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, B. Vacková, R. Králová, P. Bartoš : Přírodopis III.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SAVCI			
-popíše stavbu těla savců -umí zařadit zástupce do řádů -chápe význam savců pro společnost	-popíše stavbu těla savců -umí zařadit zástupce do řádů -chápe význam savců pro společnost	**savci** – vznik, znaky, jednotlivé řády, zástupci, význam **rozšíření zvířat na Zemi** – zoogeografické oblasti **domestikace** **etologie**	Zeměpis- zoogeografie Dějepis- domestikace
-rozumí pojmu ekologie -chápe nutnost ochrany přírody -ví, kam se obrátit při řešení ekologických problémů.	-rozumí pojmu ekologie -chápe nutnost ochrany přírody -ví, kam se obrátit při řešení ekologických problémů.	**ekologie** – pojem, biomy, ochrana přírody	Zeměpis-OŽP Občanská výchova - OŽP
ČLOVĚK			
-umí popsat a jednotlivé fáze ontogeneze,chápe rizika při vývoji -umí popsat stavbu a funkci jednotlivých soustav -zná příznaky, příčiny, prevenci a léčbu nejvýznamnějších nemocí, objasní význam zdravého způsobu života -umí poskytnout 1.pomoc - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě s zdravím - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých	-umí popsat a jednotlivé fáze ontogeneze, chápe rizika při vývoji -umí popsat stavbu a funkci jednotlivých soustav -zná příznaky, příčiny, prevenci a léčbu nejvýznamnějších chorob, zná význam zdravého způsobu života -umí poskytnout 1.pomoc - je si vědom základních životních potřeb a naplňuje je ve shodě s zdravím - respektuje svůj zdravotní stav i svých známých, v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu	**lidské znaky** **za všechno mohou geny-** Mendel**,**chromozómy **ontogeneze člověka-** vývojová stádia **buňky, tkáně, orgány** **Opěrná soustava-** vaziva, stavba a složení kosti, kostra **Pohybová soustava-** charakteristika svalu, svaly **Energie-** složky potravy, vitamíny, zásady správné výživy **Trávicí soustava-** stavba a fce **Dýchací soustava-** stavba a fce **Transport, obnova a obrana těla-**	Občanská výchova - vývoj člověka Chemie- biokatalyzátory

možností usiluje o aktivní podporu zdraví - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - chápe vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, i vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina - dokáže popsat dětství, pubertu, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, chápe sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity - zná tělesnou i duševní hygienu – zásady osobní, intimní hygieny,	zdraví - dodržuje správné stravovací návyky, v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - chápe vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, i vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina - dokáže popsat dětství, pubertu, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, chápe sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity - zná tělesnou i duševní hygienu – zásady osobní, intimní hygieny, ochranu před přenosnými a	srdce, cévní systém, krev, imunita **Soustava vylučovací-** stavba a fce močové soustavy, stavba a fce kůže **Řízení, vnímání a koordinace-** stavba a činnost nervové a smyslové soustavy, nervová činnost, soustava žláz s vnitřní sekrecí. **Reprodukce**- stavba a fce rozmnožovací soustavy, sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích **Člověk a zdraví –** nemoci, úrazy a prevence, epidemie, složky zdravého životního stylu, návykové látky, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vztahy mezi lidmi a formy soužití - změny v životě člověka a jejich reflexe - zdravý způsob života a péče o zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Občanská výchova – Člověk a společnost Občanská výchova – Sexuální výchova

ochranu před přenosnými a nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, preventivní a lékařská péče - chápe skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalitu – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci; zná bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích, chápe manipulativní reklamu a informace – reklamní vlivy, působení sekt - chápe celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova hiearchie potřeb); zná formy podpory zdraví – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly,	nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, preventivní a lékařská péče - chápe skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalitu – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci; zná bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích, chápe manipulativní reklamu a informace – reklamní vlivy, působení sekt - chápe celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova hiearchie potřeb); zná formy podpory zdraví – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání	- hodnota a podpora zdraví - osobnostní a sociální rozvoj	

sebeovládání a zvládání problémových situací - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - chápe mezilidské vztahy, komunikaci a kooperaci – respektování sebe sama i druhých; chápe důležitost morálního rozvoje – dovednost pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	problémových situací - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - chápe mezilidské vztahy, komunikaci a kooperaci – respektování sebe sama i druhých; chápe důležitost morálního rozvoje – dovednost pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování		

Biologie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **V. Cílek,D. Matějka, R. Mikuláš, V. Ziegler : Přírodopis IV.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	**Vědy o Zemi-** jednotlivé geologické vědy **Země** – názory na vznik Země, stavba Země, pohyb kontinentů, sopečná činnost, tektonika	Fyzika- vesmír Dějepis- názory na vznik světa
-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**nerosty a horniny** – magma, magmatity**,** zvětrávání, sedimenty**,** eroze**,** přeměněné horniny, horninotvorný cyklus, minerály a jejich vznik, krystalografické soustavy, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, znik, vlastnosti, kvalitativní třídění,	Chemie- názvosloví, rudy, výroba kovů Zeměpis- geologická stavba ČR Fyzika- kovy Dějepis- pravěk

		praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	
-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**půdy** – půda jako zrcadlo krajiny, druhy půd, typy půd, složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Zeměpis- půdy a zemědělství v ČR Občanská výchova- ochrana ŽP Dějepis- vznik zemědělství
-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – člověk poznává Zemi, vývoj života a geologické jevy v prahorách, starohorách, prvohorách, druhohorách, třetihorách a ve čtvrtohorách, vznik života **geologický vývoj a stavba území ČR** – geologický vývoj Českého masivu a západních Karpat, rozdíly ve vývoji, geologický vývoj regionu a ložiska a těžba surovin v regionu	Zeměpis- geologie ČR Dějepis- vznik a vývoj člověka
-uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	-pochopí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých přírodních prostředí, dokáže popsat mimořádné události způsobené přírodními jevy, zná jejich dopady a ví jak se před nimi chránit	**podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **mimořádné události způsobené přírodními vlivy –** příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní	Zeměpis- klima Fyzika- atmosféra

		světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	
ZÁKLADY EKOLOGIE			
-pochopí vlivy těžby surovin na ŽP uvědomí si historický vývoj vlivu člověka na krajinu a přírodu	-pochopí vlivy těžby surovin na ŽP uvědomí si historický vývoj vlivu člověka na krajinu a přírodu	**suroviny**- budoucnost a vliv na ŽP	Chemie- názvosloví, kovy, organická chemie Zeměpis- nerostné suroviny Fyzika- paliva
-zná koloběh významných prvků v přírodě a uvědomí si rozdíl mezi přírodním a lidským koloběhem	-zná koloběh významných prvků v přírodě a uvědomí si rozdíl mezi přírodním a lidským koloběhem	**ganismy a prostředí** – koloběh hmoty a prvků, - kosmické vlivy, geologická budoucnost Země	Environmentální výchova Zeměpis- litosféra, atmosféra Fyzika- atmosféra Chemie- voda, vzduch, OŽP
-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	**ırana přírody a životního prostředí** - jak člověk měnil svět, co přináší zvýšení počtu lidí, krajina a její - fce, krajinné typy**,** tvorba krajiny, chráníme svět a - pečujeme o něj	Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP Chemie-OŽP
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
-aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	-aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**laboratorní práce**- poznávání a rozlišování hornin, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, vlastnosti půd	Chemie- labor.řád, dovednosti, chem.vlast. Fyzika- lab.řád., dovednosti, fyzikální vlastnosti

BIOLOGIE ČLOVĚKA			
-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**fylogeneze a ontogeneze člověka** – vznik a vývoj člověka	Dějepis- vznik a vývoj člověka

Biologie (změny od 1. 9. 2016)

Biologie			
Ročník: Prima			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, V. Cílek, F. Hasch, Z. Storchova: Přírodopis I.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA, HOUBY, NIŽŠÍ ROSTLINY, NIŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ			
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	-objasní vznik a vývoj Země, vysvětlí stavbu Země -pojmenuje a popíše jednotlivé sféry, objasní vznik a vývoj atmosféry, zná složení atmosféry a pojmenuje vrstvy atmosféry -biologická pumpa, vysvětlí průběh a význam fotosyntézy, vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, objasní názory na vznik života, rozpozná a zařadí organické a anorganické látky	Vznik Země Vývoj Země Vznik a vývoj atmosféry Počasí a podnebí Názory na vznik života Člověk mění podnebí planety Anorganické a organické látky	Fyzika - vesmír Dějepis - názory na vznik světa Občanská výchova, Fyzika - kovy Dějepis - kovy, Zeměpis - podnebí, stavba Země, geologická stavba ČR Chemie - oxidace Zeměpis- Země
	-vysvětlí v praxi cyklický a lineární čas -chápe pojem biologická rovnováha -chápe a vysvětlí na příkladech, jak člověk zasahuje do ekologického řetězce, chápe, jak člověk narušuje biologickou rovnováhu -zamýšlí se nad aktivní účastí na ochraně a citlivém utváření životního prostředí	Čas Budoucnost zemského systému Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Environmentální výchova Fyzika - čas, vesmír Chemie - OŽP Zeměpis - OŽP Občanská výchova - OŽP

	-vysvětlí pojem systém, zná zákonitosti Sluneční soustavy, Slunce -vysvětlí obecně i konkrétně vztahy mezi organismy a vztahy mezi organismy a prostředím		
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	-pracuje s mikroskopem a lupou, sestaví a zaostří mikroskop, pojmenuje části mikroskopu, zhotoví mikroskopický preparát -zná systém biologických věd, vysvětlí, čím se jednotlivé vědy zabývají -vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou -zná stavbu prokaryotních a eukaryotních buněk -vysvětlí rozdíly ve stavbě a funkci buněk, vysvětlí názvy a funkci organel, vysvětlí způsoby výživy buňky na příkladech, vysvětlí a popíše způsoby rozmnožování buněk, vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady -vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus -vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	Uspořádání živého světa Buňka Jednobuněčnost a mnohobuněčnost Stavba a výživa buňky Rozmnožování buněk	
	-zná základní podmínky života a ekosystémů, vysvětlí druhy ekosystémů přírodních i umělých, vztahy organismů v ekosystému	Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Environmentální výchova Fyzika - paliva Chemie -OŽP Zeměpis - OŽP

	-přemýšlí nad vztahem člověka k prostředí, zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí, zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		Občanská výchova - OŽP
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	-nakreslí a vysvětlí stavbu bakteriální buňky a sinice, popíše a vysvětlí funkci organel, vysvětlí způsoby výživy a rozmnožování, vysvětlí význam prospěšných a parazitických bakterií na příkladech, vysvětlí význam a rozšíření sinic	Bakterie a sinice	
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	-dokáže roztřídit organismy do říší -pochopí rozdíl mezi bakterií a virem -na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent -pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci -zná význam řas a vybrané zástupce	Kvasinky Mnohobuněčné houby Lišejníky Jednobuněčné řasy Mnohobuněčné řasy	VMEGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - neléčit virová onemocnění antibiotiky EV - potravní řetězec, zachování rovnováhy EV - význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních	-umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin -umí popsat jednotlivé části hub -zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou -pozná (i s pomocí atlasu) naše	Nižší rostliny Houby Lišejníky	VMEGS - revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antb. EV - symbioza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší Fyzika - OŽP Chemie -OŽP Zeměpis - OŽP, rozšíření organismů

taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	nejznámější jedlé a jedovaté houby -vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin -pozná lišejník zeměpisný, dutohlávku sobí, terčovku bublinatou -pozná vybrané zástupce prvoků, popíše jejich stavbu a zařadí je do skupin, zná jejich způsob výživy, zná parazity -popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky -rozlišuje vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže , mlže, hlavonožce -pochopí vývojové zdokonalení stavby těla -rozlišuje vodní a suchozemské druhy -pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie), zná jejich význam a postavení v přírodě -popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů -vysvětlí význam žížaly v přírodě -dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců	Nižší živočichové (bezobratlí) prvoci žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci - pavoukovci - korýši,	Občanská výchova - OŽP, rozšíření organismů OSV- základní hygienické návyky
	-rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků -uvede nejznámější zástupce	- korýši	

	jednotlivých tříd -dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu -rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou -orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce -zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu -pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- hmyz - ostnokožci	EV, Ch - insekticidy EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky

Biologie			
Ročník: Sekunda			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, N. Gutzerová, L. Havel, T. Kučera, Z. Třeštíková : Přírodopis II.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
STRUNATCI, VYŠŠÍ ROSTLINY			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	-umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin -vysvětlí význam a zásady třídění organismů -zná jednotlivé taxonomické jednotky -porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování -vysvětlí přizpůsobení živočichů	Třídění organismů¨ Strunatci: podkmen pláštěnci podkmen bezlebeční podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby Hospodářský význam ryb Sladkovodní ryby	Z -rozšíření organismů, migrace VMEGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu

- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	danému prostředí, dokáže najít odlišnosti ve stavbě těla paryb a ryb -pozná vybrané zástupce ryb -rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby -rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka		D – rybníkářství v Čechách EV -zamořené vodní plochy, ekologické
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-pozná vybrané zástupce obojživelníků -vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí -pozná vybrané zástupce plazů -seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích -zná význam plazů v potravním řetězci -chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu -pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví,atd.) -přizpůsobení prostředí -zná zástupce tažných a přezimujících ptáků · rozumí postavení ptáků v potravním řetězci, zná potravní preference ptáků, rozumí vztahům v ekologickém řetězci, -sestaví potravní pyramidu s konkrétními příklady ptáků	- obojživelníci - ocasatí - bezocasí - plazi - želvy - krokodýli - šupinatí - ptáci Proč žijí ptáci od Antarktidy po tropy Chování ptáků Jídelníček ptáků	VMEGS – ohrožené druhy VMEGS – ohrožené druhy, nezákonný lov Z -rozšíření organismů, migrace VMEGS – ohrožené druhy, EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov andulek, papoušků
- odvodí na základě pozorování	-vysvětlí vývoj rostlin	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš	

uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	-dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu -zná příklady výtrusných rostlin -vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty -vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě -zná význam lesa a způsoby jeho ochrany -vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami -podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin -vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) -zná druhy a přeměny kořene, stonku, listu na konkrétních příkladech, zařadí plody do skupin podle znaků, vysvětlí vývoj semene • vysvětlí opylení a oplození, zná druhy opylení na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním -pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin -vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady -rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin	Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mechorosty Kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny Ekosystém les Nahosemenné rostliny Stavba rostlinného těla Opylení Oplození Květ Květenství Krytosemenné rostliny Listnaté stromy, keře Ekosystém louka	EV - rostliny - producenti, potravní řetězec EV – význam lesa, ochrana lesů VMEGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV - léčivé rostliny, bio - produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-vysvětlí rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami a uvede konkrétní příklady -zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit -zná hospodářsky významné rostliny -zná významné léčivé, jedovaté a prudce jedovaté rostliny -vysvětlí význam lučních porostů -zná příklady a využití kulturních plodin -pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému -zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí, zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -zná NP, některé CHKO -zná exotické ovoce, koření	Ekologie rostlin Léčivé rostliny Ochrana přírody Chráněná území v ČR Exotické ovoce Koření	Fyzika- paliva Chemie-OŽP, význam fotosyntézy, katalyzátory, vitamíny Zeměpis- OŽP Občanská výchova-OŽP

Biologie			
Ročník: Tercie			
Učebnice: **L.J. Dobroruka, B. Vacková, R. Králová, P. Bartoš : Přírodopis III.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SAVCI			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	-popíše stavbu těla savců -umí zařadit zástupce do řádů -chápe význam savců pro společnost	**savci** – vznik, znaky, jednotlivé řády, zástupci, význam **rozšíření zvířat na Zemi** –	Zeměpis- zoogeografie Dějepis- domestikace

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		zoogeografické oblasti **domestikace** **etologie**	
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-rozumí pojmu ekologie -chápe nutnost ochrany přírody -ví, kam se obrátit při řešení ekologických problémů.	**ekologie** – pojem, biomy, ochrana přírody	Zeměpis-OŽP Občanská výchova - OŽP
ČLOVĚK			
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních	-umí popsat a jednotlivé fáze ontogeneze, chápe rizika při vývoji -umí popsat stavbu a funkci jednotlivých soustav -zná příznaky, příčiny, prevenci a	**lidské znaky** **za všechno mohou geny-** Mendel**,**chromozómy **ontogeneze člověka-** vývojová stádia **buňky, tkáně, orgány**	Občanská výchova - vývoj člověka Chemie- biokatalyzátory

vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	léčbu nejvýznamnějších chorob, zná význam zdravého způsobu života -umí poskytnout 1.pomoc - je si vědom základních životních potřeb a naplňuje je ve shodě s zdravím - respektuje svůj zdravotní stav i svých známých, v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - dodržuje správné stravovací návyky, v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - chápe vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, i vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina - dokáže popsat dětství, pubertu,	**Opěrná soustava-** vaziva, stavba a složení kosti, kostra **Pohybová soustava-** charakteristika svalu, svaly **Energie-** složky potravy, vitamíny, zásady správné výživy **Trávicí soustava-** stavba a fce **Dýchací soustava-** stavba a fce **Transport, obnova a obrana těla-** srdce, cévní systém, krev, imunita **Soustava vylučovací-** stavba a fce močové soustavy, stavba a fce kůže **Řízení, vnímání a koordinace-** stavba a činnost nervové a smyslové soustavy, nervová činnost, soustava žláz s vnitřní sekrecí. **Reprodukce-** stavba a fce rozmnožovací soustavy, sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích **Člověk a zdraví –** nemoci, úrazy a prevence, epidemie, složky zdravého životního stylu, návykové látky, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vztahy mezi lidmi a formy soužití - změny v životě člověka a jejich reflexe - zdravý způsob života a péče o	Občanská výchova – Člověk a společnost Občanská výchova – Sexuální výchova

	dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, chápe sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity - zná tělesnou i duševní hygienu – zásady osobní, intimní hygieny, ochranu před přenosnými a nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, preventivní a lékařská péče - chápe skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalitu – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci; zná bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích, chápe manipulativní reklamu a informace – reklamní vlivy, působení sekt - chápe celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova hiearchie potřeb); zná formy podpory zdraví – prevence a	zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - hodnota a podpora zdraví - osobnostní a sociální rozvoj	

	intervence, odpovědnost jedince za zdraví - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - chápe mezilidské vztahy, komunikaci a kooperaci – respektování sebe sama i druhých; chápe důležitost morálního rozvoje – dovednost pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování		

Biologie			
Ročník: Kvarta			
Učebnice: **V. Cílek,D. Matějka, R. Mikuláš, V. Ziegler : Přírodopis IV.**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	**Vědy o Zemi-** jednotlivé geologické vědy **Země** – názory na vznik Země, stavba Země, pohyb kontinentů,	Fyzika- vesmír Dějepis- názory na vznik světa

		sopečná činnost, tektonika	
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**nerosty a horniny** – magma, magmatity**,** zvětrávání, sedimenty**,** eroze**,** přeměněné horniny, horninotvorný cyklus, minerály a jejich vznik, krystalografické soustavy, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, znik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	Chemie- názvosloví, rudy, výroba kovů Zeměpis- geologická stavba ČR Fyzika- kovy Dějepis- pravěk
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**půdy** – půda jako zrcadlo krajiny, druhy půd, typy půd, složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Zeměpis- půdy a zemědělství v ČR Občanská výchova- ochrana ŽP Dějepis- vznik zemědělství
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – člověk poznává Zemi, vývoj života a geologické jevy v prahorách, starohorách, prvohorách, druhohorách, třetihorách a ve čtvrtohorách, vznik života **geologický vývoj a stavba území ČR** – geologický vývoj Českého masivu a západních Karpat, rozdíly ve vývoji, geologický vývoj regionu a ložiska a těžba surovin v regionu	Zeměpis- geologie ČR Dějepis- vznik a vývoj člověka
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	-pochopí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých přírodních	**podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí	Zeměpis- klima Fyzika- atmosféra

a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	prostředí, dokáže popsat mimořádné události způsobené přírodními jevy, zná jejich dopady a ví jak se před nimi chránit	pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **mimořádné události způsobené přírodními vlivy –** příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	
ZÁKLADY EKOLOGIE			
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	-pochopí vlivy těžby surovin na ŽP uvědomí si historický vývoj vlivu člověka na krajinu a přírodu	**suroviny**- budoucnost a vliv na ŽP	Chemie- názvosloví, kovy, organická chemie Zeměpis- nerostné suroviny Fyzika- paliva
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	-zná koloběh významných prvků v přírodě a uvědomí si rozdíl mezi přírodním a lidským koloběhem	**ganismy a prostředí** – koloběh hmoty a prvků, - kosmické vlivy, geologická budoucnost Země	Environmentální výchova Zeměpis- litosféra, atmosféra Fyzika- atmosféra Chemie- voda, vzduch, OŽP
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	**ırana přírody a životního prostředí** - jak člověk měnil svět, co přináší zvýšení počtu lidí, krajina a její - fce, krajinné typy**,** tvorba krajiny, chráníme svět a	Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP Chemie-OŽP

		- pečujeme o něj	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	-aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**laboratorní práce**- poznávání a rozlišování hornin, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, vlastnosti půd	Chemie- labor.řád, dovednosti, chem.vlast. Fyzika- lab.řád., dovednosti, fyzikální vlastnosti
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**fylogeneze a ontogeneze člověka** – vznik a vývoj člověka	Dějepis- vznik a vývoj člověka

Biologie (změny od 1.9.2022)

Biologie			
Ročník: Prima			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA, HOUBY, NIŽŠÍ ROSTLINY, NIŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ			
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	-objasní vznik a vývoj Země, vysvětlí stavbu Země -pojmenuje a popíše jednotlivé sféry, objasní vznik a vývoj atmosféry, zná složení atmosféry a pojmenuje vrstvy atmosféry -biologická pumpa, vysvětlí průběh a význam fotosyntézy, vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, objasní názory na vznik života, rozpozná a zařadí organické a anorganické látky	Vznik Země Vývoj Země Vznik a vývoj atmosféry Počasí a podnebí Názory na vznik života Člověk mění podnebí planety Anorganické a organické látky	Fyzika - vesmír Dějepis - názory na vznik světa Občanská výchova, Fyzika - kovy Dějepis - kovy, Zeměpis - podnebí, stavba Země, geologická stavba ČR Chemie - oxidace Zeměpis- Země
	-vysvětlí v praxi cyklický a lineární čas -chápe pojem biologická rovnováha -chápe a vysvětlí na příkladech, jak člověk zasahuje do ekologického řetězce, chápe, jak člověk narušuje biologickou rovnováhu -zamýšlí se nad aktivní účastí na ochraně a citlivém utváření životního prostředí -vysvětlí pojem systém, zná zákonitosti Sluneční soustavy, Slunce -vysvětlí obecně i konkrétně vztahy mezi organismy a vztahy mezi	Čas Budoucnost zemského systému Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Environmentální výchova Fyzika - čas, vesmír Chemie - OŽP Zeměpis - OŽP Občanská výchova - OŽP

	organismy a prostředím		
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	-pracuje s mikroskopem a lupou, sestaví a zaostří mikroskop, pojmenuje části mikroskopu, zhotoví mikroskopický preparát -zná systém biologických věd, vysvětlí, čím se jednotlivé vědy zabývají -vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou -zná stavbu prokaryotních a eukaryotních buněk -vysvětlí rozdíly ve stavbě a funkci buněk, vysvětlí názvy a funkci organel, vysvětlí způsoby výživy buňky na příkladech, vysvětlí a popíše způsoby rozmnožování buněk, vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady -vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus -vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	Uspořádání živého světa Buňka Jednobuněčnost a mnohobuněčnost Stavba a výživa buňky Rozmnožování buněk	
	-zná základní podmínky života a ekosystémů, vysvětlí druhy ekosystémů přírodních i umělých, vztahy organismů v ekosystému -přemýšlí nad vztahem člověka k prostředí, zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí, zamýšlí se nad problémy	Vzájemné vztahy organismů v přírodě	Environmentální výchova Fyzika - paliva Chemie -OŽP Zeměpis - OŽP Občanská výchova - OŽP

	ŽP ve svém kraji -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	-nakreslí a vysvětlí stavbu bakteriální buňky a sinice, popíše a vysvětlí funkci organel, vysvětlí způsoby výživy a rozmnožování, vysvětlí význam prospěšných a parazitických bakterií na příkladech, vysvětlí význam a rozšíření sinic	Bakterie a sinice	
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	-dokáže roztřídit organismy do říší -pochopí rozdíl mezi bakterií a virem -na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument , reducent -pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci -zná význam řas a vybrané zástupce	Kvasinky Mnohobuněčné houby Lišejníky Jednobuněčné řasy Mnohobuněčné řasy	VMEGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - neléčit virová onemocnění antibiotiky EV - potravní řetězec, zachování rovnováhy EV - význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v	-umí vysvětlit rozdíl v e stavbě buňky hub a rostlin -umí popsat jednotlivé části hub -zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou -pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby -vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin -pozná lišejník zeměpisný,	Nižší rostliny Houby Lišejníky Nižší živočichové (bezobratlí) prvoci	VMEGS - revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antb. EV - symbioza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší Fyzika - OŽP Chemie -OŽP Zeměpis - OŽP, rozšíření organismů Občanská výchova - OŽP, rozšíření organismů

přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	dutohlávku sobí, terčovku bublinatou -pozná vybrané zástupce prvoků, popíše jejich stavbu a zařadí je do skupin, zná jejich způsob výživy, zná parazity -popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky -rozlišuje vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže , mlže, hlavonožce -pochopí vývojové zdokonalení stavby těla -rozlišuje vodní a suchozemské druhy -pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie), zná jejich význam a postavení v přírodě -popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů -vysvětlí význam žížaly v přírodě -dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců	žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci - pavoukovci - korýši,	OSV- základní hygienické návyky
	-rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků -uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd -dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu -rozlišuje proměnu dokonalou a	- korýši - hmyz	EV, Ch - insekticidy EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky

	nedokonalou -orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce -zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu -pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- ostnokožci	

Biologie

Ročník: Sekunda

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
STRUNATCI, VYŠŠÍ ROSTLINY			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	-umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin -vysvětlí význam a zásady třídění organismů -zná jednotlivé taxonomické jednotky -porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování -vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí, dokáže najít odlišnosti ve stavbě těla paryb a ryb -pozná vybrané zástupce ryb -rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby -rozumí postavení ryb v potravním	Třídění organismů¨ Strunatci: podkmen pláštěnci podkmen bezlebeční podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby Hospodářský význam ryb Sladkovodní ryby	Z -rozšíření organismů, migrace VMEGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách EV -zamořené vodní plochy, ekologické

	řetězci, význam ryb v potravě člověka		
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	-pozná vybrané zástupce obojživelníků -vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí -pozná vybrané zástupce plazů -seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích -zná význam plazů v potravním řetězci -chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu -pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví,atd.) -přizpůsobení prostředí -zná zástupce tažných a přezimujících ptáků · rozumí postavení ptáků v potravním řetězci, zná potravní preference ptáků, rozumí vztahům v ekologickém řetězci, -sestaví potravní pyramidu s konkrétními příklady ptáků	- obojživelníci - ocasatí - bezocasí - plazi - želvy - krokodýli - šupinatí - ptáci Proč žijí ptáci od Antarktidy po tropy Chování ptáků Jídelníček ptáků	VMEGS – ohrožené druhy VMEGS – ohrožené druhy, nezákonný lov Z -rozšíření organismů, migrace VMEGS – ohrožené druhy, EV – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov andulek, papoušků
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a	-vysvětlí vývoj rostlin -dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu -zná příklady výtrusných rostlin -vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty -vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě -zná význam lesa a způsoby jeho	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mechorosty Kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny Ekosystém les Nahosemenné rostliny	EV - rostliny - producenti, potravní řetězec EV – význam lesa, ochrana lesů

jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	ochrany -vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami -podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin -vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno) -zná druhy a přeměny kořene, stonku, listu na konkrétních příkladech, zařadí plody do skupin podle znaků, vysvětlí vývoj semene • vysvětlí opylení a oplození, zná druhy opylení na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním -pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin -vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady -rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin	Stavba rostlinného těla Opylení Oplození Květ Květenství Krytosemenné rostliny Listnaté stromy, keře Ekosystém louka	VMEGS - hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV - léčivé rostliny, bio - produkty EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích-pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	-vysvětlí rozdíly mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami a uvede konkrétní příklady -zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit -zná hospodářsky významné rostliny	Ekologie rostlin Léčivé rostliny Ochrana přírody Chráněná území v ČR Exotické ovoce Koření	Fyzika- paliva Chemie-OŽP, význam fotosyntézy, katalyzátory, vitamíny Zeměpis- OŽP Občanská výchova-OŽP

- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-zná významné léčivé, jedovaté a prudce jedovaté rostliny -vysvětlí význam lučních porostů -zná příklady a využití kulturních plodin -pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému -zná souvislosti lidských aktivit s problémy životního prostředí, zamýšlí se nad problémy ŽP ve svém kraji -zná NP, některé CHKO -zná exotické ovoce, koření		

Biologie			
Ročník: Tercie			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
SAVCI			
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich	-popíše stavbu těla savců -umí zařadit zástupce do řádů -chápe význam savců pro společnost	**savci** – vznik, znaky, jednotlivé řády, zástupci, význam **rozšíření zvířat na Zemi** – zoogeografické oblasti **domestikace** **etologie**	Zeměpis- zoogeografie Dějepis- domestikace

způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	-rozumí pojmu ekologie -chápe nutnost ochrany přírody -ví, kam se obrátit při řešení ekologických problémů.	**ekologie** – pojem, biomy, ochrana přírody	Zeměpis-OŽP Občanská výchova - OŽP
ČLOVĚK			
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky	-umí popsat a jednotlivé fáze ontogeneze, chápe rizika při vývoji -umí popsat stavbu a funkci jednotlivých soustav -zná příznaky, příčiny, prevenci a léčbu nejvýznamnějších chorob, zná význam zdravého způsobu života -umí poskytnout 1.pomoc - je si vědom základních životních potřeb a naplňuje je ve shodě s zdravím - respektuje svůj zdravotní stav i	**lidské znaky** **za všechno mohou geny-** Mendel**,**chromozómy **ontogeneze člověka-** vývojová stádia **buňky, tkáně, orgány** **Opěrná soustava-** vaziva, stavba a složení kosti, kostra **Pohybová soustava-** charakteristika svalu, svaly **Energie-** složky potravy, vitamíny, zásady správné výživy **Trávicí soustava-** stavba a fce	Občanská výchova - vývoj člověka Chemie- biokatalyzátory

běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	svých známých, v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - dodržuje správné stravovací návyky, v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - umí dát do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - rozumí souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - umí se odpovědně chovat při mimořádných událostech a umí prakticky využít základní znalosti 1.pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - chápe vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, i vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina - dokáže popsat dětství, pubertu, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, chápe sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity - zná tělesnou i duševní hygienu –	**Dýchací soustava-** stavba a fce **Transport, obnova a obrana těla-** srdce, cévní systém, krev, imunita **Soustava vylučovací-** stavba a fce močové soustavy, stavba a fce kůže **Řízení, vnímání a koordinace-** stavba a činnost nervové a smyslové soustavy, nervová činnost, soustava žláz s vnitřní sekrecí. **Reprodukce**- stavba a fce rozmnožovací soustavy, sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích **Člověk a zdraví –** nemoci, úrazy a prevence, epidemie, složky zdravého životního stylu, návykové látky, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vztahy mezi lidmi a formy soužití - změny v životě člověka a jejich reflexe - zdravý způsob života a péče o zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Občanská výchova – Člověk a společnost Občanská výchova – Sexuální výchova

	zásady osobní, intimní hygieny, ochranu před přenosnými a nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, preventivní a lékařská péče - chápe skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalitu – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci; zná bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích, chápe manipulativní reklamu a informace – reklamní vlivy, působení sekt - chápe celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova hiearchie potřeb); zná formy podpory zdraví – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí; seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení	- hodnota a podpora zdraví - osobnostní a sociální rozvoj	

	sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - chápe mezilidské vztahy, komunikaci a kooperaci – respektování sebe sama i druhých; chápe důležitost morálního rozvoje – dovednost pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování		

Biologie			
Ročník: Kvarta			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	**Vědy o Zemi-** jednotlivé geologické vědy **Země** – názory na vznik Země, stavba Země, pohyb kontinentů, sopečná činnost, tektonika	Fyzika- vesmír Dějepis- názory na vznik světa
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**nerosty a horniny** – magma, magmatity**,** zvětrávání, sedimenty**,** eroze**,** přeměněné horniny, horninotvorný cyklus, minerály a jejich vznik, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění,	Chemie- názvosloví, rudy, výroba kovů Zeměpis- geologická stavba ČR Fyzika- kovy Dějepis- pravěk

		praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	
	-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	**půdy** – půda jako zrcadlo krajiny, druhy půd, typy půd, složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost	Zeměpis- půdy a zemědělství v ČR Občanská výchova- ochrana ŽP Dějepis- vznik zemědělství
	-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – člověk poznává Zemi, vývoj života a geologické jevy v prahorách, starohorách, prvohorách, druhohorách, třetihorách a ve čtvrtohorách, vznik života **geologický vývoj a stavba území ČR** – geologický vývoj Českého masivu a západních Karpat, rozdíly ve vývoji, geologický vývoj regionu a ložiska a těžba surovin v regionu	Zeměpis- geologie ČR Dějepis- vznik a vývoj člověka
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	-pochopí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých přírodních prostředí, dokáže popsat mimořádné události způsobené přírodními jevy, zná jejich dopady a ví jak se před nimi chránit	**podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější	Zeměpis- klima Fyzika- atmosféra

		mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	
ZÁKLADY EKOLOGIE			
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	-pochopí vlivy těžby surovin na ŽP uvědomí si historický vývoj vlivu člověka na krajinu a přírodu	**suroviny**- budoucnost a vliv na ŽP	Chemie- názvosloví, kovy, organická chemie Zeměpis- nerostné suroviny Fyzika- paliva
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	-zná koloběh významných prvků v přírodě a uvědomí si rozdíl mezi přírodním a lidským koloběhem	**ganismy a prostředí** – koloběh hmoty a prvků, - kosmické vlivy, geologická budoucnost Země	Environmentální výchova Zeměpis- litosféra, atmosféra Fyzika- atmosféra Chemie- voda, vzduch, OŽP
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a	-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	**hrana přírody a životního prostředí** - jak člověk měnil svět, co přináší zvýšení počtu lidí, krajina a její - fce, krajinné typy**,** tvorba krajiny, chráníme svět a - pečujeme o něj	Zeměpis- OŽP Fyzika- OŽP Občanská výchova- OŽP Chemie-OŽP
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
- aplikuje praktické metody poznávání přírody	-aplikuje praktické metody poznávání přírody	**laboratorní práce**- poznávání a rozlišování hornin, fyzikální vlastnosti nerostů, chemické vlastnosti nerostů, vlastnosti půd	Chemie- labor.řád, dovednosti, chem.vlast. Fyzika- lab.řád., dovednosti, fyzikální vlastnosti
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	**fylogeneze a ontogeneze člověka** – vznik a vývoj člověka	Dějepis- vznik a vývoj člověka

Tělesná výchova (změny od 1.9.2013)

Tělesná výchova			
Ročník : **Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi - chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) - dodržuje povinnost spolujezdce v autě - zejména poutání	- umí se řídit pravidly bezpečného provozu a pravidel BESIP z pohledu chodce, cyklisty i spolujezdce - zná chování chodce v provozu a předchází nebezpečným situacím v silničním provozu i ve volních aktivitách - umí se chovat v dopravních prostředcích, na zastávkách a akcích školy - zná zásady slušného chování a řídí se jimi - umí své znalosti aplikovat v konkrétních situacích - umí využít a zná povinnosti spolujezdce a chová se podle nich, aby předešel nebezpečným situacím - poutá se i na zadním sedadle - rozpoznává dopravní značky, zná jejich význam a umí se v dané situaci chovat podle předpisů BESIP	I. Na chodníku II. Chodec a cyklista na silnici III. Volný čas a sportovní aktivity IV. Přecházení křižovatky V. Cesta dopravními prostředky VI. dopravní značky	OV – chování, etika

- rozlišuje další dopravní značky a jejich význam - posoudí situaci i z pohledu ostatních účastníků silničního provozu - vysvětlí bezpečné chování, zejména z pohledu chodce	- žák se řídí předpisy silničního provozu, dodržuje je jak z pozice chodce, cyklisty tak i spolujezdce - umí posoudit dopravní situaci nejen z pohledu řidiče - umí vysvětlit a popsat bezpečné chování chodce - předcházet nebezpečným situacím		

Tělesná výchova			
Ročník : **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí	- zná předpisy silničního provozu a využívá jejich znalostí v konkrétních dopravních situacích - umí se zachovat v daných situacích a řeší je - ovládá chování z pozice cyklisty	I. Výbava jízdního kola a cyklisty II. Bezpečná jízda III. Cyklista na silnici IV. Cyklista na křižovatce	OV – chování, etika B – první pomoc

- chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola, orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu - odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci, předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích) - poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)	na přechodu, na cyklostezce, na silnici - má správně vybavené jízdní kolo podle předpisů BESIP - zná a umí vyhodnotit danou dopravní situaci z pozice cyklisty vůči chodci, cyklistům a dopravním prostředkům - umí odhadnou a řešit nebezpečnou situaci, která může nastat v silničním provozu - chová se tak, aby nezpůsobil škodu sobě a ostatním a předcházel těmto situacím - umí poskytnout první lékařskou pomoc – - zavolat 155 a dbát rad odborníků dále má umět umělé dýchání, masáž srdce, ošetřit krvácení, poskytnou protišokovou pomoc - rozšíří si další znalosti dopravních značek a jejich význam v silničním provozu -aplikuje znalosti v konkrétních situacích (dopravní hřiště)	V. Prázdniny 1. VI. Krizové situace 1. VII. Dopravní značky	

- rozlišuje další dopravní značky a jejich význam - vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty	- umí popsat a vysvětlit nebezpečné chování z pozice cyklisty - vyřešit danou situaci- vyhnout se a předcházet nebezpečným situacím		

Tělesná výchova			
Ročník : **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých	- umí vysvětlit a popsat chování při dopravních situacích - umí poskytnout první pomoc a předcházet nebezpečným situacím v sil.provozu - zná dopravní předpisy a řídí se jimi - umí se bezpečně pohybovat	I. Chodec II. Cyklista III. Dopravní značky	OV – chování, etika, vlastnosti a charaktery lidí ICT – práce s počítačem B – první pomoc

- aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě - charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti - vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblasti života	v silničním provozu (nácvik na dopravním hřišti) - v dané situaci umí pohotově reagovat - - zná zásady poskytování první pomoci (modelové situace) -umí rozpoznat charaktery lidí a vyhodnotit chování lidí podle situace - umí předpokládat chování lidí podle jejich vlastností - zná zásady slušného chování - umí využít svých vědomosti z dopravní výchovy a využívá jich mimo tuto oblast (biologie, občanská výchova, soutěže…) - umí čerpat vědomosti z jiných oblastí a využívá jich v dopravních situacích (internet, biologie, občanská výchova)		
Tělesná výchova			

Ročník : **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- používá své znalosti a dovednosti v praxi - orientuje se v základní legislativě související s tématem dopravy - interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu - chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace - analyzuje konkrétní situace a vyvozuje bezpečné chování	- umí použít své dosavadní vědomosti a dovednosti v silničním provozu, na cyklotrasách a umí se vyhnout nebezpečným situacím - umí odhadnou důsledky svého chování a jednání - zná postihy související z porušení pravidel silničního provozu - umí popsat, vysvětlit pojmy, které vyžaduje BESIP - umí rozebrat danou situaci a vyvodit následky a důsledky - zná a dodržuje pravidla silničního provozu - chová se podle etických zásad - vyhýbá se nebezpečným situacím a předchází jim - umí a zná důsledky svého chování a je jednání - umí rozebrat a posoudit vzniklou situaci - zná důsledky svého jednání a snaží se vyhnout se nebezpečným situacím	I.Chodec II. Cyklista III. Poskytnutí první předlékařské pomoci IV. Můj první řidičák	OV – chování, etika, vlastnosti a charaktery lidí ICT – práce s počítačem B – první pomoc

- aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí života, orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti - vyřeší testy „ řidičský průkaz nanečisto“	- umí využít své znalosti v běžném silničním provozu - využívá znalostí i v jiných oblastech - umí a zná povinnosti chodce, cyklisty, spolujezdce i řidiče - umí uspořádat soutěže, malé besedy v rámci silničního provozu - umí odpovědět na položené otázky v rámci úkolů, besed nebo rozprav - umí vyřešit daný test a ověří si znalosti z dopravní výchovy - doplní další vědomosti a ty dále aplikuje v silničním provozu		

Tělesná výchova (změny od 1. 9. 2016)

Tělesná výchova			
Ročníky : **Prima - Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovním etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - uplatňuje prevenci a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	- kompenzuje sedavý program ve škole pohybem sportovními aktivitami i mimo školu - používá tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemně komunikuje a spolupracuje při osvojovaných pohybových činnostech - chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty, zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů, zná základní startovní povely - zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využívat - zná bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích, umí cvičit podle slovních pokynů, dovede základní cvičební prvky - chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem	**Atletika:** Běh vytrvalostní 800m – 3000m Sprint 60m – 100m Skok daleký – další techniky, hod granátem na dálku vrh koulí **Gymnastika:** ***Akrobacie*** – kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoj na rukou, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích ***Přeskok*** – roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem, skrčka přes kozu (bednu) našíř i s oddáleným odrazem ***Hrazda po čelo*** – náskok do vzporu, zákmihem seskok, výmyk (odrazem jednonož, obounož), přešvihy únožmo ve vzporu ***Úpoly*** – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno, střehové postoje, držení a pohyb v postojích, držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi **Sportovní hry:** ***Fotbal*** – útočná kombinace	Výchova ke zdraví OV – chování, etika ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl Výchova ke zdraví

- dodržuje hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře, zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání - umí organizovat pohybovou činnost i v nestandardních podmínkách, respektuje svou úlohu ve hře a spolupracuje v družstvu v herních činnostech - ovládá pravidla pohybových činností a sportů – základní atletické disciplíny, fotbal, volejbal, basketbal, házená, softbal, florbal, lední hokej, lyžování - zná význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, prakticky je využívá pro úpravu zátěže - umí udržovat a ošetřovat sportovní výstroj, výzbroj a sportovní zařízení - rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí a respektuje je - dovede se samostatně připravit pro pohybovou činnost - zná nejdůležitější pravidla pohybu	založená na „přihrej a běž“, obranná kombinace založená na zajišťování a přebírání do šířky a do hloubky, zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče, přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče. ***Basketbal*** – útočná kombinace založená na akci „hoď a běž“, herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem, driblinkem a obrátkou), přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, krytí útočníka s míčem i bez míče. ***Volejbal*** – herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, v pádu), podání spodní i vrchní, přihrávka, nahrávka. ***Softbal*** ***Florbal*** **Lyžování:** Běžecký výcvik – skluz na jedné lyži, běh střídavý, běh soupažný jednodobý a dvoudobý, běh ve stopě, jízda ve středně náročném terénu. Sjezdový výcvik – základní snožný oblouk, brzděný, sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách, jízda na sjezdovce v brankách	OV – chování, etika ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl Výchova ke zdraví OV – chování, etika

- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	v zimní krajině a chování na společných zařízeních (vleky, sjezdovky, běžecké tratě - zvládá dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je, ví jak se připravit na horskou túru, zvládá mazání lyží - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci - umí se řídit pravidly bezpečného provozu a pravidel BESIP z pohledu chodce, cyklisty i spolujezdce - zná chování chodce v provozu a předchází nebezpečným situacím v silničním provozu i ve volních aktivitách - umí se chovat v dopravních prostředcích, na zastávkách a akcích školy - zná zásady slušného chování a řídí se jimi	I. Na chodníku II. Chodec a cyklista na silnici III. Volný čas a sportovní aktivity IV. Přecházení křižovatky V. Cesta dopravními prostředky VI. dopravní značky	ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl Výchova ke zdraví OV – chování, etika ICT – práce s počítačem

	- umí své znalosti aplikovat v konkrétních situacích - umí využít a zná povinnosti spolujezdce a chová se podle nich, aby předešel nebezpečným situacím - poutá se i na zadním sedadle - rozpoznává dopravní značky, zná jejich význam a umí se v dané situaci chovat podle předpisů BESIP - žák se řídí předpisy silničního provozu, dodržuje je jak z pozice chodce, cyklisty tak i spolujezdce - umí posoudit dopravní situaci nejen z pohledu řidiče - umí vysvětlit a popsat bezpečné chování chodce - předcházet nebezpečným situacím		B – zdravý životní styl
- ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí	zná předpisy silničního provozu a využívá jejich znalostí v konkrétních dopravních situacích - umí se zachovat v daných situacích a řeší je	I. Výbava jízdního kola a cyklisty II. Bezpečná jízda III. Cyklista na silnici IV. Cyklista na křižovatce	Výchova ke zdraví OV – chování, etika ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl, první pomoc

- chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola, orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu	- ovládá chování z pozice cyklisty na přechodu, na cyklostezce, na silnici - má správně vybavené jízdní kolo podle předpisů BESIP - zná a umí vyhodnotit danou dopravní situaci z pozice cyklisty vůči chodci, cyklistům a dopravním prostředkům	V. Prázdniny VI. Krizové situace VII. Dopravní značky	
- odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci, předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)	- umí odhadnou a řešit nebezpečnou situaci, která může nastat v silničním provozu - chová se tak, aby nezpůsobil škodu sobě a ostatním a předcházel těmto situacím		
- poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)	- umí poskytnout první lékařskou pomoc – - zavolat 155 a dbát rad odborníků dále má umět umělé dýchání, masáž srdce, ošetřit krvácení, poskytnou protišokovou pomoc		Výchova ke zdraví OV – chování, etika
- rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	- rozšíří si další znalosti dopravních značek a jejich význam v silničním provozu -aplikuje znalosti v konkrétních situacích (dopravní hřiště)		ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl, první pomoc

- vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti	- umí popsat a vysvětlit nebezpečné chování z pozice cyklisty - vyřešit danou situaci- vyhnout se a předcházet nebezpečným situacím - umí vysvětlit a popsat chování při dopravních situacích - umí poskytnout první pomoc a předcházet nebezpečným situacím v sil.provozu - zná dopravní předpisy a řídí se jimi - umí se bezpečně pohybovat v silničním provozu (nácvik na dopravním hřišti) - v dané situaci umí pohotově reagovat - zná zásady poskytování první pomoci (modelové situace)	I. Chodec II. Cyklista III. Dopravní značky	Výchova ke zdraví OV – chování, etika ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl, první pomoc

- vymezí propojení mezi daným tématem a dalšími oblasti života - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- umí rozpoznat charaktery lidí a vyhodnotit chování lidí podle situace - umí předpokládat chování lidí podle jejich vlastností - zná zásady slušného chování - umí využít svých vědomosti z dopravní výchovy a využívá jich mimo tuto oblast (biologie, občanská výchova, soutěže…) - umí čerpat vědomosti z jiných oblastí a využívá jich v dopravních situacích (internet, biologie, občanská výchova) - umí použít své dosavadní vědomosti a dovednosti v silničním provozu, na cyklotrasách a umí se vyhnout nebezpečným situacím - umí odhadnou důsledky svého chování a jednání - zná postihy související z porušení pravidel silničního provozu - umí popsat, vysvětlit pojmy, které vyžaduje BESIP - umí rozebrat danou situaci a vyvodit následky a důsledky	I.Chodec II. Cyklista III. Poskytnutí první předlékařské pomoci IV. Můj první řidičák	Výchova ke zdraví OV – chování, etika ICT – práce s počítačem B – zdravý životní styl, první pomoc

- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- zná a dodržuje pravidla silničního provozu - chová se podle etických zásad - vyhýbá se nebezpečným situacím a předchází jim - umí a zná důsledky svého chování a je jednání - umí rozebrat a posoudit vzniklou situaci - zná důsledky svého jednání a snaží se vyhnout se nebezpečným situacím - umí využít své znalosti v běžném silničním provozu - využívá znalostí i v jiných oblastech - umí a zná povinnosti chodce, cyklisty, spolujezdce i řidiče - umí uspořádat soutěže, malé besedy v rámci silničního provozu - umí odpovědět na položené otázky v rámci úkolů, besed nebo rozprav - umí vyřešit daný test a ověří si znalosti z dopravní výchovy - doplní další vědomosti a ty dále aplikuje v silničním provozu		

Fyzika (změny od 1. 9. 2016)

Fyzika			
Ročník**: Prima**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 6 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	**ŠKOLNÍ VÝSTUPY**	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-změří vhodnými měřícími pomůckami důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	-zná rozdíl mezi látkou a tělesem rozezná skupenství látek -charakterizuje skupenství látek má základní představu o částicovém složení látek	Těleso a látka Tělesa a látky Vlastnosti látek Skupenství Částicové složení látek	CH - atom
-využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	-umí měřit nebo vypočítat vybrané fyzikální vlastnosti -užívá vybrané fyzikální pojmy, termíny a symboliku	**Měření veličin** Porovnávání vlastností těles Měření délky, objemu, hmotnosti Měření teploty, času Měřící pomůcky a přístroje Převody jednotek Hustota a její měření Síla a její měření	CH – chemické výpočty
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	-umí vytvořit elektrický náboj a ověřit jeho existenci -rozlišuje vodiče a nevodiče charakterizuje chování tělesa v elektrickém poli -na základě druhu náboje rozhodne o	**Elektrické vlastnosti látek** Elektrický náboj a jeho získání Model atomu Elektrické pole a síla Vodiče, nevodiče Elektrický výboj	

-rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností -využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -zapojí správně polovodičovou diodu -využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh	přitažlivosti částic a těles -je seznámen s elektrickým výbojem, bleskem a ochranou před ním		
	-zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole -určí druh pólu podle magnetické střelky -pokusem ověří průběh indukčních čar magnetu -umí zmagnetizovat daný předmět objasní funkci a užití kompasu	**Magnetismus** Magnet a jeho části Magnetické pole, indukční čáry Magnetizace Zemský magnetismus	Z - Země
	-sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu -správně připojí zdroj ke spotřebiči -stanoví podmínky pro průchod elektrického proudu obvodem -zná nebezpečí zkratu, ví, k čemu slouží pojistka a jistič umí bezpečně zacházet s elektrickými spotřebiči	**Jednoduchý elektrický obvod** Schémata a značky el.obvodu Sestavení el. obvodu Napětí, proud, měření Rozvětvený el.obvod Tepelné účinky el.proudu Zkrat, pojistka, jistič Magnetické vlastnosti	M - rovnice

	-umí vysvětlit princip jednoduchých elektrických spotřebičů	Proudu, cívka Zásady bezpečnosti, první pomoc	

Fyzika			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 7 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejícího ročníku	Látky a tělesa Jednoduchý elektrický obvod Magnetismus Měření veličin	
-rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu -využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles -změří velikost působící síly -určí v jednoduché konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici -využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změny pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích -aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	-rozhodne, zda je těleso v klidu nebo pohybu vzhledem ke vztažnému tělesu -používá s porozuměním vztahy pro výpočet dráhy, rychlosti a času při řešení úloh -graficky znázorní rovnoměrný pohyb, umí pracovat s grafem -graficky znázorní jednoduché případy nerovnoměrného pohybu	**Pohyb tělesa** Druhy pohybů, relativnost. Rychlost, výpočet rychlosti Měření rychlosti Dráha, výpočet dráhy Výpočet času Grafické znázornění pohybu	M – rovnice, grafy
	-změří velikost síly, graficky ji znázorní	**Síla** Měření a znázornění síly	

	-graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil -užívá vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh -užívá s porozuměním vztah mezi třecí silou, silou tlakovou a koeficientem tření -využívá pohybové zákony pro objasňování změn pohybu těles při působení sil -zná princip funkce jednoduchých strojů a jejich praktické využití -pokusem určí těžiště tělesa	Skládání a rozklad sil Rovnováha sil Gravitační síla, tíhová síla Účinky síly na těleso Síla třecí Pohybové zákony Páka, moment síly Rovnováha na páce Těžiště, stabilita	
-využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů -předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	-umí vysvětlit vlastností kapaliny Objasní vznik hydrostatického tlaku používá s porozuměním vztah pro výpočet hydrostatického tlaku -užívá Pascalův zákon k objasnění funkce hydraulických zařízení Na základě porovnání velikostí vztlakové a gravitační síly chování tělesa v kapalině	**Kapaliny** Vlastnosti kapalin Kapilarita Hydrostatický tlak Hydraulická zařízení Archimédův zákon Plování těles Pascalův zákon	
	-objasní vznik atmosférického tlaku -orientuje se v jednoduchých atmosférických jevech -objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	**Plyny** Atmosféra, atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Základy meteorologie Vztlaková síla Měření tlaku	Ch – vzduch Z - Země
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -rozliší stejnosměrný proud od	-objasní vznik a šíření světla -umí vysvětlit fáze měsíce a zatmění -objasní odraz a lom světla v čočkách a zrcadlech	**Světelné jevy** Šíření a rychlost světla Zatmění Slunce a Měsíce Rovinná zrcadla	Z – Sluneční soustava Př - Vesmír

střídavého a změří elektrický proud a napětí -rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností -využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -zapojí správně polovodičovou diodu -využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh -rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	-dokáže graficky znázornit zobrazení předmětů zrcadly -umí vysvětlit princip lidského oka -chápe jednoduché optické přístroje	Kulová zrcadla Lom světla Čočky a zobrazování Oko a optické přístroje Rozklad světla	

Fyzika			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 8 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejících ročníků	Pohyb tělesa, síla, kapaliny, plyny, světelné jevy	
-určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa -využívá s porozuměním vztah mezi	-chápe pojem mechanická práce -umí s využitím vztahů vypočítat vykonanou práci -chápe pojem energie	**Práce, výkon, energie** Práce Konání práce při zvedání těles Výkon	

výkonem, vykonanou prací a časem -využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh -určí v jednotlivých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem -zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	-s porozuměním využívá vztahy pro výpočet polohové a pohybové energie -umí vysvětlit vzájemné přeměny energií -chápe princip jednoduchých mechanismů	Výpočet práce Pohybová energie Polohová energie Zákon zachování energie Jednoduché stroje	
	-umí objasnit pojem vnitřní energie tělesa -dokáže vysvětlit, jakým způsobem se vnitřní energie může měnit S porozuměním používá vztahy na výpočet tepla přijatého nebo odevzdaného tělesem při tepelné výměně. -umí experimentálně určit přijaté nebo odevzdané teplo -zná příklady na využití energie slunečního záření -chápe princip spalovacího motoru -umí vysvětlit jeho činnost a využití -umí vysvětlit podstatu skupenských přeměn -s porozuměním používá vztahy pro výpočet skupenského tepla -na příkladech vysvětlí procesy probíhající při změně skupenství -získané poznatky aplikuje na vysvětlení přírodních jevů	**Tepelné jevy** Vnitřní energie Změna vnitřní energie při konání práce Změna vnitřní energie při tepelné výměně Teplo Měrná tepelná kapacita Pokusné určení tepla Změna vnitřní energie při pohlcení tepelného záření Sluneční energie Pístové spalovací motory Využití spalovacích motorů Skupenství látky a jeho změny Tání a tuhnutí Vypařování, var Kapalnění a kondenzace Sublimace a desublimace	Ch – termochemie, fotosyntéza, paliva
-rozpozná ve svém okolí zdroje	-umí charakterizovat vlastnosti	**Zvukové jevy**	Př - ucho

zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku -posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	jednoduchého pružného tělesa -umí charakterizovat kmitavý pohyb -sestaví jednoduchý oscilátor a změří jeho základní charakteristiky -vysvětlí na příkladě vznik vlnění a jeho šíření prostředím -rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje zvuku, umí se chránit před hlukem -zná základní metody pro záznam a reprodukci zvuku.	Chování pružných těles Kmity Vlnění, druhy Zvuk a jeho zdroje Ultrazvuk, infrazvuk Vnímání zvuku Záznam a reprodukce zvuku	
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí -rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností -využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -zapojí správně polovodičovou diodu -využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh -rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od	-osvojí si zásady bezpečnosti při práci s el.přístroji -umí poskytnout pomoc při zásahu el.proudem -stanoví podmínky pro vznik el.proudu v obvodu, změří proud ampérmetrem -rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje napětí, změří napětí voltmetrem -sestaví jednoduchý a rozvětvený el.obvod podle schématu -s porozuměním využívá Ohmův zákon při řešení úloh -získané poznatky využije k praktickému měření -s porozuměním využívá vztah pro el.práci a výkon -zná možné způsoby výroby el. energie	**Elektřina** Bezpečnost při práci s el.proudem Zásady poskytování první pomoci El.proud, jeho měření El.napětí, jeho měření El.obvod, el.odpor Ohmův zákon Zapojení rezistorů sériové a paralelní El.práce a energie Výkon a příkon el.proudu Výroba elektrické energie	Ch – redoxní děje

kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			

Fyzika			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Rauner - Fyzika 9 učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejících ročníků	Práce, výkon, energie Vnitřní energie, teplo Změny skupenství, Elektřina Spalovací motory	
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí -rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností -využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -zapojí správně polovodičovou diodu -využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh	-objasní analogii a rozdíl mezi magnetem a cívkou s proudem -vysvětlí na příkladech možnosti využití cívky s proudem -objasní vznik střídavého proudu v generátoru -objasní princip činnosti transformátoru -chápe způsob přenosu elektrického proudu -zná klasické a alternativní způsoby výroby elektřiny -princip elektromotorů -umí vysvětlit dopad výroby elektřiny spalováním fosilních paliv na životní prostředí -je seznámen se zásadami bezpečnosti u elektrických spotřebičů -objasní vedení el.proudu	**Elektřina a magnetismus** Magnetické pole a vodič, vodiče s proudem. Elektromagnetická indukce Stroje na výrobu elektrického proudu Výroba elektrické energie v elektrárnách Výroba elektrické energie a dopad na životní prostředí Vlastnosti střídavého proudu Změna napětí a proudu, transformátor Elektřina v domě, ochrana před zkratem Základy elektromagnetického pole **Polovodiče** Základní dělení polovodičů Dioda Tranzistor Integrovaný obvod	EV

-rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	v polovodičích -zná princip diody a tranzistoru -umí změřit volt-ampérovou charakteristiku diody -umí sestavit jednoduchý elektrický obvod s polovodičovou součástkou -zná využití polovodičů v praxi	Užití polovodičů	
	-zná částicové složení látek Je seznámen se základními modely atomu -chápe radiaci jako přírodní proces -objasní řetězovou reakci její využití -vysvětlí princip výroby el. energie v jaderné elektrárně, zneužití jaderné energie v jaderné zbrani -je seznámen se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví před radiací	*Atomové jádro* Základní modely atomu Jádro atomu a síly uvnitř jádra radioaktivita Štěpení a syntéza jader Jaderné urychlovače a stavba nukleonu Jaderná elektrárna Možnosti vzniku jaderné havárie Jaderná bomba Opatření k ochraně zdraví při jaderné havárii	CH – jádro atomu
-objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet -odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	-je seznámen s moderními názory na vývoj vesmíru -ví, jak vypadá naše galaxie -umí vysvětlit vývoj hvězdy -zná, jak vypadá sluneční soustava -charakterizuje základní parametry planet sluneční soustavy -umí vysvětlit vztahy Země a Měsíce, oběh Země kolem Slunce -umí vysvětlit oběh a složení komet a asteroidů -orientuje se na noční obloze	**Vesmír** Vývoj vesmíru Galaxie Hvězda a její vývoj Planety Sluneční soustavy Země a Měsíc Keplerovy zákony Sluneční a hvězdný čas Souhvězdí oblohy	Z - Vesmír Bi - Vesmír

Fyzika (změny od 1. 9. 2022)

Fyzika			
Ročník**: Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	**ŠKOLNÍ VÝSTUPY**	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-změří vhodnými měřícími pomůckami důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	-zná rozdíl mezi látkou a tělesem rozezná skupenství látek -charakterizuje skupenství látek má základní představu o částicovém složení látek	Těleso a látka Tělesa a látky Vlastnosti látek Skupenství Částicové složení látek	CH - atom
-využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	-umí měřit nebo vypočítat vybrané fyzikální vlastnosti -užívá vybrané fyzikální pojmy, termíny a symboliku	**Měření veličin** Porovnávání vlastností těles Měření délky, objemu, hmotnosti Měření teploty, času Měřící pomůcky a přístroje Převody jednotek Hustota a její měření Síla a její měření	CH – chemické výpočty
-rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	-umí vytvořit elektrický náboj a ověřit jeho existenci -rozlišuje vodiče a nevodiče charakterizuje chování tělesa v elektrickém poli -na základě druhu náboje rozhodne o přitažlivosti částic a těles -je seznámen s elektrickým výbojem,	**Elektrické vlastnosti látek** Elektrický náboj a jeho získání Model atomu Elektrické pole a síla Vodiče, nevodiče Elektrický výboj	

	bleskem a ochranou před ním		
	-zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole -určí druh pólu podle magnetické střelky -pokusem ověří průběh indukčních čar magnetu -umí zmagnetizovat daný předmět objasní funkci a užití kompasu	**Magnetismus** Magnet a jeho části Magnetické pole, indukční čáry Magnetizace Zemský magnetismus	Z - Země
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu -využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem	-sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu -správně připojí zdroj ke spotřebiči -stanoví podmínky pro průchod elektrického proudu obvodem -zná nebezpečí zkratu, ví, k čemu slouží pojistka a jistič umí bezpečně zacházet s elektrickými spotřebiči -umí vysvětlit princip jednoduchých elektrických spotřebičů	**Jednoduchý elektrický obvod** Schémata a značky el.obvodu Sestavení el. obvodu Napětí, proud, měření Rozvětvený el.obvod Tepelné účinky el.proudu Zkrat, pojistka, jistič Magnetické vlastnosti Proudu, cívka Zásady bezpečnosti, první pomoc	M - rovnice

Fyzika			
Ročník: **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejícího ročníku	Látky a tělesa Jednoduchý elektrický obvod Magnetismus Měření veličin	
-rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu	-rozhodne, zda je těleso v klidu nebo pohybu vzhledem ke vztažnému	**Pohyb tělesa** Druhy pohybů, relativnost.	M – rovnice, grafy

-využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles -určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	tělesu -používá s porozuměním vztahy pro výpočet dráhy, rychlosti a času při řešení úloh -graficky znázorní rovnoměrný pohyb, umí pracovat s grafem -graficky znázorní jednoduché případy nerovnoměrného pohybu	Rychlost, výpočet rychlosti Měření rychlosti Dráha, výpočet dráhy Výpočet času Grafické znázornění pohybu	
	-změří velikost síly, graficky ji znázorní -graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil -užívá vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh -užívá s porozuměním vztah mezi třecí silou, silou tlakovou a koeficientem tření -využívá pohybové zákony pro objasňování změn pohybu těles při působení sil -zná princip funkce jednoduchých strojů a jejich praktické využití -pokusem určí těžiště tělesa	**Síla** Měření a znázornění síly Skládání a rozklad sil Rovnováha sil Gravitační síla, tíhová síla Účinky síly na těleso Síla třecí Pohybové zákony Páka, moment síly Rovnováha na páce Těžiště, stabilita	
-využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	-umí vysvětlit vlastností kapaliny Objasní vznik hydrostatického tlaku používá s porozuměním vztah pro výpočet hydrostatického tlaku -užívá Pascalův zákon k objasnění funkce hydraulických zařízení Na základě porovnání velikostí vztlakové a gravitační síly chování tělesa v	**Kapaliny** Vlastnosti kapalin Kapilarita Hydrostatický tlak Hydraulická zařízení Archimédův zákon Plování těles Pascalův zákon	

	kapalině		
	-objasní vznik atmosférického tlaku -orientuje se v jednoduchých atmosférických jevech -objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	**Plyny** Atmosféra, atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Základy meteorologie Vztlaková síla Měření tlaku	Ch – vzduch Z - Země
-využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh -rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	-objasní vznik a šíření světla -umí vysvětlit fáze měsíce a zatmění -objasní odraz a lom světla v čočkách a zrcadlech -dokáže graficky znázornit zobrazení předmětů zrcadly -umí vysvětlit princip lidského oka -chápe jednoduché optické přístroje	**Světelné jevy** Šíření a rychlost světla Zatmění Slunce a Měsíce Rovinná zrcadla Kulová zrcadla Lom světla Čočky a zobrazování Oko a optické přístroje Rozklad světla	Z – Sluneční soustava Př - Vesmír

Fyzika			
Ročník: **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejících ročníků	Pohyb tělesa, síla, kapaliny, plyny, světelné jevy	
-využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem -zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	-chápe pojem mechanická práce -umí s využitím vztahů vypočítat vykonanou práci -chápe pojem energie -s porozuměním využívá vztahy pro výpočet polohové a pohybové energie -umí vysvětlit vzájemné přeměny	**Práce, výkon, energie** Práce Konání práce při zvedání těles Výkon Výpočet práce Pohybová energie Polohová energie	

	energií -chápe princip jednoduchých mechanismů	Zákon zachování energie Jednoduché stroje	
	-umí objasnit pojem vnitřní energie tělesa -dokáže vysvětlit, jakým způsobem se vnitřní energie může měnit S porozuměním používá vztahy na výpočet tepla přijatého nebo odevzdaného tělesem při tepelné výměně. -umí experimentálně určit přijaté nebo odevzdané teplo -zná příklady na využití energie slunečního záření -chápe princip spalovacího motoru -umí vysvětlit jeho činnost a využití -umí vysvětlit podstatu skupenských přeměn -s porozuměním používá vztahy pro výpočet skupenského tepla -na příkladech vysvětlí procesy probíhající při změně skupenství -získané poznatky aplikuje na vysvětlení přírodních jevů	**Tepelné jevy** Vnitřní energie Změna vnitřní energie při konání práce Změna vnitřní energie při tepelné výměně Teplo Měrná tepelná kapacita Pokusné určení tepla Změna vnitřní energie při pohlcení tepelného záření Sluneční energie Pístové spalovací motory Využití spalovacích motorů Skupenství látky a jeho změny Tání a tuhnutí Vypařování, var Kapalnění a kondenzace Sublimace a desublimace	Ch – termochemie, fotosyntéza, paliva
-rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku -posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	-umí charakterizovat vlastnosti jednoduchého pružného tělesa -umí charakterizovat kmitavý pohyb -sestaví jednoduchý oscilátor a změří jeho základní charakteristiky -vysvětlí na příkladě vznik vlnění a jeho šíření prostředím -rozezná bezpečné a nebezpečné	**Zvukové jevy** Chování pružných těles Kmity Vlnění, druhy Zvuk a jeho zdroje Ultrazvuk, infrazvuk Vnímání zvuku Záznam a reprodukce zvuku	Př - ucho

	zdroje zvuku, umí se chránit před hlukem -zná základní metody pro záznam a reprodukci zvuku.		
-sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí -rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	-osvojí si zásady bezpečnosti při práci s el.přístroji -umí poskytnout pomoc při zásahu el.proudem -stanoví podmínky pro vznik el.proudu v obvodu, změří proud ampérmetrem -rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje napětí, změří napětí voltmetrem -sestaví jednoduchý a rozvětvený el.obvod podle schématu -s porozuměním využívá Ohmův zákon při řešení úloh -získané poznatky využije k praktickému měření -s porozuměním využívá vztah pro el.práci a výkon -zná možné způsoby výroby el. energie	**Elektřina** Bezpečnost při práci s el.proudem Zásady poskytování první pomoci El.proud, jeho měření El.napětí, jeho měření El.obvod, el.odpor Ohmův zákon Zapojení rezistorů sériové a paralelní El.práce a energie Výkon a příkon el.proudu Výroba elektrické energie	Ch – redoxní děje

Fyzika			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	-používá s porozuměním učivo předcházejících ročníků	Práce, výkon, energie Vnitřní energie, teplo Změny skupenství,	

		Elektřina Spalovací motory	
-využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	-objasní analogii a rozdíl mezi magnetem a cívkou s proudem -vysvětlí na příkladech možnosti využití cívky s proudem -objasní vznik střídavého proudu v generátoru -objasní princip činnosti transformátoru -chápe způsob přenosu elektrického proudu -zná klasické a alternativní způsoby výroby elektřiny -princip elektromotorů -umí vysvětlit dopad výroby elektřiny spalováním fosilních paliv na životní prostředí -je seznámen se zásadami bezpečnosti u elektrických spotřebičů -objasní vedení el.proudu v polovodičích -zná princip diody a tranzistoru -umí změřit volt-ampérovou charakteristiku diody -umí sestavit jednoduchý elektrický obvod s polovodičovou součástkou -zná využití polovodičů v praxi	**Elektřina a magnetismus** Magnetické pole a vodič, vodiče s proudem. Elektromagnetická indukce Stroje na výrobu elektrického proudu Výroba elektrické energie v elektrárnách Výroba elektrické energie a dopad na životní prostředí Vlastnosti střídavého proudu Změna napětí a proudu, transformátor Elektřina v domě, ochrana před zkratem Základy elektromagnetického pole **Polovodiče** Základní dělení polovodičů Dioda Tranzistor Integrovaný obvod Užití polovodičů	EV
	-zná částicové složení látek Je seznámen se základními modely atomu -chápe radiaci jako přírodní proces -objasní řetězovou reakci její využití	*Atomové jádro* Základní modely atomu Jádro atomu a síly uvnitř jádra radioaktivita Štěpení a syntéza jader	CH – jádro atomu

	-vysvětlí princip výroby el. energie v jaderné elektrárně, zneužití jaderné energie v jaderné zbrani -je seznámen se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví před radiací	Jaderné urychlovače a stavba nukleonu Jaderná elektrárna Možnosti vzniku jaderné havárie Jaderná bomba Opatření k ochraně zdraví při jaderné havárii	
-objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	-je seznámen s moderními názory na vývoj vesmíru -ví, jak vypadá naše galaxie -umí vysvětlit vývoj hvězdy -zná, jak vypadá sluneční soustava -charakterizuje základní parametry planet sluneční soustavy -umí vysvětlit vztahy Země a Měsíce, oběh Země kolem Slunce -umí vysvětlit oběh a složení komet a asteroidů -orientuje se na noční obloze	**Vesmír** Vývoj vesmíru Galaxie Hvězda a její vývoj Planety Sluneční soustavy Země a Měsíc Keplerovy zákony Sluneční a hvězdný čas Souhvězdí oblohy	Z - Vesmír Bi - Vesmír

Informační a komunikační technologie (změny od 1. 9. 2016)

Informační a komunikační technologie			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Pavel Navrátil : S počítačem nejen k maturitě (1. díl)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
-ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	-vyjmenuje jednotlivé součásti počítače, vysvětlí, jak fungují -používá periferní zařízení ke své práci -má přehled o vývoji výpočetní techniky -dokáže popsat jednotlivá periferní zařízení, zná jejich funkce, má orientační přehled o cenách na trhu -dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače	Druhy informací a možnosti jejich sdílení a přenosu v historické souvislosti **Hardware:** skříň PC, druhy pamětí, uchování dat, vstupní a výstupní zařízení **Hardware:** Periferie tiskárny scannery digitální fotoaparáty digitální kamery	
	-samostatně využívá Windows a průzkumníku ke své práci -samostatně si uspořádává data na svém uživatelském účtu, vytváří, odstraňuje, přejmenovává, přesouvá složky, soubory ukládá do složek -chápe stromovou strukturu, zná atributy souboru -využívá klávesové zkratky.	**Windows:** Průzkumník Plocha Hlavní panel Ovládací panely Hledat – soubor Nápověda a odborná pomoc	
	-využívá funkce Windows Commanderu včetně komprimování	**Nadstavba Windows:** (Total Comamnder)	
-pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	-zná historii vzniku a vývoje Internetu	**Internet**: co to je, kdy vznikl, služby Internetu	VMEGS – vyhledávání informací o světě

	-zná základní služby Internetu má přehled o prohlížečích, jeden z nich plně využívá -využívá nástroje z menu (Možnosti internetu, historie, záložky, odkazy) -web používá jako zdroj informací -samostatně využívá služeb internetu	elektronická pošta Využití PC v praxi, zabezpečení dat a ochrana PC Nejběžnější prohlížeče pohyb po webu: přes hypertextové odkazy známá adresa vyhledávání ukládání z webu: obrázek celá stránka vykopírování části textu	OSV – pravidla komunikace, MuV – možnost komunikace s lidmi z růz. kultur VDO – svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů, EV – zdroj informací o ŽP, postojů apod. o vlivu člověka na ŽP
	-el. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání příloh. -používá elektronickou poštu ke své práci, má nejméně jednu elektronickou schránku u veřejného nebo jiného poskytovatele a používá ji	**El. Pošta:** dva základní druhy mailboxů: privátní a veřejný, jejích výhody a nevýhody základní využití pro odeslání a přijetí zprávy, odpověď na zprávu, přikládání dokumentů ke zprávě, práce s adresářem a kontakty, další možnosti nastavení a organizace zpráv	
-ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací -uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	-používá styly, tabelátory, sloupce, tabulky, záhlaví a zápatí ke své práci -vkládá obrázek do textu -zhotoví jednoduchou webstránku pomocí textového editoru, vkládá hypertextové odkazy, modifikuje je podle potřeby -vypracuje grafickou podobu budoucí webstránky a přesvědčí se o	**Word:** formát písma a odstavce styly, generování obsahu vzhled stránky, číslování, tabulátory, ohraničení a stínování, sloupce, záhlaví, zápatí, tabulka, vzhled stránky, náhled, tisk, formát obrázku, objekt, rejstřík, seznam, textové pole, WordArt, kreslení,	Čj – bezchybný pravopis (korektura textu) Vv – kreslení a tvorba WordArtů Čj – správné dělení slov Čj – typografická konvence

	výhodě i nevýhodě tohoto postupu	hypertextový odkaz, nahradit, kontrola pravopisu	
-používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- nastavuje základní parametry antivirového programu ~~AVG~~ zná základní druhy virů a jejich fungování, umí používat základní nastavení antivirového programu, umí aktualizovat antivirovou databázi takového programu, umí léčit, izolovat nebo smazat zavirovaný soubor pokud k této situaci dojde	**Viry a antivirové programy** druhy virů a jejich fungování, rozlišení virů a jiného malware (trojské koně, spyware, spam, pishing…) Další související programy pro ochranu počítače a jejich význam – firewall a antispyware	

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE			
ročník: **Kvarta**			
Učebnice: Pavel Navrátil : S počítačem nejen k maturitě (1. díl)			
-ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací -používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	-samostatně podle požadavků vytváří tabulku a graf s popisem -využívá funkce grafu -používá základní statistické funkce -využívá podmíněné formátování -rozumí rozdílu mezi absolutní a relativní adresací a dokáže jej využít -vytváří formuláře a modifikuje formulářová pole -ovládá práci s kontingenční tabulkou	**Excel:** vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, spolupráce s textovým editorem, tabulky, třídění dat, formátování buněk, ohraničující čáry, vytvoření a úprava vzhledu grafu,. grafy (spojnicový, sloupcový, výsečový, kruhový), výpočty, funkce (matematické, statistické, vyhledávací, logické), podmínka KDYŽ, diagramy, objekty, zámek	M – výpočet procent, přímá a nepřímá úměra

-zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	-chápe možnosti animací -umí požívat různé techniky tvorby prezentace -umí předvádět prezentaci různými cestami v závislosti na jejím účelu	**Power Point:** Základní i pokročilejší techniky prezentace na obrazovce počítače (dataprojektoru) – prezentace průvodcem, vkládáním nových snímků, tvorba a editace organizačních schémat, multimediální animační techniky, práce s řadičem snímků, spolupráce s Excelem, možnosti při vlastním předvádění prezentací…	Vv – kompozice a dekorativní výtvarná tvorba

Informatika (změny od 1. 9. 2022)

Informatika			
Ročník: **Prima**			
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly), práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly), učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	VÝUKOVÉ METODY A FORMY, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Kódování a šifrování dat a informací **Data, informace a modelování** • Žákyně/žák navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žákyně/žák: • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO **Odkaz na učivo ve zdrojích** Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla	**Výukové metody a formy** Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Práce s daty **Informační systémy** Žákyně/žák: ● získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ● sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Žákyně/žák: ● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ● navrhne tabulku pro záznam dat ● propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty **Odkaz na učivo ve zdrojích** Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty	**Výukové metody a formy** Samostatná práce, diskuse

Informační systémy **Informační systémy** Žákyně/žák: • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žákyně/žák: ● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace **Odkaz na učivo ve zdrojích** Informační systémy	**Výukové metody a formy** Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Programování – opakování a vlastní bloky **Algoritmizace a programování** Žákyně/žák: ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy **Odkaz na učivo ve zdrojích** kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky	**Výukové metody a formy** Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Informatika
Ročník: **Sekunda**
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-

skoly), metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	VÝUKOVÉ METODY A FORMY, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,
Programování – podmínky, postavy a události **Algoritmizace a programování** Žákyně/žák: ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi **Odkaz na učivo ve zdrojích** kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv	**Výukové metody a formy** Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Modelování pomocí grafů a schémat **Data, informace a modelování** Žákyně/žák: ● vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ● zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Žákyně/žák: ● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ● pomocí orientovaných grafů řeší problémy ● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost **Odkaz na učivo ve zdrojích** Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti	**Výukové metody a formy** Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Programování – větvení, parametry a proměnné **Algoritmizace a programování** Žákyně/žák: ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné **Odkaz na učivo ve zdrojích** kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné	**Výukové metody a formy** Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Počítače **Digitální technologie** Žákyně/žák: ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Žákyně/žák: ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) **Odkaz na učivo ve zdrojích** Hodina „Co je počítačový program“ Hodina „Komunikace po internetu“ Hodina „Soukromí v digitálním světě“	**Výukové metody a formy** Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa

Informatika

Ročník: **Tercie**

Zdroje programovatelná deska Micro:bit, učebnice Robotika pro základní školy: programujeme micro:bit pomocí Makecode, (https://imysleni.cz/ucebnice/18-robotika-pro-zakladni-skoly-programujeme-micro-bit-pomoci-makecode), tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy, učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty, A: Online přípravna souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	VÝUKOVÉ METODY A FORMY, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,

Programování hardwarové desky **Algoritmizace a programování** Žákyně/žák: ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu ● blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Žákyně/žák: ● sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ● přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ● používá opakování, rozhodování, proměnné ● ovládá výstupní zařízení desky ● používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu ● připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá ● vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu **Odkaz na učivo ve zdrojích** Kap. 1 Kap. 1 Kap. 2 Kap. 2, 3, 4 Kap. 3 Kap. 4 Kap. 5 Kap. 6	**Výukové metody a formy** Praktické činnosti, samostatná práce, experiment

Hromadné zpracování dat **Informační systémy** Žákyně/žák: ● vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ● nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Žákyně/žák: ● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ● řeší problémy výpočtem s daty ● připíše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ● ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat **Odkaz na učivo ve zdrojích** (tradiční téma výuky) A: Geografické údaje o státech světa	**Výukové metody a formy** Samostatná práce, problémová výuka, projekt

Informatika			
Ročník: **Kvarta**			
Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy, (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	VÝUKOVÉ METODY A FORMY, MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA,

Programovací projekty **Algoritmizace a programování** Žákyně/žák: ● rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy **Odkaz na učivo ve zdrojích** projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světadíly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles	**Výukové metody a formy** Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka
Digitální technologie **Digitální technologie**	Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi	**Hardware a software** ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí	**Výukové metody a formy** Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

Žákyně/žák: ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po	

		internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies **Odkaz na učivo ve zdrojích** (tradiční téma – hardware a software) (tradiční téma – počítačové sítě) (tradiční téma – bezpečnost) (téma – digitální identita)	
Závěrečné projekty			**Výukové metody a formy** Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Zeměpis (změny od 1. 9. 2016)

Zeměpis			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: Červinka: Přírodní obraz Země, Holeček: Zeměpis světa I			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
-zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	-objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy charakterizuje polohu, povrch, pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie	**Planeta Země** Zeměkoule Země ve vesmíru	MeV – snímky z kosmu F – sluneční soustava, skupenství látek Čj – Galaxie x galaxie Bi – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet
-prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi	- tvar a pohyby planety Země	M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země
	• vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání	- roční období	Ov – kalendář Bi – roční období – změny

	ročních období • vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi		v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den
2.Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
-organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	- glóbus - měřítko glóbu	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus
-používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	-používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic - vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	• druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - přepočet vzdáleností - práce s atlasem	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tematické mapy D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví **Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině**
-vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové	- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou)	- poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice	

(mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům:poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- zeměpisná síť - určování absolutní(matematické) geografické polohy - určování časových pásem	M – polokružnice, určování času
-přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině -rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu -porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a	• vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností • s porozuměním pracuje s pojmy:počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře • vymezí a vyhledá na mapách	**Krajinná sféra Země a její složky** - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu • význam jednotlivých přírodních složek na Zemi - Atmosféra	Bi - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma – podnebí, klima F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů EV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život VMEGS – propojení složek přírodní

na lidskou společnost	různé podnebné pásy a porovnává je • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště • seznámí se s rozložením vody na Zemi • porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě	- Hydrosféra - Pedosféra	sféry, oteplování, rozšiřování pouští
	• objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	- Biosféra	

Zeměpis			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: Jeřábek, Vilímek: ZEMĚPIS SVĚTA 3,ČGS Praha 1997			
Mirvald a kol. :SOCIOEKONOMICKY ZEMĚPIS,SCIENTIA Praha 1995			
Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových)	EVROPA - provede regionalizaci v Evropě, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města -vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v Evropě, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách	EVROPA Fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy globální problémy současného světa	MuV-etnický původ EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá ICT – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování,

států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu Evropě - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - vymezuje globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení		výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky EV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj Projekt – Globální problémy
Společenské a hospodářské prostředí -posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel -zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje -porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění	-posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel -zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje -porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky, globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy –aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace světové hospodářství –sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně -regionální společenské, politické a hospodářské útvary –porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části	

hospodářských aktivit -porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků -lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech˘ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) -uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	-porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků -lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech -umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin -uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek -uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

Zeměpis (změny od 1. 9. 2022)

Zeměpis			
Ročník: **Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
-objasní důsledky pohybů Země	-objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy charakterizuje polohu, povrch, pohyb Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie	**Planeta Země** Zeměkoule Země ve vesmíru	MeV – snímky z kosmu F – sluneční soustava, skupenství látek Čj – Galaxie x galaxie Bi – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet
-prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi	- tvar a pohyby planety Země	M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země
	• vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období	- roční období	Ov – kalendář Bi – roční období – změny v přírodě,

	• vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi		život na Měsíci Čj – 2 významy slova den
2.Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
-organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	-rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	- glóbus - měřítko glóbu	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Čj – skloňování slova glóbus
-používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	-používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic - vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících	- druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - přepočet vzdáleností - práce s atlasem	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př – tematické mapy D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví **Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině**
-rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	- používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou)	- poledníky - rovnoběžky - zeměpisné souřadnice - zeměpisná síť	

	geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům:poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez	- určování absolutní(matematické) geografické polohy - určování časových pásem	M – polokružnice, určování času
-rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu -porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost -uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy:počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé	**Krajinná sféra Země a její složky** - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu - význam jednotlivých přírodních složek na Zemi - Atmosféra	Bi - vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza Čj – četba, synonyma – podnebí, klima F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství Ov – šetření vodou, čistota ovzduší M – nadmořská výška D – časová představa o pohybu kontinentů EV – klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život VMEGS – propojení složek přírodní

-uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě	- Hydrosféra - Pedosféra	sféry, oteplování, rozšiřování pouští
	-objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	- Biosféra	

Zeměpis

Ročník**: Sekunda**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

-vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány -rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů -charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států -lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny -porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	-vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány -rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů -charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa Amerika - fyzickogeografická sféra -poloha Ameriky -povrch Ameriky -vodstvo a biosféra -obyvatelstvo a sídla Amerika – socioekonomická sféra, Amerika – charakteristika států USA Kanada Střední Amerika-Mexiko Karibská oblast Jižní Amerika Karibská oblast Brazílie Laplatská oblast Andská oblast Asie – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Asie – regionalizace, státy Čína Japonsko Asijští tygři Indie JZ Asie Monzunová Asie Střední Asie	EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě OSV - komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, kreativní myšlení, diskuze nad problémy VMEGS – život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů, cestování MuV – kultura a tradice, rasismus MuV- etnický původ Bi – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV D – nejstarší osídlené oblasti,vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti

			EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá
	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- opakování	
-zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - opakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	**EVROPA** Fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy (tercie-dokončení) - opakování	Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků Ov – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl, rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá

Zeměpis			
Ročník: **Tercie**			
Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů,	EVROPA - provede regionalizaci v Evropě, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města -vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v Evropě, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními	EVROPA Fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika Evropa – regionalizace, státy globální problémy současného světa	MuV-etnický původ EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá Inf – zdroj informací Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů,

oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu Evropě - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - vymezuje globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení		fotosyntéza Ch – skleníkový efekt, kyselé deště, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky EV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj Projekt – Globální problémy
Společenské a hospodářské prostředí -posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel -zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje -porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit -porovnává státy světa a zájmové	-posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel -zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky, globalizační, společenské, politické a hospodářské procesy –aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace světové hospodářství –sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně -regionální společenské, politické	

integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků -lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech˘ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) -uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí -uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	-porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit -porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků -lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech -umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin -uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek -uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí -uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	a hospodářské útvary –porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

-ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu -aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny -uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	-Zeměpisná vycházka	

Zeměpis			
Ročník: **Kvarta**			
Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
-hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	-určí absolutní geografickou polohu České republiky -vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií -porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a	- absolutní geografická poloha (poloha v zeměpisné síti), relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	EV – stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje VMEGS – poloha státu na mapě světa, orientace Př – geologická stavba, ochrana přírody M – porovnávání rozlohy F – atmosférické prvky

	vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost		
	-vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice -vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	OSV – jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, , národnostní menšiny, rasismus, xenofobie MeV – zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality MuV – kultura a tradice Český jazyk – nářečí M – hustota obyv. Př- vliv osídlení na krajinu D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace
	- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice - hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce	rozmístění hospodářských činností České republiky	EV – vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování OSV – vytvoření názoru na stav hospodářství Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie D – historie průmyslu Bi- obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a

	v rámci hospodářství celé republiky		potravinářský průmysl, F – typy elektráren
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a - - periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	-lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice, -charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	regiony České republiky	EV – stav životního prostředí OSV - spolupráce, obhajoba vlastního názoru VMEGS – euroregiony, spolupráce v rámci EU - finance MeV - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, srovnání regionů D – historie regionů Ch – průmysl regionů Čj – významné osobnosti M – práce s daty Bi - krajina, stav přírody
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,	- zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu	místní region České republiky	VDO – život v regionu VMEGS – postavení oblasti v rámci regionu, evropská spolupráce VDO - sběr, třídění, hodnocení hosp. údajů, hodnocení podle jednotlivých kriterií OSV – řešení problémů místní oblasti
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování	MuV-etnický původ EV – stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny VMEGS-Objevujeme Evropu a svět VMEGS-Evropa nás zajímá

Hudební výchova (změny od 1. 9. 2016)

Hudební výchova			
Ročník: **Prima**			
Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 6. roč. ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase i vícehlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců, různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti	- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon) intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní doprovází zpěv rytmicky (hra na tělo, Orffovy nástroje,hudební soutěže) rozlišuje sluchem dechové nástroje dřevěné a žesťové při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky definuje vlastnosti tónů při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby orientuje se v malé písňové formě lidových českých i cizích písní pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků uvědomuje si hudebně výrazové	- uvyká zpěvu ve větrané místnosti, vhodnému držení těla, měkkému hlas. začátku - seznamuje se s pojmy tón, nota, takt, rytmus, metrum, tónová řada, oktáva, klíč - osvojuje si lidové písně, pokusí se o lidový dvojhlas v tercii - doprovází zpěv rytmickou hrou na tělo a drobnými nástroji - seznamuje se s lidovými nástroji a roze- znává je při poslechu - poznává výrazové prostředky hudby : melodie, rytmus, harmonie, dynamika aj. - seznamuje se s obsazením komorních tě- les, porovnává je se zvukem velkého orchestru - poznává práci dirigenta a sbormistra - seznamuje se s pojmem variace, prakticky	Vztah k výtvarné výchově: experimentální zmnožování tvarů a linií – rytmus v malbě a hudbě Vztah k fyzice a biologii. - Žák si uvědomuje souvislosti mezi akustickými jevy a vznikem tónu, mezi fyziologickými funkcemi a správ- nými pěveckými návyky: hlas, hlasivky,možnost jejich poškození

předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	prostředky skladby,její stavbu seznamuje se s předními českými hudebními skladateli rozeznává hudební druhy a žánry sleduje významné hudební festivaly seznamuje se s prvky dobové architektury, módy apod…	zkouší jednoduché hudební obměny - poznává základy systému stupnic a tónin dur a moll - pokouší se o pohybový taneční projev při vhodné písni –např. mazurka - seznamuje se s písňovou formou, s ta- nečními a scénickými formami : opera, opereta, muzikál, melodram aj. - získá základní informace o životě a díle B. Smetany a A. Dvořáka , o Národním divadle, o době a společnosti - vyhledává informace o významných hudebních akcích – Pražské jaro aj.	

Hudební výchova			
Ročník: **Sekunda**			
Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 7. roč. ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase i vícehlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební ~~a~~ improvizace. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců, různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě	1- podle svých schopností zpívá čistě a rytmicky přesně 2.- intonuje intervaly v lidových písních, pokusí se o vícehlasý zpěv - v rámci možností vytváří jednoduchý rytmický doprovod k písni - zvládne jednoduché taktování 3.- orientuje se ve stavbě lidové písně a různých hudebních forem - osvojuje si durové a mollové cítění, učí se rozumět notovému zápisu a využít jej jako oporu při reprodukci písně 4.-realizuje lidové písně různých etnik - osvojuje si písně různých žánrů a stylů 5.- analyzuje hudební skladbu, při poslechu si uvědomuje užité výrazové prostředky jako je dynamika, zvukomalba, tempo, chápe typické formální prvky skladeb, uvědomuje si mimohudební souvislosti 6.- dává do souvislostí určité hudební formy a umělecko – historická období, seznámí se s nejvýznamnějšími autory a dokáže je správně zařadit,porovnává hudebníformy 7.- poznává souvislosti mezi hudbou a různými oblastmi života, chápe	1.- žák se učí měkkému hlas. začátku, zpívá ve vzpřímené poloze, ve větrané místnosti, na zpěv se soustředí. Osvojí si asi 10 lidových písní v 1 pololetí 2.- pokusí se o lidový dvojhlas v tercii, připomene si další intervaly. Vyťuká rytmus a metrum písně, vytvoří jednoduchý rytmický doprovod. Taktuje píseňv 2,3,4 dobém taktu. 3. – seznámí se s dur a moll stupnicemi. Chápe pojem tónina. Opakuje a upevňuje znalosti o notovém zápisu.Seznámí se s využitím basového klíče. Zopakuje si písňovou formu analýzou vhodných lidových písní. Pokusí se improvizovat a vhodně doplnit část písně. 4. – učí se chápat folklór jiných národů a etnik. Účastní se besedy o způsobu života Romů, o lidové hudbě USA- spirituály, počátky jazzu apod. 5. – Při poznávání hudebních forem si všímá pohybu melodie, specifického rytmu,vícehlasu/jednohlasu, zvukomalby, mimohudebních souvislostí. Polyfonie – fuga, kánon, sonáta, koncert, symfonie, symf. báseň, různé tance, oratorium, kantáta, muzikál 6.- získává základní představu o	Souvislost s občanskou výchovou: národy a etnika negativní důsledky konzumace drog a alkoholu: návykové látky Souvislost s fyzikou: Žák zužitkuje znalosti o způsobu záznamu zvuku v kapitole o vývoji nahrávací techniky: šíření zvuku Souvislost s biologií: Téma tvorba skladatele, hudební nadání, genialita apod. se úzce dotýká problematiky činnosti mozku, dědičnosti : mozek, dědičnost Výtvarná výchova: abstrakce – hudba a obraz

toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	hudbu jako kultivující prostředek, výraz emocí nebo i předmět komerce apod. 8.- uvědomuje si spojení hudby s jinými druhy umění, architekturou, módou aj	autorech poslouchaných skladeb a jejich době.Upevní si znalost posloupnosti jednotl.umělecko – historických epoch, zařadí Bacha, Beethovena, Mozarta, Vivaldiho 7.8.- účastní se besed a diskuze na téma hudba jako kulisa, hudba a drogy, hlasová hygiena, hudební tvorba a nadání,interpretace hudby, vývoj hudebních nosičů, jak žili současníci slavných autorů	

Hudební výchova			
Ročník: **Tercie**			
Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 8. roč. ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase i vícehlase.	1.2.-uplatňuje správné pěvecké návyky. Chlapci jsou seznámeni se zásadami zpěvu při změně hlasu. Podle možností třídy se žáci pokusí o vícehlasý zpěv. Žáci si uvědomují a jsou schopni opravit	Žák si osvojuje uvedené dovednosti v těchto tématických okruzích: - vymezení a charakteristika artificiální a nonartificiální hudby - vývoj hudby v pravěku a starověku, poslech hudby primitivních kultur, důraz na hudbu starověkého Řecka - počátky populární hudby – tradicionál a jazz v USA, rytmické a formální zvláštnosti jazzu	Vztah k českému jazyku: Přednesem referátů se žák učí kultivovanému a uspořádanému ústnímu projevu: výpisky, výtah

Ocení kvalitní vokální projev druhého. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební ~~a~~ improvizace. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců, různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslišnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými	chyby v intonaci, prohlubují schopnost zpěvu s oporou o notový zápis. Uvědomují si praktický význam znalosti různých tónin, seznamují se se základ- ními akordy a harmonickými funkcemi z hlediska využití pro jednoduchý doprovod 3.- připravují si krátká vystoupení(referáty) S ukázkami zpěvu svých oblíbených Zpěváků. Učí se posoudit jejich vokální Projev, užité výrazové prostředky,styl aj. 4.–Osvojí si písně různých období a stylů Podle svých pěveckých možností a to výběrem z učebnice, ale i z jiných pramenů. 5. –zejména v oblasti populární hudby Ss žáci volně pohybově projevují při poslechu či zpěvu rytmicky výrazných skladeb, diskutují o pop. tancích 6.- učí se v poslechových ukázkách k dějinám hudby nacházet typické	- hudba středověku. Staré a moderní tóniny. Gregoriánský chorál, rytířské písně. - jazz 30. a 40. let 20. století. Swing. - hudba renesance. Polyfonie. Kánon. G.P. Palestina - Country a western, rock ´n´roll. E. Presley - barokní hudba. Vznik nauky o harmonii. Základní harmonické funkce. J.S. Bach, G.F.Handel. A. Vivaldi - rock 60. let v Anglii. Beatles, Rolling Stones. Moderní nástroje a zdroje zvuku. - hudba klasicismu, W.A. Mozart, J. Haydn L.v. Beethoven. Úloha české emigrace. - populární hudba 70.a 80. let - hudba romantismu. Výběr autorů – Verdi Čajkovskij aj. - populární hudba 90. let - artificiální hudba 20. století - populární hudba posledních let	

druhy umění.	výra- zové a formální prvky, rozpoznávat hudební nástroje, uvědomovat si mimo- hudební souvislosti s dobou a společností 7.-zařazuje skladby do příslušného umělecko – historického období a žánru chápe logiku vývoje hudebních stylů 8.- seznamuje se s výtvarným uměním a architekturou různých období		

Hudební výchova			
Ročník: **Kvarta**			
Učebnice: A. Charalambidis a kol. : Hudební výchova pro 9. roč. ZŠ			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase i vícehlase. Ocení kvalitní vokální projev druhého.	1.2.-uplatňuje správné pěvecké návyky. Chlapci jsou upozorněni na zásady zpěvu při změně hlasu. Podle možností třídy se žáci pokusí o vícehlasý zpěv. Žáci si uvědomují a jsou schopni opravit chyby v intonaci, prohlubují schopnost zpěvu s oporou o notový zápis. Uvědomují si praktický význam znalosti různých tónin, připomenou si	Žák si osvojí uvedené dovednosti v těchto tematických okruzích: - nejstarší česká hudba. Duchovní chorál, světská píseň - vývoj české populární hudby. Hašler, Vacek, Vejvoda aj. - hudba renesance v Čechách. Kryštof Harant, J.C. Vodňanský aj. - jazz v české hudbě. Burian, Dvorský, Ježek, Voskovec a Werich - hudba baroka v Čechách. J.V. Michna, Zelenka, Míča a další	

reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. rozpozná některé z tanců, různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	základní akordy a harmonické funkce z hlediska využití pro jednoduchý doprovod 3.- připravují si krátká vystoupení (referáty)s ukázkami zpěvu svých oblíbených českých zpěváků, posoudí jejich vokální projev, užité technické prostředky,styl aj. 4.–Osvojí si české písně různých období a stylů. Písně lze realizovat výběrem z učebnice, ale i z jiných pramenů. 5. –zejména v oblasti populární hudby se žáci volně pohybově projevují při poslechu či zpěvu rytmicky výrazných skladeb, diskutují o pop. tancích 6.- učí se v poslechových ukázkách k dějinám české hudby nacházet typické výrazové a formální prvky, rozpoznávat hudební nástroje, uvědomovat si mimohudební souvislosti s dobou a společností 7.-zařazuje skladby do příslušného umělecko – historického období a žánru chápe logiku vývoje hudebních stylů 8.- seznamuje se s český výtvarným uměním a architekturou příslušných období	- česká trampská píseň - český hudební klasicismus. Propojení České a evropské klasicistní hudby - 50. a 60. léta v české populární hudbě. Semafor a další divadla malých forem - nahrávací technika, vývoj moderní způsoby zpracovávání zvuku – - exkurze do nahrávacího studia ČeskéhoRozhlasu v Českých Budějovicích - česká romantická hudba. B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich a další - český bigbít. M. Volek, P. Janda a další - 20. století v české artificiální hudbě. L. Janáček, B. Martinů a další - 70. a 80. léta v české populární hudbě - směřování artificiální i nonartificiální hudby v současnosti	

Hudební výchova (změny od 1. 9. 2022)

Hudební výchova			
Ročník: **Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase. reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně různých stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko – historického období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami	- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle svých dispozic zpívá čistě a rytmicky přesně (jednohlas, kánon) intonuje intervaly za pomoci jednoduchých lidových písní doprovází zpěv rytmicky (hra na tělo, Orffovy nástroje,hudební soutěže) rozlišuje sluchem dechové nástroje dřevěné a žesťové při poslechu skladeb poznává různorodé výrazové prostředky definuje vlastnosti tónů při poslechu vnímá rozdíl v obsazení nástrojů symfonického orchestru a komorní hudby orientuje se v malé písňové formě lidových českých i cizích písní pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých tanečních kroků uvědomuje si hudebně výrazové	- uvyká zpěvu ve větrané místnosti, vhodnému držení těla, měkkému hlas. začátku - seznamuje se s pojmy tón, nota, takt, rytmus, metrum, tónová řada, oktáva, klíč - osvojuje si lidové písně, pokusí se o lidový dvojhlas v tercii - doprovází zpěv rytmickou hrou na tělo a drobnými nástroji - seznamuje se s lidovými nástroji a roze- znává je při poslechu - poznává výrazové prostředky hudby : melodie, rytmus, harmonie, dynamika aj. - seznamuje se s obsazením komorních tě- les, porovnává je se zvukem velkého orchestru - poznává práci dirigenta a sbormistra - seznamuje se s pojmem variace, prakticky	Vztah k výtvarné výchově: experimentální zmnožování tvarů a linií – rytmus v malbě a hudbě Vztah k fyzice a biologii. - Žák si uvědomuje souvislosti mezi akustickými jevy a vznikem tónu, mezi fyziologickými funkcemi a správ- nými pěveckými návyky: hlas, hlasivky,možnost jejich poškození

uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě. Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období.	prostředky skladby,její stavbu seznamuje se s předními českými hudebními skladateli rozeznává hudební druhy a žánry sleduje významné hudební festivaly seznamuje se s prvky dobové architektury, módy apod…	zkouší jednoduché hudební obměny - poznává základy systému stupnic a tónin dur a moll - pokouší se o pohybový taneční projev při vhodné písni –např. mazurka - seznamuje se s písňovou formou, s ta- nečními a scénickými formami : opera, opereta, muzikál, melodram aj. - získá základní informace o životě a díle B. Smetany a A. Dvořáka , o Národním divadle, o době a společnosti - vyhledává informace o významných hudebních akcích – Pražské jaro aj.	

Hudební výchova			
Ročník: **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá	1.2.-uplatňuje správné pěvecké návyky. Chlapci jsou seznámeni se zásadami zpěvu při změně hlasu. Podle možností	Žák si osvojuje uvedené dovednosti v těchto tématických okruzích: - vymezení a charakteristika artificiální a nonartificiální hudby - vývoj hudby v pravěku a starověku, poslech hudby primitivních kultur,	Vztah k českému jazyku: Přednesem referátů se žák učí kultivovanému a uspořádanému

dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně v jednohlase. Reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně různých stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko – historického období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	třídy se žáci pokusí o vícehlasý zpěv. Žáci si uvědomují a jsou schopni opravit chyby v intonaci, prohlubují schopnost zpěvu s oporou o notový zápis. Uvědomují si praktický význam znalosti různých tónin, seznamují se se základ- ními akordy a harmonickými funkcemi z hlediska využití pro jednoduchý doprovod 3.- připravují si krátká vystoupení(referáty) S ukázkami zpěvu svých oblíbených Zpěváků. Učí se posoudit jejich vokální Projev, užité výrazové prostředky,styl aj. 4.–Osvojí si písně různých období a stylů Podle svých pěveckých možností a to výběrem z učebnice, ale i z jiných pramenů. 5. –zejména v oblasti populární hudby Ss žáci volně pohybově projevují při poslechu či zpěvu rytmicky	důraz na hudbu starověkého Řecka - počátky populární hudby – tradicionál a jazz v USA, rytmické a formální zvláštnosti jazzu - hudba středověku. Staré a moderní tóniny. Gregoriánský chorál, rytířské písně. - jazz 30. a 40. let 20. století. Swing. - hudba renesance. Polyfonie. Kánon. G.P. Palestina - Country a western, rock ´n´roll. E. Presley - barokní hudba. Vznik nauky o harmonii. Základní harmonické funkce. J.S. Bach, G.F.Handel. A. Vivaldi - rock 60. let v Anglii. Beatles, Rolling Stones. Moderní nástroje a zdroje zvuku. - hudba klasicismu, W.A. Mozart, J. Haydn L.v. Beethoven. Úloha české emigrace. - populární hudba 70.a 80. let - hudba romantismu. Výběr autorů – Verdi Čajkovskij aj. - populární hudba 90. let - artificiální hudba 20. století - populární hudba posledních let	ústnímu projevu: výpisky, výtah

	výrazných skladeb, diskutují o pop. tancích 6.- učí se v poslechových ukázkách k dějinám hudby nacházet typické výra- zové a formální prvky, rozpoznávat hudební nástroje, uvědomovat si mimo- hudební souvislosti s dobou a společností 7.-zařazuje skladby do příslušného umělecko – historického období a žánru chápe logiku vývoje hudebních stylů 8.- seznamuje se s výtvarným uměním a architekturou různých období		

Hudební výchova			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i běžném mluvním projevu. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, převážně	1.2.-uplatňuje správné pěvecké návyky. Chlapci jsou upozorněni na zásady zpěvu při změně hlasu. Podle možností třídy se žáci pokusí o vícehlasý zpěv. Žáci si uvědomují a jsou schopni opravit chyby v intonaci, prohlubují	Žák si osvojí uvedené dovednosti v těchto tematických okruzích: - nejstarší česká hudba. Duchovní chorál, světská píseň - vývoj české populární hudby. Hašler, Vacek, Vejvoda aj. - hudba renesance v Čechách. Kryštof Harant, J.C. Vodňanský aj.	

v jednohlase Reprodukuje jednoduché motivy, vytváří jednoduché doprovody a improvizace. Rozvíjí poslechové dovednosti osvojuje si podle svých individuálních schopností písně různých stylů. rozpozná některé tance, seznámí se s jejich pohybovými prvky orientuje se v proudu znějící hudby, chápe její strukturu, identifikuje užité výrazové prostředky zařadí na základě svých získaných vědomostí slyšenou hudbu do určitého umělecko – historického období, dokáže ji porovnat s dalšími skladbami uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	schopnost zpěvu s oporou o notový zápis. Uvědomují si praktický význam znalosti různých tónin, připomenou si základní akordy a harmonické funkce z hlediska využití pro jednoduchý doprovod 3.- připravují si krátká vystoupení (referáty)s ukázkami zpěvu svých oblíbených českých zpěváků, posoudí jejich vokální projev, užité technické prostředky,styl aj. 4.–Osvojí si české písně různých období a stylů. Písně lze realizovat výběrem z učebnice, ale i z jiných pramenů. 5. –zejména v oblasti populární hudby se žáci volně pohybově projevují při poslechu či zpěvu rytmicky výrazných skladeb, diskutují o pop. tancích 6.- učí se v poslechových ukázkách k dějinám české hudby nacházet typické výrazové a formální prvky, rozpoznávat hudební nástroje, uvědomovat si mimohudební souvislosti s dobou a společností 7.-zařazuje skladby do příslušného umělecko – historického období a žánru chápe logiku vývoje hudebních stylů 8.- seznamuje se s český výtvarným uměním a architekturou příslušných období	- jazz v české hudbě. Burian, Dvorský, Ježek, Voskovec a Werich - hudba baroka v Čechách. J.V. Michna, Zelenka, Míča a další - česká trampská píseň - český hudební klasicismus. Propojení České a evropské klasicistní hudby - 50. a 60. léta v české populární hudbě. Semafor a další divadla malých forem - nahrávací technika, vývoj moderní způsoby zpracovávání zvuku – - exkurze do nahrávacího studia ČeskéhoRozhlasu v Českých Budějovicích - česká romantická hudba. B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich a další - český bigbít. M. Volek, P. Janda a další - 20. století v české artificiální hudbě. L. Janáček, B. Martinů a další - 70. a 80. léta v české populární hudbě - směřování artificiální i nonartificiální hudby v současnosti	

Výtvarná výchova (změny od 1. 9. 2022)

Výtvarná výchova			
Ročník: **Prima**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše a prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovat je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímat a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnávat jej s výsledky ostatních * -vnímat a porovnávat výsledky běžné	-uplatňuje základní dovednosti při výtvarné práci -využívá různé vlastnosti výtvarných prvků a uplatňuje je podle vlastního tvůrčího záměru -porovnává kvalitu své práce s tvorbou ostatních -uplatňuje vlastní zkušenosti s materiálem a umí se poučit s jiných nových postupů -správně používá techniku malby a míchání barev -zobrazuje vlastní fantazijní představy -umí využít znalostí o zákl. a dopl. barvách -dokáže využít perspektivu -osobitě stylizuje vizuální skutečnost -zvládá kompozici, dokáže rozvrhnout hlavní motivy na ploše -využívá dekorativních postupů a rozvíjí si estetické cítění -výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům -výtvarně vyjadřuje vztah ke konkrétní osobě a osobám	-Kresebné studie – linie, tvar, objem -Teorie kresby -Jednoduché plošné kompozice geometr. tvarů, rytmus, prolínání, přímka, křivka -Rozvíjení smyslové citlivosti v souvislosti zrakového vnímání a jiných smyslů – např. výtvarné zpracování hudebních motivů -Plastická tvorba -Malba -Teorie barev -Subjektivní vyjádření fantazijních představ s využitím různých výt. technik -Barevné abstraktní i realistické kompozice -Nauka o perspektivě, umístění předmětů na plochu, velikost objektů -Lidská figura- tvarová stylizace, proporce -Přírodniny, studie	HV – rytmus, melodie HV – hudební nahrávky

i umělecké produkce, slovně vyjádřit své pocity a postřehy	-porovnává a vstřebává uměleckou tvorbu	-Kompoziční cvičení, detail, polodetail, celek - Dekorační práce, koláže -Tématické práce – Vánoce, Velikonoce -Subjektivní vyjádření reality na téma např. Moje rodina, Můj kamarád -Návštěvy výstav umělecké tvorby	D – Egypt, renesance - perspektiva D – Řecko - kánon ČJ - poezie a próza s tematikou Vánoc a Velikonoc

Výtvarná výchova			
Ročník: **Sekunda**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření	-vybírá a vytváří škálu vizuálních obrazových elementů -uplatňuje svůj osobitý přístup k realitě -uvědomuje si možnosti kompozičních přístupů a postupů - správně míchá a vrství barvy, rozliší kresebné techniky - využívá zkušeností získaných smyslovým vnímáním - rozliší působení vyjádření v rovině	-Kresebné etudy – tvary linie, stínování -Cvičení na vnímání tvarových rozmanitostí (stínování geometr.těles) -Kompozice s experimentálním řazením, seskupováním, zmnožováním linií a tvarů v ploše, horizontála, vertikála, symetrie, asymetrie, dominanta -Záznam smyslových zážitků, emocí a myšlenek (přírodní živly a děje) -Rozvíjení smyslové citlivosti	HV-hudební skladby ČJ- literární texty

nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních - vnímá a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity	sociálně utvářeného i symbolického obsahu - využívá dekorativních postupů – rozvíjí estetické cítění • vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti - užívá vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie -vytváří prostorové objekty - uvědomuje si na konkrétních případech různorodost zdrojů interpretace vyjádření	-Kategorie představ, prožitků, zkušeností, poznatků (výtvarné náměty z Asie, Afriky, Ameriky…) -Písmo, Kaligrafie, Iniciála -Vyjádření pocitů pomocí barev -Uplatnění subjektivity např. fantazijní variace na základní tvary písmen - Trojrozměrné práce např. papírové modely domů - Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi, fotografiemi – hledání detailu, skládání, dotváření kresbou, barvou, roláž	

Výtvarná výchova			
Ročník: **Tercie**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a	-uplatňuje smysl pro kompozici barev, linií a tvarů a jejich prostorové vyvážení v ploše -uplatňuje znalost perspektivy	-Kresebné etudy , Malba -Využívání kompozičních principů dominanta, zlatý řez, kontrast,	

objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích své vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnávat jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních -vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity	-orientuje se v grafických technikách -správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor -správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy -rozvíjí se v estetickém cítění, využívá dekorativních postupů -kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi -umí využívat znalostí o barvách k osobitému vyjádření -zobrazuje vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi -vnímá a porovnává uměleckou produkci současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	harmonie -Teorie perspektivy, cvičení -Monotyp, Protisk -Zdokonalování technik kresby – stínování, kontrast -Objemové vyjádření námětu barvami – lomené barvy, valéry, subjektivní barevná škála -Písmo, Reklama, Propagační výtvarnictví -Práce s netradičními materiály -Koláže -Malba – zvládnutí větší plochy - Technika akvarelu, Pastel, Tempera -Volné kompozice na rozvíjení fantazie a smyslového vnímání -Práce s netradičními materiály -Práce uměleckým dílem např. variace na známý obraz (Mona Lisa	

		apod.) -Návštěvy výstav, diskuse o nich	

Výtvarná výchova			
Ročník: **Kvarta**			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PODLE RVP ZV	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-uplatňuje zákl. dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru -uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci -při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, vyhledává a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	-uplatňuje smysl pro kompozici barev, linií a tvarů a jejich prostorové vyvážení v ploše -uplatňuje osobitý přístup k realitě -umí využít znalostí o barvách k osobitému vyjádření -orientuje se v grafických technikách -užívá obrazové vyjádření k zachycení jevů v proměnách -užívá vizuální obrazové vyjádření pocitu smyslového vnímání -užívá dekorativních postupů a stylizace	-Techniky kresby -Dynamika kresby a malby -Akční malba -Figura -Portrét -Uspořádání objektů v ploše ocelků -Vyjádření barevných vztahů -Symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami, barevný kontrast -Tisk z plochy -Vyjádření proměn (např. Svět po katastrofě) Společná práce -Kompozice s uplatněním subjektivity ve výtvarném vyjádření a vztahy zrakového vnímání s ostatními smysly -Reklama a propagace (obaly, plakáty)	HV- hudební skladby

-vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřuje své postřehy a pocity	-užívá vizuální obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie -vnímá tvarové rozdíly objektů -zvládá zachycení pomíjivého okamžiku- skicování -vnímá a porovnává běžnou i uměleckou produkci	-Písmo -Kompozice s využitím daného znaku -Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, rozvíjení představivosti -Kresba, Malba, stínování, vyjádření objemu, hmoty a tvaru -Práce v plenéru -Krajinomalba -Pohybové figurální skici -Návštěvy výstav -Videonahrávky o umění -Diskuze o umění -Porovnávání vlastní práce, diskuze	

Dodatek k ŠVP ZV č. 1

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium Týn nad Vltavou

Ředitel školy: Mgr. Karel Hájek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

Dodatek k ŠVP ZV č. 1 byl projednán školskou radou dne 21. 6. 2013.
V Týně nad Vltavou dne 22. 6. 2013

……..
Mgr. Karel Hájek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2013 takto:

V bodu 1. Identifikační údaje se vypouští slovo předkladatel.

V bodu 1. Identifikační údaje se mění jméno koordinátora tvorby ŠVP na Mgr. Monika Kneslíková.

V bodu 2. Charakteristika školy se vypouští část vybavení školy a upravuje se znění části spolupráce s rodiči a jinými subjekty a uvádí se to zde jako doporučující údaj.

V bodu 6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se vypouští část autoevaluace školy.

V bodu 5. Učební osnovy se mění takto:

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1) Český jazyk a literatura
2) Anglický jazyk
3) Německý jazyk
4) Matematika
5) Informační a komunikační technologie
6) Dějepis
7) Občanská výchova
8) Zeměpis
9) Fyzika
10) Chemie
11) Biologie

12) Estetická výchova
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

13) Tělesná výchova
14) Konverzace v anglickém jazyce

Pozn.: Volitelný předmět Konverzace v německém jazyce se ruší.
Pozn.: Z volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce se stává povinný předmět.
Pozn.: Z nepovinného předmětu Ruský jazyk se stává zájmový kroužek.

Jednotlivé vzdělávací obory se mění takto:

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

– vypouští se věty „Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, přičemž na jednu hodinu týdně jsou třídy rozděleny do dvou skupin. Toto dělení umožňuje aktivnější procvičení probíraných mluvnických jevů.“

Vzdělávací obory Anglický jazyk 1 a Anglický jazyk 2

- nahrazují se vzdělávacím oborem **Anglický jazyk** s průřezovými tématy a kompetencemi viz charakteristika vzdělávacího oboru Anglický jazyk 1 a s obsahovým, časovým a organizačním vymezením:

Vyučovací předmět **anglický jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět v primě, sekundě, tercii, kvartě 3 hodiny týdně.

Třídy jsou pro výuku jazyka rozděleny, výuka probíhá vždy proti německému jazyku většinou v kmenových třídách nebo učebně jazyků. Učebna jazyků je vybavena audiovizuální technikou, v jiných učebnách je používána zpravidla audiotechnika.

Vyučovací předmět **anglický jazyk** navazuje a je spjat s dalšími předměty, jako je český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, občanská výchova a hudební výchova.

- tabulka viz Anglický jazyk (2)

Vzdělávací obory Německý jazyk 1 a Německý jazyk 2

- nahrazují se vzdělávacím oborem **Německý jazyk** s charakteristikou vzdělávacího oboru Německý jazyk, mění se časové vymezení takto:

Vyučovací předmět **německý jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět v primě 2 hodiny, v sekundě, tercii a kvartě 3 hodiny týdně.

- tabulka viz Německý jazyk (3)

Vzdělávací obor Matematika

- obsahové, časové a organizační vymezení **s**e mění takto:

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v primě a v sekundě 5 hodin týdně, v tercii a kvartě 4 hodiny týdně.

Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie

- časové vymezení se mění takto:

  Výuka je realizována 2 hodinami týdně v tercii a 1 hodinou týdně v kvartě.

Vzdělávací obor Dějepis

- změny v tabulce viz Dějepis (2)

Vzdělávací obor Občanská výchova

- změny v tabulce viz Občanská výchova (3)

Vzdělávací obor Biologie

- změny v tabulce viz Biologie (1)

Vzdělávací obor Tělesná výchova

- změny v tabulce viz Tělesná výchova (1)

Učební plán a přehled volitelných předmětů se mění takto:

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**I. roč./dh**	**II. roč. /dh**	**III. roč./dh**	**IV. roč./dh**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5/0	4/0	4/0	4/0
	Anglický jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3
	Německý jazyk	2/2	3/3	3/3	3/3
	Konverzace AJ	0/0	0/0	0/0	1/1
Matematika a její aplikace	Matematika	5/0	5/0	4/0	4/0
Informační a komunikační technologie	ICT (informační a komunikační technologie)	0/0	0/0	2/2	1/1
Člověk a společnost	Dějepis	2/0	2/0	2/0	2/0
	Občanská výchova	1/0	1/0	1/0	1/0
Člověk a příroda	Fyzika	2/0	2/0	2/0	2/0
	Chemie	0/0	2/0	2/0	2/0
	Biologie	2/0	2/0	2/0	2/0
	Zeměpis	2/0	2/0	2/0	2/0
Umění a kultura	Hudební výchova	2/0	1/0	1/0	1/0
	Výtvarná výchova	2/0	1/1	1/1	1/0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	2/2	2/2	2/2	2/2
Celková týdenní časová dotace		30/7	30/9	31/11	31/10

Dodatek k ŠVP ZV č. 2

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium Týn nad Vltavou

Ředitel školy: Mgr. Karel Hájek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2015
Dodatek k ŠVP ZV č. 2 byl projednán školskou radou dne 23. 6. 2015.

V Týně nad Vltavou dne

……..
Mgr. Karel Hájek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2015 takto:

1) **2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce:**

Upravuje se část Vzdělávací zájezdy:

- 1x exkurze v anglickém jazyce na území ČR (II, v případě nedostatečného počtu zájemců možno doplnit žáky III a IV)
- 1x jazykový (Aj) zájezd do Prahy (III, v případě nedostatečného počtu zájemců možno doplnit žáky II a IV)
- 1x jazykový zájezd do Rakouska (III, v případě nedostatečného počtu zájemců možno doplnit žáky II a IV)
- 1x jazykový (Nj) zájezd do Prahy (IV, v případě nedostatečného počtu zájemců možno doplnit žáky III a V)
- 1x jazykový zájezd do Anglie (IV, v případě nedostatečného počtu zájemců možno doplnit žáky III a V)

Dále se upravuje část Sportovní projekty školy:

- lyžařský kurz v Krkonoších (II, s možností doplnění kurzů žáky III, IV a V)

2) Jednotlivé vzdělávací obory se mění takto:

Vzdělávací obor Občanská výchova

- změny viz tabulka Občanská výchova (4)

3) **Učební plán** se mění takto:

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**I. roč./dh**	**II. roč. /dh**	**III. roč./dh**	**IV. roč./dh**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1+4/0	4/0	4/0	4/0
	Anglický jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3
	Německý jazyk	2/2	3/3	3/3	3/3
	Konverzace AJ	0/0	0/0	0/0	1/1
Matematika a její aplikace	Matematika	5/0	5/1	4/0	2+2/0
Informační a komunikační technologie	ICT (informační a komunikační technologie)	0/0	0/0	2/2	1/1
Člověk a společnost	Dějepis	2/0	2/0	2/0	2/0
	Občanská výchova	1/0	1/0	1/0	1/0
Člověk a příroda	Fyzika	2/0	2/0	2/0	2/0
	Chemie	0/0	2/0	2/0	2/0
	Biologie	2/0	2/0	2/0	2/0
	Zeměpis	2/0	2/0	2/0	2/0
Umění a kultura	Hudební výchova	2/0	1/0	1/0	1/0
	Výtvarná výchova	2/0	1/0	1/0	1/0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	2/2	2/2	2/2	2/2
Celková týdenní časová dotace		30/7	30/9	31/10	31/10

Dodatek k ŠVP ZV č. 3

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium, Týn nad Vltavou, Havlíčkova 13

Ředitel školy: Mgr. Karel Hájek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016
Dodatek k ŠVP ZV č. 3 byl projednán školskou radou dne 31. 8. 2016.

V Týně nad Vltavou dne 31. 8. 2016

……..
Mgr. Karel Hájek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2016 takto:

3) Mění se název a obsah podkapitoly 3.6 takto:

3.6 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

4) Mění se název a obsah podkapitoly 3.7 takto:

3.7 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

5) Doplňuje se kapitola **3. Charakteristika ŠVP** textem:

Minimální doporučené výstupy budou využity při tvorbě IVP na základě RVP ZV 2016, doporučení školského poradenského zařízení a zákonných zástupců žáka.

6) Zavádí se předmět **Speciálně pedagogická péče**:

Úvodní charakteristika a osnovy tohoto předmětu jsou tvořeny IVP jednotlivých žáků.

7) Mění se některé tabulky v části **3.8 Začlenění průřezových témat** následovně:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematický okruh	**Prima**	**Sekunda**	**Tercie**	**Kvarta**
Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	INT/Třídnické hodiny	INT / Ov, Čj INT/Třídnické hodiny	INT/Třídnické hodiny	INT/Třídnické hodiny
Morální, osobnostní a sociální rozvoj	PRO / Ov INT/Třídnické hodiny	PRO / Ov INT/Třídnické hodiny	PRO / Ov INT/Třídnické hodiny	PRO / Ov INT/Třídnické hodiny
Sociální rozvoj – mezilidské vztahy	INT / Ov, Čj INT/Třídnické hodiny	INT / Čj INT/Třídnické hodiny	INT / Čj INT/Třídnické hodiny	INT/Třídnické hodiny
Osobnostní rozvoj	INT/Třídnické hodiny	INT / Čj INT/Třídnické hodiny	INT / Ov, Čj INT/Třídnické hodiny	INT/Třídnické hodiny

Environmentální výchova (EV)

Tematické okruhy	**Prima**	**Sekunda**	**Tercie**	**Kvarta**
Ekosystémy			PRO/Bi INT / Bi	
Vztah člověka k prostředí	INT / Čj, OV	INT / Čj, Z	INT/D, Čj	INT / Z, Nj, D, Bi, Ch
Lidské aktivity a problémy životního		INT / Ov	INT / OV, Bi	INT / F, Ov, Ch, Bi

prostředí				

Realizace tematických okruhů PT formou projektu

Název PT a tem. okruhu	**Prima**	**Sekunda**	**Tercie**	**Kvarta**
OSV - Morál., osobn., soc. rozvoj / Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Peer program	Peer program	Peer program	Peer program
VDO / Formy participace občanů v politickém životě	Exkurze MěÚ (OV) Exkurze do muzea (D)			
EV / Vztah člověka k prostředí		Botanická exkurze		
MeV / Fungování a vliv médií ve společnosti				Český rozhlas
MeV / Tvorba mediálních sdělení	Naše škola			
MeV / Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Média a reklama

8) **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu matematika** se doplňuje takto: Ve výuce může být využívána metoda CLIL s využitím anglického nebo německého jazyka.

9) **Konverzace v německém jazyce** se na nižším stupni gymnázia nevyučuje.

10) **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu ruský jazyk** se upravuje takto: Předmět ruský jazyk se vyučuje jako nepovinný předmět ve skupině zájemců

z primy až kvarty 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně nebo ve třídě.

11) V tabulce **ruského jazyka** se mění Ročník – místo „tercie, kvarta“ je nyní „prima – kvarta

12) V tabulkách jednotlivých předmětů nastaly změny v souvislosti se změněnými formulacemi nového RVP ZV – viz příslušné tabulky.

Dodatek k ŠVP ZV č. 4

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium, Týn nad Vltavou, Havlíčkova 13

Ředitel školy: Mgr. Karel Hájek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017
Dodatek k ŠVP ZV č. 4 byl projednán školskou radou dne 19. 9. 2017.

V Týně nad Vltavou dne 19. 9. 2017

……..
Mgr. Karel Hájek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2017 takto:

1) Mění se tabulky předmětu **Český jazyk a literatura** - viz tabulka Český jazyk a literatura (3).

Dodatek k ŠVP ZV č. 5

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium Týn nad Vltavou

Ředitel školy: Mgr. Milan Šnorek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2018
Dodatek k ŠVP ZV č. 5 byl projednán školskou radou dne 11. 10. 2018.

V Týně nad Vltavou dne 11. 10. 2018

……..
Mgr. Milan Šnorek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2018 takto:

1) V **Identifikačních údajích** školy se mění jméno ředitele školy na Mgr. Milan Šnorek

2) Mění se tabulky předmětu **Český jazyk a literatura** - viz tabulka Český jazyk a literatura (4).

3) V bodě **2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce** u odrážky 1x jazykový zájezd do Anglie (IV, v případě nedostatečného počtu zájemců možno doplnit žáky III a V) se do závorky ještě přidává možnost doplnění žáky II

Dodatek k ŠVP ZV č. 6

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium Týn nad Vltavou

Ředitel školy: Mgr. Milan Šnorek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021
Dodatek k ŠVP ZV č. 6 byl projednán školskou radou dne 31. 8. 2021.

V Týně nad Vltavou dne 1. 9. 2021

……..
Mgr. Milan Šnorek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2021 takto:

1) Do tabulek předmětu Informační a komunikační technologie vkládáme do sloupce Učivo „3D tisk“ a „základy algoritmizace a robotiky“.

Dodatek k ŠVP ZV č. 7

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro život – Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnaziálního vzdělávání
Škola: Gymnázium Týn nad Vltavou

Ředitel školy: Mgr. Milan Šnorek

Koordinátor ŠVP : Mgr. Monika Kneslíková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022
Dodatek k ŠVP ZV č. 7 byl projednán školskou radou dne 31. 8. 2022.

V Týně nad Vltavou dne 1. 9. 2022

……..
Mgr. Milan Šnorek, ředitel školy

razítko školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program Gymnázia Týn nad Vltavou ve znění platných dodatků od 1. 9. 2022 takto:

1) Úpravy ŠVP ZV se provádějí na školní roky 2022/2023 a 2023/2024. Od dalšího školního roku vstoupí v platnost revidovaný ŠVP ZV s názvem Škola pro život II.
2) Mění se **učební plán** takto:
   na školní rok **2022/2023**

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**I. roč./dh**	**II. roč. /dh**	**III. roč./dh**	**IV. roč./dh**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1+4	4	4	4
	Anglický jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3
	Německý jazyk	2/2	3/3	3/3	3/3
	Konverzace AJ	0	0	0	1/1
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	4	2+2
Informatika	Informatika	1/1	1/1	2/2	1+1/2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2
	Občanská výchova	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2
	Chemie	0	0	2	2
	Biologie	2	2	2	2
	Zeměpis	2	2	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	2	0	1	1
	Výtvarná výchova	1/1	1/1	1/1	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	2/2	2/2	2/2	2/2
Celková týdenní časová dotace		30/10	30/10	31/11	31/11

Na školní rok **2023/2024**

Vzdělávací oblasti	**Vzdělávací obory**	**I. roč./dh**	**II. roč. /dh**	**III. roč./dh**	**IV. roč./dh**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1+4	4	4	4
	Anglický jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3
	Německý jazyk	2/2	3/3	3/3	3/3
	Konverzace AJ	0	0	0	1/1
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	4	2+2
Informatika	Informatika	1/1	1/1	2/2	2/2
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2
	Občanská výchova	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2
	Chemie	0	0	2	2
	Biologie	2	2	2	2
	Zeměpis	2	2	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	2	0	1	1
	Výtvarná výchova	1/1	1/1	1/1	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	2/2	2/2	2/2	2/2
Celková týdenní časová dotace		30/10	30/10	31/11	31/11

3) Mění se název vyučovacího předmětu **Informační a komunikační technologie** na **Informatika** a zároveň Charakteristika vyučovacího předmětu:

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka je realizována od primy do kvarty po jedné hodině týdně.

Žáci jsou na hodiny děleni do dvou skupin. Učební osnovy jsou zpracovány jednotně pro všechny skupiny.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou

činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)
- potřebné příslušenství k Micro:bitu (kabely, battery packy, LED diody)

Žáci si zároveň osvojují dovednosti vycházející ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** (základní fce digitální techniky, digitální technologie, počítačové programy).

Nejdůležitější integrovaná **průřezová témata:**
*VDO – **svoboda slova, pluralita názorů***
OSV – pravidla komunikace
EV – vliv člověka na životní prostředí
VMEGS – vyhledávání informací o světě
MuV – možnosti komunikace s lidmi z různých kultur

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informatikytechnologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informatikou budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít Informatiky pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- snažíme se, aby žák chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání
- zdůrazňujeme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním světě

4) Dále se **mění obsahová náplň předmětů Informatika** – viz tabulky Informatika (2), **Biologie** – viz tabulky Biologie (3), **Dějepis** – viz tabulky Dějepis (4), **Fyzika** – viz tabulky Fyzika (2), **Chemie** – viz tabulky Chemie (4), **Zeměpis** – viz tabulky Zeměpis (2), **Občanská výchova** – viz tabulky Občanská výchova (6), **Hudební výchova** – viz tabulky Hudební výchova (2), **Výtvarná výchova** – viz tabulky Výtvarná výchova (1)

5) Do jednotlivých předmětů se přidávají Digitální kompetence takto:

Český jazyk a literatura
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- snažíme se, aby žák chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání
- zdůrazňujeme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním světě

Anglický jazyk
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- snažíme se, aby žák chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání

Německý jazyk
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Matematika
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Fyzika
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Chemie
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Biologie
Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Zeměpis

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Dějepis

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Občanská výchova

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k využívání jich při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, k správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáka k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- snažíme se, aby žák chápal význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamoval se s novými technologiemi, kriticky hodnotil jejich přínosy a reflektoval rizika jejich využívání
- zdůrazňujeme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním světě

Stručný obsah podle hlavních kapitol:

Úvod 1-2

Charakteristika školy a vzdělávání 3-19

Český jazyk a literatura 20-46

Anglický jazyk 47-60

Německý jazyk 61-78

Matematika 79-90

Informační a komunikační technologie 91-97

Dějepis 98-118

Občanská výchova 119-143

Fyzika 144-154

Chemie 155-170

Přírodopis 171-187

Zeměpis 188-202

Hudební výchova 203-212

Výtvarná výchova 213-222

Tělesná výchova 223-228

Konverzace v anglickém jazyce 229-232

Konverzace v německém jazyce 233-235

Ruský jazyk 236-240

Dodatky (inovované verze některých předmětů)

Anglický jazyk(1) 241-242

Anglický jazyk(2) 243-248

Anglický jazyk(3) 249-256

Německý jazyk(1) 257-258

Německý jazyk(2) 259-265

Německý jazyk(3) 266-273

Německý jazyk(4) 274-280

Občanská výchova(1) 281-293

Občanská výchova(2) 292-297

Občanská výchova(3) 298-325

Občanská výchova (4) 325-327

Občanská výchova (5) 328-359

Občanská výchova (6) 360-391

Chemie(1) 392-403
Chemie(2) 404-416
Chemie(3) 417-430
Chemie(4) 431-444
Matematika(1) 445-455
Matematika(2) 456-465
Dějepis(1) 466
Dějepis(2) 467-476
Dějepis(3) 477-494
Dějepis(4) 495-511
Český jazyk a literatura(1) 512-517
Český jazyk a literatura(2) 518-537
Český jazyk a literatura (3) 538-557
Český jazyk a literatura (4) 558-561
Biologie(1) 562-567
Biologie(2) 568-582
Biologie(3) 583-596
Tělesná výchova(1) 597-603
Tělesná výchova(2) 604-611
Fyzika(1) 612-620
Fyzika(2) 621-628
Informační a komunikační technologie(1) 629-632
Informatika(2) 633-645
Zeměpis (1) 646-652
Zeměpis (2) 653-664
Hudební výchova(1) 665-671
Hudební výchova(2) 672-676
Výtvarná výchova(1) 677-682
Dodatek 1 683-685
Dodatek 2 686-587
Dodatek 3 688-691
Dodatek 4 692
Dodatek 5 693
Dodatek 6 694
Dodatek 7 695-701